



SEJM  
RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ  
VI kadencja  
Prezes Rady Ministrów  
RM 10-89-07

**Druk nr 65**

Warszawa, 9 listopada 2007 r.

Pan  
Bronisław Komorowski  
Marszałek Sejmu  
Rzeczypospolitej Polskiej

Na podstawie art. 118 ust. 1 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997 r. przedstawiam Sejmowi Rzeczypospolitej Polskiej projekt ustawy

**- o zmianie ustawy o udzielaniu cudzoziemcom ochrony na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej oraz niektórych innych ustaw wraz z projektami aktów wykonawczych.**

Projekt ma na celu wykonanie prawa Unii Europejskiej.

W załączeniu przedstawiam także opinię dotyczącą zgodności proponowanych regulacji z prawem Unii Europejskiej.

Jednocześnie uprzejmie informuję, że do prezentowania stanowiska Rządu w tej sprawie w toku prac parlamentarnych został upoważniony Minister Spraw Wewnętrznych i Administracji.

(-) Jarosław Kaczyński

## U S T A W A

z dnia

o zmianie ustawy o udzielaniu cudzoziemcom ochrony na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej oraz niektórych innych ustaw<sup>1), 2)</sup>

Art. 1. W ustawie z dnia 13 czerwca 2003 r. o udzielaniu cudzoziemcom ochrony na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. z 2006 r. Nr 234, poz. 1695) wprowadza się następujące zmiany:

1) w art. 2:

a) uchyla się pkt 2 i 3,

b) pkt 7 otrzymuje brzmienie:

„7) karta pobytu – dokument wydany cudzoziemcowi, który uzyskał zezwolenie na zamieszkanie na czas oznaczony, zezwolenie na osiedlenie się, zezwolenie na pobyt rezydenta długoterminowego Wspólnot Europejskich, status uchodźcy, ochronę uzupełniającą lub zgodę na pobyt tolerowany;”

c) po pkt 9 dodaje się pkt 9a i 9b w brzmieniu:

„9a) małoletni bez opieki – małoletniego cudzoziemca, który przybywa lub przebywa na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej bez opieki osób dorosłych, odpowiedzialnych za niego zgodnie z prawem lub zwyczajem;

9b) państwo członkowskie – państwo członkowskie Unii Europejskiej lub inne państwo, które stosuje rozpo-

rozporządzenie Rady (WE) nr 343/2003 z dnia 18 lutego 2003 r. ustanawiające kryteria i mechanizmy określania Państwa Członkowskiego, które jest odpowiedzialne za rozpatrzenie wniosku o azyl złożonego w jednym z Państw Członkowskich przez obywatela kraju trzeciego (Dz.Urz. UE L 050 z 25.02.2003, str. 1; Dz.Urz. UE Polskie wydanie specjalne, rozdz. 19, t. 6, str. 109), zwane dalej „rozporządzeniem nr 343/2003”;

d) uchyla się pkt 11;

2) w art. 3:

a) dotychczasową treść oznacza się jako ust. 1,

b) w ust. 1 po pkt 1 dodaje się pkt 1a w brzmieniu:

„1a) udzielenie ochrony uzupełniającej;”;

c) po ust. 1 dodaje się ust. 2 w brzmieniu:

„2. Każdy wniosek cudzoziemca o udzielenie ochrony rozpatruje się jako wniosek o nadanie statusu uchodźcy, chyba że cudzoziemiec wyraźnie ubiega się o udzielenie azylu lub żądanie ochrony wynika z wydanego przez sąd orzeczenia o niedopuszczalności wydania cudzoziemca albo rozstrzygnięcia Ministra Sprawiedliwości o odmowie jego wydania.”;

3) art. 6 otrzymuje brzmienie:

„Art. 6. Jeżeli terytorialny zasięg działania oddziałów Straży Granicznej nie obejmuje m.st. Warszawy, zadania określone w art. 28 ust. 1, art. 92 ust. 2, art. 114 ust. 3 i art. 120 pkt 1 wykonuje na tej części terytorium Komendant Główny Straży Granicznej.”;

4) w art. 8:

a) po pkt 11 dodaje się pkt 11a w brzmieniu:

„11a) wizerunek twarzy;”,

b) pkt 27 otrzymuje brzmienie:

„27) informacje o wynikach sprawdzenia cudzoziemca w jednostce centralnej, zgodnie z rozporządzeniem Rady nr 2725/2000/WE z dnia 11 grudnia 2000 r. dotyczącym ustanowienia systemu Eurodac do porównywania odcisków palców w celu skutecznego stosowania Konwencji Dublińskiej (Dz.Urz. WE L 316 z 15.12.2000), oraz o podjętych czynnościach na podstawie rozporządzenia nr 343/2003.”;

5) w art. 9 w pkt 3 kropkę zastępuje się przecinkiem i dodaje się pkt 4 w brzmieniu:

„4) cudzoziemcowi udzielono lub odmówiono udzielenia ochrony uzupełniającej”;

6) art. 12 uchyla się;

7) dział II otrzymuje brzmienie:

## „Dział II

### Status uchodźcy i ochrona uzupełniająca

#### Rozdział 1

Zasady nadawania, odmowy nadania i pozbawiania statusu uchodźcy oraz udzielania, odmowy udzielenia i pozbawiania ochrony uzupełniającej

Art. 13. 1. Cudzoziemcowi nadaje się status uchodźcy, jeżeli na sku-

tek uzasadnionej obawy przed prześladowaniem w kraju pochodzenia z powodu rasy, religii, narodowości, przekonań politycznych lub przynależności do określonej grupy społecznej nie może lub nie chce korzystać z ochrony tego kraju.

2. Status uchodźcy nadaje się także małoletniemu dziecku cudzoziemca, który uzyskał status uchodźcy w Rzeczypospolitej Polskiej, urodzonemu na tym terytorium.

3. Prześladowanie, o którym mowa w ust. 1, musi:

- 1) ze względu na swoją istotę lub powtarzalność stanowić poważne naruszenie praw człowieka, w szczególności praw, których uchylenie jest niedopuszczalne zgodnie z art. 15 ust. 2 Konwencji o ochronie praw człowieka i podstawowych wolności, sporządzonej w Rzymie dnia 4 listopada 1950 r. (Dz. U. z 1993 r. Nr 61, poz. 284 i 285, z 1995 r. Nr 36, poz. 175, 176 i 177, z 1998 r. Nr 147, poz. 962, z 2002 r. Nr 127, poz. 1084 oraz z 2003 r. Nr 42, poz. 364), lub
- 2) być kumulacją różnych działań lub zaniechań, w tym stanowiących naruszenie praw człowieka, których oddziaływanie jest równie dotkliwe jak prześladowania, o których mowa w pkt 1.

4. Prześladowanie może polegać w szczególności na:

- 1) użyciu przemocy fizycznej i psychicznej, w tym przemocy seksualnej;
- 2) zastosowaniu środków prawnych, administracyjnych, policyjnych lub sądowych w sposób dyskryminujący lub o charakterze dyskryminującym;
- 3) wszczęciu lub prowadzeniu postępowania karnego albo ukaraniu, w sposób, który ma charakter nieproporcjonalny lub dyskryminujący;

- 4) braku prawa odwołania się do sądu od kary o charakterze nieproporcjonalnym lub dyskryminującym;
- 5) wszczęciu lub prowadzeniu postępowania karnego albo ukaraniu z powodu odmowy odbycia służby wojskowej podczas konfliktu zbrojnego, jeżeli odbywanie służby wojskowej stanowiłoby zbrodnię lub działania, o których mowa w art. 19 ust. 1 pkt 3;
- 6) czynach skierowanych przeciwko osobom ze względu na ich płeć lub małość.

Art. 14. 1. Przy ocenie powodów prześladowania bierze się pod uwagę, że:

- 1) pojęcie rasy obejmuje w szczególności kolor skóry, pochodzenie lub przynależność do określonej grupy etnicznej;
- 2) pojęcie religii obejmuje w szczególności:
  - a) posiadanie przekonań teistycznych, nieteistycznych lub ateistycznych,
  - b) udział lub powstrzymanie się od udziału w obrzędach religijnych, sprawowanych publicznie lub prywatnie, indywidualnie lub zbiorowo,
  - c) inne akty o charakterze religijnym, wyrażane przekonania lub formy zachowania indywidualnego lub zbiorowego, wynikające z wierzeń religijnych lub z nimi związane;
- 3) pojęcie narodowości nie jest ograniczone do posiadania obywatelstwa lub jego braku, lecz obejmuje w szczególności przynależność do grupy określonej przez:
  - a) tożsamość kulturową, etniczną lub językową lub

- b) wspólne pochodzenie geograficzne lub polityczne, lub
  - c) powiązanie z ludnością w innym państwie;
- 4) pojęcie przekonań politycznych obejmuje w szczególności posiadanie opinii, myśli lub przekonań w sprawach związanych z podmiotami, o których mowa w art. 16 ust. 1, dopuszczającymi się prześladowań oraz w sprawach ich polityki lub metod działania, bez względu na to, czy osoba, która ubiega się o nadanie statusu uchodźcy działała zgodnie z tą opinią, myślą lub przekonaniem;
- 5) grupa jest uznawana jako szczególna grupa społeczna, jeżeli w szczególności posiada odrębną tożsamość w kraju pochodzenia przez postrzeganie jej jako odrębnej od otaczającego społeczeństwa i jej członkowie posiadają wspólne cechy wrodzone lub wspólne pochodzenie, których nie można zmienić, albo posiadają wspólne cechy lub przekonania o takim znaczeniu dla ich tożsamości lub świadomości, że członek grupy nie może być zmuszony do ich zmiany.

2. W zależności od warunków istniejących w kraju pochodzenia szczególna grupa społeczna może stanowić grupę, której członkowie posiadają wspólną orientację seksualną, przy czym posiadanie orientacji seksualnej nie może obejmować czynów, które według prawa polskiego są przestępstwami.

3. Uzasadniona obawa przed prześladowaniem w kraju pochodzenia może istnieć, chociażby cudzoziemiec nie posiadał cech powodujących prześladowanie z powodu rasy, religii, narodowości, przekonań politycznych lub przynależności do szczególnej grupy społecznej, jeżeli takie cechy są mu przypisywane przez podmioty dopuszczające się prześladowań.

Art. 15. Cudzoziemcowi, który nie spełnia warunków do nadania statusu uchodźcy, udziela się ochrony uzupełniającej, w przypadku gdy powrót do kraju pochodzenia może narazić go na rzeczywiste ryzyko doznania poważnej krzywdy przez:

- 1) orzeczenie kary śmierci lub wykonanie egzekucji,
  - 2) tortury, nieludzkie lub poniżające traktowanie albo karanie,
  - 3) poważne i zindywidualizowane zagrożenie dla życia lub zdrowia wynikające z powszechnego stosowania przemocy wobec ludności cywilnej w sytuacji międzynarodowego lub wewnętrznego konfliktu zbrojnego
- i ze względu na to ryzyko nie może lub nie chce korzystać z ochrony kraju pochodzenia.

Art. 16. 1. Podmiotami dopuszczającymi się prześladowań, o których mowa w art. 13, lub wyrządzającymi poważną krzywdę, o której mowa w art. 15, mogą być:

- 1) organy władzy publicznej kraju pochodzenia;
- 2) ugrupowania lub organizacje kontrolujące kraj pochodzenia lub znaczną część jego terytorium;
- 3) podmioty inne niż określone w pkt 1 i 2, w przypadku gdy podmioty, o których mowa w pkt 1 i 2, w tym organizacje międzynarodowe, nie mogą lub nie chcą zapewnić ochrony przed prześladowaniem lub ryzykiem doznania poważnej krzywdy.

2. Ochrona przed prześladowaniem lub ryzykiem doznania poważnej krzywdy jest zapewniona, gdy podmioty, o których mowa w ust. 1 pkt 1 i 2, w tym organizacje międzynarodowe, podejmują niezbędne środki w celu zapobieżenia prześladowaniom lub poważnej krzywdzie, w szczególności przez zapewnienie skutecznego systemu prawnego w zakresie rozpoznawania, zapobiegania i wykrywania czynów stanowiących prześladowania lub



poważną krzywdę oraz karania za takie czyny, i gdy zapewniają osobom prześladowanym lub doznającym poważnej krzywdy dostęp do takiej ochrony.

Art. 17. 1. Cudzoziemiec może powoływać się na uzasadnioną obawę przed prześladowaniem lub rzeczywiste ryzyko doznania poważnej krzywdy, spowodowane wydarzeniami, które nastąpiły po opuszczeniu kraju pochodzenia.

2. W przypadku, o którym mowa w ust. 1, uzasadniona obawa przed prześladowaniem lub rzeczywiste ryzyko doznania poważnej krzywdy mogą być spowodowane działaniem cudzoziemca po opuszczeniu kraju pochodzenia, w szczególności gdy były one wyrazem i kontynuacją przekonań lub orientacji seksualnych posiadanych w kraju pochodzenia.

Art. 18. 1. Jeżeli na części terytorium kraju pochodzenia nie istnieją okoliczności uzasadniające obawę cudzoziemca przed prześladowaniem lub doznaniem poważnej krzywdy i istnieje uzasadnione przypuszczenie, że cudzoziemiec będzie bez przeszkód mógł zamieszkać na tej części terytorium, uznaje się, że nie istnieje uzasadniona obawa przed prześladowaniem lub rzeczywiste ryzyko doznania poważnej krzywdy w kraju pochodzenia.

2. Przy ocenie, czy sytuacja na części terytorium państwa pochodzenia jest zgodna z ust. 1, bierze się pod uwagę okoliczności dominujące na tej części terytorium państwa oraz osobiste uwarunkowania cudzoziemca.

Art. 19. 1. Cudzoziemcowi odmawia się nadania statusu uchodźcy, jeżeli:

- 1) nie istnieje uzasadniona obawa przed prześladowaniem w kraju pochodzenia;
- 2) korzysta z ochrony lub pomocy organów lub agencji Narodów Zjednoczonych innych niż Wysoki Komisarz Narodów Zjednoczonych do Spraw Uchodźców, pod wa-

runkiem że w danych okolicznościach cudzoziemiec ma praktyczną i prawną możliwość powrotu na terytorium, gdzie taka ochrona lub pomoc jest dostępna, bez zagrożenia jego życia, bezpieczeństwa osobistego lub wolności;

- 3) istnieją poważne podstawy, aby sądzić, że:
  - a) popełnił zbrodnię przeciwko pokojowi, zbrodnię wojenną lub zbrodnię przeciwko ludzkości w rozumieniu prawa międzynarodowego,
  - b) jest winny działań sprzecznych z celami i zasadami Narodów Zjednoczonych określonymi w Preambule i art. 1 i 2 Karty Narodów Zjednoczonych,
  - c) popełnił zbrodnię o charakterze innym niż polityczny poza terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, przed złożeniem wniosku o nadanie statusu uchodźcy;
- 4) jest uważany przez organy władzy Rzeczypospolitej Polskiej za osobę mającą prawa i obowiązki związane z posiadaniem obywatelstwa polskiego.

2. Nadania statusu uchodźcy odmawia się także cudzoziemcowi, który podlegał albo w inny sposób brał udział w popełnieniu zbrodni lub czynów, o których mowa w ust. 1 pkt 3.

3. Cudzoziemcowi, który złożył kolejny wniosek o nadanie statusu uchodźcy, można ponadto odmówić nadania statusu uchodźcy, jeżeli obawa przed prześladowaniem jest oparta na okolicznościach, które celowo wytworzył po opuszczeniu terytorium kraju pochodzenia.

Art. 20. 1. Cudzoziemcowi odmawia się udzielenia ochrony uzupełniającej, jeżeli:

- 1) nie istnieje rzeczywiste ryzyko doznania poważnej krzywdy;

- 2) istnieją poważne podstawy, aby sądzić, że:
  - a) istnieją okoliczności, o których mowa w art. 19 ust. 1 pkt 3 lit. a lub b,
  - b) popełnił na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej zbrodnię lub popełnił poza tym terytorium czyn, który jest zbrodnią według prawa polskiego,
  - c) stanowi zagrożenie dla bezpieczeństwa państwa lub społeczeństwa.

2. Udzielenia ochrony uzupełniającej odmawia się także cudzoziemcowi, który podzegał albo w inny sposób brał udział w popełnieniu zbrodni lub czynów, o których mowa w ust. 1 pkt 2 lit. b lub w art. 19 ust. 1 pkt 3 lit. a lub b.

3. Cudzoziemcowi, który przed przybyciem na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej popełnił inny niż określony w ust. 1 pkt 2 lit. b lub w art. 19 ust. 1 pkt 3 lit. a lub b czyn, który jest przestępstwem według prawa polskiego zagrożonym karą pozbawienia wolności, można odmówić udzielenia ochrony uzupełniającej, jeżeli opuścił on kraj pochodzenia wyłącznie w celu uniknięcia kary.

Art. 21. 1. Cudzoziemca pozbawia się statusu uchodźcy, jeżeli po nadaniu tego statusu organ stwierdził, że cudzoziemiec:

- 1) dobrowolnie ponownie przyjął ochronę państwa, którego jest obywatelem, lub
- 2) utracił obywatelstwo, ponownie dobrowolnie je przyjął, lub
- 3) przyjął nowe obywatelstwo i korzysta z ochrony państwa, którego obywatelstwo przyjął, lub
- 4) ponownie dobrowolnie osiedlił się w państwie, które opuścił lub poza którego granicami przebywał z powodu obawy przed prześladowaniem, lub

- 5) nie może dłużej odmawiać korzystania z ochrony państwa, którego jest obywatelem, z powodu ustania okoliczności, w związku z którymi uzyskał status uchodźcy, i nie przedstawi przekonywających powodów związanych z poprzednimi prześladowaniami, uzasadniających jego odmowę korzystania z ochrony państwa, którego obywatelstwo posiada, lub
- 6) będąc bezpaństwowcem, może powrócić do państwa, w którym miał poprzednio stałe miejsce zamieszkania, z powodu ustania okoliczności, w związku z którymi uzyskał status uchodźcy, i nie przedstawi przekonywających powodów związanych z poprzednimi prześladowaniami, uzasadniających jego odmowę powrotu do państwa, w którym miał poprzednio swoje stałe miejsce zamieszkania;
- 7) popełnił zbrodnię przeciwko pokojowi, zbrodnię wojenną lub zbrodnię przeciwko ludzkości w rozumieniu prawa międzynarodowego;
- 8) jest winny działań sprzecznych z celami i zasadami Narodów Zjednoczonych, określonymi w Preambule i art. 1 i 2 Karty Narodów Zjednoczonych;
- 9) zataił informacje lub dokumenty albo przedstawił fałszywe informacje lub dokumenty o istotnym znaczeniu dla nadania statusu uchodźcy.

2. Pozbawienie statusu uchodźcy w przypadku, o którym mowa w ust. 1 pkt 5 lub 6, może nastąpić wyłącznie wtedy, gdy zmiana okoliczności ma charakter na tyle znaczący i długotrwały, że dalsza obawa cudzoziemca przed prześladowaniem nie jest uzasadniona.

3. Cudzoziemca nie pozbawia się statusu uchodźcy z przyczyny, o której mowa w ust. 1 pkt 9, jeżeli nadal spełnia warunki posiadania tego statusu.

Art. 22. 1. Cudzoziemca pozbawia się ochrony uzupełniającej, w przypadku gdy:

- 1) okoliczności, z powodu których była udzielona, przestały istnieć lub zmieniły się w taki sposób, że ochrona nie jest już wymagana;
- 2) po jej udzieleniu wystąpiły okoliczności, o których mowa w art. 19 ust. 1 pkt 3 lit. a lub b lub w art. 20 ust. 1 pkt 2 lit. b lub c;
- 3) wyjdzie na jaw, że zataił informacje lub dokumenty albo przedstawił fałszywe informacje lub dokumenty o istotnym znaczeniu dla udzielenia ochrony uzupełniającej.

2. Pozbawienie ochrony uzupełniającej w przypadku, o którym mowa w ust. 1 pkt 1, może nastąpić wyłącznie wtedy, gdy zmiana okoliczności ma charakter na tyle znaczący i długotrwały, że dalsza obawa cudzoziemca przed doznaniem poważnej krzywdy nie jest uzasadniona.

3. Cudzoziemca nie pozbawia się ochrony uzupełniającej z przyczyny, o której mowa w ust. 1 pkt 3, jeżeli nadal spełnia warunki jej posiadania.

4. Cudzoziemca można pozbawić ochrony uzupełniającej, jeżeli po jej udzieleniu wyjdą na jaw okoliczności, o których mowa w art. 20 ust. 3.

## Rozdział 2

Postępowanie w sprawach nadawania statusu uchodźcy lub udzielania ochrony uzupełniającej oraz pozbawiania statusu uchodźcy lub ochrony uzupełniającej

Art. 23. 1. Postępowanie w sprawie nadania statusu uchodźcy wszczynają się na wniosek cudzoziemca, zwanego dalej „wnioskodawcą”.

2. Wniosek o nadanie statusu uchodźcy rozpatruje się równocześnie jako wniosek o udzielenie ochrony uzupełniającej.

Art. 24. 1. Wnioskodawca składa wniosek o nadanie statusu uchodźcy w imieniu towarzyszących mu jego małoletnich dzieci, pod warunkiem że nie pozostają w związku małżeńskim i że znajdują się na jego utrzymaniu.

2. Postępowanie w sprawie nadania statusu uchodźcy obejmuje także dziecko wnioskodawcy urodzone w okresie od wszczęcia postępowania aż do jego zakończenia decyzją ostateczną.

3. Do dziecka, o którym mowa w ust. 2, stosuje się przepisy dotyczące osoby, w imieniu której wnioskodawca występuje.

Art. 25. 1. Wnioskodawca może złożyć wniosek o nadanie statusu uchodźcy w imieniu towarzyszących mu małżonka pozostającego na jego utrzymaniu i małoletnich dzieci małżonka niepozostających w związku małżeńskim, za zgodą małżonka wyrażoną na piśmie.

2. Wyrażenie zgody przez małżonka na złożenie wniosku w jego imieniu uważa się za udzielenie wnioskodawcy pełnomocnictwa, w tym także do działania w imieniu dzieci małżonka.

3. Jeżeli małżonek cofnie zgodę na złożenie wniosku w jego imieniu, postępowanie o nadanie statusu uchodźcy wobec niego i dzieci tego małżonka umarza się.

Art. 26. 1. W postępowaniu w sprawie nadania statusu uchodźcy pisma doręcza się wnioskodawcy, a gdy wnioskodawca działa przez przedstawiciela – temu przedstawicielowi.

2. Wnioskodawcy, którego miejscem zamieszkania jest ośrodek dla cudzoziemców ubiegających się o nadanie statusu uchodźcy, zwany dalej „ośrodkiem”, pisma doręcza się przez kierownika ośrodka, za potwierdzeniem odbioru.

3. W przypadku gdy ośrodek prowadzi, na zlecenie Szefa Urzędu do Spraw Cudzoziemców, zwanego dalej „Szefem Urzędu”, organizacja społeczna, stowarzyszenie lub inna osoba prawna albo osoba fizyczna, za kie-

rownika ośrodka, o którym mowa w ust. 2, uważa się osobę działającą w imieniu Szefa Urzędu na podstawie upoważnienia.

4. W razie niemożności doręczenia pisma w sposób określony w ust. 2, pismo pozostawia się u kierownika ośrodka na okres 3 dni.

5. Kierownik ośrodka umieszcza zawiadomienie o nadejściu pisma, terminie i miejscu jego odbioru na tablicy ogłoszeń w ośrodku, w języku zrozumiałym dla cudzoziemca. Pismo uważa się za doręczone po upływie 3 dni od dnia wywieszenia zawiadomienia.

6. Kierownik ośrodka doręcza nadawcy formularz z pokwitowaniem wnioskodawcy odbioru pisma lub zawiadamia nadawcę o terminie, w którym nastąpiło doręczenie pisma w sposób określony w ust. 4 i 5.

Art. 27. Wniosek o nadanie statusu uchodźcy, zwany dalej „wnioskiem”, składa się na formularzu, który zawiera:

- 1) dane wnioskodawcy i osoby, w imieniu której wnioskodawca występuje, w zakresie niezbędnym do przeprowadzenia postępowania o nadanie statusu uchodźcy;
- 2) określenie kraju pochodzenia wnioskodawcy i osoby, w imieniu której wnioskodawca występuje;
- 3) określenie istotnych zdarzeń będących przyczyną ubiegania się o nadanie statusu uchodźcy.

Art. 28. 1. Wniosek składa się do Szefa Urzędu, za pośrednictwem komendanta oddziału Straży Granicznej lub komendanta placówki Straży Granicznej, zwanych dalej „organami przyjmującymi wniosek”. Złożenie wniosku wymaga osobistego stawiennictwa wnioskodawcy i osoby, w imieniu której wnioskodawca występuje.

2. Wnioskodawca, który przebywa na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, składa wniosek za pośrednictwem komendanta oddziału Straży Granicznej, obejmującego terytorialnym zasięgiem działania m.st. Warszawę.

3. Wnioskodawca, który nie posiada dokumentów uprawniających do przekroczenia granicy, składa wniosek podczas kontroli granicznej za pośrednictwem komendanta placówki Straży Granicznej.

4. Wnioskodawca, który przebywa w strzeżonym ośrodku lub areszcie w celu wydalenia, areszcie śledczym lub zakładzie karnym, składa wniosek za pośrednictwem komendanta oddziału Straży Granicznej, obejmującego terytorialnym zasięgiem działania siedzibę strzeżonego ośrodka, aresztu w celu wydalenia, aresztu śledczego lub zakładu karnego.

Art. 29. 1. Organ przyjmujący wniosek:

- 1) ustala tożsamość wnioskodawcy i osoby, w imieniu której wnioskodawca występuje;
- 2) fotografuje wnioskodawcę i osobę, w imieniu której wnioskodawca występuje, oraz pobiera od nich odciski linii papilarnych (dotyczy osób, które ukończyły 14 lat) za pomocą kart daktyloskopijnych lub urządzenia do elektronicznego pobierania odcisków;
- 3) uzyskuje informacje dotyczące:
  - a) kraju pochodzenia,
  - b) wiz lub zezwoleń na pobyt wydanych wnioskodawcy i osobie, w imieniu której wnioskodawca występuje, przez organy innych państw,
  - c) trasy przejazdu do granicy i miejsca przekroczenia granicy,
  - d) ubiegania się przez wnioskodawcę lub członka jego rodziny o nadanie statusu uchodźcy w innym państwie,
  - e) imienia i nazwiska, daty i miejsca urodzenia, adresu zamieszkania i stopnia pokrewieństwa członków ro-



dziny wnioskodawcy, którzy przebywają na terytorium innego państwa członkowskiego;

- 4) ustala, czy wnioskodawca i osoba, w imieniu której wnioskodawca występuje, posiadają dokumenty uprawniające do przekroczenia granicy lub czy przebywają na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej legalnie;
- 5) zapewnia przeprowadzenie badań lekarskich i niezbędnych zabiegów sanitarnych ciała i odzieży wnioskodawcy i osoby, w imieniu której wnioskodawca występuje;
- 6) informuje wnioskodawcę, w języku dla niego zrozumiałym, o:
  - a) zasadach i trybie postępowania o nadanie statusu uchodźcy,
  - b) przysługujących mu prawach, ciężących na nim obowiązkach i skutkach prawnych ich niewykonania,
  - c) możliwości wyrażenia zgody na udzielanie przedstawicielowi Urzędu Wysokiego Komisarza Narodów Zjednoczonych do Spraw Uchodźców informacji o przebiegu postępowania oraz przeglądanie akt sprawy i sporządzanie z nich notatek i odpisów,
  - d) organizacjach, do których zadań statutowych należą sprawy uchodźców;
- 7) informuje małżonka wnioskodawcy, w języku dla niego zrozumiałym, o skutkach wyrażenia zgody na wystąpienie przez wnioskodawcę w jego imieniu i w imieniu dzieci tego małżonka.

2. Członek rodziny, o którym mowa w ust. 1 pkt 3 lit. d i e, oznacza osoby, o których mowa w art. 2 lit. i rozporządzenia nr 343/2003.

3. Organ przyjmujący wniosek może dokonać kontroli osobistej wnioskodawcy i osoby, w imieniu której wnioskodawca występuje, oraz ich ba-

gażu w celu wykluczenia możliwości popełnienia przestępstwa lub wykroczenia lub w celu ustalenia tożsamości.

4. Wnioskodawca i osoba, w imieniu której wnioskodawca występuje, są obowiązani poddać się czynnościom, o których mowa w ust. 1 pkt 2 i 5 i ust. 3, oraz udzielić informacji, o których mowa w ust. 1 pkt 3.

5. Organ przyjmujący wniosek zawiadamia państwowego inspektora sanitarnego, właściwego ze względu na miejsce złożenia wniosku o nadanie statusu uchodźcy, o odmowie poddania się badaniom lekarskim i zabiegom sanitarnym przez wnioskodawcę lub osobę, w imieniu której wnioskodawca występuje.

Art. 30. 1. Cudzoziemiec, który podaje się za małoletniego, w przypadku wątpliwości co do jego wieku, może być, za swoją zgodą lub za zgodą przedstawiciela ustawowego, poddany badaniom lekarskim w celu ustalenia rzeczywistego wieku.

2. Wynik badania lekarskiego powinien wskazywać wiek osoby badanej i podawać dopuszczalną granicę błędu.

3. Cudzoziemca podającego się za małoletniego, w razie braku zgody na przeprowadzenie badań lekarskich, o których mowa w ust. 1, uważa się za osobę pełnoletnią.

4. Przeprowadzenie badań lekarskich zapewnia Szef Urzędu, a w przypadku gdy wątpliwości co do wieku cudzoziemca powstały podczas składania wniosku – organ przyjmujący wniosek.

Art. 31. 1. Organ przyjmujący wniosek niezwłocznie przekazuje wniosek w celu rozpatrzenia Szefowi Urzędu.

2. Wniosek złożony przez cudzoziemca, którego umieszcza się lub który przebywa w strzeżonym ośrodku lub areszcie w celu wydalenia, przekazuje się w terminie 48 godzin.

Art. 32. 1. Szef Urzędu pozostawia bez rozpoznania wnioski, który nie zawiera imienia i nazwiska wnioskodawcy lub określenia kraju pochodzenia i braków tych nie można było usunąć w wyniku czynności, o których mowa w art. 29 ust. 1 pkt 1 i 2 oraz ust. 3.

2. Przepisu art. 64 Kodeksu postępowania administracyjnego, w zakresie dotyczącym obowiązku wezwania do usunięcia braków w terminie 7 dni z pouczeniem, że nieusunięcie tych braków spowoduje pozostawienie podania bez rozpoznania, nie stosuje się.

Art. 33. 1. Wszczęcie postępowania o nadanie statusu uchodźcy powoduje z mocy prawa:

- 1) unieważnienie wizej,
  - 2) wygaśnięcie decyzji o zobowiązaniu do opuszczenia terytorium Rzeczypospolitej Polskiej,
  - 3) wstrzymanie wykonania decyzji o wydaleniu do dnia doręczenia cudzoziemcowi decyzji ostatecznej w sprawie o nadanie statusu uchodźcy
- wydanych wnioskodawcy i osobie, w imieniu której wnioskodawca występuje.

2. Organ przyjmujący wniosek odnotowuje unieważnienie wizej oraz wygaśnięcie decyzji o zobowiązaniu do opuszczenia terytorium Rzeczypospolitej Polskiej w dokumentach podróży wnioskodawcy i osoby, w imieniu której wnioskodawca występuje.

3. W toku postępowania o nadanie statusu uchodźcy:

- 1) nie wydaje się i nie przedłuża wizej;
- 2) nie wydaje się decyzji o zobowiązaniu do opuszczenia terytorium Rzeczypospolitej Polskiej;
- 3) nie wydaje się decyzji o wydaleniu.

4. Przepisów ust. 1 pkt 3 i ust. 3 pkt 2 i 3 nie stosuje się, w przypadku gdy wnioskodawca złożył kolejny wniosek, z tym że Szef Urzędu może wstrzymać wykonanie decyzji o wydaleniu do dnia doręczenia decyzji ostatecznej w sprawie o nadanie statusu uchodźcy, jeżeli przemawia za tym słuszny interes strony, nie jest to sprzeczne z interesem społecznym i złożenie kolejnego wniosku nie stanowi nadużycia postępowania o nadanie statusu uchodźcy.

Art. 34. 1. Wniosek złożony przez wnioskodawcę, który:

- 1) podał inne przyczyny złożenia wniosku niż obawa przed prześladowaniem z powodu rasy, religii, narodowości, przekonań politycznych lub przynależności do określonej grupy społecznej lub nie podał żadnych informacji o okolicznościach związanych z obawą przed prześladowaniem,
- 2) pochodzi z bezpiecznego kraju pochodzenia, znajdującego się na wspólnej minimalnej liście państw trzecich, które państwa członkowskie uznają za bezpieczne kraje pochodzenia, przyjętej przez Radę Unii Europejskiej, na wniosek Komisji Europejskiej, po konsultacji z Parlamentem Europejskim, i istnieją okoliczności, o których mowa w ust. 3,
- 3) wprowadził organ rozpatrujący wniosek w błąd przez zatajenie informacji lub dokumentów albo przedstawienie fałszywych informacji lub dokumentów o istotnym znaczeniu dla nadania statusu uchodźcy,
- 4) złożył inny wniosek o nadanie statusu uchodźcy, w którym podał inne dane osobowe,
- 5) przedstawił niespójne, sprzeczne, nieprawdopodobne lub niewystarczające wyjaśnienia na potwierdzenie faktu prześladowania,

- 6) złożył wniosek w celu opóźnienia wydania decyzji o wydaleniu lub opóźnienia lub zakłócenia wykonania takiej decyzji,
  - 7) stanowi zagrożenie dla bezpieczeństwa państwa lub porządku publicznego lub był z tego powodu w przeszłości wydalony z terytorium Rzeczypospolitej Polskiej
- rozpatruje się w pierwszej kolejności jako wniosek oczywiście bezzasadny.

2. Postępowanie w sprawie o nadanie statusu uchodźcy, w przypadku gdy wniosek jest oczywiście bezzasadny zgodnie z ust. 1, prowadzi się według zasad określonych w ustawie, z tym że:

- 1) wnioskodawcy, który podał inne przyczyny złożenia wniosku niż obawa przed prześladowaniem z powodu rasy, religii, narodowości, przekonań politycznych lub przynależności do określonej grupy społecznej lub nie podał żadnych informacji o okolicznościach związanych z obawą przed prześladowaniem, nie przesłuchuje się;
- 2) wydanie decyzji powinno nastąpić w terminie 30 dni od dnia złożenia wniosku;
- 3) w decyzji o odmowie nadania statusu uchodźcy wskazuje się, że wniosek był rozpatrywany jako wniosek oczywiście bezzasadny;
- 4) odwołanie od decyzji o odmowie nadania statusu uchodźcy wnosi się w terminie 5 dni od dnia jej doręczenia;
- 5) rozpoznanie odwołania od decyzji o odmowie nadania statusu uchodźcy następuje w pierwszej kolejności w składzie jednoosobowym.

3. Państwo znajdujące się na liście, o której mowa w ust. 1 pkt 2, jest bezpiecznym dla wnioskodawcy krajem pochodzenia, jeżeli wnioskodawca

dawca posiada obywatelstwo tego państwa lub jest bezpaństwowcem i uprzednio stale zamieszkiwał w tym państwie oraz nie podał żadnych poważnych podstaw do nieuznawania tego państwa za bezpieczny kraj pochodzenia w jego szczególnej sytuacji i w związku ze spełnianiem przez niego warunków do nadania statusu uchodźcy.

Art. 35. 1. Wydanie decyzji w sprawie o nadanie statusu uchodźcy, z zastrzeżeniem art. 34 ust. 2 pkt 2, następuje w terminie 6 miesięcy od dnia złożenia wniosku.

2. W razie niezakończenia sprawy w terminach, o których mowa w ust. 1 lub w art. 34 ust. 2 pkt 2, stosuje się przepisy art. 36-38 Kodeksu postępowania administracyjnego.

Art. 36. 1. Jeżeli po upływie 6 miesięcy od dnia złożenia wniosku o nadanie statusu uchodźcy nie została wydana decyzja w pierwszej instancji i przyczyna niewydania decyzji w tym terminie nie leży po stronie wnioskodawcy, Szef Urzędu, na wniosek wnioskodawcy, wydaje zaświadczenie, które wraz z tymczasowym zaświadczeniem tożsamości cudzoziemca stanowi podstawę dla wnioskodawcy i małżonka, w imieniu którego wnioskodawca występuje, do wykonywania pracy na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej na zasadach i w trybie określonych w ustawie z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (Dz. U. Nr 99, poz. 1001, z późn. zm.<sup>3)</sup>).

2. W zaświadczeniu, o którym mowa w ust. 1, potwierdza się okres, jaki upłynął od dnia wszczęcia postępowania, i okoliczność, że przyczyna niewydania decyzji w terminie 6 miesięcy nie leży po stronie wnioskodawcy, oraz określa się przewidywany termin zakończenia postępowania w sprawie nadania statusu uchodźcy.

Art. 37. 1. Wnioskodawca jest obowiązany:

- 1) przedstawić informacje niezbędne do ustalenia stanu faktycznego sprawy, a w szczególności dotyczące jego wieku, pochodzenia, tożsamości, obywatelstwa, krewnych, kraju i miejsc poprzedniego pobytu, wcześniejszych wniosków, trasy podróży, powodów złożenia wniosku;
- 2) udostępnić posiadane dowody potwierdzające okoliczności wskazane w uzasadnieniu wniosku;
- 3) przekazać do depozytu Szefowi Urzędu swój dokument podróży oraz dokument podróży osoby, w imieniu której wnioskodawca występuje, za pośrednictwem organu przyjmującego wniosek;
- 4) stawiać się na wezwanie organu prowadzącego postępowanie w celu przesłuchania lub złożenia wyjaśnień;
- 5) zawiadomić o każdej zmianie swojego miejsca pobytu i miejsca pobytu osoby, w imieniu której wnioskodawca występuje;
- 6) przebywać na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej do dnia doręczenia decyzji ostatecznej w sprawie o nadanie statusu uchodźcy.

2. Przepisu ust. 1 pkt 6 nie stosuje się, w przypadku gdy cudzoziemiec złożył kolejny wniosek o nadanie statusu uchodźcy, a Szef Urzędu nie wstrzymał wykonania decyzji o wydaleniu.

3. Wnioskodawca, który składa wniosek podczas pobytu na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej na podstawie zezwolenia na zamieszkanie na czas oznaczony lub zezwolenia na osiedlenie się, jest obowiązany przekazać dokument podróży do depozytu Szefowi Urzędu w dniu, w którym zezwolenie na zamieszkanie na czas oznaczony lub zezwolenie na osiedlenie się utraci ważność lub zostanie cofnięte.

Art. 38. 1. Dokument podróży zwraca się osobie, której został wydany, po zakończeniu postępowania decyzją ostateczną:

- 1) w placówce Straży Granicznej, w przypadku gdy cudzoziemiec korzysta z pomocy w dobrowolnym powrocie na podstawie art. 75;
- 2) w placówce Straży Granicznej, w której następuje wydalenie cudzoziemca z terytorium Rzeczypospolitej Polskiej lub jego przekazanie na podstawie rozporządzenia nr 343/2003, albo na granicy państwa, do którego następuje wydalenie lub przekazanie, albo w porcie lotniczym lub morskim tego państwa.

2. W przypadkach innych niż określone w ust. 1, dokument podróży zwraca Szef Urzędu.

3. Dokument podróży nieodebrany przez cudzoziemca pozostawia się w aktach sprawy o nadanie statusu uchodźcy.

Art. 39. 1. Wnioskodawcy i osobie, w imieniu której wnioskodawca występuje, zapewnia się swobodę kontaktowania się z przedstawicielem Urzędu Wysokiego Komisarza Narodów Zjednoczonych do Spraw Uchodźców oraz z organizacjami, do których zadań statutowych należą sprawy uchodźców.

2. Przedstawicielowi Urzędu Wysokiego Komisarza Narodów Zjednoczonych do Spraw Uchodźców zapewnia się możliwość kontaktowania się z wnioskodawcą lub z osobą, w imieniu której wnioskodawca występuje, w każdym czasie.

3. Organ prowadzący postępowanie udziela przedstawicielowi Urzędu Wysokiego Komisarza Narodów Zjednoczonych do Spraw Uchodźców, na jego wniosek i za pisemną zgodą wnioskodawcy, informacji o przebiegu postępowania oraz umożliwia przeglądanie akt sprawy i sporządzanie z nich notatek i odpisów, z wyłączeniem akt, o których mowa w art. 74 § 1 Kodeksu postępowania administracyjnego.



4. W przypadku gdy wnioskodawcą jest małoletni bez opieki, wykonywanie uprawnień przedstawiciela Urzędu Wysokiego Komisarza Narodów Zjednoczonych do Spraw Uchodźców, o których mowa w ust. 3, nie wymaga zgody kuratora wyznaczonego do reprezentowania małoletniego w postępowaniu.

5. Przedstawicielowi Urzędu Wysokiego Komisarza Narodów Zjednoczonych do Spraw Uchodźców nie przysługuje zażalenie, o którym mowa w art. 74 § 2 Kodeksu postępowania administracyjnego, ani skarga do sądu administracyjnego.

6. Opinie, dokumenty i materiały sporządzone przez przedstawiciela Urzędu Wysokiego Komisarza Narodów Zjednoczonych do Spraw Uchodźców dołącza się do akt sprawy.

7. Informacje i dane osobowe, uzyskiwane od wnioskodawcy i organów prowadzących postępowanie, mogą być wykorzystywane wyłącznie do celów, o których mowa w art. 35 Konwencji Genewskiej.

8. Organy Rzeczypospolitej Polskiej podejmują wszelkie działania w celu ułatwienia Wysokiemu Komisarzowi Narodów Zjednoczonych do Spraw Uchodźców wypełnienia jego zadań zgodnie z art. 35 Konwencji Genewskiej.

Art. 40. 1. Jeżeli organ prowadzący postępowanie stwierdzi, że wniosek jest niedopuszczalny, wydaje decyzję u umorzeniu postępowania z powodu niedopuszczalności wniosku.

2. Wniosek jest niedopuszczalny, gdy:

- 1) wnioskodawca uzyskał status uchodźcy w innym państwie członkowskim;
- 2) po otrzymaniu decyzji ostatecznej o odmowie nadania statusu uchodźcy wnioskodawca złożył nowy wniosek oparty na tych samych podstawach;

- 3) małżonek, który uprzednio wyraził zgodę na złożenie wniosku przez wnioskodawcę w jego imieniu, złożył odrębny wniosek, podczas gdy nie zachodzą okoliczności dotyczące tego małżonka uzasadniające taki wniosek.

Art. 41. 1. Jeżeli w toku postępowania istnieją okoliczności uzasadniające przekazanie wnioskodawcy lub osoby, w imieniu której wnioskodawca występuje, innemu państwu członkowskiemu, odpowiedzialnemu za rozpatrzenie wniosku o nadanie statusu uchodźcy na podstawie rozporządzenia nr 343/2003, organ prowadzący postępowanie wydaje decyzję o ich przekazaniu i o umorzeniu postępowania.

2. Wnioskodawca i osoba, w imieniu której wnioskodawca występuje, podlegający przekazaniu mogą być doprowadzeni do granicy lub do granicy państwa, do którego następuje przekazanie, albo do portu lotniczego lub morskiego tego państwa.

3. Obowiązek doprowadzenia, na wniosek Szefa Urzędu, wykonują:

- 1) komendant wojewódzki Policji właściwy ze względu na miejsce pobytu wnioskodawcy – do granicy;
- 2) Komendant Główny Straży Granicznej lub komendant oddziału Straży Granicznej właściwy ze względu na miejsce przekroczenia granicy przez wnioskodawcę lub osobę, w imieniu której wnioskodawca występuje, od granicy do granicy państwa, do którego następuje przekazanie, albo do portu lotniczego lub morskiego tego państwa.

4. Komendant placówki Straży Granicznej informuje niezwłocznie Szefa Urzędu o przekroczeniu granicy przez cudzoziemca przekazywanego na podstawie rozporządzenia nr 343/2003 i o opuszczeniu terytorium Rzeczypospolitej Polskiej przez wnioskodawcę i osobę, w imieniu której wnio-

skodawca występuje, oraz odnotowuje w rejestrze spraw prowadzonych na podstawie rozporządzenia nr 343/2003 miejsce i datę przekroczenia granicy.

5. Koszty doprowadzenia do granicy lub do granicy państwa, do którego następuje przekazanie, albo do portu lotniczego lub morskiego tego państwa są pokrywane z budżetu państwa z części, której dysponentem jest minister właściwy do spraw wewnętrznych, ze środków pozostających w dyspozycji Komendanta Głównego Policji w zakresie wykonania obowiązku doprowadzenia do granicy oraz w dyspozycji Komendanta Głównego Straży Granicznej w pozostałym zakresie.

Art. 42. 1. W przypadku gdy wnioskodawca:

- 1) złożył oświadczenie o cofnięciu wniosku,
  - 2) opuścił ośrodek na okres dłuższy niż 7 dni bez usprawiedliwionej przyczyny,
  - 3) opuścił bez zgody Szefa Urzędu miejsce pobytu lub miejscowość, określone w decyzji, o której mowa w art. 89c, lub nie zgłasza się w określonych odstępach czasu do organu wskazanego w decyzji,
  - 4) opuścił terytorium Rzeczypospolitej Polskiej,
  - 5) nie stawiał się na przesłuchanie i nie wykaże w terminie 7 dni od dnia wyznaczonego na przesłuchanie, że niedopełnienie tego obowiązku było spowodowane okolicznościami, za które nie ponosi odpowiedzialności
- organ prowadzący postępowanie wydaje decyzję o umorzeniu postępowania, gdy umorzenie postępowania nie jest sprzeczne z interesem społecznym.

2. Na wniosek wnioskodawcy, złożony w terminie 2 lat od dnia wydania decyzji o umorzeniu postępowania, organ, który umorzył postępowanie na podstawie ust. 1, uchyla decyzję o umorzeniu i podejmuje postępowanie na

nowo, przy czym czynności podjęte w toku postępowania umorzonego pozostają w mocy.

Art. 43. 1. Organ prowadzący postępowanie przesłuchuje wnioskodawcę w celu wyjaśnienia faktów istotnych do rozstrzygnięcia sprawy oraz przekazuje mu kopię protokołu przesłuchania.

2. Wnioskodawcy nie przesłuchuje się, gdy wydanie decyzji o nadaniu statusu uchodźcy jest możliwe na podstawie zebranego materiału dowodowego albo wnioskodawca nie jest zdolny do uczestniczenia w przesłuchaniu lub nie jest w stanie w nim uczestniczyć z powodu stanu zdrowia lub ze względów psychologicznych oraz w przypadku, o którym mowa w art. 34 ust. 2 pkt 1.

3. Przesłuchanie odbywa się bez obecności osoby, w imieniu której wnioskodawca występuje, chyba że organ prowadzący postępowanie uważa jej obecność za konieczną do wyjaśnienia sprawy. Do osoby, w imieniu której wnioskodawca występuje, nie stosuje się przepisu art. 79 Kodeksu postępowania administracyjnego.

4. Organ prowadzący postępowanie zapewnia podczas przesłuchania, w razie potrzeby, bezpłatną pomoc tłumacza władającego językiem zrozumiałym dla wnioskodawcy.

5. Organ prowadzący postępowanie może utrwalić przebieg przesłuchania za pomocą urządzenia rejestrującego obraz lub dźwięk, jeżeli wnioskodawca został o tym poinformowany i względy techniczne nie stoją temu na przeszkodzie.

Art. 44. Jeżeli wnioskodawca był w przeszłości prześladowany lub doznał poważnej krzywdy lub był bezpośrednio zagrożony takim prześladowaniem lub doznaniem poważnej krzywdy, organ prowadzący postępowanie może stwierdzić, że nie istnieje uzasadniona obawa przed prześladowaniem lub rzeczywiste ryzyko doznania poważnej krzywdy wyłącznie wtedy, gdy istnieją uza-

sadnione powody, aby uznać, że prześladowanie lub poważna krzywda nie będą się powtarzać.

Art. 45. 1. Organ prowadzący postępowanie, jeżeli zamierza nadać cudzoziemcowi status uchodźcy lub udzielić ochrony uzupełniającej lub zgody na pobyt tolerowany, zwraca się do Szefa Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, a w razie potrzeby także do innych organów, o przekazanie informacji, czy wobec wnioskodawcy lub osoby, w imieniu której wnioskodawca występuje, zachodzą okoliczności, o których mowa w art. 19 ust. 1 pkt 3 lub ust. 2, art. 20 ust. 1 pkt 2, ust. 2 lub 3 lub w art. 97 ust. 1a.

2. Szef Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego i inne organy przekazują informacje, o których mowa w ust. 1, w terminie 30 dni od dnia otrzymania wniosku o ich przekazanie.

3. Jeżeli organy, o których mowa w ust. 2, nie prześlą informacji w terminie 30 dni, uznaje się, że wymóg uzyskania informacji został spełniony.

4. W szczególnie uzasadnionych przypadkach termin, o którym mowa w ust. 3, może być przedłużony do 3 miesięcy, o czym organ obowiązany do przekazania informacji zawiadamia organ prowadzący postępowanie.

Art. 46. 1. W decyzji o nadaniu wnioskodawcy statusu uchodźcy orzeka się także o nadaniu statusu uchodźcy osobie, w imieniu której wnioskodawca występuje.

2. Jeżeli wobec osoby, w imieniu której wnioskodawca występuje, zachodzą okoliczności, o których mowa w art. 19 ust. 1 pkt 2-4, w decyzji, o której mowa w ust. 1, orzeka się o odmowie nadania jej statusu uchodźcy.

Art. 47. 1. W decyzji o odmowie nadania wnioskodawcy statusu uchodźcy ze względu na okoliczności, o których mowa w art. 19 ust. 1 pkt 1,

orzeka się także o odmowie nadania statusu uchodźcy osobie, w imieniu której wnioskodawca występuje.

2. W decyzji o odmowie nadania wnioskodawcy statusu uchodźcy ze względu na okoliczności, o których mowa w art. 19 ust. 1 pkt 2-4, orzeka się o nadaniu statusu uchodźcy osobie, w imieniu której wnioskodawca występuje, jeżeli okoliczności te wobec niej nie zachodzą, a wnioskodawca spełnia warunki określone w art. 13.

Art. 48. 1. W przypadku gdy wnioskodawcy lub osobie, w imieniu której wnioskodawca występuje, odmawia się nadania statusu uchodźcy, w decyzji orzeka się ponadto o udzieleniu:

- 1) ochrony uzupełniającej z przyczyn, o których mowa w art. 15, jeżeli nie sprzeciwiają się temu okoliczności określone w art. 20, albo
- 2) zgody na pobyt tolerowany z przyczyn, o których mowa w art. 97 ust. 1 pkt 1 lub 1a, jeżeli nie istnieją okoliczności uzasadniające udzielenie ochrony uzupełniającej i nie sprzeciwiają się temu okoliczności określone w art. 97 ust. 1a.

2. Jeżeli nie istnieją okoliczności uzasadniające udzielenie ochrony uzupełniającej albo zgody na pobyt tolerowany, w decyzji, w której odmawia się nadania statusu uchodźcy wnioskodawcy lub osobie, w imieniu której wnioskodawca występuje, orzeka się o ich wydaleniu, z wyłączeniem przypadku gdy cudzoziemiec:

- 1) posiada zezwolenie na zamieszkanie na czas oznaczony, zezwolenie na osiedlenie się, zezwolenie na pobyt rezydenta długoterminowego Wspólnot Europejskich, prawo pobytu lub prawo pobytu stałego zgodnie z ustawą z dnia 14 lipca 2006 r. o wjeździe na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, pobytku oraz wyjeździe z tego terytorium obywateli państw członkowskich Unii Europej-

skiej i członków ich rodzin (Dz. U. Nr 144, poz. 1043), zgodę na pobyt tolerowany;

- 2) jest tymczasowo aresztowany lub odbywa karę pozbawienia wolności lub stosuje się wobec niego środek zapobiegawczy w postaci zakazu opuszczania terytorium Rzeczypospolitej Polskiej;
- 3) jest obowiązany do opuszczenia terytorium Rzeczypospolitej Polskiej na podstawie decyzji o wydaleniu, której wykonanie zostało wstrzymane na podstawie art. 33 ust. 1 pkt 3 lub ust. 4;
- 4) jest małżonkiem obywatela polskiego lub małżonkiem cudzoziemca posiadającego zezwolenie na osiedlenie się albo zezwolenie na pobyt rezydenta długoterminowego Wspólnot Europejskich.

3. Do postępowania w sprawie nadania statusu uchodźcy, w części dotyczącej orzeczenia o wydaleniu, stosuje się przepisy ustawy z dnia 13 czerwca 2003 r. o cudzoziemcach dotyczące postępowania w sprawie wydalenia.

4. Cudzoziemiec jest obowiązany opuścić terytorium Rzeczypospolitej Polskiej w terminie 30 dni od dnia doręczenia decyzji ostatecznej o odmowie nadania statusu uchodźcy, w przypadku gdy:

- 1) decyzja zawiera orzeczenie o wydaleniu;
- 2) wykonanie decyzji o wydaleniu zostało wstrzymane na podstawie art. 33 ust. 1 pkt 3 lub ust. 4, a decyzja o odmowie nadania statusu uchodźcy nie zawiera orzeczenia o udzieleniu ochrony uzupełniającej albo zgody na pobyt tolerowany.

5. W przypadku gdy przed upływem terminu, o którym mowa w ust. 4, cudzoziemiec powiadomił na piśmie Szefa Urzędu o zamiarze dobrowolnego powrotu, termin ten ulega przedłużeniu do dnia, w którym powinien

wyjechać z terytorium Rzeczypospolitej Polskiej w sposób zorganizowany przez Szefa Urzędu.

Art. 49. Organ administracji, który wydał decyzję o wydaleniu w pierwszej instancji, której wykonanie zostało wstrzymane na podstawie art. 33 ust. 1 pkt 3 lub ust. 4, stwierdza jej wygaśnięcie, jeżeli decyzja o nadaniu statusu uchodźcy lub udzieleniu ochrony uzupełniającej stała się ostateczna.

Art. 50. Organ wydający decyzję w postępowaniu w sprawie nadania statusu uchodźcy informuje wnioskodawcę na piśmie, w języku dla niego zrozumiałym, o wyniku postępowania w sprawie nadania statusu uchodźcy oraz trybie i terminie wniesienia środków zaskarżenia.

Art. 51. 1. Postępowanie w sprawie pozbawienia statusu uchodźcy lub ochrony uzupełniającej wszczyna się z urzędu.

2. W postępowaniach, o których mowa w ust. 1, organ prowadzący postępowanie przesłuchuje cudzoziemca w celu wyjaśnienia faktów istotnych do rozstrzygnięcia sprawy, zapewniając, w razie potrzeby, bezpłatną pomoc tłumacza władającego językiem zrozumiałym dla cudzoziemca i doręcza mu protokół przesłuchania lub umożliwia złożenie wyjaśnień na piśmie.

3. Przepisu ust. 2 nie stosuje się, w przypadku gdy pozbawienie statusu następuje w związku z nabyciem obywatelstwa polskiego.

4. W postępowaniu w sprawie pozbawienia statusu uchodźcy cudzoziemcowi zapewnia się swobodę kontaktowania się z przedstawicielem Urzędu Wysokiego Komisarza Narodów Zjednoczonych do Spraw Uchodźców oraz z organizacjami, do których zadań statutowych należą sprawy uchodźców.

5. Przepisy art. 39 ust. 2-8 stosuje się odpowiednio.

Art. 52. 1. W decyzji o pozbawieniu statusu uchodźcy i w decyzji o po-



zbawieniu ochrony uzupełniającej określa się termin, z którym następuje utrata tego statusu lub ochrony.

2. Termin, o którym mowa w ust. 1, wyznacza się przy uwzględnieniu konieczności załatwienia przez cudzoziemca niezbędnych spraw osobistych, rodzinnych i majątkowych, związanych z opuszczeniem terytorium Rzeczypospolitej Polskiej.

Art. 53. 1. Decyzje w sprawach, o których mowa w niniejszym rozdziale, wydaje Szef Urzędu.

2. Od decyzji Szefa Urzędu w sprawach, o których mowa w niniejszym rozdziale, przysługuje odwołanie do Rady do Spraw Uchodźców.

3. Rada do Spraw Uchodźców może orzec o udzieleniu ochrony uzupełniającej, gdy w wyniku rozpatrzenia odwołania od decyzji w sprawie o nadanie statusu uchodźcy stwierdzi, że wnioskodawca lub osoba, w imieniu której wnioskodawca występuje, nie mogą powrócić do kraju pochodzenia z przyczyn, o których mowa w art. 15.

Art. 54. Minister właściwy do spraw wewnętrznych określi, w drodze rozporządzenia, wzór formularza wniosku o nadanie statusu uchodźcy, uwzględniając dane, o których mowa w art. 8, dotyczące cudzoziemca, który składa wniosek, oraz osoby, w imieniu której wnioskodawca występuje, w zakresie niezbędnym do przeprowadzenia postępowania w sprawie nadania statusu uchodźcy, oraz informację, o której mowa w art. 27 pkt 3.

### Rozdział 3

#### Tymczasowe zaświadczenie tożsamości cudzoziemca

Art. 55. 1. Organ przyjmujący wniosek wydaje wnioskodawcy i małżonkowi, w imieniu którego wnioskodawca złożył wniosek, tymczasowe za-

świadczenie tożsamości cudzoziemca, zwane dalej „zaświadczeniem tożsamości”, ważne przez okres 30 dni.

2. Szef Urzędu, po upływie okresu ważności pierwszego zaświadczenia tożsamości, wydaje kolejne zaświadczenia tożsamości, ważne przez okresy nie dłuższe niż 6 miesięcy, do czasu zakończenia postępowania o nadanie statusu uchodźcy.

3. Dane małoletniego dziecka, w imieniu którego wnioskodawca złożył wniosek, wpisuje się do zaświadczenia tożsamości rodziców.

4. Szef Urzędu, po upływie okresu ważności pierwszego zaświadczenia tożsamości, na wniosek rodzica, może wydać małoletniemu dziecku, w imieniu którego wnioskodawca złożył wniosek, w wieku powyżej 7 lat, odrębne zaświadczenie tożsamości.

5. W przypadku gdy wnioskodawcą jest małoletni bez opieki, zaświadczenie tożsamości wydaje się temu małoletniemu.

6. Zaświadczenie tożsamości, w okresie swojej ważności, potwierdza tożsamość osoby, której zostało wydane, i uprawnia tę osobę oraz małoletnie dzieci, których dane zostały tam wpisane, do pobytu na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej.

7. Organ przyjmujący wniosek informuje Szefa Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Szefa Agencji Wywiadu, Szefa Służby Kontrwywiadu Wojskowego i Szefa Służby Wywiadu Wojskowego o wydaniu wnioskodawcy i małżonkowi, w imieniu którego wnioskodawca złożył wniosek, zaświadczenia tożsamości. Informacja obejmuje dane, o których mowa w art. 56.

Art. 56. 1. W zaświadczeniu tożsamości zamieszcza się nazwę organu wydającego, datę wydania i termin ważności oraz następujące dane:

- 1) imię (imiona) i nazwisko;
- 2) imiona rodziców;
- 3) datę urodzenia lub wiek;

- 4) miejsce i kraj urodzenia;
- 5) obywatelstwo;
- 6) imiona i nazwiska oraz daty urodzenia małoletnich dzieci, w imieniu których wnioskodawca występuje.

2. Zaświadczenie tożsamości zawiera ponadto fotografię i podpis jego posiadacza.

3. Zaświadczenie tożsamości może zawierać zakodowany zapis danych, o których mowa w ust. 1.

Art. 57. 1. Cudzoziemiec, który otrzymał zaświadczenie tożsamości, jest obowiązany je wymienić w przypadku:

- 1) zmiany danych w nim zamieszczonych;
- 2) urodzenia się dziecka;
- 3) upływu terminu ważności;
- 4) uszkodzenia w stopniu utrudniającym posługiwanie się nim;
- 5) zaistnienia innej okoliczności niż określona w pkt 4, utrudniającej ustalenie tożsamości.

2. W przypadku utraty zaświadczenia tożsamości wydaje się nowe zaświadczenie.

3. Wymiany zaświadczenia tożsamości i wydania nowego w miejsce utraconego zaświadczenia tożsamości dokonuje Szef Urzędu.

Art. 58. 1. Pierwsze zaświadczenie tożsamości wydaje się z urzędu.

2. Wydanie kolejnego zaświadczenia tożsamości i wymiana zaświadczenia następują na wniosek cudzoziemca, złożony na formularzu zawierającym dane, o których mowa w art. 56 ust. 1.

3. Do wniosku dołącza się fotografie.
4. Cudzoziemiec, który utracił zaświadczenie tożsamości, jest obowiązany zawiadomić o tym Szefa Urzędu w terminie 3 dni.
5. Znalezione własne utracone zaświadczenie tożsamości, gdy wydane zostało już nowe, należy niezwłocznie zwrócić Szefowi Urzędu.

Art. 59. 1. Cudzoziemiec, który otrzymał decyzję ostateczną w sprawie o nadanie statusu uchodźcy, jest obowiązany zwrócić zaświadczenie tożsamości organowi, który je wydał.

2. Jeżeli cudzoziemiec, który otrzymał decyzję ostateczną w sprawie o nadanie statusu uchodźcy, opuszcza terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, zwraca zaświadczenie tożsamości komendantowi placówki Straży Granicznej przy przekraczaniu granicy.

Art. 60. 1. Minister właściwy do spraw wewnętrznych określi, w drodze rozporządzenia, wzory:

- 1) tymczasowego zaświadczenia tożsamości cudzoziemca, wydawanego przez organ przyjmujący wniosek oraz tymczasowego zaświadczenia tożsamości cudzoziemca, wydawanego przez Szefa Urzędu, uwzględniając dane, które powinny być w nim zawarte, określone w art. 56 ust. 1;
- 2) formularza wniosku o wydanie lub wymianę tymczasowego zaświadczenia tożsamości cudzoziemca, uwzględniając dane, o których mowa w art. 8, dotyczące cudzoziemca oraz towarzyszących cudzoziemcowi małoletnich dzieci, w zakresie niezbędnym do wydania lub wymiany tymczasowego zaświadczenia tożsamości cudzoziemca, a także liczbę fotografii i wymogi dotyczące fotografii dołączanych do wniosku.

2. W przypadku zmiany wzorów tymczasowego zaświadczenia tożsamości cudzoziemca, w rozporządzeniu, o którym mowa w ust. 1, można określić termin ważności dotychczasowych zaświadczeń tożsamości cudzoziemca wydanych na blankietach dotychczasowego wzoru oraz termin, do którego mogą być stosowane blankiety dotychczasowego wzoru.

#### Rozdział 4

Postępowanie z udziałem małoletnich bez opieki i cudzoziemców, których stan psychofizyczny stwarza domniemanie, że byli poddani przemocy albo są niepełnosprawni

Art. 61. 1. Organ przyjmujący wniosek o nadanie statusu uchodźcy złożony przez małoletniego bez opieki, występuje niezwłocznie do sądu opiekuńczego właściwego ze względu na miejsce pobytu małoletniego, z wnioskiem o:

- 1) ustanowienie kuratora do reprezentowania małoletniego w postępowaniu o nadanie statusu uchodźcy i
- 2) umieszczenie małoletniego w placówce opiekuńczo-wychowawczej.

2. Jeżeli okoliczność, że wnioskodawcą jest małoletni bez opieki, wyjdzie na jaw w toku postępowania, z wnioskiem, o którym mowa w ust. 1, występuje Szef Urzędu.

3. Szef Urzędu, w miarę możliwości, uwzględniając art. 9, podejmuje działania mające na celu odnalezienie krewnych małoletniego bez opieki.

Art. 62. 1. Organ przyjmujący wniosek doprowadza małoletniego bez opieki do zawodowej niespokrewnionej z dzieckiem rodziny zastępczej o charakterze pogotowia rodzinnego lub placówki opiekuńczo-wychowawczej.

2. Małoletni bez opieki przebywa w zawodowej niespokrewnionej z dzieckiem rodzinie zastępczej o charakterze pogotowia rodzinnego lub placówce opiekuńczo-wychowawczej, do czasu wydania orzeczenia przez sąd opiekuńczy.

Art. 63. Koszty pobytu małoletniego bez opieki w zawodowej niespokrewnionej z dzieckiem rodzinie zastępczej o charakterze pogotowia rodzinnego lub placówce opiekuńczo-wychowawczej oraz koszty opieki medycznej, do zakończenia postępowania w sprawie nadania statusu uchodźcy decyzją ostateczną, są finansowane z budżetu państwa z części, której dysponentem jest minister właściwy do spraw wewnętrznych, ze środków będących w dyspozycji Szefa Urzędu.

Art. 64. 1. Szef Urzędu zawiadamia kuratora małoletniego bez opieki o terminie i miejscu przesłuchania.

2. Zawiadomienie powinno być doręczone kuratorowi w terminie umożliwiającym mu poinformowanie małoletniego bez opieki o znaczeniu i możliwych skutkach przesłuchania oraz o sposobie przygotowania się do przesłuchania, nie później niż 7 dni przed terminem przesłuchania.

Art. 65. 1. Szef Urzędu przed przesłuchaniem poucza małoletniego bez opieki o okolicznościach faktycznych i prawnych, które mogą mieć wpływ na wynik postępowania o nadanie statusu uchodźcy, oraz o możliwości zgłoszenia żądania, aby przesłuchanie odbyło się w obecności wskazanej przez niego osoby dorosłej.

2. Przesłuchanie odbywa się w języku zrozumiałym dla małoletniego bez opieki, w sposób dostosowany do jego wieku, stopnia dojrzałości i rozwoju umysłowego, z uwzględnieniem okoliczności, że może mieć on ograniczoną wiedzę o faktycznej sytuacji w kraju pochodzenia.

3. Małoletniego bez opieki przesłuchuje się w obecności:

- 1) kuratora;
  - 2) wskazanej przez niego osoby dorosłej, jeżeli nie utrudni to postępowania;
  - 3) psychologa lub pedagoga, który sporządza opinię o stanie psychofizycznym małoletniego.
4. Podczas przesłuchania kurator może zadawać pytania lub zgłaszać uwagi.
5. Organ prowadzący postępowanie informuje kuratora o możliwości utrwalenia przebiegu przesłuchania za pomocą urządzenia rejestrującego obraz lub dźwięk.

Art. 66. Czynności w postępowaniu o nadanie statusu uchodźcy z udziałem małoletniego bez opieki może dokonywać osoba, która spełnia co najmniej jeden z następujących warunków:

- 1) ukończyła studia wyższe magisterskie na kierunku prawo i posiada 2-letni staż pracy w instytucjach, których zakres działania obejmuje opiekę nad dzieckiem;
- 2) ukończyła studia wyższe magisterskie lub wyższe zawodowe i posiada 2-letni staż pracy w administracji publicznej oraz odbyła przeszkolenie w zakresie prowadzenia postępowań o nadanie statusu uchodźcy z udziałem małoletnich;
- 3) ukończyła studia wyższe magisterskie na kierunkach: pedagogika, psychologia lub socjologia oraz posiada 2-letni staż pracy w administracji publicznej.

Art. 67. 1. Małoletniego bez opieki, wobec którego w decyzji o odmowie nadania statusu uchodźcy orzeczono o wydaleniu, pozostawia się w placówce opiekuńczo-wychowawczej do czasu przekazania go organom lub organizacjom kraju pochodzenia, do których zadań statutowych należą sprawy małoletnich.

2. Koszty pobytu małoletniego bez opieki w placówce opiekuńczo-wychowawczej i opieki medycznej w przypadku, o którym mowa w ust. 1, są finansowane z budżetu państwa z części, której dysponentem jest minister właściwy do spraw wewnętrznych, ze środków będących w dyspozycji Komendanta Głównego Straży Granicznej.

Art. 68. 1. Cudzoziemcowi, który informuje organ prowadzący postępowanie, że był poddany przemocy albo jest niepełnosprawny, lub którego stan psychofizyczny stwarza domniemanie, że był poddany przemocy, Szef Urzędu zapewnia przeprowadzenie badań lekarskich lub psychologicznych w celu potwierdzenia tych okoliczności.

2. W przypadku gdy badanie lekarskie lub psychologiczne potwierdzi, że cudzoziemiec był poddany przemocy lub jest niepełnosprawny, w postępowaniu o nadanie statusu uchodźcy wykonywanie czynności następuje:

- 1) w warunkach zapewniających swobodę wypowiedzi, w sposób szczególnie taktowny, dostosowany do stanu psychofizycznego cudzoziemca;
- 2) w terminie dostosowanym do jego stanu psychicznego i fizycznego, wyznaczonym przy uwzględnieniu terminów korzystania przez cudzoziemca ze świadczeń zdrowotnych;
- 3) z udziałem psychologa lub lekarza oraz, w miarę potrzeby, z udziałem tłumacza płci wskazanej przez cudzoziemca.

3. W szczególnych przypadkach, gdy uzasadnia to stan zdrowia cudzoziemca, wykonywanie czynności w postępowaniu o nadanie statusu uchodźcy odbywa się w miejscu pobytu cudzoziemca.

4. Cudzoziemcowi przebywającemu w ośrodku, gdy wymaga tego jego stan fizyczny lub psychiczny, zapewnia się przewóz w celu złożenia



zeznań i oświadczeń w postępowaniu o nadanie statusu uchodźcy lub skorzystania ze świadczeń zdrowotnych.

Art. 69. W stosunku do cudzoziemca, którego badanie lekarskie potwierdziło, że był poddany przemocy lub jest niepełnosprawny, czynności w postępowaniu o nadanie statusu uchodźcy oraz związane z udzielaniem pomocy w ośrodku mogą być wykonywane przez osobę płci wskazanej przez cudzoziemca, która odbyła szkolenie przygotowujące do pracy z osobami poszkodowanymi na skutek przestępstwa lub poddanymi przemocy i z osobami niepełnosprawnymi.

## Rozdział 5

### Pomoc dla cudzoziemców ubiegających się o nadanie statusu uchodźcy

Art. 70. 1. Wnioskodawcy oraz osobie, w imieniu której wnioskodawca występuje, zapewnia się pomoc socjalną i opiekę medyczną oraz można zapewnić pomoc w dobrowolnym powrocie do kraju, do którego mają prawo wjazdu, zwaną dalej „pomocą w dobrowolnym powrocie”.

2. Przepisu ust. 1 nie stosuje się do cudzoziemca, który:

- 1) korzysta z ochrony uzupełniającej,
- 2) przebywa na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej na podstawie zgody na pobyt tolerowany  
– po upływie okresów, o których mowa w art. 74 ust. 1;
- 3) przebywa na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej na podstawie zezwolenia na zamieszkanie na czas oznaczony, zezwolenia na osiedlenie się lub zezwolenia na pobyt rezydenta długoterminowego Wspólnot Europejskich;
- 4) przebywa w placówce opiekuńczo-wychowawczej;

- 5) przebywa w strzeżonym ośrodku lub w areszcie w celu wydalenia;
- 6) jest tymczasowo aresztowany lub odbywa karę pozbawienia wolności.

3. Wniosek cudzoziemca, o którym mowa w ust. 2, o udzielenie pomocy socjalnej, medycznej lub w dobrowolnym powrocie pozostawia się bez rozpoznania.

4. Cudzoziemcowi, który przed upływem 2 lat od dnia udzielenia mu pomocy w dobrowolnym powrocie, złożył kolejny wniosek o nadanie statusu uchodźcy, przysługuje wyłącznie pomoc medyczna oraz pomoc socjalna w postaci świadczenia pieniężnego w wysokości jednej trzeciej świadczenia pieniężnego udzielanego w przypadkach, o których mowa w art. 72.

5. Jeżeli w toku postępowania prowadzonego w związku z kolejnym wnioskiem o nadanie statusu uchodźcy okaże się, że istnieją nowe okoliczności prześladowania w stosunku do podnoszonych przez cudzoziemca w poprzednim postępowaniu, Szef Urzędu, w drodze decyzji, przyznaje cudzoziemcowi pomoc na zasadach ogólnych.

Art. 71. 1. Pomoc socjalna obejmuje:

- 1) pomoc udzielaną w ośrodku, w tym:
  - a) zakwaterowanie,
  - b) całodzienne wyżywienie zbiorowe lub ekwiwalent pieniężny w zamian za wyżywienie,
  - c) kieszonkowe na drobne wydatki osobiste,
  - d) stałą pomoc pieniężną na zakup środków czystości i higieny osobistej,
  - e) jednorazową pomoc pieniężną lub bony towarowe na zakup odzieży i obuwia,

- f) naukę języka polskiego i podstawowe materiały niezbędne do nauki tego języka,
- g) pomoce dydaktyczne dla dzieci korzystających z nauki i opieki w publicznych placówkach, szkołach podstawowych, gimnazjach lub szkołach ponadgimnazjalnych,
- h) pokrycie, w miarę możliwości, kosztów zajęć pozalekcyjnych i rekreacyjno-sportowych dzieci,
- i) finansowanie przejazdu środkami transportu publicznego:
  - w celu wzięcia udziału w postępowaniu o nadanie statusu uchodźcy,
  - w celu leczenia lub poddania się szczepieniom ochronnym,
  - w innych szczególnie uzasadnionych przypadkach albo

2) pomoc udzielaną poza ośrodkiem polegającą na wypłacie świadczenia pieniężnego na pokrycie we własnym zakresie kosztów pobytu na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, z wyłączeniem kosztów opieki medycznej, zwaną dalej „świadczeniem pieniężnym”.

2. Całodzienne wyżywienie zbiorowe, z którego korzysta małoletnie dziecko, powinno być dostosowane do jego wieku.

3. Ekwiwalent pieniężny, o którym mowa w ust. 1 pkt 1 lit. b, przysługuje w zamian za wyżywienie dziecka do ukończenia przez nie 3 lat lub dziecka uczęszczającego do przedszkola, szkoły podstawowej, gimnazjum lub szkoły ponadgimnazjalnej.

Art. 72. 1. Pomoc socjalna może być udzielana w postaci świadczenia pieniężnego, w przypadku gdy wymagają tego względy organizacyjne albo jest

to niezbędne do:

- 1) zapewnienia bezpieczeństwa cudzoziemcowi, z uwzględnieniem szczególnej sytuacji samotnych kobiet;
- 2) ochrony porządku publicznego;
- 3) ochrony i utrzymania więzi rodzinnych;
- 4) przygotowania cudzoziemca do prowadzenia samodzielnego życia poza ośrodkiem, po otrzymaniu decyzji o nadaniu statusu uchodźcy albo decyzji o odmowie nadania statusu uchodźcy, w której udzielono ochrony uzupełniającej lub zgody na pobyt tolerowany.

2. Decyzję w sprawie udzielania pomocy socjalnej w postaci świadczenia pieniężnego wydaje, na wniosek cudzoziemca lub z urzędu, Szef Urzędu.

3. Szef Urzędu stwierdza wygaśnięcie decyzji o udzielaniu pomocy socjalnej w postaci świadczenia pieniężnego, w przypadku gdy:

- 1) ustały okoliczności, które uzasadniały jej udzielanie;
- 2) istnieją okoliczności, o których mowa w art. 70 ust. 2 pkt 3-6.

Art. 73. 1. Opieka medyczna obejmuje świadczenia opieki zdrowotnej w zakresie, w jakim osobom objętym obowiązkowym lub dobrowolnym ubezpieczeniem zdrowotnym przysługuje prawo do świadczeń na podstawie ustawy z dnia 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych (Dz. U. Nr 210, poz. 2135, z późn. zm.<sup>4)</sup>), z wyłączeniem leczenia uzdrowiskowego.

2. Opieka medyczna jest wykonywana na podstawie umów cywilnoprawnych zawartych między Szefem Urzędu a świadczeniodawcami w rozumieniu przepisów ustawy, o której mowa w ust. 1.

Art. 74. 1. Pomoc socjalną i opiekę medyczną zapewnia się w okresie postępowania w sprawie nadania statusu uchodźcy i przez okres 2 miesięcy od dnia doręczenia decyzji ostatecznej w tej sprawie, z tym że gdy postępowanie o nadanie statusu uchodźcy umarza się – przez okres 14 dni od dnia doręczenia decyzji ostatecznej o umorzeniu postępowania.

2. W przypadku gdy wnioskodawca powiadomił na piśmie Szefa Urzędu o zamiarze dobrowolnego powrotu, okres udzielania pomocy socjalnej i opieki medycznej ulega przedłużeniu do dnia, w którym wnioskodawca i osoba, w imieniu której wnioskodawca występuje, powinni wyjechać z terytorium Rzeczypospolitej Polskiej w sposób zorganizowany przez Szefa Urzędu.

3. Jeżeli w stosunku do małżonków przebywających w ośrodku toczą się odrębne postępowania o nadanie statusu uchodźcy, okresy pomocy udzielanej małżonkom i towarzyszącym im małoletnim dzieciom kończą się jednocześnie z upływem tego okresu udzielania pomocy, który jest dłuższy.

Art. 75. 1. Pomoc w dobrowolnym powrocie można zapewnić wnioskodawcy, który zawiadomi na piśmie Szefa Urzędu o zamiarze dobrowolnego powrotu, nie później niż przed upływem terminu, do którego jest obowiązany opuścić terytorium Rzeczypospolitej Polskiej.

2. Pomoc w dobrowolnym powrocie można zapewnić także osobom objętym decyzją o umorzeniu postępowania o nadanie statusu uchodźcy lub decyzją o wydaleniu.

3. Pomoc w dobrowolnym powrocie obejmuje pokrycie:

- 1) kosztów zakupu biletu na przejazd najtańszym środkiem komunikacji publicznej do wybranego przez cudzoziemca kraju, do którego ma prawo wjazdu;
- 2) opłat administracyjnych związanych z uzyskaniem niezbędnych wiz i zezwoleń;
- 3) części kosztów wyżywienia w podróży.

4. Decyzję w sprawie przyznania pomocy w dobrowolnym powrocie wydaje, na wniosek wnioskodawcy, Szef Urzędu.

5. Dobrowolny powrót wnioskodawcy i osoby, w imieniu której wnioskodawca występuje, odbywa się w sposób zorganizowany przez Szefa Urzędu.

Art. 76. 1. Cudzoziemca, który rażąco naruszył zasady współżycia społecznego w ośrodku, pozbawia się pomocy socjalnej.

2. Decyzję w sprawie pozbawienia pomocy socjalnej wydaje Szef Urzędu i nadaje jej rygor natychmiastowej wykonalności.

3. Do doręczenia decyzji, o której mowa w ust. 2, stosuje się przepisy art. 26 ust. 2-6.

Art. 77. W przypadku gdy cudzoziemiec korzystający z pomocy socjalnej w ośrodku przebywa poza ośrodkiem przez okres dłuższy niż 3 dni, udzielenie tej pomocy wstrzymuje się z mocy prawa do czasu jego powrotu.

Art. 78. 1. Udzielanie pomocy socjalnej, której cudzoziemiec został pozbawiony na podstawie decyzji, o której mowa w art. 76 ust. 2, może być jednorazowo przywrócone na dotychczasowych zasadach.

2. Jeżeli cudzoziemiec powtórnie został pozbawiony pomocy socjalnej na podstawie decyzji, o której mowa w art. 76 ust. 2, ponowne udzielenie tej pomocy może nastąpić wyłącznie przez wypłatę świadczenia pieniężnego w wysokości jednej trzeciej świadczenia pieniężnego udzielanego w przypadkach, o których mowa w art. 72.

3. Szef Urzędu wydaje decyzje w sprawach, o których mowa w ust. 1 i 2, na wniosek cudzoziemca.

Art. 79. 1. Szef Urzędu zapewnia i organizuje prowadzenie ośrodków.

2. Szef Urzędu może zlecić prowadzenie ośrodków organizacjom społecznym, stowarzyszeniom lub innym osobom prawnym albo osobom fizycznym.

Art. 80. 1. Cudzoziemca, o którym mowa w art. 70 ust. 1, przyjmuje się do ośrodka na podstawie zaświadczenia tożsamości, po wpisaniu jego danych osobowych do ewidencji mieszkańców ośrodka.

2. Do ewidencji mieszkańców ośrodka wpisuje się następujące dane osobowe cudzoziemca:

- 1) imię i nazwisko;
- 2) płeć;
- 3) imię ojca;
- 4) datę urodzenia;
- 5) obywatelstwo.

Art. 81. 1. Cudzoziemiec, który nie podlegał badaniom lekarskim lub zabiegom sanitarnym ciała i odzieży podczas przyjmowania wniosku, jest obowiązany poddać się im przed przyjęciem do ośrodka.

2. Szef Urzędu zapewnia przeprowadzenie badań lekarskich i zabiegów sanitarnych ciała i odzieży, o których mowa w ust. 1.

3. W przypadku gdy cudzoziemiec nie wyraża zgody na badania lekarskie lub niezbędne zabiegi sanitarne ciała i odzieży, Szef Urzędu zawiadamia o tym państwowego inspektora sanitarnego właściwego ze względu na miejsce położenia ośrodka i wydaje decyzję w sprawie udzielenia pomocy socjalnej w postaci świadczenia pieniężnego w wysokości jednej trzeciej świadczenia pieniężnego udzielanego w przypadkach, o których mowa w art. 72.

4. Szef Urzędu stwierdza wygaśnięcie decyzji, o której mowa w ust. 3, w przypadku gdy:

- 1) cudzoziemiec poddał się badaniom lekarskim i zabiegom sanitarnym ciała i odzieży;
- 2) istnieją okoliczności, o których mowa w art. 70 ust. 2 pkt 3-6.

5. Minister właściwy do spraw zdrowia w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw wewnętrznych określi, w drodze rozporządzenia, zakres, szczegółowe warunki i sposób wykonywania badań lekarskich i zabiegów sanitarnych ciała i odzieży cudzoziemca, o których mowa w ust. 1 i w art. 29 ust. 1 pkt 5, kierując się w szczególności potrzebą zapobiegania rozprzestrzenianiu się chorób zakaźnych.

Art. 82. 1. Cudzoziemiec przebywający w ośrodku jest obowiązany przestrzegać regulaminu pobytu w ośrodku.

2. Minister właściwy do spraw wewnętrznych określi, w drodze rozporządzenia, regulamin pobytu w ośrodku, uwzględniający w szczególności warunki przyjęcia cudzoziemca do ośrodka oraz odwiedzin osób w nim przebywających, sposób wydawania posiłków, sposób utrzymywania czystości oraz porządek wewnętrzny ośrodka.

Art. 83. 1. Cudzoziemiec jest obowiązany opuścić ośrodek:

- 1) w następnym dniu po upływie okresu udzielania pomocy, o którym mowa w art. 74;
- 2) po doręczeniu decyzji o pozbawieniu pomocy socjalnej.

2. Do egzekucji obowiązku opuszczenia ośrodka, o którym mowa w ust. 1, stosuje się przepisy ustawy z dnia 17 czerwca 1966 r. o postępowaniu egzekucyjnym w administracji (Dz. U. z 2005 r. Nr 229, poz. 1954, z późn. zm.<sup>5)</sup>) dotyczące obowiązków o charakterze niepieniężnym.

Art. 84. 1. Osobie, która pokryła koszty pogrzebu cudzoziemca, zmar-



łego w okresie do zakończenia postępowania w sprawie o nadanie statusu uchodźcy, a w przypadku śmierci cudzoziemca korzystającego z pomocy społecznej – w okresie, o którym mowa w art. 74, przysługuje zasiłek pogrzebowy w wysokości kosztów rzeczywiście poniesionych, nie większej jednak niż kwota zasiłku pogrzebowego wypłacana na podstawie ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz. U z 2004 r. Nr 39, poz. 353, z późn. zm.<sup>6)</sup>).

2. Jeżeli pogrzeb odbywa się za granicą, zasiłek pogrzebowy obejmuje wyłącznie zwrot kosztów transportu zwłok do granicy.

3. W przypadku gdy zwłoki cudzoziemca, o którym mowa w ust. 1, nie zostały pochowane przez podmioty, o których mowa w art. 10 ust. 1 ustawy z dnia 31 stycznia 1959 r. o cmentarzach i chowaniu zmarłych (Dz. U. z 2000 r. Nr 23, poz. 295, z późn. zm.<sup>7)</sup>), pogrzeb cudzoziemca organizuje Szef Urzędu i pokrywa jego koszty z części budżetu państwa, której dysponentem jest minister właściwy do spraw wewnętrznych, ze środków będących w dyspozycji Szefa Urzędu.

4. Minister właściwy do spraw wewnętrznych określi, w drodze rozporządzenia, sposób dokumentowania uprawnień do zasiłków pogrzebowych oraz warunki pokrywania kosztów pogrzebu cudzoziemca ze środków budżetu państwa, z uwzględnieniem w szczególności:

- 1) dokumentów wymaganych do wypłaty zasiłku pogrzebowego;
- 2) rodzaju kosztów pogrzebu, które mogą być pokrywane ze środków budżetu państwa;
- 3) wysokości kwot na pokrycie tych kosztów.

Art. 85. Koszty pomocy społecznej, opieki medycznej, z wyłączeniem kosztów określonych w przepisach ustawy z dnia 6 września 2001 r. o chorobach zakaźnych i zakażeniach (Dz. U. Nr 126, poz. 1384, z późn. zm.<sup>8)</sup>), zasiłku pogrzebowego, pomocy w dobrowolnym powrocie i prowadzenia ośrodków są

finansowane z budżetu państwa, z części, której dysponentem jest minister właściwy do spraw wewnętrznych, ze środków będących w dyspozycji Szefa Urzędu.

Art. 86. Minister właściwy do spraw wewnętrznych określi, w drodze rozporządzenia, wysokość jednorazowej pomocy pieniężnej lub wartość bonów towarowych na zakup odzieży i obuwia, wysokość stałej pomocy pieniężnej na zakup środków higieny osobistej, kieszonkowego oraz ekwiwalentu pieniężnego w zamian za wyżywienie, związanych z pobytem w ośrodku, a także wysokość świadczenia pieniężnego na pokrycie we własnym zakresie kosztów pobytu na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, pomocy na pokrycie kosztów wyżywienia cudzoziemca w podróży w związku z dobrowolnym powrotem do kraju, do którego cudzoziemiec ma prawo wjazdu, a także termin i sposób ich wypłaty oraz wysokość stawki dziennej wyżywienia zbiorowego w ośrodku, biorąc pod uwagę konieczność zaspokojenia niezbędnych potrzeb życiowych cudzoziemca. Rozporządzenie może określać, w jakich przypadkach i do jakiej wysokości może być zwiększona wysokość kieszonkowego, ze względu na działania cudzoziemca na rzecz ośrodka i przebywających w nim osób.

## Rozdział 6

Zatrzymanie cudzoziemca oraz umieszczenie go w strzeżonym ośrodku lub zastosowanie aresztu w celu wydalenia w postępowaniu o nadanie statusu uchodźcy lub udzielenie ochrony uzupełniającej

Art. 87. 1. Wnioskodawcy lub osoby, w imieniu której wnioskodawca występuje, nie zatrzymuje się, chyba że istnieje konieczność:

- 1) ustalenia ich tożsamości;
- 2) zapobieżenia nadużyciu postępowania o nadanie statusu uchodźcy;

- 3) zapobieżenia zagrożeniu dla bezpieczeństwa, zdrowia, życia lub własności innych osób;
  - 4) ochrony obronności lub bezpieczeństwa państwa albo ochrony bezpieczeństwa i porządku publicznego.
2. Zatrzymania można dokonać także w przypadku, gdy:
- 1) wnioskodawca lub osoba, w imieniu której wnioskodawca występuje, nielegalnie przekroczyli lub usiłowali przekroczyć granicę, chyba że przybyli bezpośrednio z terytorium, na którym istnieją okoliczności uzasadniające ich obawę przed prześladowaniem w rozumieniu art. 13 lub doznaniem poważnej krzywdy w rozumieniu art. 15, i wjechali na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej lub przebywają na tym terytorium bez zezwolenia, pod warunkiem że wniosek o nadanie statusu uchodźcy zostanie złożony niezwłocznie i przedstawione będą wiarygodne przyczyny nielegalnego wjazdu lub pobytu;
  - 2) gdy zachowanie wnioskodawcy lub osoby, w imieniu której wnioskodawca występuje, zagraża bezpieczeństwu, zdrowiu lub życiu innych cudzoziemców przebywających w ośrodku lub pracownikom ośrodka.
3. W przypadku, o którym mowa w ust. 2 pkt 2, Straż Graniczna lub Policja zatrzymuje wnioskodawcę lub osobę, w imieniu której wnioskodawca występuje, na wniosek Szefa Urzędu.

Art. 88. 1. Wnioskodawcę lub osobę, w imieniu której wnioskodawca występuje, w przypadkach, o których mowa w art. 87, umieszcza się w strzeżonym ośrodku lub w areszcie w celu wydalenia, z tym że areszt w celu wydalenia stosuje się, gdy z okoliczności ustalonych przez organ Straży Granicznej lub Policji wynika, że jest to niezbędne ze względu na obronność lub bezpieczeństwo państwa albo bezpieczeństwo i porządek publiczny.

2. Przepisu ust. 1 nie stosuje się do małoletniego bez opieki i do cudzoziemca, którego stan psychofizyczny stwarza domniemanie, że był poddany przemocy albo jest niepełnosprawny, z wyłączeniem przypadku gdy zachowanie cudzoziemca zagraża bezpieczeństwu, zdrowiu lub życiu innych cudzoziemców przebywających w ośrodku lub pracownikom ośrodka.

Art. 89. 1. Sąd wydaje postanowienie o umieszczeniu wnioskodawcy lub osoby, w imieniu której wnioskodawca występuje, w strzeżonym ośrodku lub w areszcie w celu wydalenia, na okres od 30 do 60 dni.

2. W przypadku gdy wnioskodawcą jest cudzoziemiec, przebywający w strzeżonym ośrodku lub w areszcie w celu wydalenia wskutek wykonania postanowienia sądu, wydanego na podstawie ustawy z dnia 13 czerwca 2003 r. o cudzoziemcach, sąd przedłuża okres pobytu w strzeżonym ośrodku lub w areszcie w celu wydalenia o 90 dni, przy czym pierwszym dniem przedłużonego okresu pobytu jest dzień złożenia wniosku o nadanie statusu uchodźcy.

3. Jeżeli decyzja o odmowie nadania statusu uchodźcy, w której orzeczono o wydaleniu, zostanie doręczona wnioskodawcy przed upływem okresu, o którym mowa w ust. 1 i 2, okres pobytu w strzeżonym ośrodku lub areszcie w celu wydalenia może być przedłużony na czas określony, niezbędny do wydania decyzji ostatecznej o odmowie nadania statusu uchodźcy i do wykonania wydalenia. Okres pobytu w strzeżonym ośrodku i w areszcie w celu wydalenia nie może przekroczyć roku.

4. Postanowienie o umieszczeniu wnioskodawcy lub osoby, w imieniu której wnioskodawca występuje, w strzeżonym ośrodku lub w areszcie w celu wydalenia w przypadku, o którym mowa w art. 87 ust. 2 pkt 2, wydaje, na wniosek Szefa Urzędu, sąd rejonowy, w którego okręgu znajduje się siedziba tego organu.

5. Postanowienie w sprawie przedłużenia okresu pobytu w strzeżonym ośrodku lub areszcie w celu wydalenia wydaje, na wniosek Szefa

Urzędu, organu Straży Granicznej lub Policji, sąd rejonowy, w którego okręgu znajduje się siedziba organu składającego wniosek.

Art. 89a. 1. Kierownik strzeżonego ośrodka lub funkcjonariusz odpowiedzialny za funkcjonowanie aresztu w celu wydalenia umożliwi wnioskodawcy lub osobie, w imieniu której wnioskodawca występuje, umieszczonym w strzeżonym ośrodku lub wobec których zastosowano areszt w celu wydalenia:

- 1) kontakt korespondencyjny lub telefoniczny z organizacjami, do których zadań statutowych należą sprawy uchodźców;
- 2) kontakt osobisty z przedstawicielem Wysokiego Komisarza Narodów Zjednoczonych do Spraw Uchodźców lub organizacji, do której zadań statutowych należą sprawy uchodźców, oraz z podmiotem świadczącym pomoc prawną.

2. Kierownik strzeżonego ośrodka lub funkcjonariusz odpowiedzialny za funkcjonowanie aresztu w celu wydalenia ograniczy lub całkowicie wyłączy możliwość osobistego kontaktu wnioskodawcy lub osoby, w imieniu której wnioskodawca występuje, z przedstawicielem Wysokiego Komisarza Narodów Zjednoczonych do Spraw Uchodźców, organizacją, do której zadań statutowych należą sprawy uchodźców, lub z podmiotem świadczącym pomoc prawną, gdy wymaga tego konieczność zapewnienia bezpieczeństwa i porządku publicznego lub przestrzegania postanowień regulaminu organizacyjno-porządkowego pobytu w strzeżonym ośrodku lub areszcie w celu wydalenia. Rozstrzygnięcie kierownika strzeżonego ośrodka lub funkcjonariusza odpowiedzialnego za funkcjonowanie aresztu w celu wydalenia jest ostateczne.

3. Kierownik strzeżonego ośrodka lub funkcjonariusz odpowiedzialny za funkcjonowanie aresztu w celu wydalenia informują o zastosowaniu środka, o którym mowa w ust. 2, Szefa Urzędu oraz przedstawiciela Wysokiego Komisarza Narodów Zjednoczonych do Spraw Uchodźców.

Art. 89b. 1. Poza przypadkami, o których mowa w art. 107 ust. 1 ustawy z dnia 13 czerwca 2003 r. o cudzoziemcach, cudzoziemiec umieszczony w strzeżonym ośrodku lub areszcie w celu wydalenia może być zwolniony na podstawie decyzji Szefa Urzędu, gdy podstawą jego umieszczenia w strzeżonym ośrodku lub areszcie w celu wydalenia, był przepis art. 87 ust. 1 pkt 2.

2. W przypadku, o którym mowa w ust. 1, Szef Urzędu może wydać decyzję o zwolnieniu ze strzeżonego ośrodka lub aresztu w celu wydalenia, z urzędu lub na wniosek wnioskodawcy, gdy z zebranego w sprawie materiału dowodowego wynika, że wnioskodawca i osoba, w imieniu której wnioskodawca występuje, z dużym prawdopodobieństwem spełniają warunki nadania statusu uchodźcy, określone w art. 13 lub udzielenia ochrony uzupełniającej, określone w art. 15, a ich pobyt na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej nie stanowi zagrożenia dla obronności lub bezpieczeństwa państwa albo bezpieczeństwa i porządku publicznego i nie istnieją okoliczności, o których mowa w art. 19 ust. 1 pkt 3 lub ust. 2, lub art. 20 ust. 1 pkt 2, ust. 2 lub ust. 3.

3. Od decyzji Szefa Urzędu o odmowie uwzględnienia wniosku o zwolnienie ze strzeżonego ośrodka lub aresztu w celu wydalenia wnioskodawcy przysługuje odwołanie w terminie 7 dni od dnia doręczenia decyzji. Odwołanie wnosi się do sądu rejonowego właściwego ze względu na siedzibę Szefa Urzędu, za pośrednictwem kierownika strzeżonego ośrodka lub funkcjonariusza odpowiadającego za funkcjonowanie aresztu w celu wydalenia.

4. Kierownik strzeżonego ośrodka lub funkcjonariusz odpowiadający za funkcjonowanie aresztu w celu wydalenia przekazuje odwołanie w terminie 2 dni sądowi, który rozpoznaje je niezwłocznie.

5. Do postępowania w sprawie odwołania od decyzji, o której mowa w ust. 3, stosuje się odpowiednio przepisy ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. – Kodeks postępowania karnego (Dz. U. Nr 89, poz. 555, z późn. zm.<sup>9)</sup>) o postępowaniu w sprawie zażalenia na postanowienie w przedmiocie środka zapobiegawczego, przy czym funkcję oskarżyciela publicznego wykonuje Szef Urzędu.

Art. 89c. Wnioskodawcy lub osobie, w imieniu której wnioskodawca występuje, zwolnionym ze strzeżonego ośrodka lub aresztu w celu wydalenia na podstawie decyzji, o której mowa w art. 89b ust. 1 i 2, albo nie umieszczonym w strzeżonym ośrodku lub areszcie w celu wydalenia z przyczyn określonych w art. 103 ustawy z dnia 13 czerwca 2003 r. o cudzoziemcach, Szef Urzędu może, w drodze decyzji, nakazać przebywanie w określonym miejscu pobytu lub miejscowości, której bez jego zezwolenia nie mogą opuszczać, do dnia wydania decyzji ostatecznej w postępowaniu w sprawie nadania statusu uchodźcy oraz zobowiązać do zgłaszania się w określonych odstępach czasu do organu wskazanego w decyzji.

## Rozdział 7

### Prawa i obowiązki cudzoziemca, który posiada status uchodźcy lub korzysta z ochrony uzupełniającej

Art. 89d. Szef Urzędu informuje niezwłocznie na piśmie cudzoziemca, któremu nadano status uchodźcy lub udzielono ochrony uzupełniającej, o jego prawach i obowiązkach.

Art. 89e. Cudzoziemcowi, który posiada status uchodźcy lub korzysta z ochrony uzupełniającej, udziela się pomocy w celu wspierania procesu jego integracji ze społeczeństwem w trybie i na zasadach określonych w ustawie z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej.

Art. 89f. Cudzoziemcowi, który posiada status uchodźcy lub korzysta z ochrony uzupełniającej, przysługują uprawnienia cudzoziemca, któremu udzielono zezwolenia na zamieszkanie na czas oznaczony, o ile przepisy ustawy lub innych ustaw nie stanowią inaczej.

Art. 89g. 1. Cudzoziemcowi, który posiada status uchodźcy lub korzysta z ochrony uzupełniającej nie można wydać decyzji o zobowiązaniu do opuszczenia terytorium Rzeczypospolitej Polskiej ani decyzji o wydaleniu, bez pozbawienia tego statusu lub ochrony.

2. Przepis ust. 1 nie ma zastosowania w przypadku, o którym mowa w art. 32 ust. 1 lub art. 33 ust. 2 Konwencji Genewskiej.

Art. 89h. 1. W przypadku gdy istnieją okoliczności, o których mowa w art. 32 ust. 1 lub art. 33 ust. 2 Konwencji Genewskiej, decyzję o wydaleniu cudzoziemca, który posiada status uchodźcy, wydaje Szef Urzędu, z urzędu lub na wniosek Szefa Centralnego Biura Antykorupcyjnego, Szefa Służby Kontrwywiadu Wojskowego, Szefa Służby Wywiadu Wojskowego, Szefa Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Szefa Agencji Wywiadu, Komendanta Głównego Straży Granicznej, Komendanta Głównego Policji, komendanta oddziału Straży Granicznej, komendanta placówki Straży Granicznej lub komendanta wojewódzkiego Policji.

2. Decyzji o wydaleniu cudzoziemca, który posiada status uchodźcy, nie można nadać rygoru natychmiastowej wykonalności.

Art. 89i. 1. Cudzoziemcowi, któremu nadaje się status uchodźcy, wydaje się dokument podróży przewidziany w Konwencji Genewskiej i kartę pobytu ważną przez okres 3 lat od dnia wydania.

2. Cudzoziemcowi, któremu udziela się ochrony uzupełniającej, wydaje się kartę pobytu ważną przez okres 2 lat od dnia wydania.

3. Dokument podróży przewidziany w Konwencji Genewskiej jest ważny przez okres 2 lat od dnia wydania.

4. Cudzoziemiec, któremu doręczono decyzję o nadaniu statusu uchodźcy lub udzieleniu ochrony uzupełniającej, jest obowiązany dostarczyć Szefowi Urzędu 3 fotografie.



Art. 89j. 1. Dokument podróży przewidziany w Konwencji Genewskiej podlega wymianie w przypadku:

- 1) zmiany danych w nim zamieszczonych;
- 2) uszkodzenia w stopniu utrudniającym posługiwanie się nim lub zaistnienia innej okoliczności utrudniającej ustalenie tożsamości osoby;
- 3) upływu terminu ważności.

2. Poza przypadkami, o których mowa w art. 77 ustawy z dnia 13 czerwca 2003 r. o cudzoziemcach, cudzoziemiec jest obowiązany wymienić kartę pobytu także po upływie okresu jej ważności.

Art. 89k. 1. Cudzoziemiec, który utracił dokument podróży przewidziany w Konwencji Genewskiej, jest obowiązany zawiadomić o tym Szefa Urzędu w terminie 3 dni.

2. W przypadku, o którym mowa w ust. 1, Szef Urzędu wydaje nowy dokument podróży przewidziany w Konwencji Genewskiej.

3. Znaleziony własny dokument podróży przewidziany w Konwencji Genewskiej, gdy wydano już nowy, należy zwrócić Szefowi Urzędu.

4. Przepisy ust. 1 i 3 stosuje się w przypadku utraty karty pobytu.

Art. 89l. 1. Cudzoziemiec, który zostaje pozbawiony statusu uchodźcy, jest obowiązany zwrócić kartę pobytu i dokument podróży przewidziany w Konwencji Genewskiej Szefowi Urzędu niezwłocznie po doręczeniu decyzji ostatecznej w tej sprawie.

2. Cudzoziemiec, który podlega wydaleniu na podstawie decyzji, o której mowa w art. 89h, jest obowiązany zwrócić kartę pobytu komendantowi placówki Straży Granicznej przy przekraczaniu granicy.

3. Cudzoziemiec, który zostaje pozbawiony ochrony uzupełniającej, jest obowiązany zwrócić kartę pobytu Szefowi Urzędu niezwłocznie po doręczeniu decyzji ostatecznej w tej sprawie.

Art. 89m. 1. Wymiana lub wydanie nowego dokumentu podróży przewidzianego w Konwencji Genewskiej następuje na wniosek cudzoziemca, do którego należy dołączyć fotografie.

Art. 89n. 1. Dokument podróży przewidziany w Konwencji Genewskiej wydaje i wymienia Szef Urzędu.

2. Kartę pobytu cudzoziemcowi, który posiada status uchodźcy lub korzysta z ochrony uzupełniającej, wydaje i wymienia Szef Urzędu.

Art. 89o. Minister właściwy do spraw wewnętrznych określi, w drodze rozporządzenia:

- 1) wzór dokumentu podróży przewidzianego w Konwencji Genewskiej, uwzględniając postanowienia załącznika do Konwencji Genewskiej;
- 2) wzór formularza wniosku o wymianę lub wydanie nowego dokumentu podróży przewidzianego w Konwencji Genewskiej, uwzględniając dane, o których mowa w art. 8, dotyczące cudzoziemca i małoletnich dzieci towarzyszących cudzoziemcowi, w zakresie niezbędnym do wymiany lub wydania nowego dokumentu podróży przewidzianego w Konwencji Genewskiej, a także liczbę fotografii i wymogi dotyczące fotografii dołączanych do wniosku.

## Rozdział 8

### Rada do Spraw Uchodźców

Art. 89p. 1. Rada do Spraw Uchodźców, zwana dalej „Radą”, jest organem administracji publicznej rozpatrującym odwołania od decyzji i zażaleń na postanowienia wydane przez Szefa Urzędu w sprawach prowadzonych na podstawie przepisów niniejszego Działu, z wyjątkiem spraw, o których mowa w rozdziale 5.

2. Radzie przysługują uprawnienia organu wyższego stopnia w rozumieniu przepisów Kodeksu postępowania administracyjnego.

3. Rada jest także organem właściwym w sprawach wznowienia postępowania, uchylenia, zmiany lub stwierdzenia nieważności wydanych decyzji lub postanowień.

4. Do zadań Rady należy ponadto:

- 1) dokonywanie analiz orzecznictwa w zakresie spraw o nadanie lub pozbawienie statusu uchodźcy;
- 2) gromadzenie informacji o krajach pochodzenia cudzoziemców;
- 3) współpraca z organami oraz instytucjami krajowymi i zagranicznymi w zakresie problematyki migracji i uchodźstwa;
- 4) prowadzenie rejestru złożonych zażaleń i odwołań oraz wydanych przez Radę decyzji i postanowień.

5. Prezes Rady Ministrów, w drodze rozporządzenia, nadaje Radzie statut organizacyjny i regulamin czynności wewnętrznych, w którym określa w szczególności sposób zwoływania i odbywania posiedzeń składów orzekających i posiedzeń plenarnych oraz tworzenia wewnętrznych zespołów Rady, uwzględniając zakres zadań Rady.

Art. 89r. 1. W skład Rady wchodzi 12 członków powoływanych przez Prezesa Rady Ministrów na pięcioletnią kadencję spośród osób wyróżniających się wiedzą lub doświadczeniem praktycznym w zakresie problematyki uchodźców. Co najmniej połowa członków Rady powinna posiadać wyższe wykształcenie prawnicze.

2. Członkiem Rady może być osoba posiadająca obywatelstwo polskie, która nie została skazana prawomocnym wyrokiem sądu za przestępstwo umyślne ścigane z oskarżenia publicznego lub za przestępstwo skarbowe oraz korzystająca z pełni praw publicznych.

3. Prezes Rady Ministrów powołuje w skład Rady po 4 osoby spośród kandydatów przedstawianych przez ministra właściwego do spraw zagranicznych i Ministra Sprawiedliwości. Każdy z ministrów przedstawia 8 kandydatów.

4. W przypadku uzasadnionym istotnym wzrostem liczby spraw o nadanie lub pozbawienie statusu uchodźcy Prezes Rady Ministrów może, na wniosek przewodniczącego Rady złożony na podstawie uchwały Rady, powołać dodatkowych członków Rady na okres do końca danej kadencji. Przepisu ust. 3 nie stosuje się.

Art. 89s. 1. Pracodawca zatrudniający członka Rady udziela mu, na jego wniosek, urlopu bezpłatnego na czas sprawowania funkcji w Radzie.

2. Pracownikom urzędów państwowych oraz członkom korpusu służby cywilnej przysługuje, po zakończeniu sprawowania funkcji w Radzie, prawo powrotu na zajmowane poprzednio stanowisko, a jeżeli jest to niemożliwe – na stanowisko równorzędne.

3. Członkowie Rady w zakresie wykonywania czynności wynikających z zadań Rady, o których mowa w art. 89p, korzystają z ochrony prawnej przysługującej funkcjonariuszom publicznym.

Art. 89t. 1. Prezes Rady Ministrów odwołuje członka Rady w przypadku:

- 1) złożenia przez niego rezygnacji z pełnienia funkcji;
- 2) choroby trwale uniemożliwiającej sprawowanie przez niego funkcji;
- 3) skazania go prawomocnym wyrokiem orzeczonym za przestępstwo popełnione z winy umyślnej, ścigane z oskarżenia publicznego lub za przestępstwo skarbowe;
- 4) zaistnienia innych okoliczności uniemożliwiających mu sprawowanie funkcji lub wywiązywanie się z obowiązków.

2. W przypadku odwołania członka Rady lub jego śmierci Prezes Rady Ministrów uzupełnia skład Rady, powołując nowego członka Rady na okres do końca danej kadencji. Przepisu art. 89r ust. 3 nie stosuje się.

Art. 89u. 1. Rada dokonuje wyboru przewodniczącego i wiceprzewodniczącego spośród swoich członków w głosowaniu tajnym, większością głosów w obecności co najmniej dwóch trzecich jej składu. W tym samym trybie Rada może przegłosować odwołanie z funkcji przewodniczącego i wiceprzewodniczącego Rady.

2. Po upływie kadencji Rady dotychczasowy przewodniczący pełni swoje obowiązki do czasu powołania nowego przewodniczącego.

3. Pierwsze posiedzenie plenarne Rady nowej kadencji zwołuje dotychczasowy przewodniczący w terminie 30 dni od dnia powołania członków Rady nowej kadencji.

Art. 89w. Przewodniczący kieruje pracami Rady, w szczególności:

- 1) ustala plan pracy Rady;

- 2) zwołuje posiedzenia plenarne Rady;
- 3) wyznacza składy orzekające;
- 4) przydziela składom orzekającym sprawy do rozpatrzenia oraz czuwa nad terminowością ich załatwienia;
- 5) reprezentuje Radę przed innymi organami i instytucjami;
- 6) reprezentuje Radę w postępowaniu przed sądem administracyjnym lub wyznacza w tym celu innego członka Rady;
- 7) powołuje biegłych lub ekspertów do udziału w postępowaniu toczącym się przed Radą;
- 8) wyznacza członkom Rady zadania związane z działalnością Rady;
- 9) może powoływać zespoły tematyczne lub grupy robocze do opracowania zagadnień oraz dokonania analiz problemów wynikających z działalności Rady;
- 10) wykonuje inne zadania wynikające z przepisów prawa.

Art. 89z. 1. Rada orzeka w składach trzyosobowych, z wyjątkiem przypadku, o którym mowa w art. 34 ust. 2 pkt 5.

2. Orzeczenia zapadają większością głosów. Członek składu orzekającego nie może wstrzymać się od głosu.

3. Członek składu orzekającego, który nie zgodził się z większością głosujących, może przy podpisywaniu orzeczenia zgłosić zdanie odrębne, podając, w jakiej części i w jakim zakresie kwestionuje orzeczenie.

4. Przewodniczący Rady może zarządzić rozpoznanie sprawy w składzie jednoosobowym.

5. Przy orzekaniu członkowie Rady są związani wyłącznie przepisami prawa.

6. Rada, jeżeli zamierza nadać cudzoziemcowi status uchodźcy lub udzielić ochrony uzupełniającej albo zgody na pobyt tolerowany, zwraca się do Szefa Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, a w razie potrzeby także do innych organów, o przekazanie informacji, czy wobec wnioskodawcy lub osoby, w imieniu której wnioskodawca występuje, istnieją okoliczności, o których mowa w art. 19 ust. 1 pkt 3 lub ust. 2, art. 20 ust. 1 pkt 2, ust. 2 lub ust. 3 lub w art. 97 ust. 1a, gdy z akt sprawy wynika, że Szef Urzędu nie zwrócił się o udostępnienie takich informacji. Do uzyskiwania informacji przez Radę stosuje się przepisy art. 45 ust. 2-4.

7. Przewodniczący przekazuje Szefowi Urzędu akta spraw w postępowaniach administracyjnych w celu archiwizacji, nie później niż w terminie 6 miesięcy od dnia zakończenia postępowania.

Art. 89za. 1. Przewodniczący, wiceprzewodniczący i członkowie Rady otrzymują wynagrodzenie, a także diety, zwrot kosztów podróży i zakwaterowania na zasadach określonych w przepisach dotyczących wysokości oraz warunków ustalania należności przysługujących pracownikowi zatrudnionemu w państwowej lub samorządowej jednostce sfery budżetowej, z tytułu podróży służbowej na obszarze kraju, wydanych na podstawie art. 77<sup>5</sup> § 2 Kodeksu pracy.

2. Prezes Rady Ministrów określi, w drodze rozporządzenia, wysokość wynagrodzenia przewodniczącego, wiceprzewodniczącego oraz pozostałych członków Rady, uwzględniając ryczałt miesięczny za udział w posiedzeniach Rady, wynagrodzenie za udział w składach orzekających oraz za udział w postępowaniach przed sądem administracyjnym. Wysokość wynagrodzenia uzależnia się od funkcji pełnionych przez członków Rady.

Art. 89zb. 1. Obsługę administracyjną i kancelaryjną Rady zapewnia Kancelaria Prezesa Rady Ministrów.

2. Działalność Rady jest finansowana z budżetu państwa, z rozdziału dotyczącego Rady do Spraw Uchodźców, z części dotyczącej Kancelarii Prezesa Rady Ministrów.

3. Prezes Rady Ministrów określi, w drodze rozporządzenia, warunki organizacyjne i finansowe wykonywania obsługi Rady, uwzględniając charakter zadań Rady, określonych w art. 89p.”;

8) w art. 90 po ust. 1 dodaje się ust. 1a w brzmieniu:

„1a. Wniosek o udzielenie azylu zawiera:

- 1) dane wnioskodawcy i osoby, w imieniu której wnioskodawca występuje, w zakresie niezbędnym do przeprowadzenia postępowania o udzielenie azylu;
- 2) określenie kraju pochodzenia wnioskodawcy i osoby, w imieniu której wnioskodawca wstępuje;
- 3) określenie istotnych zdarzeń będących przyczyną ubiegania się o azyl.”;

9) w art. 91 ust. 2 i 3 otrzymują brzmienie:

„2. W decyzji o pozbawieniu azylu orzeka się o wydaleniu.

3. Do postępowania w sprawie pozbawienia azylu, w części dotyczącej orzeczenia o wydaleniu, stosuje się przepisy ustawy z dnia 13 czerwca 2003 r. o cudzoziemcach dotyczące postępowania w sprawie wydalenia.”;

10) w art. 93 ust. 1 otrzymuje brzmienie:

„1. Do postępowania w sprawie udzielenia azylu stosuje się odpowiednio przepisy art. 23 ust. 1, art. 24, art. 25, art. 35, art. 37 ust. 1 pkt 1, 2, 4 i 5, art. 48 ust. 4.”;

11) w Dziale III tytuł rozdziału 2 otrzymuje brzmienie:

„Zgoda na pobyt tolerowany”;

12) w art. 97:

a) w ust. 1 po pkt 1 dodaje się pkt 1a w brzmieniu:



„1a) naruszałoby prawo do życia rodzinnego w rozumieniu Konwencji o ochronie praw człowieka i podstawowych wolności, sporządzonej w Rzymie dnia 4 listopada 1950 r. lub naruszałoby prawa dziecka określone w Konwencji o prawach dziecka, przyjętej przez Zgromadzenie Ogólne Narodów Zjednoczonych dnia 20 listopada 1989 r. (Dz. U. z 1991 r. Nr 120, poz. 526 oraz z 2000 r. Nr 2, poz. 11), w stopniu istotnie zagrażającym jego rozwojowi psychofizycznemu;”

b) po ust. 1 dodaje się ust. 1a w brzmieniu:

„1a. Przepisu ust. 1 pkt 1a nie stosuje się w przypadku gdy dalszy pobyt cudzoziemca na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej stanowi zagrożenie obronności lub bezpieczeństwa państwa albo bezpieczeństwa i porządku publicznego.”;

13) art. 100 otrzymuje brzmienie:

„Art. 100. Cudzoziemiec jest obowiązany zwrócić kartę pobytu niezwłocznie po doręczeniu dokumentu potwierdzającego nabycie obywatelstwa polskiego, decyzji ostatecznej o cofnięciu zgody na pobyt tolerowany, nadaniu statusu uchodźcy, udzieleniu ochrony uzupełniającej, udzieleniu zezwolenia na osiedlenie się lub w dniu zawiadomienia Szefa Urzędu o zrzeczeniu się prawa do korzystania ze zgody na pobyt tolerowany.”;

14) w art. 102 ust. 2-4 otrzymują brzmienie:

„2. W decyzji o cofnięciu zgody na pobyt tolerowany orzeka się o wydaleniu i określa termin opuszczenia terytorium Rzeczypospolitej Polskiej nie dłuższy niż 14 dni, chyba

że przed wydaniem decyzji o cofnięciu zgody na pobyt tolerowany cudzoziemcowi wydano decyzję o wydaleniu, która nie została wykonana.

3. Do postępowania w sprawie cofnięcia zgody na pobyt tolerowany, w części dotyczącej orzeczenia o wydaleniu, stosuje się przepisy ustawy z dnia 13 czerwca 2003 r. o cudzoziemcach dotyczące postępowania w sprawie wydalenia.
4. Decyzji o cofnięciu zgody na pobyt tolerowany, udzielonej na podstawie art. 97 ust. 1 pkt 2, nadaje się rygor natychmiastowej wykonalności.”;

15) w art. 103 pkt 1 otrzymuje brzmienie:

„1) nadania cudzoziemcowi statusu uchodźcy lub udzielenia ochrony uzupełniającej;”;

16) w art. 104:

a) w ust. 1:

– w pkt 1 lit. a otrzymuje brzmienie:

„a) z urzędu, w decyzji o odmowie wydalenia, gdy w postępowaniu w sprawie o wydalenie cudzoziemca stwierdzi, że istnieje którakolwiek z okoliczności, o których mowa w art. 97 ust. 1 pkt 1 lub pkt 1a, albo w odrębnej decyzji, gdy okoliczności te ujawniły się po wydaniu decyzji o wydaleniu,”

– pkt 2 i 3 otrzymują brzmienie:

„2) Szef Urzędu:

a) z urzędu, w decyzji o odmowie nadania statusu uchodźcy i odmowie udzielenia ochrony uzupełniającej, lub w decyzji o pozba-

wieniu azylu, jeżeli istnieje którakolwiek z okoliczności, o których mowa w art. 97 ust. 1 pkt 1 lub pkt 1a, lub w odrębnej decyzji, gdy okoliczności, o których mowa w art. 97 ust. 1 pkt 1 lub pkt 1a, powstały po wydaniu tych decyzji,

- b) na wniosek cudzoziemca przebywającego na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, w sprawie którego sąd wydał orzeczenie o niedopuszczalności wydania lub Minister Sprawiedliwości rozstrzygnął o odmowie jego wydania,
- c) na wniosek organu zobowiązanego do wykonania decyzji o odmowie nadania statusu uchodźcy i ochrony uzupełniającej, która zawiera orzeczenie o wydaleniu lub w decyzji o pozbawieniu azylu, gdy wydalenie cudzoziemca jest niewykonalne z przyczyn niezależnych od organu wykonującego decyzję lub od cudzoziemca;

3) Rada, gdy w wyniku rozpatrzenia odwołania od decyzji w sprawie o nadanie statusu uchodźcy stwierdzi, że istnieje którakolwiek z okoliczności, o których mowa w art. 97 ust. 1 pkt 1 lub pkt 1a.”,

b) ust. 1a otrzymuje brzmienie:

„1a. Decyzję w sprawie udzielenia zgody na pobyt tolerowany w przypadkach gdy okoliczności, o których mowa w art. 97 ust. 1 pkt 1 lub pkt 1a, ujawniły się po wydaniu decyzji o wydaleniu lub gdy wydalenie cudzoziemca jest niewykonalne z przyczyn niez-

leżnych od organu wykonującego decyzję o wydaleniu lub od cudzoziemca, wydaje wojewoda, który wydał decyzję o wydaleniu;”

c) ust. 4 otrzymuje brzmienie:

„4. Decyzję w sprawie cofnięcia zgody na pobyt tolerowany na podstawie art. 102 ust. 1 pkt 4 wydaje się z urzędu lub na wniosek Szefa Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Szefa Agencji Wywiadu, Szefa Centralnego Biura Antykorupcyjnego, Szefa Służby Kontrwywiadu Wojskowego, Szefa Służby Wywiadu Wojskowego, Komendanta Głównego Straży Granicznej, Komendanta Głównego Policji, komendanta oddziału Straży Granicznej, komendanta placówki Straży Granicznej lub komendanta wojewódzkiego Policji.”;

17) w art. 119:

a) pkt 1 otrzymuje brzmienie:

„1) rejestru spraw o nadanie statusu uchodźcy i udzielenie ochrony uzupełniającej oraz o udzielenie pomocy cudzoziemcom ubiegającym się o nadanie statusu uchodźcy;”

b) w pkt 6 kropkę zastępuje się średnikiem i dodaje się pkt 7 w brzmieniu:

„7) rejestru spraw prowadzonych na podstawie rozporządzenia nr 343/2003.”;

18) w art. 120 pkt 1 i 2 otrzymują brzmienie:

„1) w pkt 1, prowadzi komendant oddziału Straży Granicznej, komendant placówki Straży Granicznej, Szef Urzędu i Rada, każdy w zakresie swojego działania;

2) w pkt 2, 3, 5 i 7, prowadzi Szef Urzędu;”;

19) w art. 121 w pkt 6 kropkę zastępuje się średnikiem i dodaje się pkt 7 w brzmieniu:

„7) w pkt 7, przechowuje się informacje o wnioskach, wydanych decyzjach, miejscu i dacie przekroczenia granicy przez wnioskodawcę lub osobę, w imieniu której wnioskodawca występuje, przekazywanych na podstawie rozporządzenia nr 343/2003 oraz dane, o których mowa w art. 8, dotyczące wnioskodawcy lub osoby, w imieniu której wnioskodawca występuje.”;

20) w art. 126 w ust. 1 pkt 1 i 2 otrzymują brzmienie:

„1) opuszcza bez zezwolenia miejsce pobytu lub miejscowość wyznaczoną mu do przebywania na podstawie art. 89c,

2) nie zawiadamia o utracie zaświadczenia tożsamości w terminie, o którym mowa w art. 58 ust. 4, lub o utracie dokumentu podróży przewidzianego w Konwencji Genewskiej w terminie, o którym mowa w art. 89k ust. 1,”.

Art. 2. W ustawie z dnia 10 kwietnia 1974 r. o ewidencji ludności i dowodach osobistych (Dz. U. z 2006 r. Nr 139, poz. 993 i Nr 144, poz. 1043 oraz z 2007 r. Nr 21, poz. 125) wprowadza się następujące zmiany:

1) w art. 26:

a) ust. 1 otrzymuje brzmienie:

„1. Cudzoziemiec, dokonując zameldowania się na pobyt stały, zgłasza wymagane dane do zameldowania oraz przedstawia kartę pobytu wydaną w związku z udzieleniem: zezwolenia na osiedlenie się, zezwolenia na pobyt rezydenta długoterminowego

Wspólnot Europejskich, ochrony uzupełniającej, zgody na pobyt tolerowany lub nadaniem statusu uchodźcy w Rzeczypospolitej Polskiej, albo zezwolenie na osiedlenie się, zezwolenie na pobyt rezydenta długoterminowego Wspólnot Europejskich, decyzję o nadaniu statusu uchodźcy w Rzeczypospolitej Polskiej, udzieleniu w Rzeczypospolitej Polskiej ochrony uzupełniającej lub zgody na pobyt tolerowany.”,

b) ust. 3 otrzymuje brzmienie:

„3. Cudzoziemiec, dokonując zameldowania się na pobyt czasowy trwający ponad 3 miesiące, zgłasza wymagane dane do zameldowania oraz przedstawia wizę, a w przypadku gdy wjazd cudzoziemca nastąpił na podstawie umowy przewidującej zniesienie lub ograniczenie obowiązku posiadania wizy – dokument podróży, tymczasowe zaświadczenie tożsamości cudzoziemca, kartę pobytu albo zezwolenie na zamieszkanie na czas oznaczony, zezwolenie na osiedlenie się lub zezwolenie na pobyt rezydenta długoterminowego Wspólnot Europejskich lub decyzję o nadaniu statusu uchodźcy w Rzeczypospolitej Polskiej, udzieleniu w Rzeczypospolitej Polskiej ochrony uzupełniającej lub zgody na pobyt tolerowany.”;

2) w art. 44a:

a) w ust. 2 pkt 19 otrzymuje brzmienie:

„19) seria i numer karty pobytu wydanej w związku z udzieleniem: zezwolenia na osiedlenie się, zezwolenia na pobyt rezydenta długoterminowego Wspólnot Europejskich, ochrony uzupełniającej,

zgody na pobyt tolerowany lub nadaniem statusu uchodźcy w Rzeczypospolitej Polskiej, data jej wydania, data ważności oraz oznaczenie organu, który ją wydał,”

b) w ust. 4 pkt 2 otrzymuje brzmienie:

„2) seria i numer karty pobytu wydanej w związku z udzieleniem zezwolenia na zamieszkanie na czas oznaczony, data jej wydania, data ważności oraz oznaczenie organu, który ją wydał,”.

Art. 3. W ustawie z dnia 20 grudnia 1990 r. o ubezpieczeniu społecznym rolników (Dz. U. z 1998 r. Nr 7, poz. 25, z późn. zm.<sup>10)</sup>) w art. 1 w ust. 1 pkt 2 otrzymuje brzmienie:

„2) przebywają na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej na podstawie wizen, zezwolenia na zamieszkanie na czas oznaczony, zezwolenia na osiedlenie się, zezwolenia na pobyt rezydenta długoterminowego Wspólnot Europejskich, zgody na pobyt tolerowany lub w związku z uzyskaniem w Rzeczypospolitej Polskiej statusu uchodźcy lub ochrony uzupełniającej, lub”.

Art. 4. W ustawie z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty (Dz. U. z 2004 r. Nr 256, poz. 2572, z późn. zm.<sup>11)</sup>) w art. 94a w ust. 2:

1) pkt 6 otrzymuje brzmienie:

„6) osoby, którym udzielono ochrony uzupełniającej;”;

2) po pkt 6 dodaje się pkt 6a w brzmieniu:

„6a) osoby posiadające zgodę na pobyt tolerowany;”.

Art. 5. W ustawie z dnia 9 listopada 2000 r. o repatriacji (Dz. U.

z 2004 r. Nr 53, poz. 532, z 2005 r. Nr 94, poz. 788 oraz z 2006 r. Nr 249, poz. 1828) w art. 2 pkt 3 otrzymuje brzmienie:

- „3) karcie pobytu - oznacza to dokument wydany cudzoziemcowi, który uzyskał zezwolenie na zamieszkanie na czas oznaczony, zezwolenie na osiedlenie się, zezwolenie na pobyt rezydenta długoterminowego Wspólnot Europejskich, ochronę uzupełniającą, zgodę na pobyt tolerowany lub któremu nadano status uchodźcy w Rzeczypospolitej Polskiej.”.

Art. 6. W ustawie z dnia 13 czerwca 2003 r. o cudzoziemcach (Dz. U. z 2006 r. Nr 234, poz. 1694) wprowadza się następujące zmiany:

1) w art. 64:

a) w ust. 1 pkt 3 otrzymuje brzmienie:

- „3) bezpośrednio przed złożeniem wniosku przebywał nieprzerwanie na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej przez okres nie krótszy niż 10 lat na podstawie zgody na pobyt tolerowany, 7 lat w związku z udzieleniem ochrony uzupełniającej lub przez okres 5 lat w związku z uzyskaniem statusu uchodźcy;”.

b) ust. 2 otrzymuje brzmienie:

- „2. Cudzoziemcowi przebywającemu na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej w związku z uzyskaniem statusu uchodźcy, ochrony uzupełniającej lub zgody na pobyt tolerowany udzielonej w związku z rozpatrzeniem wniosku o nadanie statusu uchodźcy, zalicza się do okresu nieprzerwanego pobytu, o którym mowa w ust. 1 pkt 3, także okres pobytu w czasie postępowania o nadanie statusu uchodź-



cy, choćby cudzoziemiec był w tym okresie umieszczony w strzeżonym ośrodku lub w areszcie w celu wydalenia.”;

2) w art. 65 w ust. 2 pkt 2 otrzymuje brzmienie:

„2) posiadającego zgodę na pobyt tolerowany, azyl, status uchodźcy nadany w Rzeczypospolitej Polskiej lub korzystającego z ochrony uzupełniającej lub ochrony czasowej;”;

3) w art. 72 ust. 1 w pkt 5 kropkę zastępuje się średnikiem i dodaje się pkt 6 w brzmieniu:

„6) ochronę uzupełniającą.”;

4) w art. 73 ust. 1 otrzymuje brzmienie:

„1. Polski dokument podróży dla cudzoziemca wydaje się na wniosek cudzoziemca, który posiada zezwolenie na osiedlenie się, zezwolenie na pobyt rezydenta długoterminowego WE lub korzysta z ochrony uzupełniającej, jeżeli utracił on dokument podróży albo gdy jego dokument podróży uległ zniszczeniu bądź utracił ważność, a uzyskanie przez cudzoziemca nowego dokumentu podróży nie jest możliwe.”;

5) w art. 75 ust. 1 otrzymuje brzmienie:

„1. Tymczasowy polski dokument podróży dla cudzoziemca wydaje się cudzoziemcowi posiadającemu zezwolenie na osiedlenie się, zezwolenie na pobyt rezydenta długoterminowego WE lub zgodę na pobyt tolerowany, posiadającemu status uchodźcy lub korzystającemu z ochrony uzupełniającej, który podczas pobytu za granicą utracił swój dokument podróży albo którego dokument podróży uległ zniszczeniu bądź utracił ważność,

zamierzającemu powrócić na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, gdy uzyskanie przez niego innego dokumentu podróży nie jest możliwe.”;

6) w art. 83 w ust. 2 w pkt 3 dodaje się lit. d w brzmieniu:

„d) ochronę uzupełniającą.”;

7) w art. 89:

a) w ust. 1 pkt 3 uchyla się,

b) ust. 2 uchyla się;

8) w art. 107 w ust. 1 pkt 5 otrzymuje brzmienie:

„5) nadania cudzoziemcowi statusu uchodźcy lub udzielenia ochrony uzupełniającej lub udzielenia azylu;”;

9) w art. 132 w ust. 2:

a) pkt 4 otrzymuje brzmienie:

„4) rejestru spraw o nadanie statusu uchodźcy i udzielenie ochrony uzupełniającej oraz o udzielenie pomocy cudzoziemcom ubiegającym się o nadanie statusu uchodźcy;”;

b) po pkt 8 dodaje się pkt 8a w brzmieniu:

„8a) rejestru spraw prowadzonych na podstawie rozporządzenia Rady (WE) nr 343/2003 z dnia 18 lutego 2003 r. ustanawiającego kryteria i mechanizmy określania Państwa Członkowskiego, które jest odpowiedzialne za rozpatrzenie wniosku o azyl złożonego w jednym z Państw Członkowskich przez obywatela kraju trzeciego (Dz.Urz. UE L 050 z 25.02.2003, str. 1; Dz.Urz. UE Polskie wydanie specjalne, rozdz. 19, t. 6, str. 109);”.

Art. 7. W ustawie z dnia 27 czerwca 2003 r. o rencie socjalnej (Dz. U. Nr 135, poz. 1268, z późn. zm.<sup>12)</sup>) w art. 2 pkt 2 otrzymuje brzmienie:

„2) cudzoziemcom zamieszkującym i przebywającym na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej na podstawie zezwolenia na osiedlenie się, zezwolenia na pobyt rezydenta długoterminowego Wspólnot Europejskich, zezwolenia na zamieszkanie na czas oznaczony udzielonego w związku z okolicznością, o której mowa w art. 53 ust. 1 pkt 13 ustawy z dnia 13 czerwca 2003 r. o cudzoziemcach (Dz. U. z 2006 r. Nr 234, poz. 1694) lub w związku z uzyskaniem w Rzeczypospolitej Polskiej statusu uchodźcy albo ochrony uzupełniającej;”.

Art. 8. W ustawie z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych (Dz. U. z 2006 r. Nr 139, poz. 992 i Nr 222, poz. 1630 oraz z 2007 r. Nr 64, poz. 427) w art. 1 w ust. 2 pkt 3 otrzymuje brzmienie:

„3) cudzoziemcom przebywającym na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej na podstawie zezwolenia na osiedlenie się, zezwolenia na pobyt rezydenta długoterminowego Wspólnot Europejskich, zezwolenia na zamieszkanie na czas oznaczony udzielonego w związku z okolicznością, o której mowa w art. 53 ust. 1 pkt 13 ustawy z dnia 13 czerwca 2003 r. o cudzoziemcach (Dz. U. z 2006 r. Nr 234, poz. 1694) lub w związku z uzyskaniem w Rzeczypospolitej Polskiej statusu uchodźcy lub ochrony uzupełniającej, jeżeli zamieszkują łącznie z członkami rodzin na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej.”.

Art. 9. W ustawie z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. Nr 64, poz. 593, z późn. zm.<sup>13)</sup>) wprowadza się następujące zmiany:

1) w art. 5 pkt 2 otrzymuje brzmienie:

„2) cudzoziemcom mającym miejsce zamieszkania i przebywającym na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej:

a) na podstawie zezwolenia na osiedlenie się, zezwolenia na pobyt rezydenta długoterminowego Wspólnot Europejskich, zezwolenia na zamieszkanie na czas oznaczony udzielonego w związku z okolicznością, o której mowa w art. 53 ust. 1 pkt 13 ustawy z dnia 13 czerwca 2003 r. o cudzoziemcach (Dz. U. z 2006 r. Nr 234, poz. 1694) lub w związku z uzyskaniem w Rzeczypospolitej Polskiej statusu uchodźcy lub ochrony uzupełniającej,

b) na podstawie zgody na pobyt tolerowany – w formie schronienia, posiłku, niezbędnego ubrania oraz zasiłku celowego;”;

2) w art. 7 pkt 11 otrzymuje brzmienie:

„11) trudności w integracji cudzoziemców, którzy uzyskali w Rzeczypospolitej Polskiej status uchodźcy lub ochronę uzupełniającą;”;

3) w art. 9 ust. 5 otrzymuje brzmienie:

„5. Kwota stanowiąca podstawę ustalenia wysokości pomocy pieniężnej na częściowe pokrycie kosztów utrzymania dziecka umieszczonego w rodzinie zastępczej oraz pomocy pieniężnej na usamodzielnienie, na kontynuowanie nauki i pomocy na zagospodarowanie w formie rzeczowej, kwoty minimalnego i maksymalnego świadczenia pieniężnego na utrzymanie i pokrycie wydatków związanych z nauką języka polskiego dla cudzoziemców, którzy uzyskali w Rzeczypospolitej Polskiej status uchodźcy lub ochronę uzupełniającą, a tak-

że maksymalna kwota zasiłku stałego ulegają zmianie w terminach weryfikacji kryteriów dochodowych o 50% sumy kwot, o które wzrosły kryterium dochodowe osoby samotnie gospodarującej i kryterium dochodowe na osobę w rodzinie.”;

4) w art. 18 w ust. 1 w pkt 7 kropkę zastępuje się średnikiem i dodaje się pkt 8 w brzmieniu:

„8) przyznawanie i wypłacanie zasiłków celowych, a także udzielanie schronienia, posiłku i niezbędnego ubrania cudzoziemcom, którzy uzyskali zgodę na pobyt tolerowany na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej.”;

5) w art. 19 pkt 8 otrzymuje brzmienie:

„8) pomoc cudzoziemcom, którzy uzyskali w Rzeczypospolitej Polskiej status uchodźcy lub ochronę uzupełniającą, mającym trudności w integracji ze środowiskiem;”;

6) w art. 20 w ust. 1 pkt 1 otrzymuje brzmienie:

„1) pomoc cudzoziemcom, którzy uzyskali w Rzeczypospolitej Polskiej status uchodźcy lub ochronę uzupełniającą w zakresie indywidualnego programu integracji oraz opłacanie za te osoby składek na ubezpieczenie zdrowotne określonych w przepisach o powszechnym ubezpieczeniu w Narodowym Funduszu Zdrowia;”;

7) w art. 22 pkt 5 otrzymuje brzmienie:

„5) koordynowanie działań w zakresie integracji cudzoziemców, którzy uzyskali w Rzeczypospolitej Polskiej status uchodźcy lub ochronę uzupełniającą, w szczególności w zakresie wskazania im miejsca zamieszkania;”;

8) w art. 36 w pkt 1 lit. g otrzymuje brzmienie:

„g) świadczenie pieniężne na utrzymanie i pokrycie wydatków związanych z nauką języka polskiego dla cudzoziemców, którzy uzyskali w Rzeczypospolitej Polskiej status uchodźcy lub ochronę uzupełniającą;”;

9) w art. 53 ust. 1 otrzymuje brzmienie:

„1. Osobie, która ze względu na trudną sytuację życiową, wiek, niepełnosprawność lub chorobę potrzebuje wsparcia w funkcjonowaniu w codziennym życiu, ale nie wymaga usług w zakresie świadczonym przez jednostkę całodobowej opieki, w szczególności osobie z zaburzeniami psychicznymi, osobie opuszczającej rodzinę zastępczą, placówkę opiekuńczo-wychowawczą, młodzieżowy ośrodek wychowawczy, zakład dla nieletnich, cudzoziemcowi, który uzyskał w Rzeczypospolitej Polskiej status uchodźcy lub ochronę uzupełniającą, może być przyznany pobyt w mieszkaniu chronionym.”;

10) w Dziale II tytuł rozdziału 5 otrzymuje brzmienie:

„Integracja cudzoziemców, którzy uzyskali w Rzeczypospolitej Polskiej status uchodźcy lub ochronę uzupełniającą”;

11) art. 91 otrzymuje brzmienie:

„Art. 91. 1. Cudzoziemcowi, który uzyskał w Rzeczypospolitej Polskiej status uchodźcy lub ochronę uzupełniającą, zwanemu dalej w niniejszym rozdziale „cudzoziemcem”, udziela się pomocy mającej na celu wspieranie procesu jego integracji, zwanej dalej „pomocą dla cudzoziemca”.

2. Pomocy dla cudzoziemca udziela starosta właściwy ze względu na miejsce zamieszkania cudzoziemca.

3. Pomocy dla cudzoziemca udziela się na wniosek cudzoziemca złożony do starosty za pośrednictwem powiatowego centrum pomocy rodzinie w terminie 60 dni od dnia uzyskania przez niego w Rzeczypospolitej Polskiej statusu uchodźcy lub ochrony uzupełniającej.
4. Wniosek obejmuje małoletnie dzieci cudzoziemca oraz jego małżonka, jeżeli uzyskali w Rzeczypospolitej Polskiej status uchodźcy lub ochronę uzupełniającą.
5. Wniosek powinien zawierać:
  - 1) pisemną deklarację o zamiarze zamieszkania na terenie określonego województwa;
  - 2) pisemne oświadczenie, że z podobnym wnioskiem cudzoziemiec nie zwrócił się na terenie innego województwa;
  - 3) pisemne oświadczenie o gotowości przystąpienia do uzgodnionego programu integracji.
6. W przypadku cudzoziemca, który uzyskał w Rzeczypospolitej Polskiej status uchodźcy, do wniosku należy dołączyć kopie:
  - 1) decyzji o nadaniu statusu uchodźcy;
  - 2) dokumentu podróży przewidzianego w Konwencji Genewskiej;
  - 3) karty pobytu wydanej w związku z nadaniem statusu uchodźcy.
7. W przypadku cudzoziemca, który uzyskał w Rzeczypospolitej Polskiej ochronę uzupełniającą, do wniosku należy dołączyć kopie:

- 1) decyzji o odmowie nadania statusu uchodźcy, w której udzielono cudzoziemcowi ochrony uzupełniającej;
  - 2) karty pobytu wydanej w związku z udzieleniem ochrony uzupełniającej.
8. Cudzoziemiec dołącza do wniosku także inne dokumenty, będące w jego posiadaniu, które mogą pomóc w opracowaniu programu integracji.
  9. Pomoc dla cudzoziemca przysługuje począwszy od miesiąca kalendarzowego, w którym cudzoziemiec złożył wniosek.
  10. Pomoc dla cudzoziemca przebywającego w ośrodku dla cudzoziemców ubiegających się o nadanie statusu uchodźcy przysługuje począwszy od miesiąca kalendarzowego, w którym cudzoziemiec opuścił ośrodek.
  11. Pomoc dla cudzoziemca nie przysługuje cudzoziemcowi będącemu małżonkiem obywatela polskiego.”;
- 12) po art. 91 dodaje się art. 91a w brzmieniu:
- „Art. 91a. 1. Pomoc małoletniemu cudzoziemcowi przebywającemu na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej bez przedstawiciela ustawowego, który uzyskał w Rzeczypospolitej Polskiej status uchodźcy lub ochronę uzupełniającą, zapewnia starosta właściwy ze względu na miejsce pobytu małoletniego.
  2. Dyrektor placówki opiekuńczo-wychowawczej zawiadamia właściwy sąd opiekuńczy o u-



dzielaniu pomocy małoletniemu cudzoziemcowi, o którym mowa w ust. 1.”;

13) art. 92-95 otrzymują brzmienie:

„Art. 92. 1. Pomocy dla cudzoziemca udziela się w okresie nie dłuższym niż 12 miesięcy i obejmuje ona:

1) świadczenia pieniężne w wysokości od 446 zł do 1.175 zł miesięcznie na osobę przeznaczone na:

a) utrzymanie, w szczególności na pokrycie wydatków na żywność, odzież, obuwie, środki higieny osobistej oraz opłaty mieszkaniowe,

b) pokrycie wydatków związanych z nauką języka polskiego;

2) opłacanie składki na ubezpieczenie zdrowotne określonej w ustawie z dnia 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych;

3) pracę socjalną;

4) poradnictwo specjalistyczne, w tym poradnictwo prawne, psychologiczne i rodzinne;

5) udzielanie informacji oraz wsparcia w kontaktach z innymi instytucjami, w szczególności z instytucjami rynku pracy, ze środowiskiem lokalnym oraz organizacjami pozarządowymi;

6) inne działania wspierające proces integracji cudzoziemca.

2. Minister właściwy do spraw oświaty i wychowania, w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw zabezpieczenia społecznego, określi, w drodze rozporządzenia, ramowe programy kursów nauki języka polskiego dla cudzoziemców, uwzględniając różnice kulturowe między różnymi grupami cudzoziemców.
3. Wydatki, o których mowa w ust. 1 pkt 1, mogą być pokrywane w uzgodnieniu z cudzoziemcem bezpośrednio przez powiatowe centrum pomocy rodzinie.

Art. 93. 1. Pomoc dla cudzoziemca jest realizowana w ramach indywidualnego programu integracji, uzgodnionego między powiatowym centrum pomocy rodzinie a cudzoziemcem, określającego wysokość, zakres i formy pomocy, w zależności od indywidualnej sytuacji życiowej cudzoziemca i jego rodziny, oraz zobowiązania:

- 1) powiatowego centrum pomocy rodzinie do:
  - a) udzielania cudzoziemcowi informacji dotyczącej pomocy określonej w programie oraz warunkach jej wstrzymania lub odmowy udzielenia,
  - b) współdziałania z cudzoziemcem oraz wspierania go w kontaktach ze środowiskiem lokalnym, w tym w nawiązaniu kontaktu z właściwym dla miejsca zamieszkania cudzoziemca ośrodkiem pomocy społecznej,

- c) pomocy w uzyskaniu możliwości zamieszkania, w tym w miarę możliwości w mieszkaniu chronionym,
- d) prowadzenia z cudzoziemcem pracy socjalnej,
- e) innych uzgodnionych z cudzoziemcem działań wynikających z indywidualnej sytuacji życiowej cudzoziemca,
- f) wskazania pracownika, zwanego dalej „realizatorem programu”, uzgadniającego z cudzoziemcem program oraz wspierającego cudzoziemca w okresie realizacji tego programu;

2) cudzoziemca do:

- a) zameldowania się w miejscu zamieszkania,
- b) zarejestrowania się w powiatowym urzędzie pracy w terminie ustalonym w programie oraz aktywnego poszukiwania pracy,
- c) obowiązkowego uczestnictwa w kursach języka polskiego, w przypadku gdy zachodzi taka potrzeba,
- d) współdziałania oraz kontaktowania się z realizatorem programu w ustalonych terminach, nie rzadziej jednak niż 2 razy w miesiącu,
- e) innych uzgodnionych z realizatorem programu działań wynikających z jego indywidualnej sytuacji życiowej,

f) przestrzegania zobowiązań przyjętych w programie.

2. Powiatowe centrum pomocy rodzinie przekazuje wojewodzie uzgodniony z cudzoziemcem program wraz z przewidywanymi kosztami jego realizacji.
3. Wojewoda po akceptacji przedstawionego programu przekazuje środki na jego realizację.

- Art. 94.
1. Powiatowe centrum pomocy rodzinie współdziała z właściwym wojewodą i gminą w sprawie pomocy cudzoziemcowi w uzyskaniu możliwości zamieszkania, uwzględniając w miarę możliwości wybór miejsca zamieszkania dokonany przez cudzoziemca.
  2. Cudzoziemiec zamieszkuje w miejscu wskazanym przez wojewodę działającego w tej sprawie w porozumieniu z powiatowym centrum pomocy rodzinie oraz gminą.
  3. Rezygnacja przez cudzoziemca ze wskazanego miejsca zamieszkania w granicach danego województwa w okresie 12 miesięcy trwania indywidualnego programu oznacza rezygnację cudzoziemca z realizacji programu.
  4. Zmianę miejsca zamieszkania przez cudzoziemca w okresie 12 miesięcy trwania indywidualnego programu dopuszcza się w szczególności uzasadnionych przypadkach, w szczególności:

- 1) podjęcia pracy z możliwością zamieszkania na terenie innego powiatu;
  - 2) uzyskania mieszkania na terenie innego powiatu;
  - 3) łączenia rodzin cudzoziemców, jeżeli istnieje możliwość wspólnego zamieszkania;
  - 4) konieczności zapewnienia specjalistycznego leczenia, wymagającego zmiany miejsca zamieszkania cudzoziemca lub członka jego rodziny.
5. W przypadku zaistnienia okoliczności, o których mowa w ust. 4, cudzoziemiec jest obowiązany złożyć w powiatowym centrum pomocy rodzinie realizującym program oświadczenie i dokumenty potwierdzające zaistniałą sytuację.
  6. W przypadku zmiany miejsca zamieszkania realizację programu przejmuje powiat właściwy ze względu na nowe miejsce zamieszkania cudzoziemca.
  7. W przypadku gdy zmiana miejsca zamieszkania jest związana ze zmianą powiatu w ramach tego samego województwa, starosta właściwy ze względu na dotychczasowe miejsce zamieszkania cudzoziemca zawiadamia starostę właściwego ze względu na nowe miejsce zamieszkania cudzoziemca oraz przekazuje realizowany program, a także informuje o tym właściwego wojewodę.
  8. W przypadku gdy zmiana miejsca zamieszkania cudzoziemca jest związana ze zmianą województwa, starosta właściwy ze względu na

dotychczasowe miejsce zamieszkania cudzoziemca informuje o tym właściwych wojewodów.

Art. 95. 1. Pomoc dla cudzoziemca może zostać wstrzymana w przypadku:

- 1) uporczywego, zawinionego niewykonywania przez cudzoziemca zobowiązań przyjętych w programie, w tym nieusprawiedliwionej nieobecności na kursach nauki języka polskiego – przez okres do 30 dni;
  - 2) wykorzystywania pomocy w sposób niezgodny z celem, na jaki została przyznana – przez okres do 30 dni;
  - 3) udzielania przez cudzoziemca nieprawdziwych informacji o swojej sytuacji życiowej – do czasu wyjaśnienia okoliczności udzielenia takich informacji;
  - 4) upływu 30 dni pobytu cudzoziemca w zakładzie opieki zdrowotnej – do czasu opuszczenia przez niego zakładu;
  - 5) wszczęcia przeciwko cudzoziemcowi postępowania karnego – do czasu prawomocnego zakończenia postępowania.
2. Realizator programu występuje do kierownika centrum pomocy o przywrócenie wstrzymanej pomocy niezwłocznie po powzięciu informacji o ustaniu przesłanek wstrzymujących pomoc.
  3. W przypadku gdy po upływie okresu wstrzymania pomocy nie ustały przyczyny, o których

mowa w ust. 1, odmawia się udzielania pomocy.

4. Odmowa udzielania pomocy następuje ponadto, gdy:
  - 1) cudzoziemiec, wobec którego jest kontynuowana uprzednio wstrzymana pomoc, ponownie dopuszcza się działań, o których mowa w ust. 1 pkt 1-3;
  - 2) cudzoziemiec został skazany prawomocnym wyrokiem sądu za przestępstwo popełnione umyślnie;
  - 3) cudzoziemiec został pozbawiony statusu uchodźcy lub cofnięto mu ochronę uzupełniającą.
5. Minister właściwy do spraw zabezpieczenia społecznego określi, w drodze rozporządzenia:
  - 1) obowiązki powiatowego centrum pomocy rodzinie związane z przygotowaniem indywidualnego programu integracji;
  - 2) wysokość świadczeń pieniężnych dla cudzoziemców posiadających status uchodźcy lub ochronę uzupełniającą w celu wspierania procesu ich integracji i termin ich wypłaty;
  - 3) rodzaje dokumentów i oświadczeń potwierdzających konieczność zmiany przez cudzoziemców miejsca zamieszkania w okresie trwania indywidualnego programu integracji;

- 4) metody i sposoby monitorowania postępów cudzoziemców w ich integracji, odpowiednie do osiągnięcia celów integracji uwzględniając sytuację osobistą i potrzeby cudzoziemca i jego rodziny oraz liczbę członków rodziny.”.

Art. 10. W ustawie z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (Dz. U. Nr 99, poz. 1001, z późn. zm.<sup>14)</sup>) wprowadza się następujące zmiany:

1) w art. 1:

a) w ust. 3 w pkt 2:

- lit. k otrzymuje brzmienie:

„k) ubiegających się w Rzeczypospolitej Polskiej o nadanie statusu uchodźcy i małżonków, w imieniu których występują z wnioskiem o nadanie statusu uchodźcy, którzy posiadają zaświadczenie wydane na podstawie art. 36 ustawy z dnia 13 czerwca 2003 r. o udzielaniu cudzoziemcom ochrony na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. z 2006 r. Nr 234, poz. 1695), ”,

- po lit. k dodaje się lit. l w brzmieniu:

„l) którym udzielono ochrony uzupełniającej w Rzeczypospolitej Polskiej;”,

b) ust. 4 otrzymuje brzmienie:

„4. Na zasadach określonych w ustawie zasiłki i inne świadczenia z tytułu bezrobocia przysługują osobom, o których mowa w ust. 3 pkt 1 i 2 lit. a-g oraz



lit. i, j, l oraz cudzoziemcom – członkom rodzin obywateli polskich.”;

- 2) w art. 2 w ust. 1 w pkt 2 wprowadzenie do wyliczenia otrzymuje brzmienie:

„bezrobotnym – oznacza to osobę, o której mowa w art. 1 ust. 3 pkt 1 i 2 lit. a-g lub lit. i, j, l, lub cudzoziemca – członka rodziny obywatela polskiego, niezatrudnioną i niewykonyującą innej pracy zarobkowej, zdolną i gotową do podjęcia zatrudnienia w pełnym wymiarze czasu pracy obowiązującym w danym zawodzie lub służbie albo innej pracy zarobkowej, albo jeżeli jest osobą niepełnosprawną, zdolną i gotową do podjęcia zatrudnienia co najmniej w połowie tego wymiaru czasu pracy, nieuczącą się w szkole, z wyjątkiem uczącej się w szkole dla dorosłych lub przystępującej do egzaminu eksternistycznego z zakresu tej szkoły lub w szkole wyższej w systemie wieczorowym, zaocznym lub eksternistycznym, zarejestrowaną we właściwym dla miejsca zameldowania stałego lub czasowego powiatowym urzędzie pracy oraz poszukującą zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej, jeżeli:”;

- 3) w art. 87 w ust. 1:

- a) po pkt 1 dodaje się pkt 1a w brzmieniu:

„1a) którym udzielono ochrony uzupełniającej w Rzeczypospolitej Polskiej;”,

- b) w pkt 6 lit. b otrzymuje brzmienie:

„b) posiadający zezwolenie na zamieszkanie na czas oznaczony na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej udzielone na podstawie art. 53 ust. 1 pkt 7 lub pkt 14 ustawy z dnia 13 czerwca 2003 r. o cudzoziemcach (Dz. U. z 2006 r. Nr 234, poz. 1694) lub będący zstępnymi cudzoziemca posiadającego

zgodę na pobyt tolerowany lub cudzoziemca, któremu udzielono ochrony uzupełniającej w Rzeczypospolitej Polskiej, jeżeli uzyskali zezwolenie na zamieszkanie na czas oznaczony na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, lub będący zstępnymi cudzoziemca korzystającego z ochrony czasowej na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, jeżeli uzyskali zezwolenie na zamieszkanie na czas oznaczony na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej;”,

c) po pkt 6 dodaje się pkt 6a w brzmieniu:

„6a) ubiegający się o nadanie statusu uchodźcy i ich małżonkowie, w imieniu których występowali z wnioskiem o nadanie statusu uchodźcy, pod warunkiem posiadania zaświadczenia wydanego na podstawie art. 36 ustawy z dnia 13 czerwca 2003 r. o udzielaniu cudzoziemcom ochrony na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej;”;

4) w art. 88 w ust. 3 uchyla się pkt 5.

Art. 11. W ustawie z dnia 2 lipca 2004 r. o swobodzie działalności gospodarczej (Dz. U. Nr 173, poz. 1807, z późn. zm.<sup>15)</sup>) w art. 13 w ust. 2 w pkt 1 po lit. e dodaje się lit. f w brzmieniu:

„f) ochronę uzupełniającą;”.

Art. 12. W ustawie z dnia 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych (Dz. U. Nr 210, poz. 2135, z późn. zm.<sup>16)</sup>) wprowadza się następujące zmiany:

1) w art. 3:

a) w ust. 1 pkt 2 otrzymuje brzmienie:

„2) osoby nieposiadające obywatelstwa państwa członkowskiego Unii Europejskiej lub państwa członkowskiego Europejskiego Porozumienia o Wolnym Handlu (EFTA) – strony umowy o Europejskim Obszarze Gospodarczym przebywające na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej na podstawie wizy pobytowej w celu wykonywania pracy, zezwolenia na zamieszkanie na czas oznaczony, zezwolenia na osiedlenie się, zezwolenia na pobyt rezydenta długoterminowego Wspólnot Europejskich, zgody na pobyt tolerowany lub które uzyskały w Rzeczypospolitej Polskiej status uchodźcy lub ochronę uzupełniającą albo korzystające z ochrony czasowej na jej terytorium,”;

b) w ust. 2 pkt 2 otrzymuje brzmienie:

„2) członkowie zakonów oraz alumni wyższych seminariów duchownych i teologicznych, postulanci, nowicjusze i junioryści zakonów i ich odpowiednicy nieposiadający obywatelstwa państwa członkowskiego Unii Europejskiej lub państwa członkowskiego Europejskiego Porozumienia o Wolnym Handlu (EFTA) – strony umowy o Europejskim Obszarze Gospodarczym i niebędący osobami, o których mowa w ust. 1 pkt 3, a przebywający na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej na podstawie wizy, zezwolenia na zamieszkanie na czas oznaczony, zezwolenia na osiedlenie się, zezwolenia na pobyt rezydenta długoterminowego Wspólnot Europejskich, zgody na pobyt tolerowany lub które uzyskały w Rzeczypospolitej Polskiej status uchodźcy lub ochronę uzupełniającą albo korzystający z ochrony czasowej na jej terytorium,”;

2) w art. 66 w ust. 1 pkt 27 otrzymuje brzmienie:

„27) osoby, które uzyskały w Rzeczypospolitej Polskiej status uchodźcy lub ochronę uzupełniającą, objęte indywidualnym programem integracji na podstawie przepisów o pomocy społecznej niepodlegające obowiązkowi ubezpieczenia zdrowotnego z innego tytułu;”.

Art. 13. W ustawie z dnia 27 lipca 2005 r. - Prawo o szkolnictwie wyższym (Dz. U. Nr 164, poz. 1365, z 2006 r. Nr 46, poz. 328, Nr 104, poz. 708 i 711, Nr 144, poz. 1043 i Nr 227, poz. 1658 oraz z 2007 r. Nr 80, poz. 542) w art. 43 w ust. 2 w pkt 6 kropkę zastępuje się średnikiem i dodaje się pkt 7 w brzmieniu:

„7) cudzoziemcy, którym udzielono ochrony uzupełniającej na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej.”.

Art. 14. Do spraw wszczętych i niezakończonych stosuje się przepisy ustawy w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą.

Art. 15. Karta pobytu i dokumenty podróży przewidziane w Konwencji Genewskiej wydane na podstawie dotychczasowych przepisów zachowują ważność przez okres, na jaki zostały wydane.

Art. 16. Do dnia 31 grudnia 2008 r. w dokumentach podróży przewidzianych w Konwencji Genewskiej wydawanych po wejściu w życie ustawy okres ważności wynosi rok.

Art. 17. Cudzoziemcy, którym przyznano świadczenie pieniężne na podstawie art. 64 ustawy, o której mowa w art. 1, zachowują prawo do tych świadczeń.

Art. 18. 1. Z dniem wejścia w życie ustawy decyzje w sprawie udzielenia zgody na pobyt tolerowany wydane cudzoziemcom na podstawie:

- 1) art. 97 ust. 1 pkt 1 ustawy, o której mowa w art. 1;
- 2) art. 97 pkt 1 ustawy, o której mowa w art. 1, w brzmieniu obowiązującym do dnia 1 października 2005 r.

stają się z mocy prawa decyzjami w sprawie udzielenia ochrony uzupełniającej.

2. Cudzoziemcy, którym udzielono zgody na pobyt tolerowany na podstawie:

- 1) art. 97 ust. 1 pkt 2 lub ust. 2 ustawy, o której mowa w art. 1;
- 2) art. 97 pkt 2 lub pkt 3 ustawy, o której mowa w art. 1 w brzmieniu obowiązującym do dnia 1 października 2005 r.

zachowują uprawnienia nabyte na podstawie ustaw przez okres 6 miesięcy od dnia wejścia w życie ustawy.

3. Ograniczenie czasowe, o którym mowa w ust. 2, nie dotyczy uprawnień określonych w ustawie z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy.

Art. 19. Karty pobytu wydane przed dniem wejścia w życie ustawy cudzoziemcom, o których mowa w art. 18 ust. 1, w związku z udzieleniem zgody na pobyt tolerowany, podlegają nieodpłatnie wymianie na karty pobytu wydane w związku z udzieleniem ochrony uzupełniającej, w terminie 6 miesięcy od dnia wejścia w życie ustawy, a w przypadku gdy termin ważności dotychczasowej karty pobytu jest dłuższy – do końca okresu ważności karty pobytu.

Art. 20. 1. Cudzoziemcom, o których mowa w art. 18 , udziela się pomocy mającej na celu wspieranie procesu integracji na zasadach określonych w dziale II rozdział 5 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej, w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą.

2. Wniosek o udzielenie pomocy mającej na celu wspieranie procesu integracji powinien być złożony w terminie 3 miesięcy od dnia wejścia w życie ustawy.

Art. 21. 1. Przepisy wykonawcze wydane na podstawie art. 39 ust. 1, art. 59, art. 62 ust. 2, art. 69, art. 80, art. 81 ust. 5, art. 88 ust. 2 i art. 89 ust. 3 ustawy, o której mowa w art. 1, zachowują moc do czasu wydania nowych przepisów wykonawczych na podstawie art. 54, art. 60, art. 81 ust. 5, art. 82 ust. 2, art. 86, art. 89o, art. 89p ust. 5, art. 89za ust. 2 i art. 89zb ust. 3 tej ustawy, w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą.

2. Przepis wykonawczy wydany na podstawie art. 95 ust. 2 ustawy zmienianej w art. 9 zachowuje moc do czasu wydania nowego przepisu wykonawczego na podstawie art. 95 ust. 5 ustawy zmienianej w art. 9, w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą, jednak nie dłużej niż przez 12 miesięcy od dnia wejścia w życie niniejszej ustawy.

Art. 22. Ustawa wchodzi w życie po upływie 30 dni od dnia ogłoszenia.

---

<sup>1)</sup> Niniejsza ustawa dokonuje w zakresie swojej regulacji wdrożenia dyrektywy Rady 2004/83/WE z dnia 29 kwietnia 2004 r. w sprawie minimalnych norm dla kwalifikacji i statu-

---

su obywateli państw trzecich lub bezpaństwowców jako uchodźców lub jako osoby, które z innych względów potrzebują międzynarodowej ochrony oraz zawartości przyznawanej pomocy (Dz.Urz. UE L 304 z 30.09.2004, str. 12; Dz.Urz. UE Polskie wydanie specjalne, rozdz. 19, t. 7, str. 96) oraz dyrektywy Rady 2005/85/WE z dnia 1 grudnia 2005 r. w sprawie ustanowienia minimalnych norm dotyczących procedur nadawania i cofania statusu uchodźcy w Państwach Członkowskich (Dz. Urz. UE L 326 z 13.12.2005, str. 13).

- 2) Niniejszą ustawą zmienia się ustawy: ustawę z dnia 10 kwietnia 1974 r. o ewidencji ludności i dowodach osobistych, ustawę z dnia 20 grudnia 1990 r. o ubezpieczeniu społecznym rolników, ustawę z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty, ustawę z dnia 9 listopada 2000 r. o repatriacji, ustawę z dnia 13 czerwca 2003 r. o cudzoziemcach, ustawę z dnia 27 czerwca 2003 r. o rencie socjalnej, ustawę z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych, ustawę z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej, ustawę z dnia 2 lipca 2004 r. o swobodzie działalności gospodarczej, ustawę z dnia 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych, ustawę z dnia 27 lipca 2005 r. – Prawo o szkolnictwie wyższym.
- 3) Zmiany wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2004 r. Nr 273, poz. 2703, z 2005 r. Nr 64, poz. 565, Nr 94, poz. 788, Nr 164, poz. 1366, Nr 175, poz. 1462 i Nr 267, poz. 2257, z 2006 r. Nr 94, poz. 651, Nr 104, poz. 708 i 711, Nr 144, poz. 1043, Nr 149, poz. 1074, Nr 158, poz. 1121 i Nr 217, poz. 1588 oraz z 2007 r. Nr 85, poz. 589.
- 4) Zmiany wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2005 r. Nr 94, poz. 788, Nr 132, poz. 1110, Nr 138, poz. 1154, Nr 157, poz. 1314, Nr 164, poz. 1366, Nr 169, poz. 1411 i Nr 179, poz. 1485, z 2006 r. Nr 75, poz. 519, Nr 104, poz. 708 i 711, Nr 143, poz. 1030, Nr 170, poz. 1217, Nr 191, poz. 1410, Nr 227, poz. 1658 i Nr 249, poz. 1824 oraz z 2007 r. Nr 64, poz. 427 i 433 i Nr 82, poz. 559.
- 5) Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2006 r. Nr 104, poz. 708 i 711, Nr 133, poz. 935, Nr 157, poz. 1119 i Nr 187, poz. 1381.
- 6) Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2004 r. Nr 64, poz. 593, Nr 99, poz. 1001, Nr 120, poz. 1252, Nr 121, poz. 1264, Nr 144, poz. 1530, Nr 191, poz. 1954, Nr 210, poz. 2135 i Nr 236, poz. 2355, z 2005 r. Nr 167, poz. 1397 i Nr 169, poz. 1412 i 1421, z 2006 r. Nr 104, poz. 708 i 711 i Nr 208, poz. 1534 oraz z 2007 r. Nr 17, poz. 95 i Nr 82, poz. 558.
- 7) Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2000 r. Nr 120, poz. 1268, z 2002 r. Nr 113, poz. 984, z 2003 r. Nr 80, poz. 717 i Nr 162, poz. 1568 oraz z 2006 r. Nr 220, poz. 1600.
- 8) Zmiany wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2003 r. Nr 45, poz. 391 i Nr 199, poz. 1938, z 2004 r. Nr 96, poz. 959, Nr 173, poz. 1808, Nr 210, poz. 2135 oraz z 2006 r. Nr 220, poz. 1600.
- 9) Zmiany wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 1999 r. Nr 83, poz. 931, z 2000 r. Nr 50, poz. 580, Nr 62, poz. 717, Nr 73, poz. 852 i Nr 93, poz. 1027, z 2001 r. Nr 98, poz. 1071 i Nr 106, poz. 1149, z 2002 r. Nr 74, poz. 676, z 2003 r. Nr 17, poz. 155, Nr 111, poz. 1061 i Nr 130, poz. 1188, z 2004 r. Nr 51, poz. 514, Nr 69, poz. 626, Nr 93, poz. 889, Nr 240, poz. 2405 i Nr 264, poz. 2641, z 2005 r. Nr 10, poz. 70, Nr 48, poz. 461, Nr 77, poz. 680, Nr 96, poz. 821, Nr 141, poz. 1181, Nr 143, poz. 1203, Nr 163, poz. 1363, Nr 169, poz. 1416 i Nr 178, poz. 1479, z 2006 r. Nr 15, poz. 118, Nr 66, poz. 467, Nr 95, poz. 659, Nr 104, poz. 708 i 711, Nr 141, poz. 1009 i 1013, Nr 167, poz. 1192 i Nr 226, poz. 1647 oraz z 2007 r. Nr 20, poz. 116, Nr 64, poz. 432, Nr 80, poz. 539 i Nr 89, poz. 589.
- 10) Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 1998 r. Nr 106, poz. 668 i Nr 117, poz. 756, z 1999 r. Nr 60, poz. 636, z 2000 r. Nr 45, poz. 531, z 2001 r. Nr 73, poz. 764, z 2002 r. Nr 113, poz. 984, z 2003 r. Nr 45, poz. 391, Nr 228, poz. 2255 i Nr 229, poz. 2273, z 2004 r. Nr 91, poz. 873, Nr 146, poz. 1546 i Nr 236, poz. 2355, z 2005 r. Nr 94, poz. 788, Nr 132, poz. 1110, Nr 150, poz. 1248 i Nr 163,

---

poz. 1362, z 2006 r. Nr 75, poz. 519, Nr 170, poz. 1217 i Nr 195, poz. 1437 oraz z 2007 r. Nr 64, poz. 427.

- 11) Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2004 r. Nr 273, poz. 2703 i Nr 281, poz. 2781, z 2005 r. Nr 17, poz. 141, Nr 94, poz. 788, Nr 122, poz. 1020, Nr 131, poz. 1091, Nr 167, poz. 1400 i Nr 249, poz. 2104, z 2006 r. Nr 144, poz. 1043, Nr 208, poz. 1532 i Nr 227, poz. 1658 oraz z 2007 r. Nr 42, poz. 273 i Nr 80, poz. 542.
- 12) Zmiany wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2004 r. Nr 96, poz. 959 i Nr 120, poz. 1252, z 2005 r. Nr 94, poz. 788 oraz z 2006 r. Nr 144, poz. 1043.
- 13) Zmiany wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2004 r. Nr 99, poz. 1001 i Nr 273, poz. 2703, z 2005 r. Nr 64, poz. 565, Nr 94, poz. 788, Nr 164, poz. 1366, Nr 175, poz. 1462, Nr 179, poz. 1487 i Nr 180, poz. 1493, z 2006 r. Nr 144, poz. 1043, Nr 186, poz. 1380, Nr 249, poz. 1830 i Nr 251, poz. 1844 oraz z 2007 r. Nr 35, poz. 219, Nr 36, poz. 226 i Nr 48, poz. 320.
- 14) Zmiany wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2004 r. Nr 273, poz. 2703, z 2005 r. Nr 64, poz. 565, Nr 94, poz. 788, Nr 164, poz. 1366, Nr 175, poz. 1462 i Nr 267, poz. 2257, z 2006 r. Nr 94, poz. 651, Nr 104, poz. 708 i 711, Nr 144, poz. 1043, Nr 149, poz. 1074, Nr 158, poz. 1121 i Nr 217, poz. 1588 oraz z 2007 r. Nr 89, poz. 589.
- 15) Zmiany wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2004 r. Nr 281, poz. 2777, z 2005 r. Nr 33, poz. 289, Nr 94, poz. 788, Nr 143, poz. 1199, Nr 175, poz. 1460, Nr 177, poz. 1468, Nr 178, poz. 1480, Nr 179, poz. 1485, Nr 180, poz. 1494 i Nr 183, poz. 1538 oraz z 2006 r. Nr 17, poz. 127, Nr 144, poz. 1043 i 1045, Nr 158, poz. 1121, Nr 171, poz. 1225 i Nr 235, poz. 1699.
- 16) Zmiany wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2005 r. Nr 94, poz. 788, Nr 132, poz. 1110, Nr 138, poz. 1154, Nr 157, poz. 1314, Nr 164, poz. 1366, Nr 169, poz. 1411 i Nr 179, poz. 1485, z 2006 r. Nr 75, poz. 519, Nr 104, poz. 708 i 711, Nr 143, poz. 1030, Nr 170, poz. 1217, Nr 191, poz. 1410, Nr 227, poz. 1658 i Nr 249, poz. 1824 oraz z 2007 r. Nr 64, poz. 427 i 433 i Nr 82, poz. 559.



## UZASADNIENIE

### I. Potrzeba i cel projektu ustawy

Projekt ustawy o zmianie ustawy o udzielaniu cudzoziemcom ochrony na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej oraz niektórych innych ustaw został opracowany w związku z koniecznością wdrożenia do prawa polskiego przepisów dyrektywy Rady 2004/83/WE z dnia 29 kwietnia 2004 r. w sprawie minimalnych norm dla kwalifikacji i statusu obywateli państw trzecich lub bezpaństwowców jako uchodźców lub jako osoby, które z innych względów potrzebują międzynarodowej ochrony oraz zawartości przyznawanej pomocy (Dz.Urz. UE L 304 z 30.09.2004, str. 12; Dz.Urz. UE Polskie wydanie specjalne, rozdz. 19, t. 7, str. 96). Zgodnie z art. 38 ww. dyrektywy państwa członkowskie Unii Europejskiej są obowiązane wprowadzić do prawa krajowego wynikające z niej unormowania w terminie do dnia 10 października 2006 r.

Ponadto przedmiotowy projekt ustawy ma na celu transpozycję do polskiego porządku prawnego przepisów dyrektywy Rady 2005/85/WE z dnia 1 grudnia 2005 r. w sprawie ustanowienia minimalnych norm dotyczących procedur nadawania i cofania statusu uchodźcy w Państwach Członkowskich (Dz.Urz. UE L 326 z 13.12.2005, str. 13). Wyznaczony w art. 43 ww. dyrektywy termin wykonania tego obowiązku upływa w dniu 1 grudnia 2007 r.

Projekt ustawy o udzielaniu cudzoziemcom ochrony na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej oraz o zmianie niektórych innych ustaw nie obejmuje przepisów ww. dyrektywy odnoszących się do pomocy prawnej. Zostaną one uwzględnione w polskim prawie w późniejszym terminie, gdyż rozstrzygnięcia wymaga sposób wdrożenia tych przepisów. Ich implementacja może nastąpić albo w odrębnej ustawie określającej dostęp do nieodpłatnej pomocy prawnej przyznawanej obywatelom polskim, albo przez wprowadzenie stosownych uregulowań w ustawie z dnia 13 czerwca 2003 r. o udzielaniu cudzoziemcom ochrony na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. Nr 234, poz. 1695), dotyczących tylko cudzoziemców.

Dyrektywa w art. 43 dopuszcza możliwość transponowania przepisów z tego zakresu w terminie późniejszym niż w pozostałej części dyrektywy, tj. do dnia 1 grudnia 2008 r.

Celem wdrażanych dyrektyw jest wprowadzenie wspólnych dla wszystkich państw członkowskich Unii Europejskiej kryteriów identyfikacji osób rzeczywiście potrzebujących międzynarodowej ochrony, a także wspólnych minimalnych norm dotyczących procedur jej udzielania i pozbawiania. Intencją prawodawcy wspólnotowego jest ograniczenie przepływu cudzoziemców ubiegających się o nadanie statusu uchodźcy między państwami członkowskimi Unii Europejskiej ze względu na różnice w przepisach dotyczących ochrony.

Przyjęty w projekcie ustawy o zmianie ustawy o udzielaniu cudzoziemcom ochrony na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej oraz niektórych innych ustaw zakres unormowań, obejmujący wprowadzenie do polskiego ustawodawstwa rozwiązań przewidzianych w dwóch ww. dyrektywach, pozwoli na uniknięcie konieczności dokonywania kolejnej nowelizacji tej ustawy w przyszłym roku.

Przy podejmowaniu decyzji co do sposobu wdrożenia unormowań wynikających z dyrektywy 2004/83/WE i dyrektywy 2005/85/WE rozważano dwa warianty:

- 1) opracowanie nowej ustawy regulującej przedmiotowe kwestie, która zastąpiłaby dotychczasową ustawę z dnia 13 czerwca 2003 r. o udzielaniu cudzoziemcom ochrony na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej,
- 2) zmianę obecnie obowiązującej ustawy z dnia 13 czerwca 2003 r. o udzielaniu cudzoziemcom ochrony na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej.

Zważywszy na dosyć krótki okres obowiązywania ustawy z dnia 13 czerwca 2003 r. o udzielaniu cudzoziemcom ochrony na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej oraz stosunkowo nieliczne jej zmiany, uznano, że potrzeba wdrożenia przepisów dwóch dyrektyw nie stanowi wystarczającej podstawy

do opracowania nowej ustawy z tego zakresu. Zamysłem projektodawcy nie było bowiem nowe, całkowicie odmienne, ukształtowanie problematyki udzielania cudzoziemcom ochrony na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, ale uzupełnienie przyjętych obecnie rozwiązań o niezbędne regulacje wynikające z wdrażanych dyrektyw.

Wobec powyższego zdecydowano się na nowelizację ustawy z dnia 13 czerwca 2003 r. o udzielaniu cudzoziemcom ochrony na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej. Za przyjęciem tego wariantu przemawiał także zakres proponowanych zmian. Nowelizacja nie obejmuje przepisów całej ustawy. Sprowadza się głównie do zmian w dziale II ustawy, dotyczącym statusu uchodźcy. Pozostałe zmiany przepisów ustawy są konsekwencją przyjętych w dziale II rozwiązań. Stąd, zdaniem projektodawcy, zamierzony cel, tj. implementację dyrektywy 2004/83/WE i dyrektywy 2005/85/WE do prawa polskiego, można osiągnąć przez zmianę rozwiązań obowiązujących obecnie w tym zakresie.

W wyniku analizy ustawy, przeprowadzonej pod kątem przepisów dyrektyw podlegających wdrożeniu, okazało się, że ustawa wymaga także zmian dostosowujących dotychczasowe przepisy do potrzeb praktyki. W związku z tym projektowana regulacja zawiera również przepisy zmierzające do wyeliminowania problemów i wątpliwości pojawiających się przy stosowaniu ustawy w dotychczasowym kształcie.

Opracowanie projektu ustawy o zmianie ustawy o udzielaniu cudzoziemcom ochrony na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej oraz niektórych innych ustaw wiąże się także z koniecznością wprowadzenia stosownych zmian w innych ustawach, regulujących różne sfery życia cudzoziemców, a odwołujących się do instytucji określonych w ustawie z dnia 13 czerwca 2003 r. o udzielaniu cudzoziemcom ochrony na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, bądź odsyłających wprost do tej ustawy.

## II. Dotychczasowe uregulowania dotyczące statusu uchodźcy

Ustawa z dnia 13 czerwca 2003 r. o udzielaniu cudzoziemcom ochrony na

terytorium Rzeczypospolitej Polskiej w sposób kompleksowy określa zasady i warunki udzielania cudzoziemcom ochrony na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej oraz tryb postępowania w tych sprawach. Z ustawy wynika, że ochrona może być udzielona przez nadanie statusu uchodźcy, udzielenie azylu, ochrony czasowej oraz zgody na pobyt tolerowany.

Zasadą jest, że nadanie statusu uchodźcy następuje zgodnie z treścią złożonego wniosku, w przypadku spełnienia warunków przewidzianych w art. 1 ust. A Konwencji Genewskiej. Jeżeli wniosek obejmuje dzieci i współmałżonka cudzoziemca również te osoby otrzymują status uchodźcy, gdyż ich sytuacja prawna jest pochodna w stosunku do sytuacji prawnej cudzoziemca składającego wniosek i prowadzone jest wobec nich jedno postępowanie, z wyjątkiem cudzoziemca urodzonego na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej już po wszczęciu postępowania wobec jego rodzica, gdy wszczynane jest odrębne postępowanie, ale w praktyce wydaje się taką samą decyzję, jak w przypadku rodzica. Analogicznie jest w sytuacji, gdy cudzoziemiec składający wniosek otrzymuje decyzję negatywną, obejmuje ona również członków rodziny objętych wnioskiem.

Wskazując okoliczności powodujące wydanie decyzji odmownej odwołano się m.in. do koncepcji wniosków oczywiście bezzasadnych oraz do przesłanek zawartych w Konwencji Genewskiej. W toku postępowania o nadanie statusu uchodźcy bada się nie tylko spełnienie warunków do uznania za uchodźcę, ale także – w razie stwierdzenia, że nie są one spełnione – inne okoliczności skutkujące ochroną przed wydaleniem, w tym zwłaszcza adekwatne normy Konwencji o ochronie praw człowieka i podstawowych wolności. Cudzoziemcowi, który nie spełnia kryteriów uznania za uchodźcę, ale powinien być chroniony przed wydaleniem, udziela się ochrony w postaci zgody na pobyt tolerowany. Zgoda na pobyt tolerowany legalizuje pobyt cudzoziemca na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej i umożliwia korzystanie z licznych ułatwień przewidzianych w ustawach regulujących różne sfery życia. Z kolei uznanie, że wniosek cudzoziemca nie zasługuje na uwzględnienie ani przez nadanie statusu

uchodźcy, ani przez udzielenie zgody na pobyt tolerowany, skutkuje – z wyjątkami określonymi w art. 16 ust. 3 ustawy – nakazaniem opuszczenia terytorium Rzeczypospolitej Polskiej. Rozstrzygnięcie o sytuacji prawnej cudzoziemca następuje w toku jednego postępowania prowadzonego przez jeden organ administracyjny.

W dalszej części ustawa normuje kwestie proceduralne, tj. określa zasady wszczęcia postępowania o nadanie statusu uchodźcy i jego prowadzenia. Wszczęcie postępowania o nadanie statusu uchodźcy następuje na wniosek złożony osobiście przez cudzoziemca. Wniosek z zasady obejmuje małoletnie dzieci towarzyszące cudzoziemcowi i może dotyczyć także jego współmałżonka, ale pod warunkiem, że wyrazi on na to pisemną zgodę.

W toku postępowania o nadanie statusu uchodźcy cudzoziemiec może kontaktować się z przedstawicielem Urzędu Wysokiego Komisarza Narodów Zjednoczonych do Spraw Uchodźców i innymi organizacjami pozarządowymi. Uprawnienie to przysługuje również osobie, która podczas trwania postępowania przebywa w ośrodku strzeżonym lub areszcie w celu wydalenia, a także cudzoziemcowi, wobec którego toczy się postępowanie o pozbawienie statusu uchodźcy.

Cudzoziemiec składa wniosek o nadanie statusu uchodźcy albo za pośrednictwem komendanta oddziału Straży Granicznej obejmującego terytorialnym zasięgiem działania m.st. Warszawę, albo komendanta placówki Straży Granicznej. Organ przyjmujący wniosek sprawdza sposób wypełnienia wniosku o nadanie statusu uchodźcy, w szczególności, czy cudzoziemiec podał imię i nazwisko, ustala jego tożsamość, fotografuje go i pobiera jego odciski linii papilarnych, a także uzyskuje informacje niezbędne do ustalenia państwa odpowiedzialnego za rozpatrzenie wniosku o nadanie statusu uchodźcy, zgodnie z przepisami prawa wspólnotowego. Ustawa upoważnia organ przyjmujący wniosek o nadanie statusu uchodźcy do przeszukania cudzoziemca i jego bagażu. W przypadku stwierdzenia braku przesłanek uzasadniających pozostawienie wniosku bez rozpoznania, organ przyjmujący wniosek jest obowiązany do ustalenia okoliczności związanych z wjazdem i pobytem cudzoziemca na terytorium

Rzeczypospolitej Polskiej oraz czy dana osoba dokonała czynów określonych w art. 1F Konwencji Genewskiej, jak również do zapewnienia przeprowadzenia badań lekarskich i niezbędnych zabiegów sanitarnych ciała i odzieży, a w razie zaistnienia podejrzenia choroby zakaźnej, do zawiadomienia o tym właściwego inspektora sanitarnego, a następnie do niezwłocznego przekazania wniosku wraz z odebranymi dokumentami podróży Prezesowi Urzędu do Spraw Repatriacji i Cudzoziemców, przed którym toczy się dalsze postępowanie (zgodnie z projektem ustawy – Szefowi Urzędu do Spraw Cudzoziemców).

Dalszym etapem postępowania o nadanie statusu uchodźcy jest przesłuchanie cudzoziemca, który ma obowiązek stawić się na wezwanie w celu złożenia zeznań i wyjaśnień, udostępnić wszystkie posiadane dowody na potwierdzenie okoliczności uzasadniających nadanie statusu uchodźcy, zawiadomić o każdej zmianie miejsca pobytu oraz przebywać na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej do dnia doręczenia mu decyzji ostatecznej w sprawie o nadanie statusu uchodźcy.

Organ przyjmujący wniosek wydaje cudzoziemcowi tymczasowe zaświadczenie tożsamości cudzoziemca, które jest ważne 30 dni. Zaświadczenie tożsamości potwierdza tożsamość cudzoziemca i uprawnia go do pobytu na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej. Kolejne zaświadczenie tożsamości, o okresie ważności nieprzekraczającym 6 miesięcy, wydaje Prezes Urzędu do Spraw Repatriacji i Cudzoziemców. Możliwe jest wydawanie następnych zaświadczeń tożsamości, aż do czasu zakończenia postępowania. W przypadkach określonych w ustawie następuje wymiana tych dokumentów.

Ustawa określa także przesłanki pozbawienia cudzoziemca statusu uchodźcy, odsyłając w tym zakresie do okoliczności określonych w art. 1 ust. C Konwencji Genewskiej.

Zgodnie z ustawą, wobec cudzoziemca, który składając wniosek o nadanie statusu uchodźcy nie miał prawa wjazdu lub przebywał na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej nielegalnie bądź przed złożeniem wniosku nielegalnie przekroczył lub usiłował przekroczyć granicę, otrzymał decyzję

o wydaleniu lub o zobowiązaniu do opuszczenia terytorium naszego kraju albo po złożeniu wniosku o nadanie statusu uchodźcy okaże się, że zachodzą okoliczności uzasadniające wydalenie cudzoziemca, zgodnie z art. 88 ustawy z dnia 13 czerwca 2003 r. o cudzoziemcach, można zastosować szczególny środek zapobiegawczy w postaci umieszczenia cudzoziemca w strzeżonym ośrodku lub, jeśli jest to niezbędne ze względu na obronność lub bezpieczeństwo państwa albo bezpieczeństwo i porządek publiczny, przez zastosowanie aresztu w celu wydalenia do momentu zakończenia postępowania o nadanie statusu uchodźcy. O umieszczeniu cudzoziemca w strzeżonym ośrodku lub o zastosowaniu wobec niego aresztu w celu wydalenia, a także o przedłużeniu jego pobytu w tym miejscu, postanawia sąd.

W związku z występowaniem w procedurze uchodźczej osób, które wymagają szczególnego traktowania, tj. małoletnich pozbawionych opieki oraz innych osób, w szczególności niepełnosprawnych czy torturowanych, przewidziano odrębne unormowania dotyczące trybu postępowania w takich przypadkach.

Zgodnie z ustawą cudzoziemcom, w sprawie których wszczęto postępowanie o nadanie statusu uchodźcy, w drodze decyzji, przyznaje się pomoc, gdy cudzoziemiec nie ma wystarczających środków na pokrycie we własnym zakresie kosztów pobytu na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej oraz innych możliwości zapewnienia sobie mieszkania i utrzymania. Podstawową formą pomocy jest umieszczenie cudzoziemca w ośrodku dla cudzoziemców ubiegających się o nadanie statusu uchodźcy. W przypadkach określonych w ustawie cudzoziemcowi udziela się pomocy poza ośrodkiem w postaci świadczenia pieniężnego. W ramach pomocy ustawa przewiduje także udzielenie opieki medycznej oraz, w przypadku gdy cudzoziemiec cofnął wniosek o nadanie statusu uchodźcy, możliwość pomocy w dobrowolnym wyjeździe z terytorium Rzeczypospolitej Polskiej.

W dalszej części ustawa reguluje prawa i obowiązki cudzoziemców, którym nadano status uchodźcy. Przewidziano, że cudzoziemiec, któremu nadano status uchodźcy, korzysta z ochrony na terytorium Rzeczypospolitej

Polskiej, polegającej na tym, że nie może on zostać zobowiązany do opuszczenia terytorium naszego kraju ani wydalony, bez pozbawienia go tego statusu, z wyjątkiem sytuacji określonej w art. 32 i 33 Konwencji Genewskiej. Ale nawet wówczas ustawa przewiduje pewne ograniczenie, gdyż decyzji takiej nie można nadać rygoru natychmiastowej wykonalności. Cudzoziemiec posiadający status uchodźcy ma prawo otrzymania pomocy w celu integracji ze społeczeństwem polskim, otrzymania dokumentu podróży przewidzianego w Konwencji Genewskiej, a także karty pobytu.

### III. Charakterystyka projektu ustawy – różnice między dotychczasowym a projektowanym stanem prawnym

Najistotniejszą zmianą wprowadzaną przez projekt ustawy o zmianie ustawy o udzielaniu cudzoziemcom ochrony na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej oraz niektórych innych ustaw, w stosunku do obowiązujących obecnie uregulowań z tego zakresu, jest uzupełnienie, przewidzianych w ustawie z dnia 13 czerwca 2003 r. o udzielaniu cudzoziemcom ochrony na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, form ochrony udzielanej cudzoziemcom na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej. W projekcie ustawy wprowadzono nowy rodzaj ochrony cudzoziemców, tj. ochronę uzupełniającą.

W przepisach ogólnych zmieniono przepis zawierający definicje ustawowe. Zmiany te mają charakter porządkujący i wynikają z konieczności dostosowania regulacji do rozwiązań przyjętych w przepisach prawa materialnego i formalnego, dotyczących statusu uchodźcy. Uzupełniono katalog form ochrony przewidzianych w ustawie, o ochronę uzupełniającą. Przyjęto koncepcję, że status uchodźcy jest podstawową formą ochrony, stąd każdy wniosek o udzielenie ochrony organ traktuje jak wniosek o nadanie statusu uchodźcy, czyli o udzielenie ochrony przewidzianej w przepisach prawa międzynarodowego, tj. Konwencji dotyczącej statusu uchodźcy, sporządzonej w Genewie dnia 28 lipca 1951 r., o najszerszym zakresie, z którą wiążą się największe uprawnienia. Jeżeli w toku postępowania okaże się, że cudzoziemiec nie spełnia przesłanek do



nadania mu statusu uchodźcy, badane są przesłanki do udzielenia innej, subsydiarnej formy ochrony, tj. ochrony uzupełniającej, a gdy i one nie istnieją, pobytu tolerowanego. Status uchodźcy i ochronę uzupełniającą dyrektywa 2004/83/WE zalicza do tzw. ochrony międzynarodowej. Zgoda na pobyt tolerowany, wprawdzie nie jest zaliczana do ochrony międzynarodowej, o której mowa w ww. dyrektywie, ale jest ona instytucją polskiego prawa krajowego, a okoliczności uzasadniające jej udzielenie mogą wyjść na jaw w toku postępowania o nadanie statusu uchodźcy, gdy ma ono zakończyć się orzeczeniem wydalenia. Powyższa koncepcja wynika z art. 2 lit. b zdanie drugie dyrektywy 2005/85/WE i choć w tym przepisie dyrektywy ma ona zastosowanie do ochrony międzynarodowej, w projekcie ustawy należało ją odnieść do wszystkich form ochrony cudzoziemców przewidzianych w prawie polskim.

W projekcie ustawy przewidziano dwa wyjątki od zasady, że każdy wniosek o udzielenie ochrony traktowany jest jak wniosek o nadanie statusu uchodźcy. Pierwszy z nich dotyczy wniosku o azyl, a drugi wniosku o udzielenie ochrony ze względu na orzeczenie sądu o niedopuszczalności wydania cudzoziemca albo rozstrzygnięcie Ministra Sprawiedliwości o odmowie jego wydania. Azyl będący instytucją prawa krajowego przyznającą bardzo szeroki zakres ochrony, wynikający z udzielenia cudzoziemcowi zezwolenia na osiedlenie się, udzielany jest, gdy istnieje szeroko rozumiana potrzeba ochrony cudzoziemca oraz przemawia za tym ważny interes Rzeczypospolitej Polskiej. Natomiast w drugim przypadku, stanowiącym odstępstwo od ww. reguły, okoliczność wydania przez sąd lub Ministra Sprawiedliwości stosownego rozstrzygnięcia stwierdzającego niedopuszczalność wydania lub odmawiającego wydania cudzoziemca jest wiadoma już w trakcie składania wniosku o udzielenie ochrony i nie ma potrzeby przeprowadzania w tej sytuacji długotrwałego postępowania w sprawie o nadanie statusu uchodźcy. Jest to jedyny przypadek uzasadniający udzielenie cudzoziemcowi zgody na pobyt tolerowany na jego wniosek. Wobec powyższego wnioski o udzielenie azylu i zgody na pobyt tolerowany ze względu na orzeczenie sądu o niedopuszczalności wydania cudzoziemca albo rozstrzygnięcie Ministra Sprawiedliwości

o odmowie jego wydania nie podlegają rozpatrzeniu jako wnioski o nadanie statusu uchodźcy. Takie rozwiązanie dopuszcza art. 3 ust. 2 dyrektywy 2005/85/WE.

W projekcie ustawy odstąpiono od dotychczas stosowanej w postępowaniach o nadanie statusu uchodźcy koncepcji bezpiecznego kraju pochodzenia i bezpiecznego kraju trzeciego. Pojęcia te zostały usunięte ze słownika, tj. z art. 2 ustawy (uchylony został pkt 2 i 3), ponieważ stały się zbędne. Zgodnie z obecnie obowiązującymi przepisami ustalenie, że cudzoziemiec przybył z bezpiecznego kraju trzeciego oraz bezpiecznego kraju pochodzenia skutkuje odmową nadania statusu uchodźcy z powodu oczywistej bezzasadności wniosku.

Pozostawienie dotychczasowych uregulowań odnoszących się do bezpiecznego kraju pochodzenia wymagałoby dodatkowo sporządzenia imiennej listy państw, innych niż te umieszczone na wspólnej minimalnej liście państw trzecich, które są uznawane za bezpieczne kraje pochodzenia. Taka rozszerzona koncepcja bezpiecznego kraju pochodzenia napotykałaby na duże trudności w praktyce; rozpatrywanie tego typu wniosków w trybie przyspieszonym byłoby niemożliwe i nie przynosiłoby wymiernych korzyści. W praktyce wiązałoby się to z koniecznością przeprowadzenia szczegółowej oceny państw trzecich pod kątem licznych wytycznych zawartych w załączniku II do dyrektywy 2005/85/WE, z jednoczesnym uwzględnieniem indywidualnej sytuacji cudzoziemca. W związku z powyższym w projekcie ustawy ograniczono się do uznawania za bezpieczny kraj pochodzenia wyłącznie państw zamieszczonych na liście przyjętej przez Radę. Jednocześnie w procedurze został umieszczony przepis gwarantujący cudzoziemcom, że proponowana formuła nie będzie stosowana w sposób automatyczny, ponieważ nakłada na organ prowadzący postępowanie obowiązek uwzględnienia indywidualnej sytuacji cudzoziemca.

Stosowanie koncepcji bezpiecznego kraju trzeciego prowadziłoby do sytuacji, w której gwarancje zapewnione cudzoziemcowi i tak skutkowałyby tym, że procedury nie byłyby ani szybsze, ani mniej skomplikowane,

ponieważ konieczne byłoby rozpatrzenie wniosków pod kątem spełniania warunków do nadania statusu uchodźcy. Dyrektywa 2005/85/WE przewiduje w takiej sytuacji prowadzenie postępowania w trybie przyspieszonym, jednocześnie nakłada na organ szereg obowiązków związanych z ustaleniem, czy dany kraj można traktować jako bezpieczny kraj trzeci. W praktyce stosowanie ww. zasad spowodowałoby wydłużenie postępowania, dlatego projekt ustawy nie przewiduje już możliwości stosowania koncepcji bezpiecznego kraju trzeciego.

W projekcie ustawy dotychczasowa regulacja określająca zakres danych cudzoziemca, które mogą być przetwarzane w postępowaniach i rejestrach prowadzonych na podstawie ustawy, została uzupełniona przez dodanie „wizerunku twarzy”. Wyjaśniając potrzebę rozszerzenia w ww. sposób zakresu danych przetwarzanych zgodnie z ustawą, należy podkreślić, że przetwarzanie wizerunku twarzy ma istotne znaczenie dla właściwej identyfikacji cudzoziemców, której dokonuje się na podstawie wyglądu, linii papilarnych itd. Ponadto podczas prowadzonych na podstawie ustawy postępowań oraz w ich wyniku wydawane są dokumenty potwierdzające tożsamość cudzoziemców. Wymaga to umieszczenia na ww. dokumentach wizerunku twarzy. Zaproponowane w projekcie ustawy rozwiązanie jest zgodne z regulacjami przyjętymi w sprawie dokumentów wydawanych obywatelom polskim, tj. dowodu osobistego, paszportu, prawa jazdy, a także z przepisami dotyczącymi wydawania cudzoziemcom dokumentów na podstawie ustawy z dnia 13 czerwca 2003 r. o cudzoziemcach. Ponadto podobna regulacja została wprowadzona w ustawie z dnia 14 lipca 2006 r. o wjeździe na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, pobycie oraz wyjeździe z tego terytorium obywateli państw członkowskich Unii Europejskiej i członków ich rodzin (Dz. U. Nr 144, poz. 1043), która przewiduje możliwość przetwarzania wizerunku w postępowaniach i rejestrach prowadzonych na podstawie ustawy.

Zawarty w art. 9 ustawy zakaz przekazywania danych cudzoziemców, wobec których toczyło się którekolwiek z postępowań określonych w ustawie, władzom oraz instytucjom publicznym kraju pochodzenia

cudzoziemców rozszerzono na dane, na podstawie których możliwe jest ustalenie, że cudzoziemcowi udzielono lub odmówiono udzielenia ochrony uzupełniającej. Zmiana ta jest konsekwencją wprowadzenia do polskiego systemu prawnego ochrony uzupełniającej, która ma podobny charakter do pozostałych form ochrony cudzoziemca. Jednym z jej aspektów jest ochrona przed niekorzystnymi dla cudzoziemca działaniami ze strony podmiotów, które mogą wyrządzać poważną krzywdę, tj. organów władzy publicznej kraju pochodzenia, ugrupowań lub organizacji kontrolujących kraj pochodzenia lub jego część lub innych podmiotów.

Uchylono art. 12 ustawy nakładający na Prezesa Urzędu do Spraw Repatriacji i Cudzoziemców oraz Radę do Spraw Uchodźców obowiązek przedstawiania właściwej do spraw wewnętrznych komisji Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej informacji o stosowaniu ustawy. Obowiązek ten po raz pierwszy został nałożony w ustawie z dnia 25 marca 1997 r. o cudzoziemcach w celu monitorowania procesu nadawania statusu uchodźcy, będącego wówczas stosunkowo nową instytucją. Po latach dobrze ocenianej działalności organów wydających decyzje w tych sprawach można uznać, że interpelacje i zapytania poselskie przewidziane w Regulaminie Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej są wystarczającymi instrumentami kontroli.

Zasadniczej modyfikacji uległ dział II ustawy, któremu nadano nowe brzmienie, regulujący dotychczas wyłącznie sprawy dotyczące statusu uchodźcy. W projekcie ustawy przepisy tego działu zostały rozszerzone o kwestie dotyczące ochrony uzupełniającej, zgodnie z koncepcją przewidzianą w art. 3 ust. 3 dyrektywy 2005/85/WE, w myśl której wnioski o nadanie statusu uchodźcy są rozpatrywane jednocześnie jako wnioski o udzielenie ochrony uzupełniającej, a w zakresie statusu uchodźcy uzupełnione, zgodnie ze wskazaniem wdrażanych dyrektyw i doświadczeniami praktyki. W obrębie tego działu zmieniła się kolejność poszczególnych rozdziałów. Rozdzielono przepisy o charakterze materialnym, określające zasady nadawania, odmowy nadania i pozbawiania statusu uchodźcy oraz udzielania, odmowy udzielenia i po-

zbawiania ochrony uzupełniającej, od przepisów proceduralnych, regulujących tryb postępowania w tych sprawach, oznaczając rozdziały regulujące te kwestie odpowiednio jako rozdziały 1 i 2. Zasady wydawania i wymiany tymczasowych zaświadczeń tożsamości cudzoziemca ujęto w nowy rozdział 3. Po ogólnych przepisach dotyczących postępowania o nadanie statusu uchodźcy zamieszczono rozdział zawierający przepisy szczególne odnoszące się do procedur z udziałem małoletnich bez opieki i osób, których stan psychofizyczny stwarza domniemanie, że byli oni poddani przemocy albo są niepełnosprawni. Wobec tych grup cudzoziemców należy stosować przepisy ogólne z poprzednich rozdziałów z wyjątkami wynikającymi z przepisów szczególnych zawartych w rozdziale 4. Należy jednocześnie zwrócić uwagę, że dokonano w tym zakresie połączenia dotychczasowych dwóch rozdziałów. Uznano za niecelowe wyodrębnienie rozdziału zawierającego bardzo nieliczne regulacje. W rozdziale 5 unormowano kwestie dotyczące pomocy udzielanej cudzoziemcom w czasie trwania postępowania o nadanie statusu uchodźcy. Rozdział 7 odnosi się do zagadnień dotyczących praw i obowiązków cudzoziemca, któremu nadano status uchodźcy lub udzielono ochrony uzupełniającej. Przeniesiono natomiast przepisy regulujące kwestie zatrzymania cudzoziemca i umieszczenia go w strzeżonym ośrodku lub zastosowania wobec niego aresztu w celu wydalenia w trakcie postępowania z rozdziału 3 do rozdziału 6. Przepisy te nie są bowiem nierozdzielnie związane z postępowaniem o nadanie statusu uchodźcy i nie odnoszą się do wszystkich cudzoziemców objętych procedurą uchodźczą, ale tylko do tych, którzy wskutek własnych działań spełniają przesłanki do zatrzymania i umieszczenia w strzeżonym ośrodku lub zastosowania aresztu w celu wydalenia.

Ostatni rozdział działu II zawiera przepisy dotyczące Rady do Spraw Uchodźców.

W przepisach materialnych działu II ustawy doprecyzowano dotychczasowe przesłanki nadawania statusu uchodźcy oraz określono okoliczności uzasadniające udzielenie ochrony uzupełniającej, zgodnie z wymogami

dyrektywy 2004/83/WE. Uzupełniono także dotychczasowe przepisy dotyczące procedury uchodźczej o rozwiązania wynikające z dyrektywy 2005/85/WE.

Z dyrektywy 2004/83/WE wynika konieczność wdrożenia reguł interpretacyjnych dotyczących pojęć zawartych w Konwencji Genewskiej, w szczególności prześladowania i jego form. Projektodawca, podejmując decyzję co do sposobu transpozycji ww. dyrektywy, brał pod uwagę dwa warianty: pierwszy polegający na określeniu przesłanek uzasadniających nadanie cudzoziemcowi statusu uchodźcy przez odesłanie do art. 1 ust. A Konwencji Genewskiej, a następnie wyjaśnieniu, zgodnie z dyrektywą, pojęć użytych w Konwencji i drugi polegający na powtórzeniu w ustawie stosownego przepisu Konwencji Genewskiej i następnie wyjaśnieniu użytych w nim pojęć. Z uwagi na potrzebę zwiększenia przejrzystości i czytelności aktu prawnego, kierowanego do szczególnej grupy adresatów, tj. cudzoziemców, dla których zapoznanie się z ustawą zawierającą liczne odesłania stanowiłoby dodatkową trudność, wybrano drugie rozwiązanie. Stąd art. 13 ustawy w projektowanym brzmieniu powtarza art. 1 ust. A Konwencji Genewskiej. Doprecyzowanie tych przesłanek nastąpiło zgodnie z art. 9 i 10 dyrektywy 2004/83/WE.

Przesłanki do udzielenia ochrony uzupełniającej zostały wskazane zgodnie z art. 15 dyrektywy 2004/83/WE.

Zarówno przesłanki do nadania statusu uchodźcy, jak i udzielenia ochrony uzupełniającej zostały unormowane, zgodnie z pkt 16 i 24 preambuły do ww. dyrektywy, jako wytyczne dla organu podejmującego decyzję w sprawie o nadanie statusu uchodźcy do interpretacji pojęć, w przypadku statusu uchodźcy, użytych w Konwencji Genewskiej, i pojęcia poważnej krzywdy, którym posługuje się dyrektywa, w przypadku ochrony uzupełniającej.

Projekt ustawy, w ślad za art. 6 dyrektywy 2004/83/WE, wskazuje podmioty, które w kraju pochodzenia cudzoziemca dopuszczają się prześladowań uzasadniających nadanie statusu uchodźcy lub wyrządzają poważną krzywdę, uzasadniającą udzielenie ochrony uzupełniającej. Określa

również, zgodnie z art. 7 dyrektywy 2004/83/WE, działania właściwych podmiotów, które powodują, że zapewniona jest ochrona w kraju pochodzenia oraz, zgodnie z art. 8 dyrektywy 2004/83/WE, okoliczności wskazujące na możliwość skorzystania przez cudzoziemca z ochrony wewnętrznej w kraju pochodzenia. Ponadto dookreślono w projekcie ustawy, że obawa przed prześladowaniem może być wynikiem działań cudzoziemca podejmowanych nie tylko w kraju pochodzenia, ale także po jego opuszczeniu, zgodnie z art. 5 dyrektywy 2004/83/WE.

Określone w projekcie ustawy przesłanki odmowy nadania i pozbawienia statusu uchodźcy oraz odmowy udzielenia i pozbawienia ochrony uzupełniającej uwzględniają postanowienia art. 11, 12, 14, 16, 17 i 19 dyrektywy 2004/83/WE.

Przepisy rozdziału 2 regulują tryb postępowania w sprawach nadawania, odmowy nadania i pozbawienia statusu uchodźcy oraz udzielenia, odmowy udzielenia i pozbawienia ochrony uzupełniającej. Wprowadzone zmiany dotyczące postępowania w ww. sprawach mają przede wszystkim na celu wdrożenie dyrektywy 2005/85/WE. Należy jednak zauważyć, że znaczna część przepisów tej dyrektywy ma charakter fakultatywny i do państw członkowskich należy podjęcie decyzji co do przyjęcia w prawie krajowym zawartych w tych przepisach rozwiązań. W wyniku szczegółowej analizy zawartych w dyrektywie przepisów fakultatywnych, doświadczeń właściwych organów oraz dotychczasowego orzecznictwa sądów administracyjnych w ww. sprawach projektodawca zdecydował się na uwzględnienie tylko tych rozwiązań, które przyczynią się do usprawnienia postępowania i nie będą powodować dodatkowych trudności w praktyce stosowania ustawy.

W związku z tym, że obecnie obowiązujące przepisy dotyczące problematyki udzielania cudzoziemcom ochrony na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej uwzględniały dotychczasowe regulacje prawa wspólnotowego zawarte w zaleceniach, czyli aktach prawnych, które nie miały mocy wiążącej, podlegająca wdrożeniu dyrektywa 2005/85/WE opiera się w swych zasadniczych założeniach na poprzednich rozwiązaniach,

a zakres zmian dokonanych projektowaną ustawą, wynikających z dyrektywy, nie jest znaczny.

Uwzględniając art. 25 dyrektywy 2005/85/WE wprowadzono w ustawie przepisy dotyczące wniosków niedopuszczalnych oraz, zgodnie z art. 23 ust. 4 dyrektywy 2005/85/WE, przeredagowano przepis dotyczący wniosków oczywiście bezzasadnych. Konstrukcja wniosków oczywiście bezzasadnych nie wiąże się bezpośrednio z decyzjami odmownymi w procedurze uchodźczej. Wnioski te podlegają badaniu pod kątem spełniania przez cudzoziemca przesłanek o nadanie statusu uchodźcy, ale następuje to w trybie przyspieszonym, w ciągu 30 dni od dnia złożenia wniosku, a termin na wniesienie odwołania od decyzji odmownej w tych przypadkach wynosi 5 dni, co wypełnia normę zawartą w art. 23 ust. 2 dyrektywy 2005/85/WE. Należy zaznaczyć, że w projekcie ustawy termin na wniesienie odwołania od ww. decyzji został wydłużony z 3 do 5 dni. Dotychczasowy termin nie był wystarczający do zapoznania się przez cudzoziemca z treścią i uzasadnieniem wydanej decyzji oraz do przygotowania i wniesienia od niej odwołania do właściwego organu. Określono, zgodnie z art. 12 i 13 dyrektywy 2005/85/WE, okoliczności umożliwiające odstępianie od przesłuchania i wymogi dotyczące przeprowadzenia przesłuchania. Uregulowano także, zgodnie z art. 19 i 20 dyrektywy 2005/85/WE, kwestie dotyczące cofnięcia wniosku o nadanie statusu uchodźcy i możliwości podjęcia na nowo postępowania umorzonego na skutek cofnięcia wniosku. W związku z art. 4 ust. 3 dyrektywy 2004/83/WE przewidziano w ustawie możliwość odmiennego zakończenia postępowania o nadanie statusu uchodźcy wobec wnioskodawcy i osób objętych wnioskiem. Dotychczas sytuacja prawna członków rodziny wnioskodawcy objętych wnioskiem była pochodną sytuacji wnioskodawcy. Jeżeli wydano mu decyzję odmowną ze względu na istnienie okoliczności określonych w art. 1F Konwencji Genewskiej, podczas gdy w stosunku do pozostałych członków rodziny objętych wnioskiem takie okoliczności nie zachodziły, decyzja odmowna dotyczyła również ich. Projekt ustawy zawiera również przepisy odpowiadające art. 4 ust. 4 dyrektywy 2004/83/WE dotyczące skutków, jakie dla podjęcia decyzji



w sprawie o nadanie statusu uchodźcy ma ustalenie, że cudzoziemiec był już prześladowany lub doznał poważnej krzywdy, lub był bezpośrednio zagrożony takim prześladowaniem lub poważną krzywdą. Należy podkreślić, że jest to domniemanie, stanowiące odstępstwo od przepisów Kodeksu postępowania administracyjnego, skutkujące przerwaniem ciężaru przeprowadzenia dowodu ze strony postępowania administracyjnego na organ prowadzący to postępowanie. Projekt ustawy, regulując zasady postępowania w sprawie pozbawienia statusu uchodźcy, uwzględnia art. 37 i 38 dyrektywy 2005/85/WE.

Projekt ustawy w tej części, która dotyczy postępowania o nadanie statusu uchodźcy, przewiduje także zmiany mające na celu wyeliminowanie wątpliwości i problemów pojawiających się dotychczas w trakcie stosowania przepisów ustawy.

Projekt ustawy dookreśla sytuację dziecka wnioskodawcy, urodzonego po wszczęciu postępowania o nadanie jego rodzicowi statusu uchodźcy. Według dotychczasowych przepisów wobec takiego dziecka wszczynane było, na wniosek jego przedstawiciela ustawowego, odrębne postępowanie. W praktyce pojawiały się trudności w ocenie występujących wobec niego okoliczności uzasadniających nadanie statusu uchodźcy. Wobec faktu, że sytuacja prawna dziecka jest nierozzerwalnie związana z sytuacją prawną jego rodzica podjęto decyzję o włączeniu dziecka do postępowania toczącego się wobec rodzica. W związku z tym materiał dowodowy zebrany w toku postępowania będzie stanowił podstawę do podjęcia co do zasady identycznej decyzji wobec wnioskodawcy i całej jego rodziny.

W projekcie ustawy wprowadzono uregulowanie, zgodnie z którym wnioskodawca może złożyć wniosek o nadanie statusu uchodźcy w imieniu towarzyszących mu: małżonka pozostającego na jego utrzymaniu i dzieci małżonka, za zgodą małżonka wyrażoną na piśmie. Przyjęto przy tym, że wyrażenie zgody przez małżonka na złożenie wniosku w jego imieniu uważa się za udzielenie wnioskodawcy pełnomocnictwa, w tym także do działania w imieniu dzieci małżonka.

Ustawę uzupełniono o szczególne regulacje dotyczące doręczeń. Stanowią one *lex specialis* w stosunku do przepisów Kodeksu postępowania administracyjnego z tego zakresu. Zasadniczo pisma doręcza się jedynie wnioskodawcy, a gdy działa on przez przedstawiciela, pisma doręcza się temu przedstawicielowi. Szczególne uregulowanie sposobu doręczeń cudzoziemcom ubiegającym się o nadanie statusu uchodźcy wynika także z faktu, że w znacznej większości przebywają oni w ośrodkach dla cudzoziemców ubiegających się o nadanie statusu uchodźcy. Stąd, dla uproszczenia sposobu doręczeń i dostosowania go do warunków miejsca pobytu cudzoziemców, przyjęto rozwiązanie, że pisma doręcza się przez kierownika ośrodka za potwierdzeniem odbioru, a w przypadku niemożności doręczenia pisma w ten sposób – pismo pozostawia się u kierownika ośrodka na okres 3 dni. Kierownik ośrodka umieszcza zawiadomienie o nadejściu pisma, terminie i miejscu jego odbioru na tablicy ogłoszeń w ośrodku, w języku zrozumiałym dla cudzoziemca. Pismo uważa się za doręczone po upływie 3 dni od dnia wywieszenia zawiadomienia. Kierownik ośrodka doręcza nadawcy formularz z pokwitowaniem wnioskodawcy odbioru pisma lub zawiadamia nadawcę o terminie, w którym nastąpiło doręczenie pisma w wyżej określony sposób.

Projekt ustawy sankcjonuje dotychczasową praktykę składania wniosków na formularzu, z wyłączeniem wniosku o udzielenie azylu i wniosku o udzielenie zgody na pobyt tolerowany.

Doprecyzowano przepis nakładający na organ przyjmujący wniosek obowiązek ustalenia, czy cudzoziemiec miał prawo wjazdu na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, przez konieczność weryfikacji przez ten organ dokumentów uprawniających do przekroczenia granicy. Ponadto projektowana regulacja wprowadza obowiązek informowania przez organ przyjmujący wniosek o możliwości wyrażenia zgody przez cudzoziemca na udzielanie przedstawicielowi Urzędu Wysokiego Komisarza Narodów Zjednoczonych do Spraw Uchodźców stosownych informacji związanych z toczącym się postępowaniem oraz o skutkach wyrażenia zgody przez małżonka wnioskodawcy na wystąpienie z wnioskiem w jego imieniu.

Przepis dotyczący pozostawienia wniosku bez rozpoznania ograniczono do przypadku niewpisania do wniosku określonych danych oraz uzupełniono o regulację, z której wynika, że pozostawienie wniosku bez rozpoznania następuje natychmiast, bez konieczności wezwania do uzupełnienia braków w ciągu siedmiu dni, jak wynikałoby to z przepisów Kodeksu postępowania administracyjnego. Wyraźnie dookreślono też organ upoważniony do pozostawienia wniosku bez rozpoznania.

W projektowanej ustawie zachowano zasadę, że wszczęcie postępowania o nadanie statusu uchodźcy powoduje z mocy prawa wstrzymanie wykonania decyzji o wydaleniu wydanych wnioskodawcy i osobom, w imieniu których występuje. Aby zapobiec jednak nadużywaniu praw wynikających z postępowania o nadanie statusu uchodźcy, w celu unikania wydalenia i stwarzania podstaw do dalszego pozostawiania na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, przez składanie kolejnych wniosków bez podania nowych okoliczności w sprawie, wprowadzono przepis, zgodnie z którym złożenie kolejnego wniosku o nadanie statusu uchodźcy nie powoduje z mocy prawa wstrzymania wykonania decyzji o wydaleniu, lecz rozstrzygnięcie w tym względzie należy do organu prowadzącego postępowanie.

Unormowania dotyczące przekazania cudzoziemca innemu państwu członkowskiemu, odpowiedzialnemu za rozpatrzenie wniosku o nadanie statusu uchodźcy na podstawie obowiązujących w tym zakresie przepisów prawa wspólnotowego uzupełniono o przepis określający źródła pokrycia kosztów przekazania. Według dotychczasowego stanu prawnego istniały wątpliwości, który z dwóch podmiotów odpowiedzialnych za przekazanie cudzoziemca, Policja czy Straż Graniczna, jest obowiązany pokryć koszty przekazania.

Regulacje odnoszące się do tymczasowego zaświadczenia tożsamości cudzoziemca ujęto w odrębny rozdział 3. W projekcie ustawy wskazano jednoznacznie, że osobne tymczasowe zaświadczenie tożsamości cudzoziemca będzie wydawane wnioskodawcy oraz małżonkowi, w imieniu którego wnioskodawca złożył wniosek. Natomiast dane małoletnich dzieci,

w imieniu których złożono wnioski, będą wpisywane do zaświadczeń wydanych ich rodzicom. Nowym rozwiązaniem jest przyjęta w projekcie ustawy możliwość wydawania odrębnego tymczasowego zaświadczenia tożsamości cudzoziemca dzieciom powyżej siedmiu lat na wniosek rodzica.

Zmianie uległy także przepisy dotyczące małoletnich bez opieki ubiegających się o nadanie statusu uchodźcy. Zgodnie z art. 17 dyrektywy 2005/85/WE doprecyzowano przepisy określające sposób postępowania z małoletnim bez opieki, zwłaszcza sposób przesłuchania. Zmiany przepisów w tym zakresie wynikają także z dotychczasowych doświadczeń praktyki. Według projektowanej ustawy sąd może umieścić małoletniego bez opieki, wyłącznie w placówce opiekuńczo-wychowawczej. Dotychczasowe przepisy przewidywały możliwość umieszczenia małoletniego bez opieki, który ukończył 13 lat, w ośrodku dla cudzoziemców ubiegających się o nadanie statusu uchodźcy. W takim przypadku wyznaczano mu opiekuna faktycznego. Okazało się jednak, że główny ciężar zapewnienia opieki małoletnim spoczywał na placówkach opiekuńczo-wychowawczych. Stąd uznano za celowe ujednoczenie przepisów dotyczących pobytu wszystkich małoletnich bez opieki na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej podczas postępowania o nadanie statusu uchodźcy. W celu realizacji zamysłu projektodawcy przyjęto rozwiązania analogiczne do tych, które dotyczą dzieci polskich pozostających bez opieki. Odnoszą się one także do miejsca pobytu małoletniego do czasu wydania orzeczenia przez sąd. Wprowadzone zmiany nie tylko ujednoczają funkcjonujący dotąd system, ale również porządkują kwestie dotyczące finansowania pobytu małoletnich cudzoziemców na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej. Wobec faktu, że wszyscy małoletni bez opieki będą przebywać w placówkach opiekuńczo-wychowawczych, nie będą oni podlegać systemowi pomocy, określonemu w rozdziale 5 działu II zmienianej ustawy. Z uwagi na to, że według projektu ustawy nie ma już możliwości umieszczenia małoletniego w ośrodku, instytucja opiekuna faktycznego straciła rację bytu.

Uzupełniono przepisy dotyczące postępowania o nadanie statusu uchodźcy z udziałem cudzoziemców, którzy byli poddani przemocy albo są niepełnosprawni, przez określenie sposobu ustalenia, że w danym przypadku chodzi o cudzoziemca wymagającego szczególnego traktowania. Podstawą zastosowania odmienności wynikających z przepisów dotyczących szczególnego postępowania o nadanie statusu uchodźcy jest wynik badania psychologicznego lub lekarskiego, potwierdzający, że cudzoziemiec był poddany przemocy lub jest niepełnosprawny. Przeprowadzenie takich badań zapewnia Szef Urzędu do Spraw Cudzoziemców w przypadku, gdy cudzoziemiec twierdzi, że był poddany przemocy lub jest niepełnosprawny albo gdy jego stan psychofizyczny na to wskazuje. Dotychczasowe przepisy, nie precyzując, jakie okoliczności przemawiają za tym, aby uznać, że cudzoziemiec był poddany przemocy albo jest niepełnosprawny, powodowały wątpliwości, co do zastosowania szczególnego trybu. Według projektu ustawy decydujący w tym względzie będzie wynik badania, a nie uznanie organu administracyjnego.

Istotne modyfikacje wprowadzono do rozdziału regulującego zasady udzielania pomocy cudzoziemcom ubiegającym się o nadanie statusu uchodźcy, polegające przede wszystkim na uporządkowaniu form pomocy i systemu jej udzielania, a wynikające z trudności i problemów występujących w dotychczasowej praktyce ośrodków dla cudzoziemców ubiegających się o nadanie statusu uchodźcy, w których realizowana jest pomoc, i mające na celu wyeliminowanie możliwości nadużyć w tym zakresie ze strony cudzoziemców. Do najważniejszych zmian należy zaliczyć rezygnację z przyznawania pomocy socjalnej w ośrodku dla cudzoziemców ubiegających się o nadanie statusu uchodźcy, w drodze decyzji, oraz uniezależnienie jej przyznania od posiadanych przez cudzoziemca środków finansowych. Dotychczas w zasadzie wszyscy cudzoziemcy ubiegający się o nadanie statusu uchodźcy deklarowali brak środków finansowych na pokrycie kosztów pobytu na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, a postępowanie w sprawie przyznania świadczeń kończyło się decyzją pozytywną, gdyż niezwykle trudno było wykazać, że

wbrew swoim twierdzeniom cudzoziemiec posiada takie środki. W przeważającej większości cudzoziemcy opuszczający swój kraj pochodzenia w celu poszukiwania ochrony w innym państwie, wyprzedają cały swój majątek i środki uzyskane z tej sprzedaży przeznaczają na organizację wyjazdu. Pozostaje im niewielka kwota, która nie wystarcza na pokrycie kosztów pobytu w naszym kraju, zwłaszcza, że ludzie ci nie posiadają żadnych regularnych źródeł dochodu. Wobec powyższego pojawiało się pytanie, czy należy od nich oczekiwać wydania tych środków na swoje utrzymanie w trakcie postępowania o nadanie statusu uchodźcy, zwłaszcza biorąc pod uwagę trudności pojawiające się po zakończeniu postępowania i konieczność znalezienia mieszkania i źródeł dochodu. W związku z dotychczasowymi przepisami organ wydający decyzję w sprawie przyznania pomocy musiał także rozstrzygnąć, czy posiadanie przez cudzoziemca środków w wysokości, np. wystarczającej na pokrycie kosztów miesięcznego pobytu na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, uzasadnia odmowę przyznania pomocy. W związku z powyższymi wątpliwościami w projekcie ustawy przyjęto rozwiązanie polegające na tym, że pomoc socjalna i medyczna przysługuje z mocy prawa co do zasady każdemu cudzoziemcowi ubiegającemu się o nadanie statusu uchodźcy (wyłączenia zawiera ustawa). Wyjątkiem jest pomoc socjalna udzielana poza ośrodkiem w formie świadczenia pieniężnego na pokrycie we własnym zakresie kosztów pobytu na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, której przyznanie wymagać będzie wydania decyzji. Samo przyjęcie do ośrodka będzie następować na podstawie tymczasowego zaświadczenia tożsamości cudzoziemca.

W projekcie ustawy wskazuje się przypadki, w których przepisy o udzielaniu pomocy nie mają zastosowania, co ma na celu uniemożliwienie korzystania z pomocy przez tych cudzoziemców, którzy mając określony tytuł pobytowy, ponownie ubiegają się o nadanie statusu uchodźcy wyłącznie w celu korzystania ze świadczeń w ośrodku. Dotyczy to także tych sytuacji, gdy środki utrzymania i opieki medycznej dostarczane są w innym systemie (np. w areszcie, strzeżonym ośrodku, placówce opiekuńczo-wychowawczej).

Powyższe ograniczenie dostępu do systemu pomocy jest także konsekwencją złagodzenia wymogów udzielania pomocy, jak też ujednoczenia okresu udzielania pomocy do dwóch miesięcy od dnia doręczenia decyzji ostatecznej w sprawie o nadanie statusu uchodźcy. Dotychczas istniała możliwość ubiegania się o wydłużenie okresu pobytu w ośrodku tylko przez określone kategorie cudzoziemców.

Uporządkowano ponadto przepisy dotyczące rodzajów pomocy, różniąc pomoc socjalną, opiekę medyczną i pomoc w dobrowolnym powrocie do kraju, do którego cudzoziemiec ma prawo wjazdu. W ramach pomocy socjalnej przewidziano pomoc udzielaną w ośrodku lub świadczenie pieniężne na pokrycie we własnym zakresie kosztów pobytu na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej. Rozszerzono dotychczasowy zakres udzielania pomocy w dobrowolnym powrocie na sytuacje, gdy cudzoziemiec zgłosi chęć skorzystania z tego rodzaju pomocy przed upływem terminu do opuszczenia terytorium Rzeczypospolitej Polskiej. Dookreślono ponadto, że pomoc ta może dotyczyć powrotu nie do kraju pochodzenia, ale do każdego państwa, do którego cudzoziemiec ma prawo wjazdu.

W rozdziale dotyczącym pomocy dla cudzoziemców zaproponowano też nowy rodzaj świadczenia w postaci zasiłku pogrzebowego wypłacanego osobie, która poniosła koszty pogrzebu cudzoziemca znajdującego się w procedurze uchodźczej. Brak takich rozwiązań w dotychczasowej ustawie uniemożliwiał finansowanie kosztów pogrzebu zmarłego cudzoziemca, który sam nie pozostawił środków na organizację pogrzebu ani też nie posiadali ich członkowie jego rodziny. Przewidziano także sytuację, gdy koszty pogrzebu będą finansowane bezpośrednio z budżetu państwa.

Zmianie uległ również rozdział dotyczący zatrzymania cudzoziemca i umieszczenia go w strzeżonym ośrodku lub zastosowania wobec niego aresztu w celu wydalenia, w szczególności w zakresie podstaw zatrzymania. Zostały one określone zgodnie z postulatami zgłaszanymi przez organizacje pozarządowe, w których zakresie działania pozostają sprawy cudzoziemców, m.in. Helsińską Fundację Praw Człowieka, i upo-

rządkowane w taki sposób, aby nie było potrzeby odsyłania do ustawy z dnia 13 czerwca 2003 r. o cudzoziemcach. Według projektu ustawy zatrzymanie cudzoziemca dokonuje się, gdy zachodzi konieczność ustalenia tożsamości cudzoziemca, zapobieżenia nadużyciu przez niego procedury nadania statusu uchodźcy, zapobieżenia zagrożeniu dla bezpieczeństwa, zdrowia, życia lub własności innych osób, ochrony obronności lub bezpieczeństwa państwa albo ochrony bezpieczeństwa i porządku publicznego. Zgodnie z projektem ustawy zatrzymanie cudzoziemca tylko z tej przyczyny, że nielegalnie przekroczył granicę lub nielegalnie przebywa na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej jest fakultatywne i jest obwarowane dodatkowymi warunkami. Nie jest możliwe zatrzymanie cudzoziemców, którzy przybyli bezpośrednio z terytorium, na którym ich życiu lub wolności zagrażało niebezpieczeństwo prześladowania lub ryzyko wyrządzenia poważnej krzywdy, i wjechali na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej lub przebywają na tym terytorium bez zezwolenia, pod warunkiem, że niezwłocznie złożą wniosek o nadanie statusu uchodźcy i przedstawią wiarygodne przyczyny nielegalnego wjazdu lub pobytu.

W projekcie ustawy przewidziano możliwość zatrzymania, na wniosek Szefa Urzędu do Spraw Cudzoziemców, cudzoziemca umieszczonego już w ośrodku dla cudzoziemców ubiegających się o nadanie statusu uchodźcy, w przypadku gdy jego zachowanie zagraża bezpieczeństwu, zdrowiu lub życiu innych cudzoziemców przebywających w ośrodku lub pracowników ośrodka. W dotychczasowej praktyce dość często zdarzały się przypadki agresywnego zachowania cudzoziemców zarówno wobec współmieszkańców, jak i pracowników ośrodka, skutkujące ich pobiciem i uszkodzeniem ciała. Wprowadzony przepis umożliwi w takich sytuacjach zatrzymanie cudzoziemca stwarzającego zagrożenie i umieszczenie go w ośrodku strzeżonym lub areszcie w celu wydalenia.

Zasadniczo przesłanki zatrzymania zostały złagodzone w stosunku do obecnie obowiązujących. W związku z powyższym ww. środki zapobiegawcze będą wobec cudzoziemców ubiegających się o nadanie statusu uchodźcy stosowane rzadziej. Złagodzenie podstaw zatrzymania



cudzoziemca ubiegającego się o nadanie statusu uchodźcy wypełnia także wymóg art. 18 ust. 1 dyrektywy 2005/85/WE, dotyczący stosowania tego rodzaju środków w sposób wyjątkowy.

Należy jednak przypuszczać, biorąc pod uwagę okoliczności uzasadniające stosowanie ww. środków zapobiegawczych, że zatrzymywani będą cudzoziemcy, wobec których postępowanie o nadanie statusu uchodźcy będzie bardziej skomplikowane niż w przypadku innych cudzoziemców, a wyjaśnienie wszystkich okoliczności stanowiących podstawę podjęcia określonej decyzji w sprawie o nadanie statusu uchodźcy będzie wymagało dłuższej procedury. Stąd zdecydowano się na wydłużenie okresu pobytu w strzeżonym ośrodku lub areszcie z 30 do 60 dni.

W konsekwencji zmiany przesłanek zatrzymania doprecyzowania wymagał przepis dotyczący możliwości zwolnienia cudzoziemca ze strzeżonego ośrodka lub aresztu w celu wydalenia, w drodze decyzji Szefa Urzędu do Spraw Cudzoziemców. Według projektowanej regulacji Szef Urzędu może wydać taką decyzję nie tak jak to było dotychczas, tzn. niezależnie od podstawy zatrzymania cudzoziemca, ale tylko, jeżeli jego zatrzymanie nastąpiło w celu zapobieżenia nadużyciu procedury o nadanie statusu uchodźcy. Jedynie ta przesłanka jest związana z postępowaniem o nadanie statusu uchodźcy i nie jest zasadne dalsze stosowanie środka zapobiegawczego w stosunku do cudzoziemca, wobec którego istnieje duże prawdopodobieństwo, że spełnia on warunki do nadania mu statusu uchodźcy lub udzielenia ochrony uzupełniającej. Pozostałe przesłanki zatrzymania są niezależne od przewidywanego wyniku zakończenia postępowania o nadanie statusu uchodźcy. W projekcie ustawy wydłużono z 3 do 7 dni termin na wniesienie do sądu odwołania od decyzji Szefa Urzędu do Spraw Cudzoziemców o odmowie uwzględnienia wniosku o zwolnienie ze strzeżonego ośrodka lub aresztu w celu wydalenia. W rozdziale tym wyłączono możliwość umieszczenia w strzeżonym ośrodku lub zastosowania aresztu w celu wydalenia wobec małoletniego bez opieki oraz cudzoziemca, którego stan psychofizyczny stwarza domniemanie, że był poddany przemocy albo niepełnosprawnego. Dotychczas przepisy

zawierające te wyłączenia były zamieszczone w rozdziałach dotyczących postępowań prowadzonych z udziałem tych cudzoziemców. W projekcie ustawy zostały one wprowadzone do rozdziału właściwego przedmiotowo.

Podstawowe zmiany wprowadzone w rozdziale dotyczącym praw i obowiązków cudzoziemców posiadających status uchodźcy polegają na rozszerzeniu, z odpowiednimi modyfikacjami, praw i obowiązków przysługujących obecnie cudzoziemcom, którym nadano status uchodźcy, na cudzoziemców, którym udzielono ochrony uzupełniającej. Zgodnie z projektowanymi przepisami cudzoziemcy posiadający ochronę uzupełniającą będą objęci systemem pomocy integracyjnej przewidzianym w ustawie z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. Nr 64, poz. 593, Nr 99, poz. 1001 i Nr 273, poz. 2703, z 2005 r. Nr 64, poz. 565, Nr 94, poz. 788, Nr 164, poz. 1366, Nr 175, poz. 1462, Nr 179, poz. 1487 i Nr 180, poz. 1493, z 2006 r. Nr 144, poz. 1043, Nr 186, poz. 1380, Nr 249, poz. 1830 i Nr 251, poz. 1844 oraz z 2007 r. Nr 35, poz. 219 i Nr 36, poz. 226) oraz będą im przysługiwać uprawnienia cudzoziemca, któremu udzielono zezwolenia na zamieszkanie na czas oznaczony, chyba że przepisy szczególne stanowią inaczej. Ponadto będzie im wydawana karta pobytu o dwuletnim okresie ważności. Nie stoi temu na przeszkodzie art. 24 ust. 2 dyrektywy 2004/83/WE, który przewiduje wydawanie kart pobytu cudzoziemcom, którym udzielono ochrony uzupełniającej, na okres co najmniej roku. Natomiast okres ważności karty pobytu wydawanej cudzoziemcom, którym nadano status uchodźcy został wydłużony, zgodnie z art. 24 ust. 1 dyrektywy 2004/83/WE, do 3 lat. Wprowadzono zasadę, że każdemu cudzoziemcowi, któremu nadaje się status uchodźcy, wydaje się odrębny dokument podróży przewidziany w Konwencji Genewskiej. Zasada ta dotyczy także małoletnich cudzoziemców, których dane dotychczas były wpisywane do dokumentu rodziców, a tylko wyjątkowo można było im wydać odrębny dokument, jeżeli było to niezbędne do realizacji praw dziecka. Ponadto uzupełniono dotychczasowe przepisy o obowiązek przekazania przez cudzoziemca Szefowi Urzędu do Spraw Cudzoziemców fotografii. W związku z tym, że postępowanie o nadanie statusu uchodźcy jest długotrwałe, może nastąpić w tym czasie zmiana wyglądu cudzoziemca

utrudniająca jego rozpoznanie w oparciu o fotografie dołączone do wniosku. W projekcie ustawy przewidziano możliwość wydania nowego dokumentu podróży przewidzianego w Konwencji Genewskiej, w miejsce dotychczasowego przedłużania ważności tego dokumentu.

Rozdział dotyczący Rady do Spraw Uchodźców nie zawiera zmian merytorycznych, a jedynie redakcyjne, wynikające ze zmian dokonanych w poprzednich rozdziałach działu II.

Zmiany przewidziane w dziale III rozdziale 2 mają generalnie charakter porządkujący i są konsekwencją wprowadzenia w projekcie ustawy ochrony uzupełniającej oraz wynikają z konieczności uwzględnienia przepisów ustawy z dnia 9 czerwca 2006 r. o Centralnym Biurze Antykorupcyjnym (Dz. U. Nr 104, poz. 708), ustawy z dnia 9 czerwca 2006 r. o Służbie Kontrwywiadu Wojskowego oraz Służbie Wywiadu Wojskowego (Dz. U. Nr 104, poz. 709). Dodana została przesłanka uprawniająca do uzyskania zgody na pobyt tolerowany w sytuacji, gdy wydalenie cudzoziemca naruszałoby prawo do życia rodzinnego w rozumieniu Konwencji o ochronie praw człowieka i podstawowych wolności lub prawa dziecka określone w Konwencji o prawach dziecka. Należy zaznaczyć, że wprowadzenie ochrony uzupełniającej nie czyni zbędnymi przepisów dotyczących zgody na pobyt tolerowany, które nadal będą stosowane w postępowaniach wydaleniuowych. Przepisy zawarte w rozdziale 2 działu III umożliwiają legalizację pobytu na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej tych cudzoziemców, wobec których w trakcie postępowania o wydalenie ujawnią się okoliczności, z których m.in. wynika, że wydalenie może skutkować naruszeniem praw cudzoziemca, wynikających z umów międzynarodowych, które Polska ratyfikowała, tj. Konwencji o ochronie praw człowieka i podstawowych wolności czy Konwencji o prawach dziecka. Należy ponadto podkreślić, że według przyjętej dotychczas koncepcji, sugerowanej przez dyrektywę, ochrona uzupełniająca jest powiązana wyłącznie z postępowaniem o nadanie statusu uchodźcy i nie można jej uzyskać w drodze innego postępowania, np. o wydalenie. Stąd zdecydowano się utrzymać instytucję pobytu tolerowanego, pomimo wprowadzenia wymaga-

nej przepisami prawa wspólnotowego ochrony uzupełniającej, której przesłanki udzielenia częściowo pokrywają się z przesłankami uzasadniającymi dotychczas udzielenie zgody na pobyt tolerowany.

W dziale IV dodany został nowy rejestr do obsługi spraw prowadzonych na podstawie rozporządzenia Rady (WE) nr 343/2003 z dnia 18 lutego 2003 r. ustanawiającego kryteria i mechanizmy określania Państwa Członkowskiego, które jest odpowiedzialne za rozpatrzenie wniosku o azyl złożonego w jednym z Państw Członkowskich przez obywatela kraju trzeciego.

W dalszej części projektu ustawy zostały zawarte zmiany w przepisach innych ustaw.

Wdrożenie dyrektywy 2004/83/WE i dyrektywy 2005/85/WE do prawa krajowego spowodowało konieczność dokonania zmian w szeregu ustaw, regulujących różne sfery życia cudzoziemców oraz obywateli polskich, w celu dostosowania tych aktów prawnych do uregulowań przyjętych w ww. dyrektywach.

W związku z powyższym nowelizuje się:

- 1) ustawę z dnia 10 kwietnia 1974 r. o ewidencji ludności i dowodach osobistych (Dz. U. z 2006 r. Nr 139, poz. 993 i Nr 144, poz. 1043),
- 2) ustawę z dnia 20 grudnia 1990 r. o ubezpieczeniu społecznym rolników (Dz. U. z 1998 r. Nr 7, poz. 25, Nr 106, poz. 668 i Nr 117, poz. 756, z 1999 r. Nr 60, poz. 636, z 2000 r. Nr 45, poz. 531, z 2001 r. Nr 73, poz. 764, z 2002 r. Nr 113, poz. 984, z 2003 r. Nr 45, poz. 391, Nr 228, poz. 2255 i Nr 229, poz. 2273, z 2004 r. Nr 91, poz. 873, Nr 146, poz. 1546 i Nr 236, poz. 2355, z 2005 r. Nr 94, poz. 788, Nr 132, poz. 1110, Nr 150, poz. 1248 i Nr 163, poz. 1362 oraz z 2006 r. Nr 75, poz. 519, Nr 170, poz. 1217 i Nr 195, poz. 1437),
- 3) ustawę z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty (Dz. U. z 2004 r. Nr 256, poz. 2572, Nr 273, poz. 2703 i Nr 281, poz. 2781, z 2005 r. Nr 17, poz. 141, Nr 94, poz. 788, Nr 122, poz. 1020, Nr 131, poz. 1091,

- Nr 167, poz. 1400 i Nr 249, poz. 2104 oraz z 2006 r. Nr 144, poz. 1043, Nr 208, poz. 1532 i Nr 227, poz. 1658),
- 4) ustawę z dnia 9 listopada 2000 r. o repatriacji (Dz. U. z 2004 r. Nr 53, poz. 532, z 2005 r. Nr 94, poz. 788 oraz z 2006 r. Nr 249, poz. 1828),
  - 5) ustawę z dnia 13 czerwca 2003 r. o cudzoziemcach (Dz. U. z 2006 r. Nr 234, poz. 1694),
  - 6) ustawę z dnia 27 czerwca 2003 r. o rencie socjalnej (Dz. U. Nr 135, poz. 1268, z 2004 r. Nr 96, poz. 959 i Nr 120, poz. 1252, z 2005 r. Nr 94, poz. 788 oraz z 2006 r. Nr 144, poz. 1043),
  - 7) ustawę z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych (Dz. U. z 2006 r. Nr 139, poz. 992 i Nr 222, poz. 1630),
  - 8) ustawę z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. Nr 64, poz. 593, Nr 99, poz. 1001 i Nr 273, poz. 2703, z 2005 r. Nr 64, poz. 565, Nr 94, poz. 788, Nr 164, poz. 1366, Nr 175, poz. 1462, Nr 179, poz. 1487 i Nr 180, poz. 1493, z 2006 r. Nr 144, poz. 1043, Nr 186, poz. 1380, Nr 249, poz. 1830 i Nr 251, poz. 1844 oraz z 2007 r. Nr 35, poz. 219 i Nr 36, poz. 226),
  - 9) ustawę z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (Dz. U. Nr 99, poz. 1001 i Nr 273, poz. 2703, z 2005 r. Nr 64, poz. 565, Nr 94, poz. 788, Nr 164, poz. 1366, Nr 175, poz. 1462 i Nr 267, poz. 2257 oraz z 2006 r. Nr 94, poz. 651, Nr 104, poz. 708 i 711, Nr 144, poz. 1043, Nr 149, poz. 1074, Nr 158, poz. 1121 i Nr 217, poz. 1588),
  - 10) ustawę z dnia 2 lipca 2004 r. o swobodzie działalności gospodarczej (Dz. U. Nr 173, poz. 1807 i Nr 281, poz. 2777, z 2005 r. Nr 33, poz. 289, Nr 94, poz. 788, Nr 143, poz. 1199, Nr 175, poz. 1460, Nr 177, poz. 1468, Nr 178, poz. 1480, Nr 179, poz. 1485, Nr 180, poz. 1494 i Nr 183, poz. 1538 oraz z 2006 r. Nr 17, poz. 127, Nr 144, poz. 1043 i 1045, Nr 158, poz. 1121, Nr 171, poz. 1225 i Nr 235, poz. 1699),
  - 11) ustawę z dnia 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych (Dz. U. Nr 210, poz. 2135,

z 2005 r. Nr 94, poz. 788, Nr 132, poz. 1110, Nr 138, poz. 1154, Nr 157, poz. 1314, Nr 164, poz. 1366, Nr 169, poz. 1411 i Nr 179, poz. 1485 oraz z 2006 r. Nr 75, poz. 519, Nr 104, poz. 708 i 711, Nr 143, poz. 1030, Nr 170, poz. 1217, Nr 191, poz. 1410, Nr 227, poz. 1658 i Nr 249, poz. 1824),

- 12) ustawę z dnia 27 lipca 2005 r. – Prawo o szkolnictwie wyższym (Dz. U. Nr 164, poz. 1365 oraz z 2006 r. Nr 46, poz. 328, Nr 104, poz. 708 i 711 i Nr 144, poz. 1043).

Dokonane korekty przepisów mają na celu zapewnienie jednolitej terminologii w zakresie przedmiotowej problematyki w całym systemie prawnym. Mają one charakter porządkujący i są wprowadzane w celu eliminacji sprzeczności w istniejącym systemie prawnym, które powstałyby po wejściu w życie projektowanej ustawy bez jednoczesnego wprowadzenia odpowiednich zmian w obowiązujących obecnie aktach prawnych.

Potrzeba wprowadzenia stosownych zmian w ww. ustawach wynika przede wszystkim z wprowadzenia nowego rodzaju ochrony cudzoziemców, tj. ochrony uzupełniającej i przyznania cudzoziemcom, którym jej udzielono, analogicznych uprawnień, jakie dotychczas posiadali cudzoziemcy posiadający zgodę na pobyt tolerowany, przy jednoczesnym ograniczeniu szczególnych uprawnień tych drugich do prawa wykonywania pracy bez zezwolenia, możliwości zarejestrowania się jako bezrobotny, a w zakresie pomocy społecznej do: schronienia, posiłku, niezbędnego ubrania i zasiłku celowego. Według projektowanej regulacji większości cudzoziemców, którym dotychczas udzielano zgody na pobyt tolerowany na podstawie art. 97 pkt 1 lub 97 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 13 czerwca 2003 r. o udzielaniu cudzoziemcom ochrony na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, tj. w przypadku, gdy ich wydalenie mogłoby nastąpić jedynie do kraju, w którym zagrożone byłyby ich podstawowe prawa określone w Konwencji o ochronie praw człowieka i podstawowych wolności, będzie udzielana ochrona uzupełniająca. Ze względu na charakter tej ochrony i przyczyny jej udzielenia cudzoziemcy ci będą korzystać z bardzo szerokiego katalogu uprawnień. Zgoda na pobyt tolerowany nadal będzie udzielana pozostałym

cudzoziemcom spełniającym przesłanki art. 97 ustawy, z tym, że zakres ich uprawnień wynikających z innych ustaw został ograniczony w stosunku do dotychczasowego. Uznano jednak za konieczne zapewnienie tym cudzoziemcom minimum egzystencji.

Odnosząc się do zmian wprowadzonych w ustawie z dnia 13 czerwca 2003 r. o cudzoziemcach, należy zauważyć, że mają one, podobnie jak zmiany w pozostałych ustawach, charakter porządkujący i wynikają z wprowadzenia ochrony uzupełniającej. Zgodnie z projektem ustawy nieprzerwane przebywanie na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej przez okres 7 lat w związku z udzieleniem ochrony uzupełniającej jest przesłanką do udzielenia cudzoziemcowi zezwolenia na osiedlenie się. Wobec cudzoziemca posiadającego ochronę uzupełniającą wyłączono stosowanie przepisu o udzieleniu zezwolenia na pobyt rezydenta długoterminowego Wspólnot Europejskich. Uzupełniono przepisy wskazujące cudzoziemców, którym wydawana jest karta pobytu, polski dokument podróży dla cudzoziemca oraz tymczasowy polski dokument podróży dla cudzoziemca, o cudzoziemców posiadających ochronę uzupełniającą. Ponadto cudzoziemcy ci, podobnie jak dotychczas cudzoziemcy posiadający status uchodźcy lub zgodę na pobyt tolerowany, zostali zwolnieni z opłat za wydanie pierwszej karty pobytu. Udzielenie ochrony uzupełniającej stanowi również przesłankę do zwolnienia cudzoziemca ze strzeżonego ośrodka lub aresztu w celu wydalenia, jeżeli cudzoziemiec został tam umieszczony przed wydaniem decyzji ostatecznej w sprawie o nadanie statusu uchodźcy.

Szczególnego wyjaśnienia wymagają zmiany wprowadzone do ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej, polegające na objęciu cudzoziemców, którym udzielono ochrony uzupełniającej, programem integracji. Za przyjęciem tego rozwiązania przemawiały obecne trudności, jakie napotykają cudzoziemcy opuszczający ośrodki dla cudzoziemców ubiegających się o nadanie statusu uchodźcy, którym na podstawie dotychczasowych przepisów odmówiono nadania statusu uchodźcy i udzielono zgody na pobyt tolerowany. Po opuszczeniu ośrodka są oni zdani wyłącznie na siebie, nie mogą znaleźć mieszkania i pracy. Po prawie

trzyletnim okresie funkcjonowania ustawy, w której wprowadzono zgodę na pobyt tolerowany, okazało się, że przyjęte rozwiązania, w tym m.in. prawo do wykonywania pracy bez zezwolenia, prawo do prowadzenia działalności gospodarczej na takich samych zasadach jak obywatele polscy, prawo do otrzymywania zasiłków z pomocy społecznej itp., które miały pomóc cudzoziemcom posiadającym zgodę na pobyt tolerowany w adaptacji do warunków panujących w naszym kraju i zapewnić im godziwe warunki życia, są niewystarczające. Wynika to z faktu, że cudzoziemcy ci, w przeciwieństwie do obywateli polskich, nie znają w dostatecznym stopniu języka polskiego. Ponadto nie posiadają środków finansowych niezbędnych do usamodzielnienia się, opłacenia mieszkania do czasu znalezienia pracy itd. Stąd pojawiła się potrzeba włączenia tej grupy cudzoziemców, która po wejściu w życie ustawy stanie się grupą objętą ochroną uzupełniającą, do systemu integracji, analogicznego do tego, któremu podlegają obecnie uchodźcy na podstawie ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej.

Dokonując zmian w ustawie z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej w zakresie integracji cudzoziemców przeniesiono do ustawy znaczną część przepisów zawartych obecnie w rozporządzeniu Ministra Polityki Społecznej z dnia 29 września 2005 r. w sprawie udzielania pomocy uchodźcom (Dz. U. Nr 201, poz. 1669).

Ponadto w związku z wprowadzeniem nowego rodzaju ochrony cudzoziemców, tj. ochrony uzupełniającej i przyznaniem cudzoziemcom, którym jej udzielono, takich uprawnień, jakie dotychczas mieli cudzoziemcy posiadający zgodę na pobyt tolerowany, w ustawie z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej przewidziano ograniczenie dotychczasowego zakresu uprawnień z pomocy społecznej dla cudzoziemców, którzy uzyskali zgodę na pobyt tolerowany na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej. Będą oni mieli jedynie prawo do zasiłku celowego, schronienia, posiłku oraz niezbędnego ubrania. Udzielanie ww. świadczeń zostało wskazane jako zadanie zlecone z zakresu administracji rządowej realizowane przez gminę. Rozwiązanie to zostało przyjęte w celu zapewnienia środków z budżetu państwa na



realizację i obsługę tego zadania. W opinii Ministerstwa Pracy i Polityki Społecznej realizacja świadczeń dla osób, które nie zamieszkują na stałe na terenie danej gminy, stanowi obecnie duże obciążenie dla systemu pomocy społecznej i zasadne jest przejęcie tych zobowiązań przez budżet państwa.

W przepisach przejściowych rozstrzygnięto, że do spraw wszczętych i niezakończonych do dnia wejścia w życie ustawy stosuje się nowe przepisy. Projekt ustawy przewiduje tymczasowe rozwiązanie dotyczące okresu ważności dokumentów podróży przewidzianych w Konwencji Genewskiej. Docelowo dokumenty te mają być wydawane na okres 2 lat. Wymaga to jednak dostosowania do wymogów przewidzianych w rozporządzeniu Rady nr 2252/2004/WE z dnia 13 grudnia 2004 r. w sprawie norm dotyczących zabezpieczeń i danych biometrycznych w paszportach i dokumentach podróży wydawanych przez Państwa Członkowskie (Dz.Urz. UE L 385 z 29.12.2004, str. 1). Przepisy rozporządzenia wymagają, aby dokumenty podróży, których okres ważności przekracza 12 miesięcy, zawierały odpowiednio zabezpieczone nośniki pamięci, w których znajdować się mają dane biometryczne, tj. obraz twarzy i odciski linii papilarnych posiadacza dokumentu. Do dokumentów podróży przewidzianych w Konwencji Genewskiej wydawanych na okres ważności jednego roku nie będą miały zastosowania przepisy ww. rozporządzenia. Planuje się utrzymać takie rozwiązanie do dnia 31 grudnia 2008 r. Według projektodawcy do tego czasu uda się dokonać odpowiednich modyfikacji systemów informatycznych, umożliwiających wprowadzanie danych biometrycznych do dokumentów oraz zgromadzić środki finansowe, jakie się z tym wiążą tak, aby dokumenty wydawane od dnia 1 stycznia 2009 r. mogły spełniać wymogi przewidziane w przepisach ww. rozporządzenia.

Wobec zmiany w projekcie ustawy przesłanek do przyznania pomocy w formie świadczenia pieniężnego, zgodnie z zasadą ochrony praw nabytych, przewidziano zachowanie prawa do świadczenia nabytego na podstawie dotychczasowych przepisów.

W związku ze zmianą charakteru zgody na pobyt tolerowany w przepisach przejściowych projektu ustawy przyjęto, że z dniem wejścia w życie ustawy decyzje w sprawie udzielenia zgody na pobyt tolerowany wydane cudzoziemcom na podstawie art. 97 pkt 1 ustawy z dnia 13 czerwca 2003 r. o udzielaniu cudzoziemcom ochrony na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. Nr 128, poz. 1176, z 2004 r. Nr 96, poz. 959, Nr 173, poz. 1808 i Nr 210, poz. 2135 oraz z 2005 r. Nr 90, poz. 757 i Nr 94, poz. 788) i art. 97 ust. 1 pkt 1 ustawy, o której mowa w art. 1 projektu ustawy, stają się z mocy prawa decyzjami w sprawie udzielenia ochrony uzupełniającej. Ponadto rozstrzygnięto, że cudzoziemcy, którym udzielono zgody na pobyt tolerowany na podstawie art. 97 pkt 2 i 3 ustawy z dnia 13 czerwca 2003 r. o udzielaniu cudzoziemcom ochrony na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. Nr 128, poz. 1176, z 2004 r. Nr 96, poz. 959, Nr 173, poz. 1808 i Nr 210, poz. 2135 oraz z 2005 r. Nr 90, poz. 757 i Nr 94, poz. 788) i art. 97 ust. 1 pkt 2 i ust. 2 ustawy, o której mowa w art. 1 projektu ustawy, zachowają nabyte już uprawnienia przez okres 6 miesięcy od dnia wejścia w życie ustawy, z wyjątkiem uprawnień wynikających z ustawy z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy, które takiemu ograniczeniu czasowemu nie będzie podlegać.

Ponadto przewidziano, że karty pobytu wydane cudzoziemcom przed dniem wejścia w życie projektowanej ustawy w związku z udzieleniem zgody na pobyt tolerowany, podlegają nieodpłatnie wymianie na karty pobytu wydane w związku z udzieleniem ochrony uzupełniającej, w terminie 6 miesięcy od dnia wejścia w życie ustawy, a w przypadku gdy termin ważności dotychczasowej karty pobytu jest dłuższy – do końca okresu ważności karty pobytu.

W projekcie ustawy ustalono, że cudzoziemcom, których decyzje w sprawie udzielenia zgody na pobyt tolerowany wydane na podstawie dotychczasowych przepisów stały się decyzjami w sprawie udzielenia ochrony uzupełniającej, będzie udzielana pomoc mająca na celu wspieranie procesu integracji na zasadach określonych w dziale II rozdział 5 ustawy

z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej, w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą. Zgodnie z projektem ustawy wniosek o udzielenie pomocy mającej na celu wspieranie procesu integracji powinien być złożony w terminie 3 miesięcy od dnia wejścia w życie ustawy.

Projektodawca po dokonaniu analizy aktów wykonawczych wydanych na podstawie dotychczasowych przepisów utrzymał w mocy te, które nie są sprzeczne z rozwiązaniami przyjętymi w projektowanej ustawie.

Jako datę wejścia w życie projektowanej ustawy zaproponowano 30 dni od dnia wejścia w życie ustawy. Konieczne jest dostosowanie przepisów ustawy do prawa Unii Europejskiej w jak najszybszym możliwym czasie, przy jednoczesnym zachowaniu stosownego *vacatio legis*, niezbędnego na zapoznanie się z nowymi regulacjami i przygotowanie do ich stosowania.

Projekt ustawy jest zgodny z prawem Unii Europejskiej.

Projekt ustawy nie zawiera przepisów technicznych, a zatem nie podlega notyfikacji, zgodnie z trybem przewidzianym w przepisach rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 23 grudnia 2002 r. w sprawie sposobu funkcjonowania krajowego systemu notyfikacji norm i aktów prawnych (Dz. U. Nr 239, poz. 2039 oraz z 2004 r. Nr 65, poz. 597).

Projekt ustawy nie wymaga przedłożenia właściwym instytucjom i organom Unii Europejskiej lub Europejskiemu Bankowi Centralnemu w celu uzyskania opinii, dokonania konsultacji lub uzgodnienia.

## OCENA SKUTKÓW REGULACJI

## 1. Podmioty objęte ustawą

Przepisy ustawy o zmianie ustawy o udzielaniu cudzoziemcom ochrony na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej oraz niektórych innych ustaw, będą oddziaływać na następujące podmioty:

- 1) cudzoziemców poszukujących ochrony na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, w tym zwłaszcza ubiegających się o nadanie statusu uchodźcy,
- 2) organy właściwe w sprawach udzielania ochrony na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej:
  - a) Szefa Urzędu do Spraw Cudzoziemców,
  - b) Radę do Spraw Uchodźców,
  - c) Komendanta Głównego Straży Granicznej i komendantów oddziałów i placówek Straży Granicznej,
  - d) Komendanta Głównego Policji,
  - e) wojewodów,
  - f) Szef Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego,
- 3) organy zobowiązane do wydania aktów wykonawczych do ustawy o udzielaniu cudzoziemcom ochrony na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej:
  - a) ministra właściwego do spraw wewnętrznych,
  - b) ministra właściwego do spraw zdrowia,
  - c) Prezesa Rady Ministrów,
- 4) ministra właściwego do spraw zabezpieczenia społecznego,
- 5) ministra właściwego do spraw oświaty i wychowania,
- 6) jednostki samorządu terytorialnego,
- 7) powiatowe centra pomocy rodzinie,

- 8) Urząd Wysokiego Komisarza Narodów Zjednoczonych do Spraw Uchodźców oraz inne instytucje i organizacje społeczne, w których zakresie działania znajdują się w szczególności sprawy cudzoziemców.

## 2. Konsultacje

Projekt ustawy został opracowany w resorcie spraw wewnętrznych i administracji i w procesie uzgodnień międzyresortowych został przedstawiony do zaopiniowania członkom Rady Ministrów, Radzie do Spraw Uchodźców, Prezesowi Rządowego Centrum Legislacji i wojewodom.

Projekt ustawy został przedstawiony do zaopiniowania przez Komisję Wspólną Rządu i Samorządu Terytorialnego, która zaopiniowała projekt pozytywnie.

W ramach konsultacji społecznych i w celu wykonania obowiązku wynikającego z art. 5 ustawy z dnia 7 lipca 2005 r. o działalności lobbingskiej w procesie stanowienia prawa (Dz. U. Nr 169, poz. 1414) projekt ustawy został zamieszczony na stronie internetowej Ministerstwa Spraw Wewnętrznych i Administracji. Wnioskodawca nie otrzymał zgłoszeń podmiotów zainteresowanych pracami nad projektem ustawy w trybie przepisów tej ustawy.

Projekt ustawy był konsultowany z Biurem Wysokiego Komisarza Narodów Zjednoczonych do Spraw Uchodźców, Helsińską Fundacją Praw Człowieka, Stowarzyszeniem Praw Człowieka im. Haliny Nieć, Sekcją Praw Człowieka Uniwersyteckiej Poradni Prawnej UJ i Stowarzyszeniem Uchodźców w Rzeczypospolitej Polskiej.

Zgłoszone przez ww. podmioty spostrzeżenia dały podstawę do weryfikacji niektórych pierwotnie proponowanych rozwiązań. Wprowadzone do projektu ustawy poprawki polegają na pełniejszym dostosowaniu projektu do regulacji zawartej w przepisach dyrektywy Rady 2004/83/WE z dnia 29 kwietnia 2004 r. w sprawie minimalnych norm dla kwalifikacji i statusu obywateli państw trzecich lub bezpaństwowców jako uchodźców lub jako osoby, które z innych względów potrzebują międzynarodowej ochrony oraz

zawartości przyznawanej pomocy, oraz dyrektywy Rady 2005/85/WE z dnia 1 grudnia 2005 r. w sprawie ustanowienia minimalnych norm dotyczących procedur nadawania i cofania statusu uchodźcy w Państwach Członkowskich. Ponadto zrezygnowano z:

- dodatkowej klauzuli pozwalającej na odmowę nadania statusu uchodźcy ze względu na zagrożenie dla bezpieczeństwa państwa lub prawomocne skazanie za zbrodnię, jako sprzecznej z postanowieniami Konwencji dotyczącej statusu uchodźców, sporządzonej w Genewie dnia 28 lipca 1951 r.,
- wdrożenia art. 4 ust. 5 dyrektywy Rady 2004/83/WE, który ogranicza prawa wnioskodawcy w postępowaniu dowodowym w stosunku do zasad przewidzianych w art. 80 Kodeksu postępowania administracyjnego,
- niedopuszczalności uzyskania statusu uchodźcy w przypadku osoby posiadającej zezwolenie na osiedlenie się.

Wprowadzono rozwiązania umożliwiające korzystanie z pomocy państwa przez osoby ubiegające się o nadanie statusu uchodźcy po skorzystaniu uprzednio z pomocy w dobrowolnym wyjeździe z terytorium Rzeczypospolitej Polskiej.

Korzystniej została ukształtowana pozycja małżonka wnioskodawcy w postępowaniu o nadanie statusu uchodźcy. Odstąpiono od zasady, że nie jest on stroną postępowania.

### 3. Wpływ regulacji na sektor finansów publicznych

Skutki finansowe związane z wejściem w życie projektowanej ustawy obejmą:

- koszty związane z wydłużeniem o 30 dni czasu trwania orzekanych wobec cudzoziemca środków przymusu skutkujących pozbawieniem wolności

Koszt 1-dniowego pobytu cudzoziemca w strzeżonym ośrodku wynosi ok. 25 zł, a w areszcie w celu wydalenia – ok. 40 zł, a zatem można przyjąć, że średni koszt 1-dniowego pobytu cudzoziemca w strzeżonym ośrodku i areszcie w celu wydalenia wynosi 32,50 zł. Nie da się przewidzieć liczby cudzoziemców, którzy mogą zostać zatrzymani na podstawie art. 86 ustawy z dnia 13 czerwca 2003 r. o udzielaniu cudzoziemcom ochrony na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej. W 2005 r. zatrzymanych zostało 537 cudzoziemców, a w 2006 r. 309 cudzoziemców. Przy założeniu, że w 2007 r. zatrzymanych zostanie 500 cudzoziemców, koszty związane z umieszczeniem tych osób w strzeżonym ośrodku lub areszcie w celu wydalenia na okres 60 dni, czyli o 30 dni dłużej niż obecnie, wyniosą 4 875 000 zł (32,50 zł x 30 dni x 500 osób),

- koszty związane z wprowadzeniem zasiłku pogrzebowego

Koszty te mogą wynieść w stosunku rocznym ok. 15 975 zł. Kwota ta została wyliczona przy uwzględnieniu wysokości zasiłku pogrzebowego wypłacanego przez Zakład Ubezpieczeń Społecznych – 5 325,02 zł, tj. 200% przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia w IV kwartale 2006 r., oraz liczby możliwych zgonów cudzoziemców ubiegających się o nadanie statusu uchodźcy, którzy posiadają świadczenia socjalne. W 2005 r. odnotowano trzy przypadki zgonu takich cudzoziemców, zaś w 2006 r. jeden przypadek,

- koszty związane z modernizacją Systemu Pobyt, której konieczność wynika ze zmian przepisów dotyczących rejestrów spraw o nadanie statusu uchodźcy i o udzielenie pomocy ubiegającym się o nadanie statusu uchodźcy oraz zmian pochodnych, oraz ze zwiększeniem liczby wydawanych dokumentów podróży przewidzianych w Konwencji Genewskiej, wobec przyjęcia zasady, w myśl której dokumenty te będą wydawane także osobom małoletnim

Łącznie koszty te wyniosą ok. 230 000 zł,

- koszty związane z integracją osób, posiadających ochronę uzupełniającą

W ośrodkach dla cudzoziemców ubiegających się o nadanie statusu uchodźcy przebywa coraz większa grupa osób, które po otrzymaniu zgody na pobyt tolerowany wystąpiły ponownie o nadanie statusu uchodźcy. Jak wynika z danych Urzędu do Spraw Repatriacji i Cudzoziemców jest to 90% cudzoziemców, którym w wyniku postępowania uchodźczego udzielono zgody na pobyt tolerowany. Takie działanie cudzoziemców ma na celu przedłużenie okresu korzystania ze świadczeń przysługujących ubiegającym się o nadanie statusu uchodźcy. Osoby te nie dysponują możliwością uzyskania mieszkania na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej zarówno na wolnym rynku, z braku środków finansowych, jak i w drodze administracyjnej (od gminy).

W 2006 r. przedłużone udzielanie pomocy objęło ok. 1.900 osób, w tym jak wskazują statystyki, pomoc w ośrodku dla cudzoziemców ubiegających się o nadanie statusu uchodźcy uzyskało 85% tej grupy (tj. 1.615 osób), a poza ośrodkiem – przez wypłatę świadczenia pieniężnego – 15% tej grupy (tj. 285 osób). Koszt pobytu cudzoziemców w ośrodkach wyniósł 20 979 431,40 zł, zakładając, że miesięczny średni koszt utrzymania jednej osoby wynosi 1 082,53 zł. Natomiast świadczenia dla osób przebywających poza ośrodkiem wyniosły szacunkowo ok. 1 590 300 zł. Łączne wydatki na pomoc dla cudzoziemców posiadających zgodę na pobyt tolerowany, którzy złożyli kolejny wniosek o nadanie statusu uchodźcy, wyniosły ok. 22 570 000 zł.

Możliwość uzyskiwania pomocy po złożeniu kolejnego wniosku o nadanie statusu uchodźcy została ograniczona od dnia 26 sierpnia 2006 r. w wyniku nowelizacji ustawy z dnia 13 czerwca 2003 r. o udzielaniu cudzoziemcom ochrony na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej. Nie rozwiązuje to jednak problemu społecznego. Jediną możliwą formą dokonania tego jest objęcie osób, które uzyskają na



podstawie niniejszej ustawy ochronę uzupełniającą, pomocą integracyjną na zasadach przewidzianych dotąd dla uznanych uchodźców. Jest to również konieczne, ponieważ, jak wskazują dotychczasowe doświadczenia oraz ocena sytuacji politycznej w miejscach pochodzenia osób ubiegających się w Rzeczypospolitej Polskiej o nadanie statusu uchodźcy, brak jest nadziei na szybki powrót tych osób do ich krajów pochodzenia. Uzyskane w ramach programu integracyjnego środki pozwolą zainteresowanym rozpocząć nowe życie w Polsce.

Biorąc pod uwagę liczbę wydawanych dotychczas w kolejnych latach, w wyniku postępowania o nadanie statusu uchodźcy, decyzji udzielających zgodę na pobyt tolerowany dla osób, które na podstawie nowych przepisów uzyskiwać będą ochronę uzupełniającą, w tym liczbę tego rodzaju decyzji wydanych w 2006 r. (2 048), liczbę czekających na rozpatrzenie wniosków o nadanie statusu uchodźcy, należy przyjąć, że w 2007 r. liczba osób, które uzyskają ochronę uzupełniającą i skorzysta z programu integracji przewidzianego w ustawie z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej wyniesie ok. 600.

Jak wynika z prowadzonych przez Urząd do Spraw Repatriacji i Cudzoziemców statystyk, w grupie tej będzie ok. 16% osób samotnych (96), ok. 8% rodzin składających się z dwóch osób (48), ok. 16% rodzin składających się z trzech osób (96) i ok. 60% rodzin składających się z czterech lub więcej osób (360). Pierwsza z tych kategorii osób uzyska prawo do świadczeń pieniężnych na integrację w wysokości 1 190 zł miesięcznie na osobę, druga – w wysokości 804 zł, trzecia – w wysokości 689 zł, a czwarta – w wysokości 574 zł. Maksymalna wysokość świadczeń dla tej grupy w 2007 r. może więc wynieść ok. 432 000 zł miesięcznie, czyli od września do grudnia 2007 r. – 1 728 000 zł.

Biorąc powyższe pod uwagę kwota niezbędna na pomoc integracyjną w 2008 r. powinna być niższa od kwoty, która w ustawie budżetowej jest przewidziana obecnie na udzielanie pomocy tej grupie cu-

dzwoziemców na dotychczasowych zasadach. Wprowadzenie pomocy integracyjnej dla osób posiadających ochronę uzupełniającą nie powinno spowodować wzrostu wydatków z budżetu państwa na udzielanie cudzoziemcom pomocy na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, a jedynie konieczność innego ich zaplanowania,

- koszty związane z przyznawaniem i wypłacaniem zasiłków celowych, a także udzielaniem schronienia, posiłku i niezbędnego ubrania cudzoziemcom, którzy uzyskali zgodę na pobyt tolerowany na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej

Zgodnie z informacjami uzyskanymi z Ministerstwa Pracy i Polityki Społecznej średnie koszty świadczeń udzielonych na osobę w 2006 r. wyniosły: w przypadku zasiłku celowego – 550 zł, schronienia – 1 777 zł, posiłku – 356 zł, ubrania – 157 zł. Przyjmując założenie, że rocznie ok. 70 cudzoziemców otrzyma zgodę na pobyt tolerowany w Rzeczypospolitej Polskiej i wszyscy skorzystają z ww. form pomocy, to koszty związane z jej udzielaniem wyniosą rocznie 198 800 zł,

- koszty związane z potrzebą zwiększenia zatrudnienia w Urzędzie do Spraw Repatriacji i Cudzoziemców w Departamencie Postępowań Uchodźczych i Azylowych

Potrzeba zwiększenia zatrudnienia w Urzędzie (2 specjalistów, 2 starszych specjalistów, 2 głównych specjalistów) wynika z rozszerzenia zadań oraz z konieczności zapewnienia sprawności i terminowości prowadzonych postępowań. Zmodyfikowanie dotychczas istniejącego modelu jednolitego postępowania w sprawach o nadanie statusu uchodźcy, w szczególności przez wprowadzenie nowych przesłanek do udzielenia zgody na pobyt tolerowany, tj. w sytuacjach, kiedy wydalenie cudzoziemca naruszałoby prawo do życia rodzinnego lub naruszałoby prawa dziecka, a także przyznanie cudzoziemcom, którzy na mocy nowych przepisów otrzymają ochronę uzupełniającą, prawa do pomocy integracyjnej, spowoduje wzrost liczby spraw prowadzonych przez Urząd.

Ze względu na konieczność zagwarantowania cudzoziemcom dwuinstancyjności postępowania administracyjnego Rada do Spraw Uchodźców najprawdopodobniej uchyli i przekaże do ponownego rozpatrzenia wszystkie sprawy niezakończone przed tym organem przed wejściem w życie projektowanej ustawy. Taka sytuacja miała miejsce po wejściu w życie w 2003 r. ustawy o udzielaniu cudzoziemcom ochrony na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, która wprowadziła nowy rodzaj ochrony udzielanej w toku postępowania o nadanie statusu uchodźcy – zgodę na pobyt tolerowany.

Koszty związane ze zwiększeniem liczby osób zatrudnionych w Urzędzie do Spraw Repatriacji i Cudzoziemców wyniosą ok. 281 000 zł w skali roku. Dodatkowo koszty te obejmą wydatki rzeczowe (wyposażenie stanowisk pracy) w wysokości ok. 5 000 zł na osobę,

- koszty związane z udzielaniem cudzoziemcom świadczeń opieki zdrowotnej

Przyjmuje się, że w 2007 r. koszty te wyniosą ok. 4 673 692 zł, w tym 4 250 000 zł – kwota przewidziana na leczenia, a 423 692 zł – na leki.

Jednocześnie należy zaznaczyć, że zasady udzielania świadczeń opieki zdrowotnej nie ulegają zmianie w stosunku do obecnie obowiązujących rozwiązań.

W związku z likwidacją instytucji opiekuna faktycznego małoletnich bez opieki wydatki budżetu państwa zostaną pomniejszone o ok. 1 000 zł (koszty przejazdów opiekunów faktycznych w celu wzięcia udziału w przesłuchaniu małoletniego oraz koszty rozmów telefonicznych). W 2005 r. kwota na przejazdy wyniosła 285,60 zł, a w 2006 r. – 134,40 zł.

Przyznanie w pozostałych ustawach określonych uprawnień cudzoziemcom posiadającym ochronę uzupełniającą, m.in. prawa do świadczeń rodzinnych, prawa do pomocy społecznej, nie spowoduje żadnych dodatkowych kosztów, ponieważ będą to osoby, które obecnie korzystają z tych uprawnień z racji posiadania zgody na pobyt tolerowany. Liczba osób, które będą korzystały ze świadczeń nie ulegnie zmianie. Zmianie

ulegnie jedynie tytuł pobytowy uprawniający do korzystania z określonych świadczeń. Powyższe wynika z faktu, że wprowadzona w projekcie ustawy nowa instytucja ochrony uzupełniającej będzie odnosiła się do tych cudzoziemców, którym w myśl obecnie obowiązujących przepisów udzielano zgody na pobyt tolerowany. Wprowadzenie do konkretnych przepisów kategorii osób posiadających ochronę uzupełniającą nie oznacza, że został rozszerzony krąg osób uprawnionych do poszczególnych świadczeń.

Środki na pokrycie kosztów związanych z wejściem w życie projektowanej ustawy są zabezpieczone w ustawie budżetowej na rok 2007.

Koszty te zostaną pokryte w następujący sposób:

- z części 83 – rezerwy celowe – w wysokości 2 500 000 zł, przeznaczonej obecnie zgodnie z ustawą budżetową na pomoc dla osób, które uzyskały zgodę na pobyt tolerowany, a która w związku z wejściem w życie niniejszej ustawy będzie przeznaczona na pokrycie kosztów związanych z integracją osób, którym zostanie udzielona w Polsce ochrona uzupełniająca, a także kosztów związanych z przyznawaniem i wypłacaniem zasiłków celowych oraz udzielaniem schronienia, posiłku i niezbędnego ubrania cudzoziemcom, którym zostanie udzielona zgoda na pobyt tolerowany na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej,
- z rezerwy celowej utworzonej dla państwowych jednostek budżetowych na zwiększenia wynikające ze zmian organizacyjnych i nowych zadań, na podstawie art. 15 ust. 2 ustawy budżetowej na rok 2007 – koszty związane ze zwiększeniem liczby osób zatrudnionych w Urzędzie do Spraw Repatriacji i Cudzoziemców,
- z części 42 – sprawy wewnętrzne – pozostałe koszty.

Przewidziane w projekcie ustawy zmiany nie spowodują skutków finansowych dla budżetów jednostek samorządu terytorialnego, gdyż zmiany zaproponowane w ustawie z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej, dotyczące:

- udzielania pomocy osobom mającym trudności w integracji ze środowiskiem, które otrzymają w Polsce ochronę uzupełniającą,
- przyznawania i wypłacania zasiłków celowych, a także udzielania schronienia, posiłku i niezbędnego ubrania cudzoziemcom, którzy uzyskali zgodę na pobyt tolerowany na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej,

będą finansowane z rezerwy celowej budżetu państwa, tzn. w 2007 r.

- z rezerwy celowej, która zgodnie z ustawą budżetową obecnie nosi nazwę „Pomoc dla osób, które uzyskały zgodę na pobyt tolerowany”, której przeznaczenie zostanie zmienione w trybie art. 133 ust. 5 ustawy z dnia 30 czerwca 2005 r. o finansach publicznych (Dz. U. Nr 249, poz. 2104 i Nr 169, poz. 1420 oraz z 2006 r. Nr 45, poz. 319, Nr 104, poz. 708, Nr 170, poz. 1217 i 1218, Nr 187, poz. 1381 i Nr 249, poz. 1832), w związku z wejściem w życie niniejszej ustawy, tak aby dotyczyła pokrycia kosztów związanych z integracją osób, którym zostanie udzielona w Polsce ochrona uzupełniająca, a także kosztów związanych z przyznawaniem i wypłacaniem zasiłków celowych oraz udzielaniem schronienia, posiłku i niezbędnego ubrania cudzoziemcom, którym zostanie udzielona zgoda na pobyt tolerowany na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, a w 2008 r.
- z rezerwy przeznaczonej na ten cel.

Biorąc pod uwagę powyższe szacunkowe wyliczenia, wskazujące, że niektóre z wprowadzonych w projekcie ustawy rozwiązań skutkować będą zwiększeniem wydatków z budżetu państwa, a inne ich zmniejszeniem oraz fakt, iż precyzyjne obliczenie kosztów nowych zadań wynikających z projektu ustawy w chwili obecnej nie jest możliwe, należy stwierdzić, że wejście w życie projektowanej regulacji per saldo nie spowoduje dodatkowego obciążenia dla sektora finansów publicznych. Można natomiast spodziewać się dodatkowych oszczędności dla budżetu państwa, związanych z wejściem w życie ustawy. Dokładne ich wyliczenie na tym etapie jest jednak niemożliwe.

4. Wpływ regulacji na rynek pracy, konkurencyjność gospodarki i przedsiębiorczość oraz sytuację i rozwój regionalny

Wejście w życie ustawy nie będzie miało wpływu na rynek pracy, konkurencyjność gospodarki i przedsiębiorczość oraz sytuację i rozwój regionalny, ponieważ grupa osób, która ma dostęp do rynku pracy lub prowadzenia działalności gospodarczej nie ulegnie zmianie, tylko będzie korzystała z dwóch różnych form ochrony.



URZĄD  
KOMITETU INTEGRACJI EUROPEJSKIEJ  
SEKRETARZ  
KOMITETU INTEGRACJI EUROPEJSKIEJ  
SEKRETARZ STANU

*Ewa Ośniecka - Tamecka*

Min.EOT/1413 /2007/DP/mg

Warszawa, 18.06 2007 r.

**Pani Jolanta Rusiniak**  
Sekretarz Rady Ministrów

Opinia o zgodności z prawem Unii Europejskiej projektu ustawy o zmianie ustawy o udzielaniu cudzoziemcom ochrony na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej oraz niektórych innych ustaw, wyrażona na podstawie art. 2, ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 8 sierpnia 1996 r. o Komitecie Integracji Europejskiej (Dz. U. Nr 106, poz. 494) przez Sekretarza Komitetu Integracji Europejskiej, Panią Ewę Ośniecką - Tamecką, działającą z upoważnienia Przewodniczącego Komitetu Integracji Europejskiej

*Szanowna Pani Minister!*

W związku z przedłożonym projektem (pismo nr RM-10-89-07 z dn. 8 czerwca br.), pozwalam sobie wyrazić następującą opinię:

**Projektowana ustawa jest zgodna z prawem Unii Europejskiej.**

*Z poważaniem,*

Do uprzejmej wiadomości:

Pan Janusz Kaczmarek

Minister Spraw Wewnętrznych i Administracji

2007-06-14

**ROZPORZĄDZENIE  
MINISTRA SPRAW WEWNĘTRZNYCH I ADMINISTRACJI<sup>1)</sup>**

z dnia

**w sprawie wzoru formularza wniosku o nadanie statusu uchodźcy**

Na podstawie art. 54 ustawy z dnia 13 czerwca 2003 r. o udzielaniu cudzoziemcom ochrony na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. z 2006 r. Nr 234, poz. 1695 i 2007 r. Nr ..., poz. ...) zarządza się, co następuje:

**§ 1.** Rozporządzenie określa wzór formularza wniosku o nadanie statusu uchodźcy.

**§ 2.** Wzór formularza wniosku o nadanie statusu uchodźcy stanowi załącznik do rozporządzenia.

**§ 3.** Rozporządzenie wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia.<sup>2)</sup>

**MINISTER  
SPRAW WEWNĘTRZNYCH  
I ADMINISTRACJI**

---

<sup>1)</sup> Minister Spraw Wewnętrznych i Administracji kieruje działem administracji rządowej - sprawy wewnętrzne, na podstawie § 1 ust. 2 pkt 3 rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 18 lipca 2006 r. w sprawie szczegółowego zakresu działania Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji (Dz. U. Nr 131, poz. 919 i z 2007 r. Nr 38, poz. 245).

<sup>2)</sup> Niniejsze rozporządzenie było poprzedzone rozporządzeniem Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 4 sierpnia 2003 r. w sprawie wzorów formularzy wniosków i wzorów dokumentów w postępowaniu o nadanie statusu uchodźcy (Dz. U. Nr 150, poz. 1458), które utraciło moc z dniem wejścia w życie niniejszego rozporządzenia w zakresie dotyczącym wniosku o nadanie statusu uchodźcy, na podstawie art. 21 ust. 1 ustawy z dnia ..... 2007 r. o zmianie ustawy o udzielaniu cudzoziemcom ochrony na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. Nr ..., poz. ...).



Załącznik  
do rozporządzenia  
Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji  
z dnia

WZÓR

(pieczęć organu przyjmującego wniosek) /  
(stamp of the authority accepting the application) /  
(печать органа, который принимает заявление)

				/			/		
rok / year / год				miesiąc / month / месяц				dzień / day / день	

(miejsce i data złożenia wniosku) /  
(place and date of filing the application) / (место  
и дата подачи заявления)

Przed wypełnieniem wniosku proszę zapoznać się z pouczeniem na stronie 15.

Before filling in the application form, please read the instructions on page 15.  
Перед заполнением заявления необходимо ознакомиться с разъяснением на стр. 15.

**Fotografia  
wnioskodawcy /**  
Photo of the applicant /  
Фотография заявителя

(4,5 cm x 3,5 cm)

**Fotografia małżonka w  
imieniu którego  
wnioskodawca składa  
niniejszy wniosek /**

Photo of applicant's  
spouse on behalf of whom  
he/she applies /  
Фотография супруга (и),  
от имени которого (ой)  
заявитель подаёт  
настоящее заявление

(4,5 cm x 3,5 cm)

**WNIOSEK O NADANIE STATUSU UCHODźCY /  
APPLICATION FOR GRANTING THE REFUGEE STATUS /  
ЗАЯВЛЕНИЕ О ПРИЗНАНИИ СТАТУСА БЕЖЕНЦА**

**do Szefa Urzędu do Spraw Cudzoziemców /**  
to the Chief of the Office for Aliens /  
Главе Управления по делам Иностранцев

**Miejsce na fotografie małoletnich dzieci, w imieniu których wnioskodawca składa niniejszy wniosek /**  
Place for the photos of minor children on behalf of whom the alien applies /  
Место на фотографии несовершеннолетних детей, от имени которых заявитель подаёт заявление

**Wnoszę o nadanie statusu uchodźcy, zgodnie z ustawą z dnia 13 czerwca 2003 r. o udzielaniu cudzoziemcom ochrony na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U z 2006 r. Nr 234, poz. 1695).**

I request to grant the status of refugee in the meaning of the Act of 13 June 2003 on granting protection to aliens in the territory of the Republic Of Poland (Official Journal of 2006, No 234, item 1695).

Подаю заявление о признании статуса беженца, согласно закону от 13 июня 2003 г. о предоставлении иностранцам охраны на территории Республики Польша (Законодательный вестник от 2006 г., № 234, поз. 1695).



Colour of eyes / Цвет глаз:

**Znaki szczególne / Special marks /**   
Особые приметы:

12. **Obywatelstwo (obywatelstwa) /**   
Citizenship (s) / Гражданство  
(гражданства):

13. **Narodowość (przynależność do grupy etnicznej) / Nationality (ethnic origin) /**   
Национальность (принадлежность к этнической группе):

14. **Wyznanie / Religion /**   
Вероисповедание:

15. **Stan cywilny / Marital status /**   
Семейное положение:

16. **Kraj pochodzenia / Country of**   
origin / Страна происхождения:

17. **Ostatnie miejsce zamieszkania w kraju pochodzenia / Last place of residence in the country of origin /**   
Последнее место проживания в стране  
происхождения:

**Region (prowincja) / Region**   
(province) / Район (область):

**Miejscowość / Town / Местность:**

**Okres od / Period from / Период с:**  /  /  **Do / To /**  /  /   
rok / year / год miesiąc / month / dzień / day / До: rok / year / год miesiąc / month / dzień / day /  
/ месяц / день

18. **Wykształcenie / Education /**   
Образование:

19. **Ostatnie miejsce pracy w kraju pochodzenia / Last place of employment in the country of origin /**   
Последнее место работы в стране  
происхождения:

**Zawód wykonywany / Exercised**   
profession / Профессия:

**Nazwa zakładu pracy / Name of the**   
employer / Название места работы:

**Miejscowość / Town / Местность:**

**Okres od / Period from / Период с:**  /  /  **Do / To**  /  /   
rok / year / год miesiąc / month / dzień / day / / До: rok / year / год miesiąc / month / dzień / day /  
/ месяц / день

20. **Czy odbył(a) Pan(i) służbę wojskową w kraju pochodzenia? / Did you serve in the military in the country of origin? /** Проходили ли Вы  
военную службу в стране происхождения?\*

**Tak / Yes / Да**

**Nie / No / Нет**

- jeżeli tak, proszę podać okres i miejsce służby oraz nazwę jednostki / if the answer is positive please state the period and place of military service  
and the name of the military unit / если да, просьба указать период и место службы, а также название части:

.....  
.....

21. **Proszę określić swój obecny stan zdrowia / Please define your current health condition /** Просьба определить свое состояние здоровья в  
настоящее время:

a) **przebyte poważne choroby i operacje / major diseases and surgeries /** перенесенные серьезные болезни и операции:

.....  
.....  
.....  
.....

b) **choroby przewlekłe** / chronic diseases / хронические болезни:

.....  
.....  
.....  
.....

c) **jeżeli jest Pan(i) osobą niepełnosprawną, proszę określić na czym ta niepełnosprawność polega** / if you are a disabled person please identify the disability / в случае если Вы являетесь инвалидом, просьба указать, в чем заключается инвалидность:

.....  
.....  
.....  
.....

**B. INNE DANE DOTYCZĄCE CUDZOZIEMCA NIEZBĘDNE DO PRZEPROWADZENIA POSTĘPOWANIA O NADANIE STATUSU UCHODŹCY / OTHER DATA REGARDING THE FOREIGNER NECESSARY TO CONDUCT PROCEEDINGS TO GRANT REFUGEE STATUS / ДРУГАЯ ИНФОРМАЦИЯ ОБ ИНОСТРАНЦЕ, НЕОБХОДИМАЯ ДЛЯ ПРОВЕДЕНИЯ ПРОЦЕДУРЫ О ПРИЗНАНИИ СТАТУСА БЕЖЕНЦА**

1. **Czy ubiegał(a) się Pan(i) wcześniej o nadanie statusu uchodźcy w Rzeczypospolitej Polskiej lub w innym kraju?** / Have you applied before for granting the refugee status in the Republic of Poland or any other country? / Ходатайствовали ли Вы ранее о признании статуса беженца в Республике Польше или в другой стране?\*

**Tak** / Yes / Да       **Nie** / No / Нет

- **jeżeli tak, proszę podać** / if the answer is positive please state / если да, просьба указать:

<b>Kraj</b> / Country / Страна	<b>Rok</b> / Year / Год	<b>Rodzaj decyzji (pozytywna, negatywna, brak decyzji)</b> / Type of the decision (positive, negative, no decision) / Вид решения (положительное, отрицательное, отсутствие решения)

2. **Posiadane dokumenty, wydane przez władze kraju pochodzenia** / Held documents issued by the authorities of the country of origin / Имеющиеся документы, выданные органами власти страны происхождения:

a) **dokument podróży** / travel document / проездной документ:

**Nazwa dokumentu** / Name of the document / Название документа:

**Seria** /  **Numer** / Number /   
Series / Серия:                      Номер:

**Data wydania** / Date of issue / Дата выдачи:  /  /  rok / year / год    miesiąc / month / месяц    dzień / day / день    **Data upływu ważności** / Expiry date / Дата истечения срока действительности:  /  /  rok / year / год    miesiąc / month / месяц    dzień / day / день

**Organ wydający** / Issued by / Орган выдачи документа:

**Liczba wpisanych osób** / Number of entered individuals / Количество вписанных лиц:

b) **inne dokumenty potwierdzające tożsamość** / other documents confirming the identity / другие документы, удостоверяющие личность:

3. **Posiadane dokumenty, wydane przez władze Rzeczypospolitej Polskiej** / Held documents issued by the authorities of the Republic of Poland / Имеющиеся документы, выданные органами власти Республики Польша:

a) **karta pobytu** / residency card / карта пребывания:



Tak / Yes / Да

Nie / No / Нет

- jeżeli tak to proszę podać kiedy, na jak długo, do jakiego kraju, w jakim celu / if the answer is positive please state for how long, to which country and for what purpose / если да - просьба указать когда, на какое время, в какую страну, с какой целью:

---

---

---

8. Wizy lub zezwolenia na pobyt wydane przez organy innych państw wnioskodawcy oraz osobom, w imieniu których wnioskodawca składa niniejszy wniosek / Visas or residence permits issued by authorities of other countries to the applicant or persons of behalf of whom the alien applies / Визы и разрешения на пребывание, выданные органами других стран заявителю или лицам, от имени которых заявитель подает настоящее заявление:

---

---

---

---

**D. DANE DOTYCZĄCE WJAZDU I POBYTU NA TERYTORIUM RZECZPOSPOLITEJ POLSKIEJ / DATA REGARDING THE ENTRY AND STAY IN THE TERRITORY OF THE REPUBLIC OF POLAND / ИНФОРМАЦИЯ О ВЫЕЗДЕ И ПРЕБЫВАНИИ НА ТЕРРИТОРИИ РЕСПУБЛИКИ ПОЛЬША**

1. Czy w okresie ostatnich 5 lat przebywał(a) Pan (i) na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej? / Have you been staying in the territory of the Republic of Poland within last 5 years? / Пребывали ли Вы в течение последних пяти лет на территории Республики Польши?\*

Tak / Yes / Да

Nie / No / Нет

- jeżeli tak, proszę podać okres i cel pobytu / if the answer is positive please state the period and purpose of visit / если да, просьба указать период времени и цель пребывания:

---

---

---

2. Czy wobec Pana (Pani) osoby wydano decyzję o wydaleniu lub zobowiązaniu do opuszczenia terytorium Rzeczypospolitej Polskiej? / Was a decision issued regarding your expulsion or the obligation to leave the territory of the Republic of Poland? / Было ли выдано по отношению к Вам решение о высылке или обязанности покинуть Республику Польша?\*

Tak / Yes / Да

Nie / No / Нет

- jeżeli tak, proszę podać okoliczności / if the answer is positive please describe the circumstances / если да, просьба указать, при каких обстоятельствах:

---

---

---

---

3. Dane dotyczące podróży do Rzeczypospolitej Polskiej / Data regarding the trip to the Republic of Poland / Информация о поездке в Республику Польша:

a) kraje tranzytu (proszę wskazać, z którego kraju nastąpił wjazd na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej) / transit countries (please indicate, which country did you enter the territory of the Republic of Poland from) / транзитные страны (просьба указать, из какой страны был осуществлен въезд на территорию Республики Польша):

---

---

b) środki transportu / means of transport / транспортные средства:

---

---

---

---

c) **kraj ostatniego pobytu po wyjeździe z kraju pochodzenia z uwzględnieniem charakteru i celu pobytu** / country of the last stay after leaving the country of origin including the nature and purpose of a visit / страна последнего пребывания после выезда из страны происхождения с учетом характера и цели пребывания:

4. **Dane dotyczące ostatniego wjazdu na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej** / Data concerning the last entry to the territory of the Republic of Poland / Информация относительно последнего въезда на территорию Республики Польша:

a) **data wjazdu** / date of entry / дата въезда:

				/					/		
rok / year / год				miesiąc / month /				dzień / day /			
				miesiąc				dzień			

b) **miejsce wjazdu** /place of entry / место въезда:

--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

c) **sposób wjazdu** / method of entry / способ въезда\*:

**legalny** / legal / легальный           **nielegalny** / illegal / нелегальный

d) **dokument uprawniający do wjazdu na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej (jeżeli jest inny niż wskazany w części B)** / document entitling to entry the territory of the Republic of Poland (if other than indicated in Section B) / Документ, который дает право на въезд на территорию Республики Польша (если другой, чем указанный в части B):

5. **Dane dotyczące aktualnego pobytu na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej** / Data regarding the current stay in the territory of the Republic of Poland / Информация относительно пребывания в настоящее время на территории Республики Польша\*:

**legalny** / legal / легальное           **nielegalny** / illegal / нелегальное

- jeżeli legalny, proszę podać / if legal please state / в случае если легальный, просьба указать:

a) **podstawę pobytu (wiza, zezwolenie na zamieszkanie na czas oznaczony, inna)** / the legal grounds of the visit (visa, temporary residency permit, other) / основание для пребывания (виза, разрешение на проживание в течение определенного времени, другое):

b) **dzień, od którego pobyt na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej jest nielegalny** / date, as of which the stay in the territory of the Republic of Poland is illegal / день, с которого пребывание на территории Республики Польша является нелегальным:

				/				/		
rok / year / год				miesiąc / month /				dzień / day /		
				miesiąc				dzień		

6. **Czym się Pan(i) zajmował(a) od momentu wjazdu na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej do chwili obecnej?** / What have you been doing since entering the territory of the Republic of Poland to date? / Чем Вы занимались с момента въезда на территорию Республики Польша по настоящее время?

7. **Miejsce pobytu na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej** / Place of residence in the territory of the Republic of Poland / Место пребывания на территории Республики Польша:

a) **miejsce zamieszkania** / place of residence / место проживания:

**Miejscowość** / Town / Местность: 

--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

**Ulica** / Street / Улица: 

--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

**Numer domu** / House No / 

--	--	--	--	--	--

**Numer mieszkania** / Apartment No / 

--	--	--	--	--	--

**Kod pocztowy** / Postal code / 

--	--	--	--	--	--

  
Почтовый индекс:

**Nazwa własna miejsca zamieszkania (mieszkanie prywatne, hotel, dom studencki)** / Definition of the place of residence (Private apartment, hotel, student's hostel) / Наименование места проживания (частная квартира, гостиница, студенческое общежитие):





6. **Przynależność do organizacji politycznych, religijnych, kulturalnych, społecznych, etnicznych** / Participation in political, religious, cultural, social, ethnic organisations / Принадлежность к политическим, религиозным, культурным, общественным, этническим:

Okres / Period / Период		Nazwa organizacji (nazwa oryginalna oraz skrót tej nazwy) / Name of the organisation (original name and its abbreviation) / Название организации (оригинальное название и его сокращение)	Rodzaj organizacji / Type of organisation / Вид организации	Sprawowana funkcja / Function held / Выполняемая функция
Od / From / С	Do / To / До			

7. **Czy ktokolwiek z członków Pana(i) rodziny posiada status uchodźcy lub ubiega(ł) się o nadanie statusu uchodźcy w Rzeczypospolitej Polskiej lub w innym państwie?** / Has any of the members of your family applied or obtained a refugee status in the Republic of Poland or other country? / Имеет ли кто-нибудь из членов Вашей семьи статус беженца либо ходатайствует (ходатайствовал) о признании статуса беженца в Республике Польша или других странах?\*

Tak / Yes / Да

Nie / No / Нет

- jeżeli tak, proszę podać ich / if the answer is positive please identify them / если да, просьба назвать их:

Imiona / Names / Имена	Nazwisko / Surname / Фамилия	Data urodzenia / Date of birth / Дата рождения	Stopień pokrewieństwa / Degree of kin / Степень родства	Adres miejsca pobytu / Residence address / Адрес места пребывания

8. **Czy ktokolwiek z członków Pana(i) rodziny przebywa na terytorium innego państwa członkowskiego?** / Has any of the members of your family resides in the territory of another Member States? / Находится ли кто-нибудь из членов Вашей семьи на территории другой страны-члена?\*

Tak / Yes / Да

Nie / No / Нет

- jeżeli tak, proszę podać ich / if the answer is positive please identify them / если да, просьба назвать их:

Imiona / Names / Имена	Nazwisko / Surname / Фамилия	Data i miejsce urodzenia / Date and place of Birth / Дата и место рождения	Stopień pokrewieństwa / Degree of kin / Степень родства	Adres miejsca zamieszkania / Residence address / Адрес места проживания

9. Proszę podać, wykorzystując dowolną ilość dodatkowych arkuszy, zasadnicze okoliczności, z powodu których, ubiega się Pan(i) o nadanie statusu uchodźcy w Rzeczypospolitej Polskiej. Proszę podać wszelkie informacje, które uważa Pan(i) za istotne dla Pana(i) wniosku, a dotyczące

**Pana(i); rasy, narodowości lub pochodzenia etnicznego, wyznania, przynależności do określonej grupy społecznej, przekonań politycznych, spodziewanych prześladowań, których doświadczyć może Pan(i) lub członkowie Pana(i) rodziny ze strony władz kraju pochodzenia lub innych organizacji (określić jakie). /**

Please state - using any number of additional sheets - the essential circumstances, because of which you are applying for refugee status in the Republic of Poland. Please provide any information which, in your opinion, is important for your application and regard among others your race, nationality or ethnic origin, religion, determined social group origin, political views, expected persecutions by the authorities of the country of origin or other organisations (please identify), which might be experienced by you or the members of your family. /

Просьба указать, используя произвольное количество дополнительных листов бумаги, основные обстоятельства, по причине которых Вы ходатайствуете о признании статуса беженца в Республике Польша. Просьба указать полную информацию, которую Вы считаете существенной для Вашего заявления, а именно касающиеся Вашей расы, национальности или этнического происхождения, вероисповедания, принадлежности к определенной общественной группе, политических убеждений, преследований, которые Вы(и) или члены Вашей семьи можете испытать со стороны властей страны происхождения или других организаций (перечислить какие).

---

---

---

---

---

---

---

---

---

---

---

---

---

---

---

---

---

---

---

---

---

---

**10. Proszę wymienić wszelkie dowody (dokumenty, legitymacje partyjne, materiały prasowe, inne), które dołącza Pan(i) do niniejszego wniosku / Please list any evidence (documents, party ID cards, press materials, other), which are attached by you to this application / Просьба перечислить все доказательства (документы, партийные билеты, материалы из прессы и другие), которые вы прилагаете к настоящему заявлению:**

---

---

---

---

---

---

---

---

---

---

---

---

---

---

---

---

---

---

---

---

---

---

**11. Proszę podać wszelkie inne informacje, które Pana(i) zdaniem mogą mieć związek ze złożonym przez Pana(i) wnioskiem o nadanie statusu uchodźcy w Rzeczypospolitej Polskiej, a nie znalazły się we wcześniejszych punktach niniejszego formularza / Please provide any other information, which in your opinion is relevant to your application to grant refugee status in the Republic of Poland, which have not been disclosed in the previous sections of this form / Просьба представить другую информацию, которая, по Вашему мнению, может иметь связь с поданным Вами заявлением о признании статуса беженца в Республике Польша и которая не нашла отображения в выше приведенных пунктах настоящего формуляра:**

---

---

---

---

---

---

---

---

---

---

---

---

---

---

---

---

---

---

---

---

---

---

**F. DANE DOTYCZĄCE OSÓB, W IMIENIU KTÓRYCH WNIOSKODAWCA SKŁADA NINIEJSZY WNIOSZEK / DATA ON PERSONS ON BEHALF OF WHOM THE ALIEN APPLIES/ ИНФОРМАЦИЯ О ЛИЦАХ, ОТ ИМЕНИ КОТОРЫХ ЗАЯВИТЕЛЬ ПОДАЕТ НАСТОЯЩЕЕ ЗАЯВЛЕНИЕ**

**1. Dane dotyczące małżonka wnioskodawcy / Data on applicant's spouse / Данные, касающиеся супруга (и) заявителя:**

a) **imiona i nazwisko w języku ojczystym / names and surname in mother tongue / имена и фамилия на родном языке:**

.....

b)\*  **mąż / husband / муж**  **żona / wife / жена**

c) **nazwisko / surname / фамилия:**

d) **nazwisko rodowe / family name / родовая фамилия:**

e) **imię (imiona) / name (names) / имя (имена):**

f) **inne używane poprzednio nazwiska (proszę podać okoliczności zmiany nazwiska) / other previously used surnames ( please state reasons for changing the surname) / другие фамилии, которые ранее носил заявитель (просьба описать обстоятельства изменения фамилии):**

.....

g) **imię ojca / father's name / имя отца:**

h) **imię matki / mother's name / имя матери:**

i) **data urodzenia / date of birth / дата рождения :**  /  /   
rok / year / год      miesiąc / month / месяц      dzień / day / день

j) **miejsce urodzenia / place of birth / место рождения:**

**kraj / country / страна:**

**region (prowincja) / region (province) / район (область) :**

**miejsowość / town / местность:**

k) **rysopis/ description / описание внешности:**

**Wzrost / Height / Рост:**  cm / см      **Kolor oczu / Colour of eyes / Цвет глаз:**

**Znaki szczególne / Special marks / Особенные приметы:**

l) **obywatelstwo (obywatelstwa) / citizenship (s) / гражданство (гражданства):**

m) **narodowość (przynależność do grupy etnicznej) / nationality (ethnic origin)/ национальность (принадлежность к этнической группе):**

n) **kraj pochodzenia / country of origin / страна происхождения:**

o) **wyznanie / religion / вероисповедание:**

p) **posiadane dokumenty potwierdzające tożsamości / ID documents held confirming identity / другие документы, удостоверяющие личность:**

.....

r) **miejsce zamieszkania na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej (jeżeli różni się od miejsca zamieszkania wnioskodawcy) / place of residence in the territory of the Republic of Poland, if different from the applicant's place of residence / место проживания на территории Республики Польша (если другое, чем место проживания заявителя):**

s) **obecny stan zdrowia** / your current health condition / состояние здоровья в настоящее время:

**przebyte poważne choroby i operacje** / major diseases and operations / перенесенные серьезные болезни и операции:

**choroby przewlekłe** / chronic diseases / хронические болезни:

**stopień niepełnosprawności** / identify the degree of disability / степень инвалидности:

t) **znajomość języków** / knowledge of languages / знание языков:

**ojczysty** / mother tongue / родной язык:

**inne (dotyczy języków, w których małżonek jest w stanie swobodnie się porozumieć)** / other (applies to the languages, in which the spouse can speak freely / другие языки (касается языков, на которых супруг(а) может свободно общаться):

2. **Dane małoletnich dzieci, w imieniu których składany jest wniosek** / Data on minor children on behalf of whom the alien applies: / Данные несовершеннолетних детей, от имени которых подано заявление:

	<b>Imiona</b> / Names / Имена	<b>Nazwisko</b> / Surnames / Фамилия	<b>Data urodzenia</b> / Date of birth / Дата рождения	<b>Płeć</b> / Sex / Пол	<b>Stan zdrowia</b> / Health condition / Состояние здоровья	<b>Imiona rodziców - nie dotyczy wniosku obejmującego oboje rodziców</b> / Names of parents - it doesn't concern application covering both of parents / Имена родителей - не касается заявления обоих родителей
1.						
2.						
3.						
4.						
5.						
6.						
7.						
8.						
9.						

**data i podpis wnioskodawcy** / date and signature of the applicant / дата и подпись заявителя)

**stanowisko służbowe, imię, nazwisko oraz podpis osoby przyjmującej wniosek** / position, name, surname and signature of the individual accepting the motion / служебная должность, имя, фамилия и подпись лица, принимающего заявление

**imię i nazwisko oraz podpis tłumacza języka** / name and surname of the translator of language / имя, фамилия и подпись переводчика языка

**Załączniki do wniosku / Attachments to the application / Приложения к заявлению (załącza wnioskodawca / attached by the applicant / прилагает заявитель):**

1. \_\_\_\_\_
2. \_\_\_\_\_
3. \_\_\_\_\_
4. \_\_\_\_\_
5. \_\_\_\_\_
6. \_\_\_\_\_
7. \_\_\_\_\_

**G. WZÓR PODPISU / SIGNATURE SPECIMEN / ОБРАЗЕЦ ПОДПИСИ**



(podpis wnioskodawcy / applicant's signature / подпись заявителя)

**H. ADNOTACJE URZĘDOWE / OFFICIAL NOTES / СЛУЖЕБНЫЕ ЗАМЕТКИ**

<b>Numer systemowy osoby /</b> System number of the individual / Системный номер лица:	<input type="text"/>
<b>Numer systemowy wniosku /</b> System number of the application / Системный номер заявления:	<input type="text"/>
<b>Numer EURODAC / EURODAC</b> Number / Номер EURODAC	<input type="text"/>

**Wniosek przyjęty / Application accepted / Заявление принято\*:**

**w ramach readmisji /** under readmission / в рамках реадмиссии  **poza readmisją /** outside readmission / вне реадмиссии

**Przyjęto do depozytu dokument podróży należący do wnioskodawcy / Travel document belonging to the applicant was taken into deposit / Принят в депозит проездной документ, принадлежащий заявителю:**

**Seria / Series /**  **Numer / Number /**   
Series: Номер:

**Data wydania / Date of issue / Дата выдачи:**  /  /  **Data upływu ważności /**  /  /   
rok / year / год miesiąc / month / dzień / day / день Expiry date / Дата истечения срока действительности: / miesiąc / month / dzień / day / день

**Organ wydający / Issued by / Орган выдачи**   
документа:



## POUCZENIE / INSTRUCTION / ОБЪЯСНЕНИЕ

- 1. Wniosek wypełnia się w języku polskim.**  
The application should be completed in Polish language.  
Заявление заполняется на польском языке.
- 2. Należy wypełnić wszystkie wymagane rubryki. W przypadku braku niezbędnych danych wniosek może być pozostawiony bez rozpoznania.**  
All required fields should be completed. In the case of a lack of necessary data the application might not be reviewed. Необходимо заполнить все требуемые рубрики. В случае отсутствия необходимых данных, заявление может быть оставлено без рассмотрения.
- 3. Formularz należy wypełnić czytelnie, drukowanymi literami.**  
The application should be completed legibly, in printed letters.  
Формуляр следует заполнять разборчиво, заглавными буквами.
- 4. W polach oznaczonych znakiem „\*“ należy wstawić „X” w odpowiednią rubrykę.**  
In the fields marked with „\*“, an „X” should be entered into appropriate box.  
В рубриках, обозначенных знаком „\*“, следует вставлять „X” в соответствующую рубрику.
- 5. W rubryce „płeć” wpisać M - mężczyzna, K - kobieta.**  
In the „sex” field M should be entered for a male and K for women.  
В рубрике „пол” следует вписать: M - мужчина, K - женщина.
- 6. W rubryce „stan cywilny” używać sformułowań: panna, kawaler, mężatka, żonaty, rozwiedziona, rozwiedziony, wdowa, wdowiec.**  
In the „marital status” box the following terms should be used: unmarried, married, divorced, widow (er), single.  
В рубрике „семейное положение” следует употреблять формулировки: незамужняя, неженат, замужем, женат, разведенная, разведенный, вдова, вдовец.
- 7. W przypadku braku dokumentu podróży lub jakiegokolwiek innego dokumentu stwierdzającego tożsamość należy wpisać słowo „brak”.**  
In the case of the lack of any travel document or any other document verifying identity, the word „none” should be entered.  
В случае отсутствия проездного документа или какого-либо другого документа, удостоверяющего личность, следует вписать слово „отсутствует”.
- 8. W przypadku braku miejsca zamieszkania na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej w chwili składania wniosku, w polu „miejsce zamieszkania” należy wpisać słowo „brak”.**  
In the case of the lack of a place of residence in the territory of the Republic of Poland at the time of filing the application, the word „none” should be entered in the „place of residence” field.  
В случае отсутствия места проживания на территории Республики Польши в момент подачи заявления, в рубрике „место проживания” следует вписать слово „отсутствует”.

## UZASADNIENIE

Projekt rozporządzenia stanowi wykonanie upoważnienia dla ministra właściwego do spraw wewnętrznych do wydania rozporządzenia określającego wzór formularza wniosku o nadanie statusu uchodźcy, zawartego w art. 54 ustawy z dnia 13 czerwca 2003 r. o udzielaniu cudzoziemcom ochrony na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. z 2006 r. Nr 234, poz. 1695), zwanej dalej „ustawą”, w brzmieniu nadanym ustawą z dnia ..... 2007 r. o zmianie ustawy o udzielaniu cudzoziemcom ochrony na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. Nr ..., poz. ...).

Obecnie wzór formularza wniosku o nadanie statusu uchodźcy jest określony w rozporządzeniu Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 4 sierpnia 2003 r. w sprawie wzorów formularzy wniosków i wzorów dokumentów w postępowaniu o nadanie statusu uchodźcy (Dz. U. Nr 150, poz. 1458), wydane na podstawie art. 39 ust. 1 ustawy. Zgodnie z art. 21 ust. 1 ustawy z dnia ..... 2007 r. o zmianie ustawy o udzielaniu cudzoziemcom ochrony na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej oraz niektórych innych ustaw, przepisy wykonawcze wydane na podstawie art. 39 ust. 1, art. 59, art. 62 ust. 2, art. 69, art. 80, art. 81 ust. 5, art. 88 ust. 2 i art. 89 ust. 3 zachowują moc do czasu wydania nowych przepisów wykonawczych.

Przepisy projektu rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji w sprawie wzoru formularza wniosku zasadniczo nie różnią się od przepisów zawartych w rozporządzeniu Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 4 sierpnia 2003 r. w sprawie wzorów formularzy wniosków i wzorów dokumentów w postępowaniu o nadanie statusu uchodźcy, w zakresie dotyczącym wzoru formularza wniosku o nadanie statusu uchodźcy. Zmianie uległ przepis zawierający upoważnienie do wydania rozporządzenia.

Wzór formularza wniosku o nadanie statusu uchodźcy zawiera, zgodnie z art. 27 ustawy z dnia 13 czerwca 2003 r. o udzielaniu cudzoziemcom ochrony na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, dane cudzoziemca, dzieci oraz małżonka w zakresie niezbędnym do przeprowadzenia tego postępowania. Są to zarówno dane osobowe wskazane w art. 8 ustawy, jak i inne dane niezbędne do przeprowadzenia postępowania o nadanie statusu uchodźcy. We wniosku określa się także kraj pochodzenia cudzoziemca oraz istotne zdarzenia będące przyczyną ubiegania się o nadanie statusu uchodźcy. Informacje te stanowią podstawę do uznania, czy wnioskodawca spełnia przesłanki nadania statusu uchodźcy określone w Konwencji Genewskiej.

Przewidziany w projekcie termin wejścia w życie rozporządzenia wynosi 14 dni od dnia ogłoszenia.

Projekt rozporządzenia jest zgodny z prawem Unii Europejskiej.

Projekt rozporządzenia nie zawiera przepisów technicznych, a zatem nie podlega notyfikacji, zgodnie z trybem przewidzianym w przepisach rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 23 grudnia 2002 r. w sprawie sposobu funkcjonowania krajowego systemu notyfikacji norm i aktów prawnych (Dz. U. Nr 239, poz. 2039 oraz z 2004 r. Nr 65, poz. 597).

Projekt rozporządzenia nie wymaga przedłożenia właściwym instytucjom i organom Unii Europejskiej lub Europejskiemu Bankowi Centralnemu w celu uzyskania opinii, dokonania konsultacji lub uzgodnienia.



## **OCENA SKUTKÓW REGULACJI (OSR)**

### **1. Podmioty, na które oddziałuje rozporządzenie:**

Przepisy projektu rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji w sprawie wzoru formularza wniosku o nadanie statusu uchodźcy będą oddziaływać na następujące podmioty:

- 1) cudzoziemców ubiegających się o nadanie statusu uchodźcy,
- 2) Szefa Urzędu do Spraw Cudzoziemców,
- 3) Straż Graniczną.

### **2. Obowiązek przeprowadzenia konsultacji:**

Projekt rozporządzenia zostanie opracowany w resorcie spraw wewnętrznych i administracji, a w procesie uzgodnień międzyresortowych zostanie przedstawiony do zaopiniowania członkom Rady Ministrów, Szefowi Kancelarii Prezesa Rady Ministrów, a także Prezesowi Rządowego Centrum Legislacji.

W ramach konsultacji społecznych i w celu wykonania obowiązku wynikającego z art. 5 ustawy z dnia 7 lipca 2005 r. o działalności lobbingskiej w procesie stanowienia prawa (Dz. U. Nr 169, poz. 1414) projekt rozporządzenia zostanie umieszczony na stronie internetowej Ministerstwa Spraw Wewnętrznych i Administracji.

### **3. Wpływ regulacji na sektor finansów publicznych:**

W związku z tym, że projekt rozporządzenia nie wprowadza rozwiązań, z którymi wiązałyby się konieczność poniesienia jakichkolwiek kosztów, wejście w życie projektowanego rozporządzenia nie spowoduje wydatków i nie wpłynie na zmniejszenie dochodów budżetu państwa i sektora finansów publicznych.

### **4. Wpływ regulacji na rynek pracy, konkurencyjność gospodarki i przedsiębiorczość, w tym funkcjonowanie przedsiębiorstw oraz sytuację i rozwój regionalny:**

Projekt rozporządzenia nie będzie miał wpływu na rynek pracy, konkurencyjność gospodarki i przedsiębiorczość, w tym funkcjonowanie przedsiębiorstw oraz sytuację i rozwój regionalny.

**ROZPORZĄDZENIE  
MINISTRA SPRAW WEWNĘTRZNYCH I ADMINISTRACJI<sup>1)</sup>**

z dnia

**w sprawie tymczasowego zaświadczenia tożsamości cudzoziemca**

Na podstawie art. 60 ustawy z dnia 13 czerwca 2003 r. o udzielaniu cudzoziemcom ochrony na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. z 2006 r. Nr 234, poz. 1695 i z 2007 r. Nr ..., poz. ...) zarządza się, co następuje:

**§ 1.** Rozporządzenie określa:

- 1) wzory:
  - a) tymczasowego zaświadczenia tożsamości cudzoziemca, wydawanego przez organ przyjmujący wniosek oraz tymczasowego zaświadczenia tożsamości cudzoziemca, wydawanego przez Szefa Urzędu do Spraw Cudzoziemców,
  - b) formularza wniosku o wydanie lub wymianę tymczasowego zaświadczenia tożsamości cudzoziemca;
- 2) liczbę fotografii i wymogi dotyczące fotografii dołączanych do wniosku o wydanie lub wymianę tymczasowego zaświadczenia tożsamości cudzoziemca.

**§ 2. 1.** Wzór formularza wniosku o wydanie lub wymianę tymczasowego zaświadczenia tożsamości cudzoziemca stanowi załącznik nr 1 do rozporządzenia.

2. Wzór tymczasowego zaświadczenia tożsamości cudzoziemca wydawanego przez organ przyjmujący wniosek o nadanie statusu uchodźcy stanowi załącznik nr 2 do rozporządzenia.

3. Wzór tymczasowego zaświadczenia tożsamości cudzoziemca wydawanego przez Szefa Urzędu do Spraw Cudzoziemców stanowi załącznik nr 3 do rozporządzenia.

**§ 3. 1.** Do wniosku, o którym mowa w § 1 pkt 1 lit. b, dołącza się po dwie aktualne fotografie osób objętych wnioskiem, nieuszkodzone, wyraźne, kolorowe, o wymiarach 4,5 cm x 3,5 cm, przedstawiające osobę bez nakrycia głowy i okularów z ciemnymi szklami w taki sposób, aby ukazywały głowę w pozycji lewego półprofilu i z widocznym lewym uchem, z zachowaniem równomiernego oświetlenia twarzy.

---

<sup>1)</sup> Minister Spraw Wewnętrznych i Administracji kieruje działem administracji rządowej - sprawy wewnętrzne, na podstawie § 1 ust. 2 pkt 3 rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 18 lipca 2006 r. w sprawie szczegółowego zakresu działania Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji (Dz. U. Nr 131, poz. 919 i z 2007 r. Nr 38, poz. 245).

2. Osoba z wrodzonymi lub nabytymi wadami narządu wzroku może dołączyć do wniosku, o którym mowa w § 1 pkt 1 lit. b, fotografie przedstawiające osobę w okularach z ciemnymi szklami, a osoba nosząca nakrycie głowy zgodnie z zasadami swojego wyznania - fotografie przedstawiające osobę z nakryciem głowy; nakrycie to nie może zasłaniać twarzy.

**§ 4.** Rozporządzenie wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia.<sup>2)</sup>

**MINISTER  
SPRAW WEWNĘTRZNYCH  
I ADMINISTRACJI**

---

<sup>2)</sup> Niniejsze rozporządzenie było poprzedzone rozporządzeniem Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 4 sierpnia 2003 r. w sprawie wzorów formularzy wniosków i wzorów dokumentów w postępowaniu o nadanie statusu uchodźcy (Dz. U. Nr 150, poz. 1458), które utraciło moc z dniem wejścia w życie niniejszego rozporządzenia w zakresie dotyczącym wzorów tymczasowego zaświadczenia tożsamości cudzoziemca oraz wniosku o jego wydanie lub wymianę, na podstawie art. 21 ust. 1 ustawy z dnia ..... 2007 r. o zmianie ustawy o udzielaniu cudzoziemcom ochrony na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. Nr ..., poz. ...).

Załączniki  
do rozporządzenia  
Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji  
z dnia

Załącznik nr 1

WZÓR

.....  
(pieczęć organu przyjmującego wniosek) /  
(stamp of the authority accepting the application) /  
(печать органа, который принимает заявление)

rok / year / год				miesiąc / month / месяц				dzień / day / день						

(miejsce i data złożenia wniosku) /  
(place and date of filing the application) / (место  
и дата подачи заявления)

1. Należy wypełnić wszystkie wymagane rubryki. W przypadku braku niezbędnych danych wniosek może być pozostawiony bez rozpoznania. / All required fields should be completed. In the case of a lack of necessary data the application might not be reviewed. / Необходимо заполнить все требуемые рубрики. В случае отсутствия необходимых данных, заявление может быть оставлено без рассмотрения.
2. Wniosek wypełnia się w języku polskim. / The application should be completed in Polish language. / Заявление заполняется на польском языке.
3. Formularz należy wypełnić czytelnie, drukowanymi literami. / The application should be completed legibly, in printed letters. / Формуляр следует заполнять разборчиво, заглавными буквами.

**Fotografia  
wnioskodawcy /**  
Photo of the applicant /  
Фотография заявителя

(4,5 cm x 3,5 cm)

**WNIOSEK /**  
**APPLICATION / ЗАЯВЛЕНИЕ**

**do Szefa Urzędu do Spraw Cudzoziemców /**  
to the Chief of the Office for Aliens / Главе Управления по делам Иностранцев

(zaznaczyć znakiem „X” odpowiednią rubrykę) / (mark the appropriate box with "X") / (обозначить знаком " X " соответствующую рубрику)

o wydanie tymczasowego zaświadczenia tożsamości cudzoziemca / to issue a foreigners temporary ID document / о выдаче временного удостоверения личности иностранца

o wymianę tymczasowego zaświadczenia tożsamości cudzoziemca / to replace a foreigners temporary ID document / о замене временного удостоверения личности иностранца

.....  
**podpis wnioskodawcy /**  
signature of the applicant / подпись заявителя

Części A, B, C i D wypełnia wnioskodawca / Sections A, B, C and D should be completed by the applicant / Части A, B, C и D заполняет заявитель.

**A. WZÓR PODPISU / SIGNATURE SPECIMEN / ОБРАЗЕЦ ПОДПИСИ**

(podpis wnioskodawcy) / (applicant's signature) / (подпись заявителя)

**B. DANE OSOBOWE CUDZOZIEMCA / FOREIGNER'S PERSONAL DATA / ПЕРСОНАЛЬНЫЕ  
ДАНИЕ ИНОСТРАНЦА**

1. <b>Nazwisko</b> / Surname / Фамилия:	<input type="text"/>
2. <b>Imię (imiona)</b> / Name (Names) / Имя (имена):	<input type="text"/>
3. <b>Imię ojca</b> / Father's name / Имя отца:	<input type="text"/>
4. <b>Imię matki</b> / Mother's name / Имя матери:	<input type="text"/>
5. <b>Data urodzenia</b> / Date of birth / Дата рождения:	<input type="text"/> / <input type="text"/> / <input type="text"/>
	<b>rok</b> / year / <b>miesiąc</b> / month / <b>dzień</b> / day / <b>Wiek</b> / Age / <input type="text"/>
	год month / месяц день Возраст:
7. <b>Kraj urodzenia (nazwa państwa)</b> / Country of birth / Страна рождения:	<input type="text"/>
8. <b>Miejsce urodzenia</b> / Place of birth / Место рождения:	<input type="text"/>
9. <b>Obywatelstwo</b> / Citizenship / Гражданство:	<input type="text"/>

**C. MIEJSCE ZAMIESZKANIA LUB POBYTU NA TERYTORIUM RZECZPOSPOLITEJ POLSKIEJ / PLACE OF LIVING OR RESIDENCE IN THE TERRITORY OF THE REPUBLIC OF POLAND / МЕСТО ПРОЖИВАНИЯ ИЛИ ПРЕБЫВАНИЯ НА ТЕРРИТОРИИ РЕСПУБЛИКИ ПОЛЬША**

1. <b>Miejscowość</b> / Town / Местность:	<input type="text"/>
2. <b>Ulica</b> / Street / Улица:	<input type="text"/>
3. <b>Numer domu</b> / House No / Номер дома:	<input type="text"/>
	4. <b>Numer mieszkania</b> / <input type="text"/>
	Apartment No / Номер квартиры:
5. <b>Kod pocztowy</b> / Postal code / Почтовый индекс:	<input type="text"/> - <input type="text"/>

**D. MAŁOLETNI DZIECI TOWARZYSZĄCE CUDZOZIEMCOWI / MINOR CHILDREN ACCOMPANYING THE FOREIGNER / НЕСОВЕРШЕННОЛЕТНИЕ ДЕТИ, СОПУТСТВУЮЩИЕ ИНОСТРАНЦУ**

Nazwisko i imię (imiona) / Name (names) and surname / Фамилия и имя (имена)	Data urodzenia / Date of birth / Дата рождения
1.	
2.	
3.	
4.	
5.	
6.	

**Część E wypełnia organ rozpatrujący wniosek / Section E should be completed by the authority reviewing the application / Часть E заполняет орган, который рассматривает заявление**

**E. ADNOTACJE URZĘDOWE / OFFICIAL NOTES / СЛУЖЕБНЫЕ ЗАМЕЧАНИЯ**

<b>Numer systemowy osoby</b> / System number of the individual / Системный номер лица:	<input type="text"/>
<b>Numer sprawy</b> / Case No / Номер дела:	<input type="text"/>

**Wydano tymczasowe zaświadczenie tożsamości cudzoziemca / Foreigner's temporary ID document issued / Заявителю выдано временное удостоверение личности иностранца:**


**Seria** / Series / Серия:  **Numer** / Number / Номер:

.....  
**Data i podpis osoby odbierającej dokument / Date and signature of the individual receiving the document / Дата и подпись лица, принимающего документ**

## WZÓR

## TYMCZASOWE ZAŚWIADCZENIE TOŻSAMOŚCI CUDZOZIEMCA WYDAWANE PRZEZ ORGAN PRZYJMUJĄCY WNIOSEK O NADANIE STATUSU UCHODźCY

awers

<p>Tymczasowe zaświadczenie tożsamości cudzoziemca w okresie swojej ważności, potwierdza tożsamość osoby, której zostało wydane i uprawnia tę osobę oraz małoletnie dzieci, których dane zostały tam wpisane do pobytu na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej.</p>	<p><b>RZECZPOSPOLITA POLSKA</b></p>  <p><b>TYMCZASOWE ZAŚWIADCZENIE TOŻSAMOŚCI CUDZOZIEMCA</b></p>
---	--

rewers

<div data-bbox="209 1310 443 1574" style="border: 1px solid black; width: 147px; height: 118px; margin-bottom: 10px;"></div> <p style="text-align: center;">_____ podpis posiadacza</p> <p>Nazwisko</p> <p>Imię (imiona)</p> <p>Imiona rodziców</p> <p>Data urodzenia lub wiek</p> <p>Miejsce i kraj urodzenia</p> <p>Obywatelstwo</p>	<p>Małoletnie dzieci towarzyszące posiadaczowi dokumentu</p> <table border="0" style="width: 100%;"> <thead> <tr> <th style="text-align: center; border-bottom: 1px solid black;">Nazwisko i imię (imiona)</th> <th style="text-align: center; border-bottom: 1px solid black;">Data urodzenia</th> </tr> </thead> <tbody> <tr><td style="border-bottom: 1px solid black;"> </td><td style="border-bottom: 1px solid black;"> </td></tr> <tr><td style="border-bottom: 1px solid black;"> </td><td style="border-bottom: 1px solid black;"> </td></tr> <tr><td style="border-bottom: 1px solid black;"> </td><td style="border-bottom: 1px solid black;"> </td></tr> <tr><td style="border-bottom: 1px solid black;"> </td><td style="border-bottom: 1px solid black;"> </td></tr> <tr><td style="border-bottom: 1px solid black;"> </td><td style="border-bottom: 1px solid black;"> </td></tr> <tr><td style="border-bottom: 1px solid black;"> </td><td style="border-bottom: 1px solid black;"> </td></tr> <tr><td style="border-bottom: 1px solid black;"> </td><td style="border-bottom: 1px solid black;"> </td></tr> </tbody> </table> <p>Termin ważności</p> <p>Data wydania</p> <p>Organ wydający</p>	Nazwisko i imię (imiona)	Data urodzenia														
Nazwisko i imię (imiona)	Data urodzenia																

**WZÓR**  
**TYMCZASOWE ZAŚWIADCZENIE TOŻSAMOŚCI CUDZOZIEMCA WYDAWANE**  
**PRZEZ SZEFA URZĘDU DO SPRAW CUDZOZIEMCÓW**

awers

<b>RZECZPOSPOLITA POLSKA</b> <b>TYMCZASOWE ZAŚWIADCZENIE TOŻSAMOŚCI CUDZOZIEMCA</b>		<b>TZ 0000000</b>
	Nazwisko i imię (imiona)  Imiona rodziców  Termin ważności  Data wydania  Organ wydający  Obywatelstwo	
Strefa odczytywania maszynowego		

rewers

Data urodzenia lub wiek  Miejsce i kraj urodzenia  Małoletnie dzieci towarzyszące posiadaczowi dokumentu:																
<table border="1" style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <thead> <tr> <th style="width: 70%;">Nazwisko i imię (imiona)</th> <th style="width: 30%;">Data urodzenia</th> </tr> </thead> <tbody> <tr><td>1.</td><td></td></tr> <tr><td>2.</td><td></td></tr> <tr><td>3.</td><td></td></tr> <tr><td>4.</td><td></td></tr> <tr><td>5.</td><td></td></tr> <tr><td>6.</td><td></td></tr> <tr><td>7.</td><td></td></tr> </tbody> </table>	Nazwisko i imię (imiona)	Data urodzenia	1.		2.		3.		4.		5.		6.		7.	
Nazwisko i imię (imiona)	Data urodzenia															
1.																
2.																
3.																
4.																
5.																
6.																
7.																
podpis posiadacza																
Tymczasowe zaświadczenie tożsamości cudzoziemca, w okresie swojej ważności, potwierdza tożsamość osoby, której zostało wydane i uprawnia tę osobę oraz małoletnie dzieci, których dane zostały tam wpisane do pobytu na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej.																

## UZASADNIENIE

Projekt rozporządzenia stanowi wykonanie upoważnienia dla ministra właściwego do spraw wewnętrznych do wydania rozporządzenia określającego wzory tymczasowego zaświadczenia tożsamości cudzoziemca i wzory formularza wniosku o wydanie lub wymianę tymczasowego zaświadczenia tożsamości cudzoziemca, zawartego w art. 60 ust.1 ustawy z dnia 13 czerwca 2003 r. o udzielaniu cudzoziemcom ochrony na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. z 2006 r. Nr 234, poz. 1695), zwanej dalej „ustawą”, w brzmieniu nadanym ustawą z dnia ..... 2007 r. o zmianie ustawy o udzielaniu cudzoziemcom ochrony na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. Nr ..., poz. ...).

Obecnie wzory formularza wniosku o wydanie lub wymianę tymczasowego zaświadczenia tożsamości cudzoziemca oraz wzór tego dokumentu określa rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 4 sierpnia 2003 r. w sprawie wzorów formularzy wniosków i wzorów dokumentów w postępowaniu o nadanie statusu uchodźcy (Dz. U. Nr 150, poz. 1458), wydane na podstawie art. 39 ust. 1 ustawy. Zgodnie z art. 21 ust. 1 ustawy z dnia ..... 2007 r. o zmianie ustawy o udzielaniu cudzoziemcom ochrony na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej oraz niektórych innych ustaw, przepisy wykonawcze wydane na podstawie art. 39 ust. 1, art. 59, art. 62 ust. 2, art. 69, art. 80, art. 81 ust. 5, art. 88 ust. 2 i art. 89 ust. 3 zachowują moc do czasu wydania nowych przepisów wykonawczych.

Zgodnie z upoważnieniem ustawowym w projekcie rozporządzenia zostały określone dwa wzory tymczasowego zaświadczenia tożsamości cudzoziemca, jednego - wydawanego przez organ przyjmujący wniosek, czyli Straż Graniczną, drugiego - wydawanego przez Szefa Urzędu do Spraw Cudzoziemców.

Wzór formularza wniosku o wydanie lub wymianę tymczasowego zaświadczenia tożsamości cudzoziemca określa dane osobowe, wskazane w art. 8 ustawy oraz inne dane niezbędne do wydania lub wymiany tymczasowego zaświadczenia tożsamości cudzoziemca. Treść wniosku koresponduje z danymi, które umieszcza się w tymczasowym zaświadczeniu tożsamości cudzoziemca, określonymi w art. 56 ustawy.

W projekcie rozporządzenia wskazano też, że dotychczasowe wzory tymczasowego zaświadczenia tożsamości cudzoziemca wydawanego przez organ przyjmujący wniosek oraz tymczasowego zaświadczenia tożsamości cudzoziemca wydawanego przez Szefa Urzędu do Spraw Cudzoziemców mogą być wydawane na blankietach dotychczasowego wzoru określonych na podstawie dotychczasowych przepisów, stosowanych do dnia wejścia w życie rozporządzenia. Regulacja ta została wprowadzona zgodnie z art. 60 ust. 2 ustawy z dnia 13 czerwca 2003 r. o udzielaniu cudzoziemcom ochrony na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej.

Przewidziany w projekcie termin wejścia w życie rozporządzenia wynosi 14 dni od dnia ogłoszenia.

Projekt rozporządzenia jest zgodny z prawem Unii Europejskiej.

Projekt rozporządzenia nie zawiera przepisów technicznych, a zatem nie podlega notyfikacji, zgodnie z trybem przewidzianym w przepisach rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 23 grudnia 2002 r. w sprawie sposobu funkcjonowania krajowego systemu notyfikacji norm i aktów prawnych (Dz. U. Nr 239, poz. 2039 oraz z 2004 r. Nr 65, poz. 597).

Projekt rozporządzenia nie wymaga przedłożenia właściwym instytucjom i organom Unii Europejskiej lub Europejskiemu Bankowi Centralnemu w celu uzyskania opinii, dokonania konsultacji lub uzgodnienia.



## **OCENA SKUTKÓW REGULACJI (OSR)**

### **1. Podmioty, na które oddziałuje rozporządzenie:**

Przepisy projektu rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji w sprawie tymczasowego zaświadczenia tożsamości cudzoziemca będą oddziaływać na następujące podmioty:

- 1) cudzoziemców ubiegających się o nadanie statusu uchodźcy,
- 2) Szefa Urzędu do Spraw Cudzoziemców,
- 3) Straż Graniczną.

### **2. Obowiązek przeprowadzenia konsultacji:**

Projekt rozporządzenia zostanie opracowany w resorcie spraw wewnętrznych i administracji, a w procesie uzgodnień międzyresortowych zostanie przedstawiony do zaopiniowania członkom Rady Ministrów, Szefowi Kancelarii Prezesa Rady Ministrów, a także Prezesowi Rządowego Centrum Legislacji.

W ramach konsultacji społecznych i w celu wykonania obowiązku wynikającego z art. 5 ustawy z dnia 7 lipca 2005 r. o działalności lobbingsowej w procesie stanowienia prawa (Dz. U. Nr 169, poz. 1414) projekt rozporządzenia zostanie umieszczony na stronie internetowej Ministerstwa Spraw Wewnętrznych i Administracji.

### **3. Wpływ regulacji na sektor finansów publicznych:**

Skutki finansowe związane z wejściem w życie rozporządzenia obejmą wydatki wynikające z konieczności przygotowania i wydrukowania nowych wzorów tymczasowego zaświadczenia tożsamości cudzoziemca, jednego - wydawanego przez organ przyjmujący wnioski, czyli Straż Graniczną, drugiego - wydawanego przez Szefa Urzędu do Spraw Cudzoziemców. Koszty te wyniosą ok. 61 000 zł.

Wydatki związane z wejściem w życie przedmiotowego rozporządzenia zostaną pokryte z budżetu państwa z części 42 sprawy wewnętrzne, której dysponentem jest Minister Spraw Wewnętrznych i Administracji.

### **4. Wpływ regulacji na rynek pracy, konkurencyjność gospodarki i przedsiębiorczość, w tym funkcjonowanie przedsiębiorstw oraz sytuację i rozwój regionalny:**

Projekt rozporządzenia nie będzie miał wpływu na rynek pracy, konkurencyjność gospodarki i przedsiębiorczość, w tym funkcjonowanie przedsiębiorstw oraz sytuację i rozwój regionalny.

**ROZPORZĄDZENIE  
MINISTRA ZDROWIA<sup>1)</sup>**

z dnia

**w sprawie badań lekarskich oraz zabiegów sanitarnych ciała i odzieży cudzoziemców  
ubiegających się o nadanie statusu uchodźcy**

Na podstawie art. 81 ust. 5 ustawy z dnia 13 czerwca 2003 r. o udzielaniu cudzoziemcom ochrony na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. z 2006 r. Nr 234, poz. 1695 i z 2007 r. Nr ..., poz. ...) zarządza się, co następuje:

**§ 1.** Rozporządzenie określa zakres, szczegółowe warunki i sposób:

- 1) wykonywania badań lekarskich:
  - a) cudzoziemców ubiegających się o nadanie statusu uchodźcy, ich małżonków oraz ich małoletnich dzieci,
  - b) cudzoziemców, którym doręczono decyzję o nadaniu statusu uchodźcy - zwanych dalej „cudzoziemcami”;
- 2) przeprowadzania zabiegów sanitarnych ciała i odzieży cudzoziemców.

**§ 2. 1.** Badanie lekarskie cudzoziemca obejmuje ogólną ocenę stanu jego zdrowia.

2. Przy wykonywaniu badania, o którym mowa w ust. 1, lekarz zwraca szczególną uwagę na możliwość wystąpienia zakażenia albo choroby zakaźnej lub narażenia na czynniki zakaźne wywołujące te zakażenia albo choroby.

**§ 3. 1.** Badanie lekarskie, o którym mowa w § 2 ust. 1, jest wykonywane:

- 1) w publicznym zakładzie opieki zdrowotnej utworzonym przez ministra właściwego do spraw wewnętrznych, a jeżeli nie jest to możliwe, w innym publicznym zakładzie opieki zdrowotnej właściwym ze względu na miejsce pobytu cudzoziemca;
- 2) w ośrodku dla cudzoziemców ubiegających się o nadanie statusu uchodźcy, w przypadku cudzoziemców, o których mowa w art. 81 ust. 1 ustawy z dnia 13 czerwca 2003 r. o udzielaniu cudzoziemcom ochrony na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej.

2. W uzasadnionych przypadkach lekarz przeprowadzający badanie lekarskie, o którym mowa w § 2 ust. 1, nakazuje poddanie cudzoziemca badaniom diagnostycznym, w tym badaniom laboratoryjnym krwi, wydzielin lub wydaliny w kierunku zakażenia HIV, krętkiem błędym, błonicą, cholera, czerwonką, dżumą brzuszna, durami rzekomymi A, B i C, innymi pałeczkami z rodzaju Salmonella i Shigella, w kierunku nagminnego porażenia dziecięcego oraz w kierunku gruźlicy.

3. Badania, o których mowa w ust. 2, mają na celu wykluczenie chorób zakaźnych lub określenie ich aktywności albo nosicielstwa.

---

<sup>1)</sup> Minister Zdrowia kieruje działem administracji rządowej - zdrowie, na podstawie § 1 ust. 2 rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 18 lipca 2006 r. w sprawie szczegółowego zakresu działania Ministra Zdrowia (Dz. U. Nr 131, poz. 924).

4. Sposób wykonywania badań, o których mowa w ust. 2, określają przepisy o chorobach zakaźnych i zakażeniach.

§ 4. 1. W przypadku stwierdzenia przez lekarza wykonującego badanie lekarskie konieczności przeprowadzenia zabiegów sanitarnych ciała, cudzoziemcowi zapewnia się: dostęp do natrysków z ciepłą i zimną wodą, wykonanie zabiegów higienicznych oraz niezbędne środki utrzymania czystości ciała.

2. W uzasadnionych przypadkach cudzoziemca poddaje się stryżeniu w celu zapobieżenia szerzeniu się chorób zakaźnych i zakażeń.

3. Zabiegi sanitarne ciała, o których mowa w ust. 1 i 2, przeprowadza się w miarę możliwości w miejscu wykonywania badań lekarskich.

§ 5. 1. Odzież, w tym bieliznę, cudzoziemca poddaje się praniu oraz procesowi dezynfekcji termicznej w temperaturze powyżej 90 °C lub praniu oraz procesowi dezynfekcji chemiczno-termicznej w temperaturze 60-70 °C, z zastosowaniem odpowiednich środków dezynfekujących.

2. Odzież, której nie można poddać praniu, czyści się chemicznie i prasuje.

3. W przypadku podejrzenia lub stwierdzenia wystąpienia wszawicy lub świerzbu, odzież, w tym bieliznę, poddaje się dezynsekcji lub dezynfekcji chemicznej albo dezynfekcji w komorach parowo-formaldehdowych.

§ 6. Rozporządzenie wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia.<sup>2)</sup>

## MINISTER ZDROWIA

Minister właściwy do spraw wewnętrznych

---

<sup>2)</sup> Niniejsze rozporządzenie było poprzedzone rozporządzeniem Ministra Zdrowia z dnia 30 sierpnia 2004 r. w sprawie badań lekarskich oraz zabiegów sanitarnych ciała i odzieży cudzoziemców ubiegających się o nadanie statusu uchodźcy (Dz. U. Nr 202, poz. 2079), które utraciło moc z dniem wejścia w życie niniejszego rozporządzenia, na podstawie art. 21 ust. 1 ustawy z dnia ..... 2007 r. o zmianie ustawy o udzielaniu cudzoziemcom ochrony na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. Nr ..., poz. ...).

## UZASADNIENIE

Projekt rozporządzenia stanowi wykonanie upoważnienia dla ministra właściwego do spraw zdrowia do wydania, w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw wewnętrznych, rozporządzenia określającego zakres, szczegółowe warunki i sposób wykonywania badań lekarskich i zabiegów sanitarnych ciała i odzieży cudzoziemca ubiegającego się o nadanie statusu uchodźcy, zawartego w art. 81 ust. 5 ustawy z dnia 13 czerwca 2003 r. o udzielaniu cudzoziemcom ochrony na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. z 2006 r. Nr 234, poz. 1695), zwanej dalej „ustawą”, w brzmieniu nadanym ustawą z dnia ..... 2007 r. o zmianie ustawy o udzielaniu cudzoziemcom ochrony na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. Nr ..., poz. ...).

Obecnie problematyka ta jest uregulowana w rozporządzeniu Ministra Zdrowia z dnia 30 sierpnia 2004 r. w sprawie badań lekarskich oraz zabiegów sanitarnych ciała i odzieży cudzoziemców ubiegających się o nadanie statusu uchodźcy (Dz. U. Nr 202, poz. 2079), wydanym na podstawie art. 59 ustawy. Zgodnie z art. 21 ust. 1 ustawy z dnia ..... 2007 r. o zmianie ustawy o udzielaniu cudzoziemcom ochrony na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej oraz niektórych innych ustaw, przepisy wykonawcze wydane na podstawie art. 39 ust. 1, art. 59, art. 62 ust. 2, art. 69, art. 80, art. 81 ust. 5, art. 88 ust. 2 i art. 89 ust. 3 zachowują moc do czasu wydania nowych przepisów wykonawczych.

Potrzeba wydania nowego rozporządzenia wynika ze zmiany podstawy prawnej do wydania tego aktu wykonawczego.

W projekcie rozporządzenia określony został zakres, szczegółowe warunki i sposób wykonywania badań lekarskich cudzoziemców ubiegających się o nadanie statusu uchodźcy, ich małżonków oraz ich małoletnich dzieci oraz przeprowadzania zabiegów sanitarnych ciała i odzieży cudzoziemców.

Regulacja zawarta w projekcie rozporządzenia nie uległa zmianie w stosunku do obecnie obowiązujących przepisów.

Przewidziany w projekcie termin wejścia w życie rozporządzenia wynosi 14 dni od dnia ogłoszenia.

Projekt rozporządzenia jest zgodny z prawem Unii Europejskiej.

Projekt rozporządzenia nie zawiera przepisów technicznych, a zatem nie podlega notyfikacji, zgodnie z trybem przewidzianym w przepisach rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 23 grudnia 2002 r. w sprawie sposobu funkcjonowania krajowego systemu notyfikacji norm i aktów prawnych (Dz. U. Nr 239, poz. 2039 oraz z 2004 r. Nr 65, poz. 597).

Projekt rozporządzenia nie wymaga przedłożenia właściwym instytucjom i organom Unii Europejskiej lub Europejskiemu Bankowi Centralnemu w celu uzyskania opinii, dokonania konsultacji lub uzgodnienia.

## **OCENA SKUTKÓW REGULACJI (OSR)**

### **1. Podmioty, na które oddziałuje rozporządzenie:**

Przepisy projektu rozporządzenia Ministra Zdrowia w sprawie badań lekarskich oraz zabiegów sanitarnych ciała i odzieży cudzoziemców ubiegających się o nadanie statusu uchodźcy będą oddziaływać na następujące podmioty:

- 1) cudzoziemców ubiegających się o nadanie statusu uchodźcy,
- 2) Szefa Urzędu do Spraw Cudzoziemców,
- 3) Straż Graniczną.

### **2. Obowiązek przeprowadzenia konsultacji:**

Projekt rozporządzenia zostanie opracowany w resorcie zdrowia w porozumieniu z resortem spraw wewnętrznych i administracji.

### **3. Wpływ regulacji na sektor finansów publicznych:**

W związku z tym, że projekt rozporządzenia nie wprowadza rozwiązań, z którymi wiązałyby się konieczność poniesienia jakichkolwiek kosztów, wejście w życie projektowanego rozporządzenia nie spowoduje dodatkowych wydatków i nie wpłynie na zmniejszenie dochodów budżetu państwa i sektora finansów publicznych.

### **4. Wpływ regulacji na rynek pracy, konkurencyjność gospodarki i przedsiębiorczość, w tym funkcjonowanie przedsiębiorstw oraz sytuację i rozwój regionalny:**

Projekt rozporządzenia nie będzie miał wpływu na rynek pracy, konkurencyjność gospodarki i przedsiębiorczość, w tym funkcjonowanie przedsiębiorstw oraz sytuację i rozwój regionalny.

**ROZPORZĄDZENIE**  
**MINISTRA SPRAW WEWNĘTRZNYCH I ADMINISTRACJI<sup>1)</sup>**

z dnia

**w sprawie regulaminu pobytu w ośrodku dla cudzoziemców ubiegających się o nadanie statusu uchodźcy**

Na podstawie art. 82 ust. 2 ustawy z dnia 13 czerwca 2003 r. o udzielaniu cudzoziemcom ochrony na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. z 2006 r. Nr 234, poz. 1695 i z 2007 r. Nr ..., poz. ...) zarządza się, co następuje:

**§ 1.** Ustala się regulamin pobytu w ośrodku dla cudzoziemców ubiegających się o nadanie statusu uchodźcy, stanowiący załącznik do rozporządzenia.

**§ 2.** Rozporządzenie wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia.<sup>2)</sup>

**MINISTER**  
**SPRAW WEWNĘTRZNYCH**  
**I ADMINISTRACJI**

---

<sup>1)</sup> Minister Spraw Wewnętrznych i Administracji kieruje działem administracji rządowej - sprawy wewnętrzne, na podstawie § 1 ust. 2 pkt 3 rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 18 lipca 2006 r. w sprawie szczegółowego zakresu działania Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji (Dz. U. Nr 131, poz. 919 i z 2007 r. Nr 38, poz. 245).

<sup>2)</sup> Niniejsze rozporządzenie było poprzedzone rozporządzeniem Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 12 sierpnia 2003 r. w sprawie regulaminu pobytu w ośrodku dla cudzoziemców ubiegających się o nadanie statusu uchodźcy (Dz. U. Nr 146, poz. 1425), które utraciło moc z dniem wejścia w życie niniejszego rozporządzenia, na podstawie art. 21 ust. 1 ustawy z dnia ..... 2007 r. o zmianie ustawy o udzielaniu cudzoziemcom ochrony na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. Nr ..., poz. ...).

Załącznik  
do rozporządzenia  
Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji  
z dnia

## **REGULAMIN POBYTU W OŚRODKU DLA CUDZOZIEMCÓW UBIEGAJĄCYCH SIĘ O NADANIE STATUSU UCHODźCY**

§ 1. 1. Cudzoziemca przyjmuje się do ośrodka dla cudzoziemców ubiegających się o nadanie statusu uchodźcy, zwanego dalej „ośrodkiem”, na podstawie tymczasowego zaświadczenia tożsamości cudzoziemca, po wpisaniu jego danych osobowych do ewidencji ośrodka.

2. Cudzoziemiec, przy przyjęciu do ośrodka, powinien okazać pracownikowi ośrodka, zwanemu dalej „pracownikiem”, zaświadczenie o przeprowadzeniu badań lekarskich i niezbędnych zabiegów sanitarnych ciała i odzieży lub w przypadku braku tych badań poddać się im.

§ 2. Pracownik doręcza cudzoziemcowi za pokwitowaniem regulamin pobytu w ośrodku przetłumaczony na język zrozumiały dla cudzoziemca oraz informuje cudzoziemca o:

- 1) przysługującej mu pomocy pieniężnej, jej wysokości i sposobie wypłaty;
- 2) pozostałych formach pomocy, które zapewnia się cudzoziemcowi w ośrodku;
- 3) warunkach wstrzymywania pomocy.

§ 3. 1. Cudzoziemiec przyjęty do ośrodka otrzymuje identyfikator z jego zdjęciem, uprawniający do pobytu na terenie ośrodka.

2. W identyfikatorze, o którym mowa w ust. 1, zamieszcza się:

- 1) nazwisko i imię cudzoziemca;
- 2) datę urodzenia lub wiek;
- 3) obywatelstwo;
- 4) datę przybycia do ośrodka;
- 5) numer identyfikacyjny.

3. Identyfikator obejmuje towarzyszące cudzoziemcowi małoletnie dzieci.

§ 4. Cudzoziemiec przyjęty do ośrodka otrzymuje za pokwitowaniem: pościel, ręcznik, sztućce i naczynia stołowe.

§ 5. 1. Cudzoziemca kwateruje się we wskazanym pomieszczeniu mieszkalnym ośrodka, w miarę możliwości wraz z innymi członkami jego rodziny, i wyznacza mu się miejsce do spania.

2. Cudzoziemiec nie może samowolnie dokonywać zmiany pomieszczenia mieszkalnego ośrodka i miejsca wyznaczonego mu do spania.

3. W pomieszczeniu mieszkalnym ośrodka w godzinach od 22<sup>00</sup> do 6<sup>00</sup> mogą przebywać tylko osoby w nim zakwaterowane.

**§ 6.** 1. Cudzoziemiec może przyjmować odwiedziny w ośrodku w godzinach od 10<sup>oo</sup> do 16<sup>oo</sup> w miejscu wyznaczonym przez pracownika.

2. Osoba odwiedzająca zgłasza pracownikowi ochrony ośrodka cel wizyty, podaje dane osobowe cudzoziemca, którego zamierza odwiedzić, oraz okazuje dokument potwierdzający jej tożsamość.

3. Pracownik ochrony ośrodka wpisuje dane osobowe osoby odwiedzającej do zeszytu odwiedzin.

**§ 7.** 1. Cudzoziemiec otrzymuje całodzienne wyżywienie w stołówce ośrodka.

2. Przepisu ust. 1 nie stosuje się do cudzoziemca, któremu przyznano ekwiwalent pieniężny w zamian za wyżywienie.

3. Jeżeli ekwiwalent pieniężny w zamian za wyżywienie przyznano cudzoziemcowi na jego dziecko poniżej 3 roku życia, przepisu ust. 1 nie stosuje się do tego dziecka.

4. Posiłki w stołówce wydaje się trzy razy dziennie.

**§ 8.** Cudzoziemcowi przebywającemu w ośrodku udostępnia się pomieszczenie kuchenne do przygotowywania posiłków oraz pomieszczenie wyposażone w urządzenia chłodnicze do przechowywania artykułów żywnościowych.

**§ 9.** Cudzoziemiec przebywający w ośrodku powinien poddać się badaniom lekarskim i zabiegom sanitarnym zaleconym przez lekarza sprawującego opiekę medyczną w ośrodku.

**§ 10.** 1. Cudzoziemcowi przebywającemu w ośrodku zapewnia się poszanowanie jego kultury, a także możliwość:

- 1) podtrzymywania zwyczajów i tradycji narodowych oraz wykonywania praktyk religijnych, o ile nie są sprzeczne z prawem obowiązującym w Rzeczypospolitej Polskiej;
- 2) swobodnego poruszania się po terenie ośrodka, z wyłączeniem miejsc, do których administracja ośrodka wydała zakaz wstępu;
- 3) otrzymywania informacji o przepisach prawnych dotyczących pobytu w ośrodku;
- 4) składania petycji, skarg i wniosków w sprawie warunków pobytu w ośrodku.

2. Cudzoziemiec przebywający w ośrodku jest obowiązany:

- 1) stosować się do poleceń pracownika;
- 2) dbać o higienę osobistą;
- 3) dbać o czystość zajmowanych pomieszczeń mieszkalnych, poprzez ich sprzątnięcie i usuwanie nieczystości, a także dbać o czystość wspólnych pomieszczeń higieniczno-sanitarnych oraz innych pomieszczeń użytkowanych wspólnie przez wszystkich mieszkańców;
- 4) przestrzegać ciszy nocnej w godzinach od 22<sup>oo</sup> do 6<sup>oo</sup>;
- 5) powracać do ośrodka przed godziną 23<sup>oo</sup>;
- 6) posiadać i okazywać na żądanie pracownika tymczasowe zaświadczenie tożsamości cudzoziemca;



- 7) przy każdorazowym opuszczaniu terenu ośrodka pozostawiać pracownikowi ochrony ośrodka identyfikator, o którym mowa w § 3;
- 8) niezwłocznie zawiadamiać pracownika o wystąpieniu choroby, wypadkach lub awariach zaistniałych na terenie ośrodka;
- 9) udostępniać zajmowane pomieszczenie mieszkalne pracownikowi w celu przeprowadzenia kontroli tego pomieszczenia.

3. Cudzoziemiec przebywający w ośrodku jest także obowiązany do udzielania pracownikowi socjalnemu ośrodka informacji dotyczących jego postępowania o nadanie statusu uchodźcy, w szczególności do informowania o terminach wydanych decyzji.

**§ 11.** Na terenie ośrodka zabrania się:

- 1) posiadania broni lub amunicji w rozumieniu ustawy z dnia 21 maja 1999 r. o broni i amunicji (Dz. U. z 2004 r. Nr 52, poz. 525 i Nr 96, poz. 959 oraz z 2006 r. Nr 104, poz. 708 i 711), a także materiałów wybuchowych lub innych przedmiotów, których używanie może zagrażać bezpieczeństwu publicznemu;
- 2) posiadania środków odurzających i substancji psychotropowych;
- 3) spożywania napojów alkoholowych;
- 4) zakłócania porządku publicznego;
- 5) przyjmowania na nocleg osób nieuprawnionych;
- 6) samowolnego przenoszenia wyposażenia pomieszczeń mieszkalnych ośrodka;
- 7) używania dodatkowych urządzeń grzewczych lub innych urządzeń, których używanie może zakłócić prawidłowe funkcjonowanie ośrodka;
- 8) wynoszenia posiłków ze stołówki;
- 9) pozostawiania dzieci bez opieki rodziców lub opiekunów;
- 10) fotografowania lub filmowania osób znajdujących się na terenie ośrodka bez ich zgody;
- 11) niszczenia mienia ośrodka.

**§ 12.** Ośrodek nie odpowiada za pieniądze lub inne przedmioty wartościowe przechowywane przez cudzoziemca w ośrodku.

**§ 13.** Cudzoziemiec przebywający w ośrodku może być przeniesiony do innego ośrodka, jeżeli wymagają tego względy organizacyjne.

**§ 14.** Cudzoziemiec, opuszczając ośrodek, powinien zwrócić pracownikowi identyfikator, o którym mowa w § 3, oraz przedmioty, o których mowa w § 4.

## UZASADNIENIE

Projekt rozporządzenia stanowi wykonanie upoważnienia dla ministra właściwego do spraw wewnętrznych do wydania rozporządzenia określającego regulamin pobytu w ośrodku dla cudzoziemców ubiegających się o nadanie statusu uchodźcy, zawartego w art. 82 ust. 2 ustawy z dnia 13 czerwca 2003 r. o udzielaniu cudzoziemcom ochrony na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. z 2006 r. Nr 234, poz. 1695), zwanej dalej „ustawą”, w brzmieniu nadanym ustawą z dnia ..... 2007 r. o zmianie ustawy o udzielaniu cudzoziemcom ochrony na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. Nr ..., poz. ...).

Obecnie problematyka ta jest uregulowana w rozporządzeniu Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 12 sierpnia 2003 r. w sprawie regulaminu pobytu w ośrodku dla cudzoziemców ubiegających się o nadanie statusu uchodźcy (Dz. U. Nr 146, poz. 1425), wydanym na podstawie art. 62 ust. 2 ustawy. Zgodnie z art. 21 ust. 1 ustawy z dnia ..... 2007 r. o zmianie ustawy o udzielaniu cudzoziemcom ochrony na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej oraz niektórych innych ustaw, przepisy wykonawcze wydane na podstawie art. 39 ust.1, art. 59, art. 62 ust. 2, art. 69, art. 80, art. 81 ust. 5, art. 88 ust. 2 i art. 89 ust. 3 zachowują moc do czasu wydania nowych przepisów wykonawczych.

Potrzeba wydania nowego rozporządzenia wynika ze zmiany podstawy prawnej do wydania tego aktu wykonawczego.

W załączniku do projektu rozporządzenia określony został regulamin pobytu w ośrodku dla cudzoziemców ubiegających się o nadanie statusu uchodźcy. Opracowanie zasad pobytu cudzoziemców w ośrodku dla cudzoziemców ubiegających się o nadanie statusu uchodźcy ma na celu zapewnienie porządku w trakcie przyjmowania i podczas pobytu cudzoziemca w tym ośrodku. Projekt określa podstawowe zasady porządkowe, którym cudzoziemiec przebywający w ośrodku powinien się poddać, czynności towarzyszące przyjmowaniu i zakwaterowaniu cudzoziemca w ośrodku, warunki odwiedzin osób z zewnątrz, a także formalności związane z opuszczaniem ośrodka przez cudzoziemca.

Regulacja zawarta w projekcie rozporządzenia uległa zmianom w niewielkim zakresie w stosunku do obecnie obowiązujących przepisów.

Przewidziany w projekcie termin wejścia w życie rozporządzenia wynosi 14 dni od dnia ogłoszenia.

Projekt rozporządzenia jest zgodny z prawem Unii Europejskiej.

Projekt rozporządzenia nie zawiera przepisów technicznych, a zatem nie podlega notyfikacji, zgodnie z trybem przewidzianym w przepisach rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 23 grudnia 2002 r. w sprawie sposobu funkcjonowania krajowego systemu notyfikacji norm i aktów prawnych (Dz. U. Nr 239, poz. 2039 oraz z 2004 r. Nr 65, poz. 597).

Projekt rozporządzenia nie wymaga przedłożenia właściwym instytucjom i organom Unii Europejskiej lub Europejskiemu Bankowi Centralnemu w celu uzyskania opinii, dokonania konsultacji lub uzgodnienia.

## **OCENA SKUTKÓW REGULACJI (OSR)**

### **1. Podmioty, na które oddziałuje rozporządzenie:**

Przepisy projektu rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji w sprawie regulaminu pobytu w ośrodku dla cudzoziemców ubiegających się o nadanie statusu uchodźcy będą oddziaływać na następujące podmioty:

- 1) cudzoziemców ubiegających się o nadanie statusu uchodźcy,
- 2) Szefa Urzędu do Spraw Cudzoziemców,
- 3) Straż Graniczną.

### **2. Obowiązek przeprowadzenia konsultacji:**

Projekt rozporządzenia zostanie opracowany w resorcie spraw wewnętrznych i administracji, a w procesie uzgodnień międzyresortowych zostanie przedstawiony do zaopiniowania członkom Rady Ministrów, Szefowi Kancelarii Prezesa Rady Ministrów, a także Prezesowi Rządowego Centrum Legislacji.

W ramach konsultacji społecznych i w celu wykonania obowiązku wynikającego z art. 5 ustawy z dnia 7 lipca 2005 r. o działalności lobbingsowej w procesie stanowienia prawa (Dz. U. Nr 169, poz. 1414) projekt rozporządzenia zostanie umieszczony na stronie internetowej Ministerstwa Spraw Wewnętrznych i Administracji.

### **3. Wpływ regulacji na sektor finansów publicznych:**

W związku z tym, że projekt rozporządzenia nie wprowadza rozwiązań, z którymi wiązałyby się konieczność poniesienia jakichkolwiek kosztów, wejście w życie projektowanego rozporządzenia nie spowoduje wydatków i nie wpłynie na zmniejszenie dochodów budżetu państwa i sektora finansów publicznych.

### **4. Wpływ regulacji na rynek pracy, konkurencyjność gospodarki i przedsiębiorczość, w tym funkcjonowanie przedsiębiorstw oraz sytuację i rozwój regionalny:**

Projekt rozporządzenia nie będzie miał wpływu na rynek pracy, konkurencyjność gospodarki i przedsiębiorczość, w tym funkcjonowanie przedsiębiorstw oraz sytuację i rozwój regionalny.

**ROZPORZĄDZENIE  
MINISTRA SPRAW WEWNĘTRZNYCH I ADMINISTRACJI<sup>1)</sup>**

z dnia

**w sprawie trybu wypłaty zasiłków pogrzebowych oraz warunków pokrywania kosztów  
pogrzebu cudzoziemca ze środków budżetu państwa**

Na podstawie art. 84 ust. 4 ustawy z dnia 13 czerwca 2003 r. o udzielaniu cudzoziemcom ochrony na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. z 2006 r. Nr 234, poz. 1695 i z 2007 r. Nr ..., poz. ...) zarządza się, co następuje:

**§ 1.** Rozporządzenie określa sposób dokumentowania uprawnień do zasiłków pogrzebowych oraz warunki pokrywania ze środków budżetu państwa kosztów pogrzebu cudzoziemca zmarłego w okresie do zakończenia postępowania o nadanie statusu uchodźcy, a w przypadku śmierci cudzoziemca korzystającego z pomocy socjalnej - w okresie, o którym mowa w art. 74 ustawy z dnia 13 czerwca 2003 r. o udzielaniu cudzoziemcom ochrony na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, zwanego dalej „cudzoziemcem”.

**§ 2.** Koszty pogrzebu cudzoziemca, które mogą być pokrywane ze środków budżetu państwa, obejmują wydatki na:

- 1) zakup miejsca pochowania na cmentarzu, trumny lub urny albo kremację zwłok oraz wybudowanie nagrobka;
- 2) zorganizowanie pogrzebu i przeprowadzenie pochówku zmarłego;
- 3) zakup wieńca lub kwiatów;
- 4) ogłoszenie nekrologu w prasie.

**§ 3.** Wysokość kwot na pokrycie kosztów pogrzebu cudzoziemca organizowanego przez Szefa Urzędu do Spraw Cudzoziemców nie może przekroczyć dwukrotności przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia w kwartale poprzedzającym datę pogrzebu, ogłaszanego przez Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego w Dzienniku Urzędowym Rzeczypospolitej Polskiej „Monitor Polski”.

---

<sup>1)</sup> Minister Spraw Wewnętrznych i Administracji kieruje działem administracji rządowej - sprawy wewnętrzne, na podstawie § 1 ust. 2 pkt 3 rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 18 lipca 2006 r. w sprawie szczegółowego zakresu działania Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji (Dz. U. Nr 131, poz. 919 i z 2007 r. Nr 38, poz. 245).

§ 4. 1. Zasiłek pogrzebowy wypłaca się na wniosek osoby, która poniosła koszty pogrzebu cudzoziemca.

2. Przepis § 2 stosuje się odpowiednio.

3. Do wniosku dołącza się dokumenty potwierdzające poniesienie kosztów pogrzebu cudzoziemca.

§ 5. Dokumentami wymaganymi do wypłaty zasiłku pogrzebowego są:

- 1) wyciąg z aktu zgonu cudzoziemca;
- 2) oryginały rachunków obejmujących rzeczywiste koszty pogrzebu.

§ 6. Zasiłek pogrzebowy wypłaca komórka finansowa Urzędu do Spraw Cudzoziemców.

§ 7. Rozporządzenie wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia.

**MINISTER  
SPRAW WEWNĘTRZNYCH  
I ADMINISTRACJI**

## UZASADNIENIE

Projekt rozporządzenia stanowi wykonanie upoważnienia dla ministra właściwego do spraw wewnętrznych do wydania rozporządzenia określającego tryb wypłaty zasiłków pogrzebowych oraz warunki pokrywania kosztów pogrzebu cudzoziemca ze środków budżetu państwa, zawartego w art. 84 ust. 4 ustawy z dnia 13 czerwca 2003 r. o udzielaniu cudzoziemcom ochrony na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. z 2006 r. Nr 234, poz. 1695), zwanej dalej „ustawą”, w brzmieniu nadanym ustawą z dnia ..... 2007 r. o zmianie ustawy o udzielaniu cudzoziemcom ochrony na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. Nr ..., poz. ...). W drodze ww. nowelizacji ustawy w rozdziale dotyczącym pomocy dla cudzoziemców ubiegających się o nadanie statusu uchodźcy wprowadzono nowy rodzaj świadczenia w postaci zasiłku pogrzebowego wypłacanego osobie, która poniosła koszty pogrzebu cudzoziemca znajdującego się w procedurze uchodźczej. Dotychczas brak było takich rozwiązań, co uniemożliwiało finansowanie kosztów pogrzebu zmarłego cudzoziemca, który sam nie pozostawił środków na organizację pogrzebu, ani też w przypadku gdy środków takich nie posiadali członkowie jego rodziny. Przewidziano także sytuację, gdy koszty pogrzebu będą finansowane bezpośrednio z budżetu państwa.

W projekcie rozporządzenia został określony tryb wypłaty zasiłków pogrzebowych oraz warunki pokrywania ze środków budżetu państwa kosztów pogrzebu cudzoziemca zmarłego w okresie do zakończenia postępowania o nadanie statusu uchodźcy, a w przypadku śmierci cudzoziemca korzystającego z pomocy socjalnej - w okresie, o którym mowa w art. 74 ustawy z dnia 13 czerwca 2003 r. o udzielaniu cudzoziemcom ochrony na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej.

Ustalono rodzaje wydatków, które mogą być pokrywane ze środków budżetu państwa w ramach kosztów pogrzebu cudzoziemca. Wskazano maksymalną wysokość kwot na pokrycie kosztów pogrzebu cudzoziemca organizowanego przez Szefa Urzędu do Spraw Cudzoziemców. Zgodnie z projektem rozporządzenia wypłata zasiłku pogrzebowego będzie następowała na wniosek osoby, która poniosła koszty pogrzebu cudzoziemca, na podstawie dołączonych do wniosku dokumentów potwierdzających poniesienie kosztów pogrzebu. Określono dokumenty wymagane do wypłaty zasiłku pogrzebowego. Ponadto przewidziano, że zasiłek ten będzie wypłacała komórka finansowa Urzędu do Spraw Cudzoziemców.

Określony w projekcie termin wejścia w życie rozporządzenia wynosi 14 dni od dnia ogłoszenia.

Projekt rozporządzenia nie jest sprzeczny z prawem Unii Europejskiej.

Projekt rozporządzenia nie zawiera przepisów technicznych, a zatem nie podlega notyfikacji, zgodnie z trybem przewidzianym w przepisach rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 23 grudnia 2002 r. w sprawie sposobu funkcjonowania krajowego systemu notyfikacji norm i aktów prawnych (Dz. U. Nr 239, poz. 2039 oraz z 2004 r. Nr 65, poz. 597).

Projekt rozporządzenia nie wymaga przedłożenia właściwym instytucjom i organom Unii Europejskiej lub Europejskiemu Bankowi Centralnemu w celu uzyskania opinii, dokonania konsultacji lub uzgodnienia.

## **OCENA SKUTKÓW REGULACJI (OSR)**

### **1. Podmioty, na które oddziałuje rozporządzenie:**

Przepisy projektu rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji w sprawie trybu wypłaty uprawnień do zasiłków pogrzebowych oraz warunków pokrywania kosztów pogrzebu cudzoziemca ze środków budżetu państwa, będą oddziaływać na:

- 1) osoby, które pokryły koszty pogrzebu cudzoziemca,
- 2) Szefa Urzędu do Spraw Cudzoziemców.

### **2. Obowiązek przeprowadzenia konsultacji:**

Projekt rozporządzenia zostanie opracowany w resorcie spraw wewnętrznych i administracji, a w procesie uzgodnień międzyresortowych zostanie przedstawiony do zaopiniowania członkom Rady Ministrów, Szefowi Kancelarii Prezesa Rady Ministrów, a także Prezesowi Rządowego Centrum Legislacji.

W ramach konsultacji społecznych i w celu wykonania obowiązku wynikającego z art. 5 ustawy z dnia 7 lipca 2005 r. o działalności lobbingsowej w procesie stanowienia prawa (Dz. U. Nr 169, poz. 1414) projekt rozporządzenia zostanie umieszczony na stronie internetowej Ministerstwa Spraw Wewnętrznych i Administracji.

### **3. Wpływ regulacji na sektor finansów publicznych:**

Koszty związane z wprowadzeniem zasiłku pogrzebowego mogą wynieść w stosunku rocznym 14 788 zł. Kwota ta została wyliczona na podstawie danych statystycznych oraz wysokości zasiłku pogrzebowego wypłacanego przez Zakład Ubezpieczeń Społecznych - 4 929,32 zł, tj. 200% przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia w III kwartale 2006 r. W roku 2005 odnotowano trzy przypadki zgonu cudzoziemców ubiegających się o nadanie statusu uchodźcy, posiadających świadczenia socjalne, zaś w 2006 r. jeden taki przypadek.

### **4. Wpływ regulacji na rynek pracy, konkurencyjność gospodarki i przedsiębiorczość, w tym funkcjonowanie przedsiębiorstw oraz sytuację i rozwój regionalny:**

Projekt rozporządzenia nie będzie miał wpływu na rynek pracy, konkurencyjność gospodarki i przedsiębiorczość, w tym funkcjonowanie przedsiębiorstw oraz sytuację i rozwój regionalny.

**ROZPORZĄDZENIE  
MINISTRA SPRAW WEWNĘTRZNYCH I ADMINISTRACJI<sup>1)</sup>**

z dnia

**w sprawie wysokości pomocy dla cudzoziemców ubiegających się o nadanie statusu uchodźcy**

Na podstawie art. 86 ustawy z dnia 13 czerwca 2003 r. o udzielaniu cudzoziemcom ochrony na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. z 2006 r. Nr 234, poz. 1695 i z 2007 r. Nr ..., poz. ...) zarządza się, co następuje:

**§ 1.** 1. Rozporządzenie określa:

- 1) wysokość jednorazowej pomocy pieniężnej lub wartość bonów towarowych na zakup odzieży i obuwia;
- 2) wysokość stałej pomocy pieniężnej na zakup środków higieny osobistej;
- 3) wysokość kieszonkowego;
- 4) wysokość ekwiwalentu pieniężnego w zamian za wyżywienie - związanych z pobytem w ośrodku dla cudzoziemców ubiegających się o nadanie statusu uchodźcy, zwanym dalej „ośrodkiem”;
- 5) wysokość świadczenia pieniężnego na pokrycie we własnym zakresie kosztów pobytu na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, zwanego dalej „świadczeniem pieniężnym”;
- 6) wysokość pomocy na pokrycie kosztów wyżywienia cudzoziemca w podróży w związku z dobrowolnym wyjazdem z terytorium Rzeczypospolitej Polskiej;
- 7) wysokość stawki dziennej wyżywienia zbiorowego w ośrodku.

2. Rozporządzenie określa także termin i sposób wypłaty pomocy, o których mowa w ust. 1 pkt 1-6.

**§ 2.** 1. Wysokość jednorazowej pomocy pieniężnej na zakup odzieży i obuwia wynosi 140 zł.

2. Wartość bonów towarowych na zakup odzieży i obuwia wynosi 140 zł.

3. Pomoc, o której mowa w ust. 1, wypłaca się do 15 dnia miesiąca następującego po miesiącu, w którym wydano decyzję w sprawie udzielenia cudzoziemcowi pomocy.

4. Bony towarowe, o których mowa w ust. 2, wydaje się do 15 dnia miesiąca następującego po miesiącu, w którym wydano decyzję w sprawie udzielenia cudzoziemcowi pomocy.

---

<sup>1)</sup> Minister Spraw Wewnętrznych i Administracji kieruje działem administracji rządowej - sprawy wewnętrzne, na podstawie § 1 ust. 2 pkt 3 rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 18 lipca 2006 r. w sprawie szczegółowego zakresu działania Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji (Dz. U. Nr 131, poz. 919 i z 2007 r. Nr 38, poz. 245).



**§ 3.** 1. Wysokość stałej pomocy pieniężnej na zakup środków higieny osobistej wynosi 20 zł.

2. Pomoc, o której mowa w ust. 1, wypłaca się z góry do 15 dnia każdego miesiąca.

**§ 4.** 1. Wysokość kieszonkowego wynosi 50 zł.

2. W przypadku wykonywania przez cudzoziemca prac porządkowych na rzecz ośrodka, tłumaczeń ułatwiających porozumiewanie się między pracownikami ośrodka a cudzoziemcami lub prowadzenia zajęć kulturalno-oświatowych na rzecz innych cudzoziemców przebywających w ośrodku, wysokość kieszonkowego może być podwyższona do 100 zł.

3. Kieszonkowe wypłaca się z dołu do 15 dnia każdego miesiąca.

**§ 5.** 1. Wysokość ekwiwalentu pieniężnego w zamian za wyżywienie wynosi 9 zł za dzień.

2. Ekwiwalent, o którym mowa w ust. 1, wypłaca się z góry do 15 dnia każdego miesiąca.

**§ 6.** 1. Wysokość świadczenia pieniężnego wynosi 25 zł na dzień.

2. Jeżeli cudzoziemiec przebywa na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej wraz z małżonkiem lub małoletnimi dziećmi, wysokość świadczenia pieniężnego na każdego członka rodziny wynosi, w przypadku rodziny składającej się z:

- 1) dwóch członków - 20 zł;
- 2) trzech członków - 15 zł;
- 3) czterech i więcej osób - 12,50 zł

na dzień.

3. Świadczenie pieniężne wypłaca się z góry do 15 dnia każdego miesiąca.

**§ 7.** 1. Wysokość pomocy na pokrycie kosztów wyżywienia cudzoziemca w podróży w związku z dobrowolnym wyjazdem z terytorium Rzeczypospolitej Polskiej wynosi 15 zł na dzień podróży, nie więcej jednak niż na 3 dni.

2. Pomoc, o której mowa w ust. 1, wypłaca się nie wcześniej niż 7 i nie później niż 2 dni przed wyjazdem cudzoziemca z terytorium Rzeczypospolitej Polskiej.

**§ 8.** Stawka dzienna wyżywienia zbiorowego w ośrodku wynosi 9 zł.

**§ 9.** Jeżeli okres pobytu cudzoziemca w ośrodku nie obejmuje pełnego miesiąca, pomoc, o której mowa w § 3 i § 4, wypłaca się w wysokości proporcjonalnej do okresu pobytu cudzoziemca w ośrodku w danym miesiącu.

**§ 10.** 1. Pomoc, o której mowa w § 2-5 i 7, wypłaca się w ośrodku, w którym cudzoziemiec przebywa.

2. Świadczenie pieniężne wypłaca się w ośrodku najbliższym miejscu pobytu cudzoziemca, z zastrzeżeniem ust. 4.

3. W szczególnych przypadkach, uzasadnionych stanem zdrowia lub bezpieczeństwem cudzoziemca, świadczenie pieniężne można wypłacić przekazem pocztowym na adres wskazany przez cudzoziemca.

4. W przypadku, o którym mowa w § 6 ust. 2, świadczenie pieniężne dla całej rodziny można wypłacić do rąk jednego pełnoletniego członka rodziny.

**§ 11.** Rozporządzenie wchodzi po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia.<sup>2)</sup>

**MINISTER  
SPRAW WEWNĘTRZNYCH  
I ADMINISTRACJI**

---

<sup>2)</sup> Niniejsze rozporządzenie było poprzedzone rozporządzeniem Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 14 sierpnia 2003 r. w sprawie wysokości pomocy dla cudzoziemców ubiegających się o nadanie statusu uchodźcy (Dz. U. Nr 146, poz. 1428 oraz z 2005 r. Nr 157, poz. 1322), które utraciło moc z dniem wejścia w życie niniejszego rozporządzenia na podstawie art. 21 ust. 1 ustawy z dnia ..... 2007 r. o zmianie ustawy o udzielaniu cudzoziemcom ochrony na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. Nr ..., poz. ...).

## UZASADNIENIE

Projekt rozporządzenia stanowi wykonanie upoważnienia dla ministra właściwego do spraw wewnętrznych do wydania rozporządzenia określającego wysokość jednorazowej pomocy pieniężnej lub wartość bonów towarowych na zakup odzieży i obuwia, stałej pomocy pieniężnej na zakup środków higieny osobistej, kieszonkowego oraz ekwiwalentu pieniężnego w zamian za wyżywienie, a także wysokość świadczenia pieniężnego na pokrycie we własnym zakresie kosztów pobytu na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, pomocy na pokrycie kosztów wyżywienia cudzoziemca w podróży w związku z dobrowolnym wyjazdem z terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, termin i sposób ich wypłaty oraz wysokość stawki dziennej wyżywienia zbiorowego w ośrodku dla cudzoziemców ubiegających się o nadanie statusu uchodźcy, zawartego w art. 86 ustawy z dnia 13 czerwca 2003 r. o udzielaniu cudzoziemcom ochrony na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. z 2006 r. Nr 234, poz. 1695), zwanej dalej „ustawą”, w brzmieniu nadanym ustawą z dnia ..... 2007 r. o zmianie ustawy o udzielaniu cudzoziemcom ochrony na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. Nr ..., poz. ...).

Obecnie problematyka ta jest uregulowana w rozporządzeniu Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 14 sierpnia 2003 r. w sprawie wysokości pomocy dla cudzoziemców ubiegających się o nadanie statusu uchodźcy (Dz. U. Nr 146, poz. 1428 oraz z 2005 r. Nr 157, poz. 1322), wydanym na podstawie art. 69 ustawy. Zgodnie z art. 21 ust. 1 ustawy z dnia ..... 2007 r. o zmianie ustawy o udzielaniu cudzoziemcom ochrony na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej oraz niektórych innych ustaw, przepisy wykonawcze wydane na podstawie art. 39 ust.1, art. 59, art. 62 ust. 2, art. 69, art. 80, art. 81 ust. 5, art. 88 ust. 2 i art. 89 ust. 3 zachowują moc do czasu wydania nowych przepisów wykonawczych.

Potrzeba wydania nowego rozporządzenia wynika ze zmiany podstawy prawnej do wydania tego aktu wykonawczego.

Projekt rozporządzenia określa wysokość jednorazowej pomocy pieniężnej lub wartość bonów towarowych na zakup odzieży i obuwia, stałej pomocy pieniężnej na zakup środków higieny osobistej, kieszonkowego, ekwiwalentu pieniężnego w zamian za wyżywienie, świadczenia pieniężnego na pokrycie we własnym zakresie kosztów pobytu na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej i pomocy na pokrycie kosztów wyżywienia cudzoziemca w związku z dobrowolnym wyjazdem z terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, a także termin i sposób wypłaty tych świadczeń. Ponadto w projekcie rozporządzenia została określona także wysokość dziennej stawki wyżywienia zbiorowego w ośrodku dla cudzoziemców ubiegających się o nadanie statusu uchodźcy.

Przewidziany w projekcie termin wejścia w życie rozporządzenia wynosi 14 dni od dnia ogłoszenia.

Projekt rozporządzenia jest zgodny z prawem Unii Europejskiej.

Projekt rozporządzenia nie zawiera przepisów technicznych, a zatem nie podlega notyfikacji, zgodnie z trybem przewidzianym w przepisach rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 23 grudnia 2002 r. w sprawie sposobu funkcjonowania krajowego systemu notyfikacji norm i aktów prawnych (Dz. U. Nr 239, poz. 2039 oraz z 2004 r. Nr 65, poz. 597).

Projekt rozporządzenia nie wymaga przedłożenia właściwym instytucjom i organom Unii Europejskiej lub Europejskiemu Bankowi Centralnemu w celu uzyskania opinii, dokonania konsultacji lub uzgodnienia.

## **OCENA SKUTKÓW REGULACJI (OSR)**

### **1. Podmioty, na które oddziałuje rozporządzenie:**

Przepisy projektu rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji w sprawie regulaminu pobytu w ośrodku dla cudzoziemców ubiegających się o nadanie statusu uchodźcy będą oddziaływać na następujące podmioty:

- 1) cudzoziemców ubiegających się o nadanie statusu uchodźcy,
- 2) Szefa Urzędu do Spraw Cudzoziemców,
- 3) Straż Graniczną.

### **2. Obowiązek przeprowadzenia konsultacji:**

Projekt rozporządzenia zostanie opracowany w resorcie spraw wewnętrznych i administracji, a w procesie uzgodnień międzyresortowych zostanie przedstawiony do zaopiniowania członkom Rady Ministrów, Szefowi Kancelarii Prezesa Rady Ministrów, a także Prezesowi Rządowego Centrum Legislacji.

W ramach konsultacji społecznych i w celu wykonania obowiązku wynikającego z art. 5 ustawy z dnia 7 lipca 2005 r. o działalności lobbingsowej w procesie stanowienia prawa (Dz. U. Nr 169, poz. 1414) projekt rozporządzenia zostanie umieszczony na stronie internetowej Ministerstwa Spraw Wewnętrznych i Administracji.

### **3. Wpływ regulacji na sektor finansów publicznych:**

W związku z tym, że projekt rozporządzenia nie wprowadza rozwiązań, z którymi wiązałyby się konieczność poniesienia jakichkolwiek kosztów, wejście w życie projektowanego rozporządzenia nie spowoduje wydatków i nie wpłynie na zmniejszenie dochodów budżetu państwa i sektora finansów publicznych.

### **4. Wpływ regulacji na rynek pracy, konkurencyjność gospodarki i przedsiębiorczość, w tym funkcjonowanie przedsiębiorstw oraz sytuację i rozwój regionalny:**

Projekt rozporządzenia nie będzie miał wpływu na rynek pracy, konkurencyjność gospodarki i przedsiębiorczość, w tym funkcjonowanie przedsiębiorstw oraz sytuację i rozwój regionalny.

**ROZPORZĄDZENIE  
PREZESA RADY MINISTRÓW**

z dnia

**w sprawie statutu organizacyjnego i regulaminu czynności wewnętrznych Rady do  
Spraw Uchodźców**

Na podstawie art. 89p ust. 5 ustawy z dnia 13 czerwca 2003 r. o udzielaniu cudzoziemcom ochrony na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. z 2006 r. Nr 234, poz. 1695 i z 2007 r. Nr ..., poz. ...) zarządza się, co następuje:

§ 1. Radzie do Spraw Uchodźców nadaje się statut organizacyjny, stanowiący załącznik nr 1 do rozporządzenia.

§ 2. Radzie do Spraw Uchodźców nadaje się regulamin czynności wewnętrznych, stanowiący załącznik nr 2 do rozporządzenia.

§ 3. Rozporządzenie wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia.<sup>1)</sup>

**PREZES  
RADY MINISTRÓW**

---

<sup>1)</sup> Niniejsze rozporządzenie było poprzedzone rozporządzeniem Prezesa Rady Ministrów z dnia 20 sierpnia 2004 r. w sprawie statutu organizacyjnego i regulaminu czynności wewnętrznych Rady do Spraw Uchodźców (Dz. U. Nr 185, poz. 1908), które utraciło moc z dniem wejścia w życie niniejszego rozporządzenia na podstawie art. 21 ust. 1 ustawy z dnia ..... 2007 r. o zmianie ustawy o udzielaniu cudzoziemcom ochrony na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. Nr ..., poz. ...).

Załączniki  
do rozporządzenia  
Prezesa Rady Ministrów  
z dnia

Załącznik nr 1

## **STATUT ORGANIZACYJNY RADY DO SPRAW UCHODźCÓW**

**§ 1.** 1. Rada do Spraw Uchodźców, zwana dalej „Radą”, działa na podstawie:

- 1) ustawy z dnia 13 czerwca 2003 r. o udzielaniu cudzoziemcom ochrony na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. z 2006 r. Nr 234, poz. 1695);
- 2) niniejszego statutu.

2. Rada realizuje swoje ustawowe zadania przez udział jej członków w składach orzekających i posiedzeniach plenarnych.

**§ 2.** 1. W skład Rady wchodzi:

- 1) przewodniczący Rady;
- 2) wiceprzewodniczący Rady;
- 3) 10 członków.

2. W przypadku rezygnacji przez przewodniczącego Rady lub wiceprzewodniczącego Rady z pełnienia funkcji lub odwołania ich przez Radę, pełnią oni swoje obowiązki do czasu wyboru nowego przewodniczącego lub wiceprzewodniczącego.

3. W razie nieobecności przewodniczącego Rady, jego zadania wykonuje wiceprzewodniczący, na podstawie pisemnego upoważnienia.

## **REGULAMIN CZYNNOŚCI WEWNĘTRZNYCH RADY DO SPRAW UCHODźCÓW**

**§ 1.** Regulamin czynności wewnętrznych Rady do Spraw Uchodźców, zwanej dalej „Radą”, określa sposób zwoływania i odbywania posiedzeń składów orzekających i posiedzeń plenarnych oraz tworzenia wewnętrznych zespołów Rady.

**§ 2. 1.** Przewodniczący Rady wyznacza składy orzekające oraz przydziela sprawy do rozpoznania.

2. Przewodniczący Rady wskazuje przewodniczącego trzyosobowego składu orzekającego.

3. Przewodniczący Rady może przydzielić wyznaczonemu składowi orzekającemu dodatkowe sprawy do rozpoznania.

**§ 3. 1.** Przewodniczący trzyosobowego składu orzekającego zwołuje posiedzenie składu, określa miejsce i termin posiedzenia oraz wskazuje sprawy przewidziane do rozpatrzenia na posiedzeniu.

2. Zawiadomienie o posiedzeniu trzyosobowego składu orzekającego przekazuje się pisemnie członkom składu w terminie umożliwiającym zapoznanie się ze sprawą, jednak nie później niż na 7 dni przed terminem posiedzenia.

**§ 4. 1.** Sprawę na posiedzenie składu orzekającego przygotowuje przewodniczący składu orzekającego lub wyznaczony przez niego członek składu - sprawozdawca.

2. Jeżeli sprawa podlega rozpoznaniu w jednoosobowym składzie, wyznaczony członek jest składem orzekającym Rady.

**§ 5. 1.** Posiedzenie składu orzekającego otwiera i prowadzi przewodniczący składu orzekającego.

2. Sprawę przeznaczoną do rozpoznania przez skład orzekający referuje przewodniczący składu orzekającego lub członek składu - sprawozdawca.

**§ 6. 1.** Po zamknięciu narady przewodniczący składu orzekającego zarządza głosowanie nad orzeczeniem.

2. Orzeczenie składu orzekającego zapada większością głosów.

3. Podczas narady i głosowania obecny może być tylko skład orzekający.

4. Orzeczenie podpisują wszyscy członkowie składu orzekającego.

5. Uzasadnienie orzeczenia sporządza sprawozdawca.

**§ 7. 1.** Z przebiegu posiedzenia składu orzekającego sporządza się protokół. Protokół podpisują przewodniczący trzyosobowego składu orzekającego albo członek jednoosobowego składu orzekającego.

2. Protokół sporządza członek składu orzekającego wyznaczony przez przewodniczącego składu.

**§ 8.** 1. Orzeczenie składu orzekającego wraz z uzasadnieniem, aktami sprawy i protokołem przebiegu posiedzenia przekazuje się przewodniczącemu Rady.

2. Przewodniczący Rady lub z jego upoważnienia dyrektor Sekretariatu Rady do Spraw Uchodźców sprawdza zgodność zapisu protokołu z załączonymi aktami i orzeczeniem. W przypadku stwierdzenia niezgodności zapisu z załączonymi aktami, akta wraz z protokołem są zwracane składowi orzekającemu do uzupełnienia.

**§ 9.** Rada obraduje na posiedzeniach plenarnych. Posiedzenia plenarne odbywają się w obecności co najmniej połowy ustawowego składu Rady.

**§ 10.** 1. Porządek obrad pierwszego posiedzenia plenarnego obejmuje wybór przewodniczącego Rady i wiceprzewodniczącego Rady.

2. Posiedzenie plenarne zwołuje przewodniczący Rady z własnej inicjatywy lub na wniosek co najmniej połowy ustawowego składu Rady.

3. Posiedzenie plenarne zwołane na wniosek członków Rady organizuje się nie później niż w ciągu 14 dni od dnia złożenia wniosku.

4. Przewodniczący Rady może określić plan posiedzeń plenarnych.

5. Posiedzenie plenarne zwołuje się co najmniej raz na dwa miesiące.

**§ 11.** 1. Przewodniczący Rady ustala projekt porządku dziennego posiedzenia plenarnego.

2. Przewodniczący Rady może zwrócić się do członków Rady o przygotowanie na posiedzenie plenarne określonych spraw.

**§ 12.** 1. Przewodniczący Rady zawiadamia na piśmie członków Rady o terminie, miejscu i projekcie porządku dziennego posiedzenia plenarnego, nie później niż na 14 dni przed planowanym terminem, załączając materiały, które mają być przedmiotem obrad.

2. Przewodniczący Rady, w szczególności uzasadnionych przypadkach, może zwołać posiedzenie plenarne bez zachowania trybu i terminów wskazanych w poprzednich przepisach.

3. W posiedzeniu plenarnym, na pisemne zaproszenie przewodniczącego Rady lub na wniosek członków Rady, mogą uczestniczyć, w charakterze doradczym, bez prawa do głosowania, eksperci lub biegli.

4. Z ważnych przyczyn Rada może postanowić o odroczeniu posiedzenia plenarnego z równoczesnym wyznaczeniem nowego terminu posiedzenia. Członków Rady obecnych na posiedzeniu uznaje się za zawiadomionych, a nieobecnych zawiadamia się na piśmie. Rada może postanowić o przerwaniu posiedzenia plenarnego i kontynuowaniu go w późniejszym terminie.

**§ 13.** 1. Przewodniczący Rady lub wiceprzewodniczący Rady, zwani dalej „przewodniczącym posiedzenia”, otwiera posiedzenie plenarne, prowadzi obrady po stwierdzeniu obecności co najmniej połowy ustawowego składu Rady.



2. Przewodniczący posiedzenia przedstawia projekt porządku dziennego posiedzenia i przyjmuje wnioski w tej sprawie. Członkowie Rady mogą zgłaszać sprawy do rozpatrzenia przez Radę nieobjęte porządkiem posiedzenia.

3. Porządek posiedzenia ustala Rada.

**§ 14.** 1. Przewodniczący posiedzenia prowadzi obrady według przyjętego porządku.

2. W przypadkach, o których mowa w § 11 ust. 2, rozpatrzenie sprawy na posiedzeniu plenarnym poprzedza się jej zreferowaniem przez wyznaczonego członka Rady.

3. Dyskusję prowadzi się według kolejności zgłoszeń. Głosu poszczególnym mówcom udziela przewodniczący posiedzenia. Referentowi sprawy, a w uzasadnionych przypadkach także innym członkom Rady oraz osobom zaproszonym na posiedzenie, może udzielić głosu poza kolejnością.

**§ 15.** Przewodniczący posiedzenia zamyka dyskusję, dokonuje jej podsumowania oraz zarządza głosowanie nad uchwałą.

**§ 16.** 1. Rozstrzygnięcia Rada, z zastrzeżeniem ust. 4, podejmuje w formie uchwał.

2. Uchwały zapadają większością głosów, a w razie równej liczby głosów przesądza głos przewodniczącego.

3. Uchwałę podpisuje przewodniczący posiedzenia.

4. Stanowiska zajęte przez Radę w kwestiach organizacyjnych i proceduralnych są przyjmowane w formie adnotacji zawartej w protokole posiedzenia plenarnego.

**§ 17.** 1. Posiedzenia plenarne Rady są protokołowane.

2. Protokół posiedzenia plenarnego zawiera w szczególności:

- 1) datę, miejsce i czas trwania posiedzenia oraz jego numer;
- 2) listę członków Rady i innych osób obecnych na posiedzeniu;
- 3) imię i nazwisko przewodniczącego posiedzenia oraz osoby protokolanta;
- 4) imiona i nazwiska osób biorących udział w dyskusji;
- 5) podjęte uchwały i stanowiska wraz ze sposobem ich przyjęcia;
- 6) inne sprawy, których odnotowanie zarządza przewodniczący posiedzenia.

3. Protokół przedstawia się Radzie do przyjęcia na najbliższym posiedzeniu plenarnym. Protokół jest dostarczany członkom Rady najpóźniej na 3 dni przed terminem posiedzenia. W głosowaniu nad przyjęciem protokołu biorą udział tylko członkowie Rady obecni na posiedzeniu, z którego protokół sporządzono.

4. Protokół podpisują przewodniczący posiedzenia oraz protokolant.

5. Do protokołu załącza się sporządzone w formie pisemnej zdania odrębne, wyniki głosowań nad uchwałami oraz wnioskami, które nie uzyskały większości głosów.

6. Członek Rady może zgłosić przewodniczącemu Rady na piśmie swoje uwagi i propozycje uzupełnienia lub sprostowania protokołu.

**§ 18.** 1. Członkowie Rady uczestniczą osobiście w posiedzeniach składów orzekających i posiedzeniach plenarnych oraz innych pracach Rady.

2. W razie niemożności uczestniczenia w pracach Rady, członek Rady jest obowiązany poinformować na piśmie przewodniczącego Rady o okolicznościach uniemożliwiających wykonywanie jego obowiązków.

3. Przewodniczący Rady niezwłocznie uzupełnia skład orzekający, jeżeli nieobecność, o której mowa w ust. 2, dotyczy członka składu orzekającego.

**§ 19.** 1. Przewodniczący Rady może powoływać, spośród członków Rady, wewnętrzne zespoły o charakterze doraźnym, określając cel powołania, nazwę, skład osobowy, zakres zadań, tryb działania oraz zasady obsługi.

2. Przewodniczący Rady może wyznaczać członkom Rady inne zadania związane z działalnością Rady.

3. Przewodniczący Rady może powoływać ekspertów lub biegłych, spośród osób dysponujących specjalistyczną wiedzą lub doświadczeniem, w celu sporządzania opinii lub ekspertyz.

## UZASADNIENIE

Projekt rozporządzenia stanowi wykonanie upoważnienia dla Prezesa Rady Ministrów do wydania rozporządzenia nadającego Radzie do Spraw Uchodźców statut organizacyjny i regulamin czynności wewnętrznych, zawartego w art. 89p ust. 5 ustawy z dnia 13 czerwca 2003 r. o udzielaniu cudzoziemcom ochrony na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. z 2006 r. Nr 234, poz. 1695), zwanej dalej „ustawą”, w brzmieniu nadanym ustawą z dnia ..... 2007 r. o zmianie ustawy o udzielaniu cudzoziemcom ochrony na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. Nr ..., poz. ...).

Obecnie problematyka ta jest uregulowana w rozporządzeniu Prezesa Rady Ministrów z dnia 20 sierpnia 2004 r. w sprawie statutu organizacyjnego i regulaminu czynności wewnętrznych Rady do Spraw Uchodźców (Dz. U. Nr 185, poz. 1908), wydanym na podstawie art. 81 ust. 5 ustawy. Zgodnie z art. 21 ust. 1 ustawy z dnia ..... 2007 r. o zmianie ustawy o udzielaniu cudzoziemcom ochrony na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej oraz niektórych innych ustaw, przepisy wykonawcze wydane na podstawie art. 39 ust.1, art. 59, art. 62 ust. 2, art. 69, art. 80, art. 81 ust. 5, art. 88 ust. 2 i art. 89 ust. 3 zachowują moc do czasu wydania nowych przepisów wykonawczych.

Potrzeba wydania nowego rozporządzenia wynika ze zmiany podstawy prawnej do wydania tego aktu wykonawczego. Projekt rozporządzenia określa statut organizacyjny Rady do Spraw Uchodźców, zwanej dalej „Radą”, i regulamin czynności wewnętrznych Rady.

W statucie organizacyjnym wskazuje się sposób realizacji zadań Rady (udział jej członków w składach orzekających i posiedzeniach plenarnych) oraz skład Rady i zadania Przewodniczącego Rady. Regulamin czynności wewnętrznych określa sposób zwoływania i odbywania posiedzeń składów orzekających i posiedzeń plenarnych.

Regulacja zawarta w projekcie rozporządzenia nie uległa zmianie w stosunku do obecnie obowiązujących przepisów.

Przewidziany w projekcie termin wejścia w życie rozporządzenia wynosi 14 dni od dnia ogłoszenia.

Projekt rozporządzenia jest zgodny z prawem Unii Europejskiej.

Projekt rozporządzenia nie zawiera przepisów technicznych, a zatem nie podlega notyfikacji, zgodnie z trybem przewidzianym w przepisach rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 23 grudnia 2002 r. w sprawie sposobu funkcjonowania krajowego systemu notyfikacji norm i aktów prawnych (Dz. U. Nr 239, poz. 2039 oraz z 2004 r. Nr 65, poz. 597).

Projekt rozporządzenia nie wymaga przedłożenia właściwym instytucjom i organom Unii Europejskiej lub Europejskiemu Bankowi Centralnemu w celu uzyskania opinii, dokonania konsultacji lub uzgodnienia.

## OCENA SKUTKÓW REGULACJI (OSR)

### 1. Podmioty, na które oddziałuje rozporządzenie:

Przepisy projektu rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów w sprawie statutu organizacyjnego i regulaminu czynności wewnętrznych Rady do Spraw Uchodźców będą oddziaływać na członków Rady do Spraw Uchodźców.

**2. Obowiązek przeprowadzenia konsultacji:**

Projekt rozporządzenia zostanie opracowany przez Kancelarię Prezesa Rady Ministrów.

**3. Wpływ regulacji na sektor finansów publicznych:**

W związku z tym, że projekt rozporządzenia nie wprowadza rozwiązań, z którymi wiązałyby się konieczność poniesienia jakichkolwiek kosztów, wejście w życie projektowanego rozporządzenia nie spowoduje dodatkowych wydatków i nie wpłynie na zmniejszenie dochodów budżetu państwa i sektora finansów publicznych.

**4. Wpływ regulacji na rynek pracy, konkurencyjność gospodarki i przedsiębiorczość, w tym funkcjonowanie przedsiębiorstw oraz sytuację i rozwój regionalny:**

Projekt rozporządzenia nie będzie miał wpływu na rynek pracy, konkurencyjność gospodarki i przedsiębiorczość, w tym funkcjonowanie przedsiębiorstw oraz sytuację i rozwój regionalny.

**ROZPORZĄDZENIE  
PREZESA RADY MINISTRÓW**

z dnia

**w sprawie wynagrodzenia i ryczałtu członków Rady do Spraw Uchodźców**

Na podstawie art. 89za ust. 2 ustawy z dnia 13 czerwca 2003 r. o udzielaniu cudzoziemcom ochrony na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. z 2006 r. Nr 234, poz. 1695 i z 2007 r. Nr ..., poz. ...) zarządza się, co następuje:

**§ 1.** Wynagrodzenie miesięczne wynosi:

- 1) 4.200 zł - dla przewodniczącego Rady;
- 2) 3.000 zł - dla zastępcy przewodniczącego Rady;
- 3) 500 zł - dla członka Rady.

**§ 2.** Ryczałt miesięczny za udział w posiedzeniach Rady wynosi 100 zł i przysługuje, jeżeli w danym miesiącu odbyło się co najmniej jedno posiedzenie plenarne Rady.

**§ 3. 1.** Wynagrodzenie za udział w posiedzeniu składu orzekającego wynosi 330 zł.

2. Za udział w tym samym dniu w kilku posiedzeniach składów orzekających przysługuje jedno wynagrodzenie.

**§ 4.** Wynagrodzenie za udział w postępowaniu przed sądem administracyjnym wynosi 120 zł.

**§ 5.** Rozporządzenie wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia.<sup>1)</sup>

**PREZES  
RADY MINISTRÓW**

---

<sup>1)</sup> Niniejsze rozporządzenie było poprzedzone rozporządzeniem Prezesa Rady Ministrów z dnia 20 sierpnia 2004 r. w sprawie wynagradzania i ryczałtu członków Rady do Spraw Uchodźców (Dz. U. Nr 185, poz. 1909), które utraciło moc z dniem wejścia w życie niniejszego rozporządzenia na podstawie art. 21 ust. 1 ustawy z dnia ..... 2007 r. o zmianie ustawy o udzielaniu cudzoziemcom ochrony na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. Nr ..., poz. ...).

## UZASADNIENIE

Projekt rozporządzenia stanowi wykonanie upoważnienia dla Prezesa Rady Ministrów do wydania rozporządzenia określającego wysokość wynagrodzenia przewodniczącego, wiceprzewodniczącego oraz członków Rady do Spraw Uchodźców, wynagrodzenia za udział w składach orzekających oraz za udział w postępowaniach przed sądem administracyjnym, zawartego w art. 89za ust. 2 ustawy z dnia 13 czerwca 2003 r. o udzielaniu cudzoziemcom ochrony na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. z 2006 r. Nr 234, poz. 1695), zwanej dalej „ustawą”, w brzmieniu nadanym ustawą z dnia ..... 2007 r. o zmianie ustawy o udzielaniu cudzoziemcom ochrony na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. Nr..., poz. ...).

Obecnie problematyka ta jest uregulowana w rozporządzeniu Prezesa Rady Ministrów z dnia 20 sierpnia 2004 r. w sprawie wynagrodzenia i ryczałtu członków Rady do Spraw Uchodźców (Dz. U. Nr 185, poz. 1909), wydanym na podstawie art. 88 ust. 2 ustawy. Zgodnie z art. 21 ust. 1 ustawy z dnia ..... 2007 r. o zmianie ustawy o udzielaniu cudzoziemcom ochrony na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej oraz niektórych innych ustaw, przepisy wykonawcze wydane na podstawie art. 39 ust.1, art. 59, art. 62 ust. 2, art. 69, art. 80, art. 81 ust. 5, art. 88 ust. 2 i art. 89 ust. 3 zachowują moc do czasu wydania nowych przepisów wykonawczych.

Potrzeba wydania nowego rozporządzenia wynika ze zmiany podstawy prawnej do wydania tego aktu wykonawczego. Projekt rozporządzenia określa wysokość wynagrodzenia dla przewodniczącego, wiceprzewodniczącego i członków Rady do Spraw Uchodźców, a także wysokość ryczałtu za udział w posiedzeniach Rady do Spraw Uchodźców, posiedzeniach składu orzekającego i w postępowaniach przed sądem administracyjnym.

Regulacja zawarta w projekcie rozporządzenia nie uległa zmianie w stosunku do obecnie obowiązujących przepisów.

Przewidziany w projekcie termin wejścia w życie rozporządzenia wynosi 14 dni od dnia ogłoszenia.

Projekt rozporządzenia jest zgodny z prawem Unii Europejskiej.

Projekt rozporządzenia nie zawiera przepisów technicznych, a zatem nie podlega notyfikacji, zgodnie z trybem przewidzianym w przepisach rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 23 grudnia 2002 r. w sprawie sposobu funkcjonowania krajowego systemu notyfikacji norm i aktów prawnych (Dz. U. Nr 239, poz. 2039 oraz z 2004 r. Nr 65, poz. 597).

Projekt rozporządzenia nie wymaga przedłożenia właściwym instytucjom i organom Unii Europejskiej lub Europejskiemu Bankowi Centralnemu w celu uzyskania opinii, dokonania konsultacji lub uzgodnienia.

## OCENA SKUTKÓW REGULACJI (OSR)

### 1. Podmioty, na które oddziałuje rozporządzenie:

Przepisy projektu rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów w sprawie wynagrodzenia i ryczałtu członków Rady do Spraw Uchodźców będą oddziaływać na Prezesa Rady Ministrów, członków Rady do Spraw Uchodźców.

### 2. Obowiązek przeprowadzenia konsultacji:

Projekt rozporządzenia zostanie opracowany przez Kancelarię Prezesa Rady Ministrów.

**3. Wpływ regulacji na sektor finansów publicznych:**

W związku z tym, że projekt rozporządzenia nie wprowadza rozwiązań, z którymi wiązałyby się konieczność poniesienia jakichkolwiek kosztów, wejście w życie projektowanego rozporządzenia nie spowoduje dodatkowych wydatków i nie wpłynie na zmniejszenie dochodów budżetu państwa i sektora finansów publicznych.

**4. Wpływ regulacji na rynek pracy, konkurencyjność gospodarki i przedsiębiorczość, w tym funkcjonowanie przedsiębiorstw oraz sytuację i rozwój regionalny:**

Projekt rozporządzenia nie będzie miał wpływu na rynek pracy, konkurencyjność gospodarki i przedsiębiorczość, w tym funkcjonowanie przedsiębiorstw oraz sytuację i rozwój regionalny.

**ROZPORZĄDZENIE  
PREZESA RADY MINISTRÓW**

z dnia

**w sprawie warunków organizacyjnych i finansowych wykonywania obsługi Rady do Spraw Uchodźców**

Na podstawie art. 89zb ust. 3 ustawy z dnia 13 czerwca 2003 r. o udzielaniu cudzoziemcom ochrony na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. z 2006 r. Nr 234, poz. 1695 i z 2007 r. Nr ..., poz. ...) zarządza się, co następuje:

**§ 1.** Rozporządzenie określa warunki organizacyjne i finansowe wykonywania obsługi Rady do Spraw Uchodźców, zwanej dalej „Rada”.

**§ 2.** Sekretariat Rady do Spraw Uchodźców stanowi komórkę organizacyjną Kancelarii Prezesa Rady Ministrów i wykonuje obsługę organizacyjno-techniczną, a w szczególności obsługę kancelaryjno-biurową Rady, współpracując w tym zakresie z przewodniczącym Rady.

**§ 3.** Sekretariat Rady do Spraw Uchodźców wykonuje obsługę Rady w zakresie wymienionym w art. 89p ustawy z dnia 13 czerwca 2003 r. o udzielaniu cudzoziemcom ochrony na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, zwanej dalej „ustawą”, w szczególności wykonuje czynności wspomagające działalność orzeczniczą Rady, dotyczące:

- 1) zbierania i opracowywania materiałów do analizowania orzecznictwa krajowego i zagranicznego w sprawach uchodźczych;
- 2) zbierania i opracowywania informacji o krajach pochodzenia cudzoziemców;
- 3) wykonywania zadań związanych ze współpracą Rady z organami oraz instytucjami krajowymi i zagranicznymi w zakresie problematyki migracji i uchodźstwa;
- 4) prowadzenia w systemie elektronicznym rejestrów spraw o nadanie statusu uchodźcy oraz o udzielanie zgody na pobyt tolerowany;
- 5) wykonywania czynności organizacyjno-technicznych.

**§ 4. 1.** Ze środków, o których mowa w art. 89zb ust. 2 ustawy, są pokrywane wydatki na:

- 1) wynagrodzenie i ryczałt członków Rady;
- 2) służbowe wyjazdy krajowe i zagraniczne członków Rady oraz inne koszty związane ze współpracą Rady z instytucjami zagranicznymi;



- 3) koszty tłumaczeń związanych z prowadzonymi postępowaniami administracyjnymi, w tym tłumaczenia dokumentów;
- 4) koszty ekspertyz i opinii.

2. Wydatkowanie środków następuje na wniosek przewodniczącego Rady.

§ 5. Rozporządzenie wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia.<sup>1)</sup>

**PREZES  
RADY MINISTRÓW**

---

<sup>1)</sup> Niniejsze rozporządzenie było poprzedzone rozporządzeniem Prezesa Rady Ministrów z dnia 20 sierpnia 2004 r. w sprawie warunków organizacyjnych i finansowych wykonywania obsługi Rady do Spraw Uchodźców (Dz. U. Nr 185, poz. 1910), które utraciło moc z dniem wejścia w życie niniejszego rozporządzenia na podstawie art. 21 ust. 1 ustawy z dnia ... 2007 r. o zmianie ustawy o udzielaniu cudzoziemcom ochrony na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. Nr ..., poz. ...).

## UZASADNIENIE

Projekt rozporządzenia stanowi wykonanie upoważnienia dla Prezesa Rady Ministrów do wydania rozporządzenia określającego warunki organizacyjne i finansowe wykonywania obsługi Rady do Spraw Uchodźców, zawartego w art. 89 zb ust. 3 ustawy z dnia 13 czerwca 2003 r. o udzielaniu cudzoziemcom ochrony na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. z 2006 r. Nr 234, poz. 1695), zwanej dalej „ustawą”, w brzmieniu nadanym ustawą z dnia ..... 2007 r. o zmianie ustawy o udzielaniu cudzoziemcom ochrony na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. Nr ..., poz. ...).

Obecnie warunki organizacyjne i finansowe wykonywania obsługi Rady do Spraw Uchodźców określa rozporządzenie Prezesa Rady Ministrów z dnia 20 sierpnia 2004 r. w sprawie warunków organizacyjnych i finansowych wykonywania obsługi Rady do Spraw Uchodźców (Dz. U. Nr 185, poz. 1910), wydane na podstawie art. 89 ust. 3 ustawy. Zgodnie z art. 21 ust. 1 ustawy z dnia ..... 2007 r. o zmianie ustawy o udzielaniu cudzoziemcom ochrony na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej oraz niektórych innych ustaw, przepisy wykonawcze wydane na podstawie art. 39 ust.1, art. 59, art. 62 ust. 2, art. 69, art. 80, art. 81 ust. 5, art. 88 ust. 2 i art. 89 ust. 3 zachowują moc do czasu wydania nowych przepisów wykonawczych.

Potrzeba wydania nowego rozporządzenia wynika ze zmiany podstawy prawnej do wydania tego aktu wykonawczego. Projekt rozporządzenia określa zadania sekretariatu Rady do Spraw Uchodźców, który stanowi komórkę organizacyjną Kancelarii Prezesa Rady Ministrów oraz wskazuje rodzaje wydatków ponoszonych ze środków z budżetu państwa, z rozdziału dotyczącego Rady do Spraw Uchodźców, z części dotyczącej Kancelarii Prezesa Rady Ministrów.

Regulacja zawarta w projekcie rozporządzenia nie uległa zmianie w stosunku do obecnie obowiązujących przepisów.

Przewidziany w projekcie termin wejścia w życie rozporządzenia wynosi 14 dni od dnia ogłoszenia.

Projekt rozporządzenia jest zgodny z prawem Unii Europejskiej.

Projekt rozporządzenia nie zawiera przepisów technicznych, a zatem nie podlega notyfikacji, zgodnie z trybem przewidzianym w przepisach rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 23 grudnia 2002 r. w sprawie sposobu funkcjonowania krajowego systemu notyfikacji norm i aktów prawnych (Dz. U. Nr 239, poz. 2039 oraz z 2004 r. Nr 65, poz. 597).

Projekt rozporządzenia nie wymaga przedłożenia właściwym instytucjom i organom Unii Europejskiej lub Europejskiemu Bankowi Centralnemu w celu uzyskania opinii, dokonania konsultacji lub uzgodnienia.

## OCENA SKUTKÓW REGULACJI (OSR)

### 1. Podmioty, na które oddziałuje rozporządzenie:

Przepisy projektu rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów w sprawie warunków organizacyjnych i finansowych wykonywania obsługi Rady do Spraw Uchodźców będą oddziaływać na Prezesa Rady Ministrów, członków Rady do Spraw Uchodźców.

**2. Obowiązek przeprowadzenia konsultacji:**

Projekt rozporządzenia zostanie opracowany przez Kancelarię Prezesa Rady Ministrów.

**3. Wpływ regulacji na sektor finansów publicznych:**

W związku z tym, że projekt rozporządzenia nie wprowadza rozwiązań, z którymi wiązałyby się konieczność poniesienia jakichkolwiek kosztów, wejście w życie projektowanego rozporządzenia nie spowoduje dodatkowych wydatków i nie wpłynie na zmniejszenie dochodów budżetu państwa i sektora finansów publicznych.

**4. Wpływ regulacji na rynek pracy, konkurencyjność gospodarki i przedsiębiorczość, w tym funkcjonowanie przedsiębiorstw oraz sytuację i rozwój regionalny:**

Projekt rozporządzenia nie będzie miał wpływu na rynek pracy, konkurencyjność gospodarki i przedsiębiorczość, w tym funkcjonowanie przedsiębiorstw oraz sytuację i rozwój regionalny.

**ROZPORZĄDZENIE  
MINISTRA EDUKACJI NARODOWEJ<sup>1)</sup>**

z dnia

**w sprawie ramowego programu kursów nauki języka polskiego dla cudzoziemców,  
którzy uzyskali w Rzeczypospolitej Polskiej status uchodźcy lub ochronę uzupełniającą**

Na podstawie art. 92 ust. 2 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. Nr 64, poz. 593, z późn. zm.<sup>2)</sup>) zarządza się, co następuje:

**§ 1.** Ustala się ramowy program kursów nauki języka polskiego dla cudzoziemców, którzy uzyskali w Rzeczypospolitej Polskiej status uchodźcy lub ochronę uzupełniającą, stanowiący załącznik do rozporządzenia.

**§ 2.** Traci moc rozporządzenie Ministra Polityki Społecznej z dnia 1 lutego 2007 r. w sprawie ramowego programu kursów nauki języka polskiego dla uchodźców (Dz. U. Nr 35, poz. 221).

**§ 3.** Rozporządzenie wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia.

**MINISTER  
EDUKACJI NARODOWEJ**

W porozumieniu:

**MINISTER  
PRACY I POLITYKI  
SPOŁECZNEJ**

---

<sup>1)</sup> Minister Edukacji Narodowej kieruje działem administracji rządowej - oświata i wychowanie, na podstawie § 1 ust. 2 rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 18 lipca 2006 r. w sprawie szczegółowego zakresu działania Ministra Edukacji Narodowej (Dz. U. Nr 131, poz. 907).

<sup>2)</sup> Zmiany wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2004 r. Nr 99, poz. 1001 i Nr 273, poz. 2703, z 2005 r. Nr 64, poz. 565, Nr 94, poz. 788, Nr 164, poz. 1366, Nr 179, poz. 1487 i Nr 180, poz. 1493 oraz z 2006 r. Nr 144, poz. 1043, Nr 186, poz. 1380, Nr 249, poz. 1831 i Nr 251, poz. 1844.

## **RAMOWY PROGRAM KURSÓW NAUKI JĘZYKA POLSKIEGO DLA CUDZOZIEMCÓW, KTÓRZY UZYSKALI W RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ STATUS UCHODŹCY LUB OCHRONĘ UZUPEŁNIAJĄCĄ**

### **I. Założenia programowe.**

Cel: umiejętność komunikowania się w języku polskim przez cudzoziemców, którzy uzyskali w Rzeczypospolitej Polskiej status uchodźcy lub ochronę uzupełniającą, zwanych dalej „cudzoziemcami”, na poziomie podstawowym.

Ramowy program obejmuje słownictwo wykraczające poza treści znajdujące się zwykle w programach dla rozpoczynających naukę języka polskiego, które ma umożliwić cudzoziemcom rozpoznawanie miejsc oraz dokumentów, które organizują ich życie w Polsce.

W początkowym okresie należy wprowadzić naukę pisania wyrazów, których pisownia oparta jest na zasadzie fonetycznej. Przyswajane wyrazy powinny należeć do słownictwa podstawowego.

Zagadnienia gramatyczno-składniowe obejmują podstawowe problemy gramatyczne i składniowe, których opanowanie jest konieczne do porozumiewania się w języku polskim na poziomie podstawowym.

Nauczanie materiału gramatycznego powinno przebiegać bez objaśniania reguł gramatyki. Wprowadzając zdanie np. Mieszkam w Katowicach, nie należy objaśniać, że nazwa miasta jest użyta w miejscowniku.

Każdy wprowadzany systematycznie problem gramatyczny powinien pojawiać się w tekstach z wyprzedzeniem, np. wprowadzenie miejscownika powinno być poprzedzone wielokrotnym pojawianiem się miejscownika nazw miejscowych. Ćwiczenia gramatyczne powinny odwoływać się zawsze do tekstów, których znajomość jest cudzoziemcom przydatna w praktyce.

Zagadnienia gramatyczno-składniowe korespondują z wykazem funkcji i pojęć językowych, wykazem tematycznym, a także słownictwem.

Wykaz tematyczny zawiera 15 tematów niezbędnych w codziennej komunikacji z rodzimymi użytkownikami języka. Poszczególne tematy należy skorelować z odpowiednimi funkcjami językowymi oraz regułami gramatycznymi.

Wykaz funkcji i pojęć językowych obejmuje podstawowe funkcje pojęciowe i intencje, które cudzoziemcy powinni umieć wyrażać w języku polskim (znajomość w mowie i piśmie). Ich znajomość i umiejętność zastosowania odpowiednio do sytuacji umożliwi nawiązanie kontaktu z rodzimymi użytkownikami języka.

## II. Bloki tematyczne.

Lp.	Blok tematyczny	Liczba godzin dla grupy języków słowiańskich	Liczba godzin dla innych grup językowych
1	Alfabet polski i zagadnienia fonetyczne	35	40
2	Zagadnienia gramatyczno-składniowe	60	90
3	Wykaz tematyczny	45	65
4	Wykaz funkcji i pojęć językowych	40	65
5	Zagadnienia obyczajowo-kulturowe	20	40
	Łącznie	200	300

### 1. Alfabet polski i zagadnienia fonetyczne:

- 1) praktyczne zapoznanie z alfabetem, pisanie liter, relacja między głoską i literą, łączenie liter w sylaby, pisanie wyrazów; struktura polskiego systemu fonologicznego (ćwiczenie słuchu fonologicznego);
- 2) wstępne ćwiczenia artykulacyjne; rozpoznanie problemów fonetycznych cudzoziemców; różnice w wymawianiu głosek fonetycznie bliskich, ale nietożsamy, w opozycji do dźwiękowych oraz zębowych; znak zmiękczenia stosowany przed spółgłoską lub na końcu wyrazu; zmięczenie oznaczone literą i:
  - a) przed samogłoską,
  - b) w przypadku roli zgłoskotwórczej,
  - c) w przypadku końcówki fleksyjnej;
- 3) spółgłoski dźwięczne i bezdźwięczne; charakterystyczne dla języka polskiego ubezdźwięcznianie spółgłosek na końcu wyrazu, jeżeli bezpośrednio po nim nie następuje następny wyraz; przykłady tego zjawiska; wyjątki - głoski: r, l, ł, j, m, n (oraz ich ewentualne warianty miękkie i zmiękczone);
- 4) głoski dźwięczne i bezdźwięczne i wiążące się z tym zjawiskiem różnice znaczeniowe;
- 5) głoski twarde, miękkie i zmiękczone; różnicowanie znaczenia;
- 6) trudności w opanowaniu przez obcokrajowców wymiany głosek, dokonującej się w wielu rzeczownikach występujących w miejscowniku; wymiany regularne:
  - a) w miejscowniku dla rzeczowników wszystkich rodzajów,
  - b) dla rzeczowników rodzaju żeńskiego;
- 7) rozróżnianie i wymawianie samogłoski i oraz y;
- 8) występowanie samogłosek nosowych w języku polskim; przykłady końcówek w wybranych przypadkach rzeczowników (np. końcówka -ę: rękę, dziewczynę, mamę),

przymiotników i zaimków (np. końcówka -ą, dobrą, moją, twoją) oraz czasowników (kończą -ę w 1 osobie liczby pojedynczej, np. robię, myślę, końcówka -ą w 3 osobie liczby mnogiej, np. czytają, mają, uczą się, tańczą); połączenie fonetyki z formami morfologicznymi; uczenie zapisywania końcówek -ą lub -om z wykorzystaniem poznawanych form;

- 9) nauka czytania, unikanie tzw. wymowy literowej; upraszczanie w wymowie określonych grup głosek, wymawianie samogłosek nosowych w zależności od sąsiedztwa fonetycznego, zamiana głosek dźwięcznych na bezdźwięczne;
- 10) wymowa samogłosek nosowych wewnątrz wyrazu:
  - a) przed spółgłoskami szczelinowymi,
  - b) przed spółgłoskami zwartymi i zwartoszczelinowymi;
- 11) wymowa samogłosek nosowych ę i ą na końcu wyrazu; osłabienie nosowości lub też całkowite odnosowanie samogłoski ę, np. 1 osoba liczby pojedynczej czasowników;
- 12) zasady akcentowania wyrazów w języku polskim; zasady akcentowania połączeń wyrazów występujących po wyrazie akcentowanym oraz wyrazów nieakcentowanych pojawiających się przed wyrazem akcentowanym;
- 13) fonetyczne procesy wewnątrzwyrazowe; upodobnienia i uproszczenia grup spółgłoskowych (np. otłonić/ocłonić, ojcofski/ojcoski); sposoby wymawiania na przykładzie liczebników;
- 14) upodobnienia międzywyrazowe: możliwość wymawiania udźwięczniającego lub ubezdźwięczniającego połączeń wyrazowych; sposób wymawiania połączeń przyimków z wyrazami pełnoznacznymi (najczęściej rzeczownikami i przymiotnikami); połączenia z przyimkami.

## 2. Zagadnienia gramatyczno-składniowe:

- 1) rodzaje gramatyczne - typowe końcówki rzeczowników w mianowniku liczby pojedynczej, rodzaj gramatyczny przymiotnika; mianownik liczby pojedynczej rzeczowników wprowadzany w sposób systematyczny, tj. z objaśnieniem podstawowych reguł; ćwiczenia łączliwości rzeczowników z zaimkami dzierżawczymi i wskazującymi oraz przymiotnikami;
- 2) odmiana czasownika być; wprowadzenie jednocześnie formy 1 osoby czasu przyszłego i przeszłego: będę, byłem / byłam;
- 3) narzędnik rzeczowników liczby pojedynczej wprowadzany w sposób leksykalny przy przedstawianiu się, np. Jestem Kurdem. Jestem stolarzem. Czy jest pan studentem? Ona jest lekarką.; problem ten jest rozwijany w ramach tematu: Człowiek - informacje podstawowe;
- 4) zaimki osobowe w obu liczbach oraz formy grzecznościowe pani, pan; wyrazy pani, pan w funkcji zaimków osobowych jako formalny odpowiednik zaimka ty, a nie 3 osoby liczby pojedynczej;
- 5) zaimki pytajne: kto?, co?, czyj?, który?, jaki?;
- 6) zaimki dzierżawcze: mój, twój, nasz, jego, jej, ich oraz wyrazy pana, pani; temat wprowadzający: np. Rodzina, znajomi, pracodawcy;

- 7) odmiana czasownika nazywać się (III koniugacja); pytanie: Jak się pani/ pan nazywa? Jak się nazywasz? Jak się nazywa to miasto?; temat wprowadzający: np. Rodzina, znajomi, pracodawcy;
- 8) zdania proste, np. To jest mieszkanie. Mieszkanie jest małe. Ona ma na imię Ewa. Ona tu nie mieszka; neutralny szyk zdania prostego; zdania złożone typu: Nie wiem, gdzie jest mój klucz oraz zdania połączone spójnikami a, i, ale, albo;
- 9) odmiana czasowników z przyrostkiem -ować; temat wprowadzający: np. Praca i wynagrodzenie;
- 10) odmiana czasowników I koniugacji, np. czuć się; temat wprowadzający: np. Zdrowie, pomoc medyczna;
- 11) nieregularne stopniowanie przysłówków, np. dobrze, źle; temat wprowadzający: np. Zdrowie, pomoc medyczna lub Praca i wynagrodzenie;
- 12) biernik rzeczowników w liczbie pojedynczej wprowadzany w sposób systematyczny; temat wprowadzający: np. Rutyna dnia codziennego - posiłki (np. Proszę kurczaka. Proszę kawę. Proszę ciastko.); wykazywanie funkcjonalności biernika wynikającej z rekreacji często używanych czasowników, np. pisać, znać, czytać (np. Piszę list do domu. Znam ten film. Co czytasz?); rozwinięcie problemu stanowi np. temat Rodzina, znajomi, pracodawcy (np. Mam brata. Mam siostrę.). Inne problemy gramatyczne wynikające z zastosowania biernika wprowadzane w sposób leksykalny (np. Mam pięciu braci.);
- 13) odmiana czasownika mieć; temat wprowadzający: np. Rodzina, znajomi, pracodawcy;
- 14) dopełniacz rzeczowników w liczbie pojedynczej wprowadzany w sposób systematyczny, na prostych przykładach (np. zdania typu: Idę do domu. Nie mam czasu. Nie ma tu Urszuli.); zamiana biernika występującego w zdaniach niezaprzeczonych na dopełniacz w zdaniach zaprzeczonych;
- 15) podstawowe przyimki łączące się z dopełniaczem: do, od, obok, bez, dla; temat wprowadzający: np. Dom i jego otoczenie lub Ulica, komunikacja miejska;
- 16) pytanie o drogę; sformułowania typu: Jak dojść do...? Na prawo, na lewo;
- 17) odmiana w czasie teraźniejszym czasowników iść i jechać; temat wprowadzający: np. Rutyna dnia codziennego lub Cele i plany życiowe, przyszłość w Polsce;
- 18) dopełniacz rzeczowników liczby mnogiej (np. Proszę kilo jabłek. Proszę dziesięć deka cukierków.); temat wprowadzający: np. Zakupy, pieniądze;
- 19) opozycja znaczeniowa czasowników chodzić i iść; temat wprowadzający: np. Rutyna dnia codziennego;
- 20) wprowadzenie narzędnika po czasowniku jechać; temat wprowadzający: np. Ulica, komunikacja miejska lub Rutyna dnia codziennego;
- 21) odmiana czasowników II koniugacji w czasie teraźniejszym, trybie oznajmującym (np. mówić, lubić, robić); połączenie czasownika lubić z bezokolicznikiem opisujące np. sposób spędzania wolnego czasu; temat wprowadzający: np. Czas wolny, rozrywki;
- 22) wprowadzenie przysłówka typu: po polsku, po angielsku; temat wprowadzający: np. Edukacja i wykształcenie;
- 23) wydawanie polecenia poprzez użycie konstrukcji: proszę i bezokolicznik (np. Proszę siadać! Proszę powtórzyć! Proszę mówić wolno!);



- 24) czas przyszły złożony z formą bezokolicznika (np. będę czytać, będziesz pisać); temat wprowadzający: np. Cele i plany życiowe, przyszłość w Polsce;
- 25) czas przeszły czasowników regularnych; końcówki czasownikowe i brak konieczności użycia zaimka osobowego (np. Urodziłam się w Albanii. Przyjechałam do Polski 2 miesiące temu. Pracowałam jako nauczyciel.); temat wprowadzający: np. Człowiek - informacje podstawowe; czasownik iść i pójść w czasie teraźniejszym, przyszłym i przeszłym w połączeniu z odpowiednimi przyimkami, np. na, do, po; temat wprowadzający: np. Czas wolny, rozrywki;
- 26) czasowniki modalne: chcieć, móc, musieć; temat wprowadzający: np. Zakupy, pieniądze;
- 27) okoliczniki czasu: jutro, wczoraj, kiedyś, pojutrze, za dwa dni, za rok, rok temu, dwa dni temu; temat wprowadzający: np. Człowiek - informacje podstawowe lub Cele i plany życiowe, przyszłość w Polsce;
- 28) zdanie złożone współrzędnie połączone spójnikami i, a, ale, albo;
- 29) zdanie podrzędne dopełnieniowe, wprowadzające mowę zależną; temat wprowadzający: np. Praca i wynagrodzenie;
- 30) przyimki przestrzenne łączące się z narzędnikiem: nad, za, przed; temat wprowadzający: np. Czas wolny, rozrywki;
- 31) liczebniki porządkowe; określanie czasu;
- 32) celownik zaimków osobowych w konstrukcjach typu: Jest mi zimno. Jest mi gorąco. Nie podoba mi się tu.; temat wprowadzający: np. Podstawowe informacje o Polsce;
- 33) miejscownik rzeczowników liczby pojedynczej; wprowadzenie w sposób systematyczny w połączeniu z przyimkami na, w i po; temat wprowadzający: np. Człowiek - informacje podstawowe lub Rutyna dnia codziennego;
- 34) regularne stopniowanie przymiotników; temat wprowadzający: np. Rodzina, znajomi, pracodawcy;
- 35) nieregularne stopniowanie przymiotników (np. dobry, mały, duży); temat wprowadzający: np. Dom i jego otoczenie;
- 36) czasowniki bezosobowe: można, trzeba, (nie) wolno; temat wprowadzający: np. Zakupy, pieniądze;
- 37) czasownik wolno w połączeniu z zaimkiem osobowym w celowniku; temat wprowadzający: np. Zdrowie, pomoc medyczna;
- 38) spójnik jeśli wprowadzający zdanie warunkowe; temat wprowadzający: np. Cele i plany życiowe, przyszłość w Polsce.

### 3. Wykaz tematyczny:

- 1) człowiek - informacje podstawowe:
  - a) imię, nazwisko, płeć, wiek, data i miejsce urodzenia,
  - b) kraj pochodzenia, język,
  - c) rodzina, dzieci,
  - d) zawód, wykształcenie;
- 2) dom i jego otoczenie:
  - a) rodzaje pomieszczeń,

- b) wyposażenie pokoju, łazienki, kuchni, mieszkania,
  - c) miejsce pobytu, miejscowość,
  - d) współmieszkańcy, sąsiedzi, personel ośrodka dla cudzoziemców ubiegających się o nadanie statusu uchodźcy;
- 3) rutyna dnia codziennego:
- a) toaleta i zabiegi higieniczne,
  - b) środki czystości dla dorosłych i dla dzieci,
  - c) przedmioty codziennego użytku,
  - d) posiłki,
  - e) artykuły spożywcze,
  - f) napoje,
  - g) potrawy,
  - h) organizacja dnia,
  - i) określenia czasu, zegar,
  - j) obowiązki i czas wolny;
- 4) rodzina, znajomi, pracodawcy:
- a) relacje rodzinne, stopnie pokrewieństwa,
  - b) relacje towarzyskie,
  - c) kontakty oficjalne i nieoficjalne;
- 5) zakupy, pieniądze:
- a) sklepy i zakupy,
  - b) ceny, pieniądze,
  - c) miary i ilości;
- 6) ulica, komunikacja miejska:
- a) orientacja w przestrzeni,
  - b) pytanie o drogę, informacja,
  - c) środki transportu,
  - d) dworzec kolejowy,
  - e) rodzaje biletów;
- 7) praca i wynagrodzenie:
- a) umiejętności i kwalifikacje, zawody,
  - b) umowa o pracę, czas pracy, urlop,
  - c) wynagrodzenie i podatki;
- 8) edukacja i wykształcenie:
- a) typy szkół, system edukacyjny,

- b) szkolenia, kursy zawodowe,
  - c) stowarzyszenia, organizacje;
- 9) zdrowie, pomoc medyczna:
- a) samopoczucie, choroba, części ciała,
  - b) opieka zdrowotna,
  - c) pierwsza pomoc, wypadek,
  - d) apteka;
- 10) urzędy i instytucje:
- a) poczta,
  - b) bank,
  - c) policja,
  - d) kościół;
- 11) życie publiczne, prawa i obowiązki cudzoziemca:
- a) podstawowe nakazy i zakazy,
  - b) dokumenty i zaświadczenia,
  - c) rodzaje pomocy,
  - d) urzędy administracji publicznej;
- 12) podstawowe informacje o Polsce:
- a) podział administracyjny, ważniejsze miasta,
  - b) klimat i pogoda, pory roku,
  - c) święta państwowe i religijne, dni wolne od pracy,
  - d) święta rodzinne;
- 13) poziom życia w Polsce:
- a) koszty utrzymania,
  - b) ubezpieczenia, opieka zdrowotna, zapomoga, wynagrodzenie za pracę;
- 14) czas wolny, rozrywki:
- a) sport,
  - b) hobby, zainteresowania,
  - c) prasa, radio, telewizja, Internet;
- 15) cele i plany życiowe, przyszłość w Polsce:
- a) wyjazd za granicę,
  - b) powrót do kraju,
  - c) emigracja,
  - d) pobyt legalny,
  - e) praca zarobkowa,

f) nauka, studia.

4. Wykaz funkcji i pojęć językowych:

1) kontakty międzyludzkie:

- a) nawiązywanie kontaktu i reakcja drugiej osoby,
- b) przedstawianie się lub przedstawianie kogoś i reakcja drugiej osoby,
- c) powitanie oraz pytanie o samopoczucie i reakcja drugiej osoby,
- d) pożegnanie i reakcja drugiej osoby,
- e) składanie życzeń i reakcja drugiej osoby,
- f) podziękowanie i reakcja drugiej osoby,
- g) przeproszenie i reakcja drugiej osoby,
- h) komplementy i reakcja drugiej osoby,
- i) zapraszanie i reakcja drugiej osoby;

2) informowanie:

- a) informowanie o faktach,
- b) uzasadnianie (dlaczego?),
- c) określanie celu czynności (po co?),
- d) relacjonowanie wypowiedzi,
- e) obiecywanie;

3) elementy rozmowy:

- a) rozpoczynanie rozmowy,
- b) kontrolowanie przebiegu rozmowy,
- c) kończenie rozmowy,
- d) akceptowanie czyjejś wypowiedzi,
- e) nieakceptowanie czyjejś wypowiedzi;

4) wyrażanie opinii:

- a) myślę, że ...,
- b) według mnie ...,
- c) wydaje mi się, że ...,
- d) nie jestem pewien/pewna, czy ...;

5) wyrażanie uczuć:

- a) sympatia i antypatia, upodobania,
- b) nadzieja i obawa,
- c) chęci,
- d) radość i żal, zadowolenie i niezadowolenie,
- e) obojętność,

- f) rozczarowanie;
- 6) próba wywołania reakcji:
  - a) w mówieniu,
  - b) w działaniu,
  - c) prośby, nakazy i zakazy,
  - d) doradzanie i odradzanie;
- 7) wypowiedzi ogólne:
  - a) cechy, stany (jaki?, jaka?, jakie?, jak?),
  - b) posiadanie (czyj?, czyja?, czyje?),
  - c) relacje przestrzenne,
  - d) relacje czasowe,
  - e) sposób (jak?),
  - f) możliwość i konieczność,
  - g) porównywanie.

5. Zagadnienia obyczajowo-kulturowe:

- 1) obyczaje i kultura kraju pochodzenia cudzoziemca; przykładowe zwroty i słownictwo;
- 2) obyczaje i kultura Polski; przykładowe zwroty i słownictwo;
- 3) różnice kulturowe;
- 4) rodzina języków słowiańskich - historia języka polskiego w zarysie.

## UZASADNIENIE

Projekt rozporządzenia stanowi wykonanie upoważnienia dla ministra właściwego do spraw oświaty i wychowania do wydania, w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw zabezpieczenia społecznego, rozporządzenia określającego ramowe programy kursów nauki języka polskiego dla cudzoziemców, uwzględniając różnice kulturowe między różnymi grupami uchodźców, zawartego w art. 92 ust. 2 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. Nr 64, poz. 593, Nr 99, poz. 1001 i Nr 273, poz. 2703, z 2005 r. Nr 64, poz. 565, Nr 94, poz. 788, Nr 164, poz. 1366, Nr 175, poz. 1462, Nr 179, poz. 1487 i Nr 180, poz. 1493 oraz z 2006 r. Nr 144, poz. 1043, Nr 186, poz. 1830, Nr 249, poz. 1831 i Nr 251, poz. 1844), w brzmieniu nadanym ustawą z dnia ..... 2007 r. o zmianie ustawy o udzielaniu cudzoziemcom ochrony na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. Nr ..., poz. ...).

Ustawa z dnia ..... 2007 r. o zmianie ustawy o udzielaniu cudzoziemcom ochrony na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej oraz niektórych innych ustaw miała na celu wdrożenie do polskiego porządku prawnego przepisów dyrektywy Rady 2004/83/WE z dnia 29 kwietnia 2004 r. w sprawie minimalnych norm dla kwalifikacji i statusu obywateli państw trzecich lub bezpaństwowców jako uchodźców lub jako osoby, które z innych względów potrzebują międzynarodowej ochrony oraz zawartości przyznawanej pomocy (Dz. Urz. UE L 304 z 30.09.2004, str. 12; Dz. Urz. UE Polskie wydanie specjalne, rozdz. 19, t. 7, str. 96). W ww. ustawie został wprowadzony nowy rodzaj ochrony cudzoziemców na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, tj. ochrona uzupełniająca.

Obecnie problematyka dotycząca edukacji uchodźców w zakresie języka polskiego jest uregulowana w rozporządzeniu Ministra Polityki Społecznej z dnia 1 lutego 2007 r. w sprawie ramowego programu kursów nauki języka polskiego dla uchodźcom (Dz. U. Nr 35, poz. 221), które traci moc z dniem wejścia w życie niniejszego rozporządzenia.

W związku ze zmianami ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej konieczne jest objęcie edukacją w zakresie języka polskiego oprócz cudzoziemców, którzy uzyskali status uchodźcy, także osób, które uzyskały ochronę uzupełniającą na terenie Rzeczypospolitej Polskiej.

Projekt zawiera ramowy program kursów nauki języka polskiego dla:

- 1) cudzoziemców, których językiem ojczystym jest język z grupy języków słowiańskich;
- 2) cudzoziemców, których językiem ojczystym jest język nienależący do grupy języków słowiańskich.

Treści programowe są takie same dla obu grup, różnią się natomiast liczbą godzin przeznaczonych na realizację poszczególnych bloków tematycznych. Projekt ramowego programu nauczania języka polskiego w odniesieniu do cudzoziemców, których językiem ojczystym jest język należący do grupy języków słowiańskich zakłada 200 godzin na realizację przedstawionych treści, natomiast w odniesieniu do cudzoziemców, których językiem ojczystym jest język nienależący do grupy języków słowiańskich - 300 godzin. Różnica w liczbie godzin spowodowana jest tym, że cudzoziemców, których językiem ojczystym jest język słowiański łatwiej jest się uczyć języka polskiego.

Materiał językowy został wybrany z wykorzystaniem standardu wymagań dla poziomu podstawowego zaawansowania znajomości języka polskiego określonego rozporządzeniem Ministra Edukacji Narodowej i Sportu z dnia 15 października 2003r. w sprawie egzaminów z języka polskiego jako obcego (Dz. U. Nr 191, poz. 1871)

i dostosowany do potrzeb uczących się cudzoziemców. Standardy wymagań dla poszczególnych poziomów zaawansowania znajomości języka polskiego zostały określone dla cudzoziemców lub obywateli polskich na stałe zamieszkałych za granicą, ubiegających się o przystąpienie do egzaminu z języka polskiego jako obcego.

Określenie ramowego programu kursów nauki języka polskiego dla cudzoziemców, którzy uzyskali w Rzeczypospolitej polskiej status uchodźcy lub ochronę uzupełniającą umożliwi opracowywanie programów, niezbędnych do prowadzenia nauki języka polskiego dla cudzoziemców.

W chwili obecnej nauka języka polskiego odbywa się na podstawie programów przygotowywanych przez szkoły języka polskiego i kultury dla cudzoziemców. Projektowana regulacja ma na celu formalne uporządkowanie tej sytuacji i ujednoczenie ram programowych nauki języka polskiego przez podmioty (ośrodki) prowadzące kursy dla uchodźców.

Przedmiot projektowanej regulacji nie jest objęty zakresem prawa Unii Europejskiej.

Projekt rozporządzenia nie zawiera przepisów technicznych, a zatem nie podlega notyfikacji, zgodnie z trybem przewidzianym w przepisach rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 23 grudnia 2002 r. w sprawie sposobu funkcjonowania krajowego systemu notyfikacji norm i aktów prawnych (Dz. U. Nr 239, poz. 2039 oraz z 2004 r. Nr 65, poz. 597).

Projekt rozporządzenia nie wymaga przedłożenia właściwym instytucjom i organom Unii Europejskiej lub Europejskiemu Bankowi Centralnemu w celu uzyskania opinii, dokonania konsultacji lub uzgodnienia.

## **OCENA SKUTKÓW REGULACJI (OSR)**

### **1. Podmioty, na które oddziałuje rozporządzenie:**

Przepisy projektu rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej w sprawie ramowego programu kursów nauki języka polskiego dla cudzoziemców, którzy uzyskali w Rzeczypospolitej Polskiej status uchodźcy lub ochronę uzupełniającą będą oddziaływać na cudzoziemców, którzy uzyskali w Rzeczypospolitej Polskiej status uchodźcy lub ochronę uzupełniającą, będących uczestnikami kursów nauki języka polskiego, a także na nauczycieli (autorów, lektorów), którzy są zobowiązani uwzględniać treści programowe w opracowywanych szczegółowych programach nauczania.

### **2. Obowiązek przeprowadzenia konsultacji:**

Projekt rozporządzenia zostanie rozesłany do konsultacji następującym partnerom społecznym i związkom zawodowym:

- 1) Zarządowi Głównemu Związku Nauczycielstwa Polskiego;
- 2) Sekcji Krajowej Oświaty i Wychowania NSZZ „Solidarność”;
- 3) Chrześcijańskiemu Związkowi Zawodowemu „Solidarność im. ks. Jerzego Popiełuszki”;
- 4) Komisji Krajowej Wolnego Związku Zawodowego „Sierpień 80”;
- 5) Związkowi Zawodowemu Pracowników Oświaty i Wychowania „Oświata”;

- 6) Niezależnemu Samorządnemu Związkowi Zawodowemu Pracowników Schronisk dla Nieletnich i Zakładów Poprawczych;
- 7) Związkowi Zawodowemu „Rada Poradnictwa”;
- 8) Sekcji Oświaty KNSZZ „Solidarność 80”;
- 9) Sekretariatowi Konferencji Episkopatu Polski;
- 10) Społecznemu Towarzystwu Oświatowemu;
- 11) Krajowemu Forum Oświaty Niepublicznej;
- 12) Zarządowi Głównemu Związku Zakładów Doskonalenia Zawodowego;
- 13) Towarzystwu Wiedzy Powszechnej;
- 14) Polskiej Konfederacji Pracodawców Prywatnych;
- 15) Konfederacji Pracodawców Polskich;
- 16) Polskiemu Towarzystwu Walki z Kalectwem;
- 17) Business Centre Club - Związek Pracodawców;
- 18) Związkowi Rzemiosła Polskiego;
- 19) Krajowemu Porozumieniu Rodziców i Rad Rodziców;
- 20) Polskiemu Komitetowi Narodowemu UNICEF;
- 21) Ogólnopolskiemu Stowarzyszeniu Kadry Kierowniczej Oświaty, Forum Związków Zawodowych.

### **3. Wpływ regulacji na sektor finansów publicznych, w tym budżet państwa i budżety jednostek samorządu terytorialnego:**

Rozporządzenie nie spowoduje dodatkowych skutków finansowych dla budżetu państwa oraz dla budżetów jednostek samorządu terytorialnego.

### **4. Wpływ regulacji na rynek pracy:**

Projektowana regulacja nie wpłynie na rynek pracy.

### **5. Wpływ projektowanej regulacji na konkurencyjność gospodarki i przedsiębiorczość, w tym na funkcjonowanie przedsiębiorstw:**

Projekt rozporządzenia nie będzie miał wpływu na konkurencyjność gospodarki i przedsiębiorczość, w tym na funkcjonowanie przedsiębiorstw.

### **6. Wpływ projektowanej regulacji na sytuację i rozwój regionalny:**

Projekt rozporządzenia nie będzie miał wpływu na sytuację i rozwój regionalny.



**ROZPORZĄDZENIE**  
**MINISTRA PRACY I POLITYKI SPOŁECZNEJ<sup>1)</sup>**  
z dnia

**w sprawie udzielania pomocy cudzoziemcom, którzy uzyskali w Rzeczypospolitej  
Polskiej status uchodźcy lub ochronę uzupełniającą**

Na podstawie art. 95 ust. 5 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. Nr 64, poz. 593, z późn. zm.<sup>2)</sup>) zarządza się, co następuje:

§ 1. Rozporządzenie określa:

- 1) obowiązki powiatowego centrum pomocy rodzinie, zwanego dalej „centrum pomocy” związane z przygotowaniem indywidualnego programu integracji, zwanego dalej „programem”;
- 2) wysokość świadczeń pieniężnych dla cudzoziemców posiadających status uchodźcy lub ochronę uzupełniającą, zwanych dalej „świadczeniami” i termin ich wypłaty;
- 3) rodzaje dokumentów i oświadczeń potwierdzających konieczność zmiany przez cudzoziemców miejsca zamieszkania w okresie trwania programu;
- 4) metody i sposoby monitorowania postępów cudzoziemców w ich integracji, odpowiednie dla osiągnięcia celów integracji.

§ 2. 1. Powiatowe centrum pomocy rodzinie udziela pomocy cudzoziemcom w zależności od ich indywidualnej sytuacji życiowej oraz sytuacji ich rodzin.

2. Cudzoziemiec po dokonaniu wyboru miejsca stałego pobytu zgłasza potrzebę otrzymania wsparcia do właściwego, ze względu na miejsce stałego pobytu, centrum pomocy.

3. Centrum pomocy, przed opracowaniem programu, informuje cudzoziemca o warunkach udzielania pomocy.

4. Centrum pomocy ustala wykaz instytucji, których udział jest niezbędny w procesie realizacji programu oraz zakres ich działania.

§ 3.1. Łączna wysokość świadczeń na utrzymanie i pokrycie wydatków związanych z nauką języka polskiego, przysługujących cudzoziemcowi wynosi:

- 1) w okresie pierwszych 6 miesięcy:
  - a) do 1.175 zł miesięcznie - dla osoby samotnie gospodarującej,
  - b) do 823 zł miesięcznie na osobę - w rodzinie 2-osobowej,
  - c) do 705 zł miesięcznie na osobę - w rodzinie 3-osobowej,
  - d) do 588 zł miesięcznie na osobę - w rodzinie liczącej 4 i więcej osób;
- 2) w okresie od 7 do 12 miesiąca:
  - a) do 1.057 zł miesięcznie - dla osoby samotnie gospodarującej,
  - b) do 740 zł miesięcznie na osobę - w rodzinie 2-osobowej,
  - c) do 634 zł miesięcznie na osobę - w rodzinie 3-osobowej,
  - d) do 529 zł miesięcznie na osobę - w rodzinie liczącej 4 i więcej osób.

2. Świadczenie wypłaca się w terminie do 15 dnia każdego miesiąca.

§ 4. 1. Postęp cudzoziemca w procesie integracji w ramach realizowanego przez niego programu jest monitorowany przez pracownika socjalnego centrum pomocy, zwanego dalej "realizatorem programu", co najmniej raz na 3 miesiące, licząc od dnia podpisania programu.

2. Postęp w integracji ocenia się w zakresie stopnia i efektywności procesu integracji w następujących obszarach:

- 1) edukacji językowej, w tym zwłaszcza w zakresie stopnia przyswojenia podstawowego zasobu słownictwa języka polskiego umożliwiającego komunikowanie się;
- 2) funkcjonowania zawodowego, w zakresie postępów w poszukiwaniu zatrudnienia i innych form aktywności zawodowej umożliwiającej ekonomiczne usamodzielnienie się cudzoziemca;
- 3) funkcjonowania społecznego, zwłaszcza w zakresie nawiązania kontaktów ze środowiskiem lokalnym oraz stopnia udziału w życiu społecznym, kulturalnym i publicznym.

3. W celu ustalenia postępu cudzoziemca w procesie integracji realizator programu dokonuje ocen, stosując metody obserwacji, rozmowy bezpośredniej z cudzoziemcem oraz z członkami jego rodziny.

4. Oceny postępu w procesie integracji są dokonywane w formie notatek służbowych.

5. Realizator programu może również zasięgać opinii innych osób uczestniczących w procesie integracji.

6. W przypadku stwierdzenia braku lub niewystarczającego postępu w którymkolwiek z obszarów integracji, o których mowa w ust. 2, strony umowy mogą zmodyfikować program tak, aby dostosować go do specyficznych potrzeb cudzoziemca i usunąć problemy pojawiające się w realizacji programu.

§ 5. Rozporządzenie wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia.<sup>3)</sup>

MINISTER PRACY I POLITYKI SPOŁECZNEJ

<sup>1)</sup> Minister Pracy i Polityki Społecznej kieruje działem administracji rządowej – zabezpieczenie społeczne, na podstawie § 1 ust.2 pkt 2 rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 1 marca 2007 r. w sprawie szczegółowego zakresu działania Ministra Pracy i Polityki Społecznej (Dz. U. Nr 38, poz.243).

<sup>2)</sup> Zmiany wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2004r. Nr 99, poz. 1001 i Nr 273, poz. 2703, z 2005 r. Nr 64, poz. 565, Nr 94, poz. 788, Nr 164, poz. 1366, Nr 175, poz. 1462, Nr 179, poz. 1487 i Nr 180, poz. 1493 z 2006r. Nr 144 poz. 1043, Nr 186, poz. 1830, Nr 249, poz. 1831 i Nr 251, poz. 1844 oraz z 2007r. Nr 35 poz. 219 i Nr 36, poz. 226.

<sup>3)</sup> Z dniem wejścia w życie niniejszego rozporządzenia traci moc Rozporządzenie Ministra Polityki Społecznej z dnia 29 września 2005r. w sprawie udzielania pomocy uchodźcom (Dz. U. Nr 201, poz. 1669)

## UZASADNIENIE

Wydanie rozporządzenia wiąże się z koniecznością wykonania przez Ministra Pracy i Polityki Społecznej upoważnienia zawartego w art. 95 ust. 5 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. Nr 64, poz. 593, z późn. zm.).

Wynika ono ze zmian wprowadzonych do ustawy o pomocy społecznej w związku ze zmianą ustawy o udzielaniu cudzoziemcom ochrony na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej oraz niektórych innych ustaw. Zmiany te spowodowane były koniecznością wdrożenia do polskiego porządku prawnego przepisów dyrektywy Rady UE 2004/83/WE z dnia 29 kwietnia 2004r. w sprawie minimalnych norm dla kwalifikacji i statusu obywateli państw trzecich lub bezpaństwowców jako uchodźców lub jako osoby, które z innych względów potrzebują międzynarodowej ochrony oraz zawartości przyznawanej pomocy (Dz. Urz. UE L 304 z 30.09.2004, str. 12; Dz. Urz. UE Polskie wydanie specjalne, rozdz. 19, t. 7, str. 96). Powyższa zmiana skutkuje utworzeniem w polskim porządku prawnym nowej kategorii ochrony cudzoziemców, tj. ochrony uzupełniającej.

Dotychczas obowiązujące rozporządzenie w sprawie udzielania pomocy uchodźcom z 29 września 2005r. (Dz. U. Nr 201, poz.1669) przygotowano w związku ze zobowiązaniami Polski do wypracowania sposobów pomocy w integracji dla uchodźców wynikającymi z zapisów Konwencji Genewskiej z 1951r. i uzupełniającego ją Protokołu Nowojorskiego z 1967 r.

W związku z obecnymi zmianami ustawy o pomocy społecznej konieczne jest objęcie systemem programów integracji osób, które uzyskały ochronę uzupełniającą na terenie RP. Zgodnie z dyspozycją rozporządzenia w sprawie udzielania pomocy cudzoziemcom, którzy uzyskali w Rzeczypospolitej Polskiej status uchodźcy lub ochronę uzupełniającą określa wysokość świadczeń pieniężnych i termin ich wypłaty; rodzaje dokumentów i oświadczeń potwierdzających konieczność zmiany przez cudzoziemców miejsca zamieszkania w okresie trwania indywidualnego programu integracji oraz metody i sposoby monitorowania postępów cudzoziemców w ich integracji, odpowiednie dla osiągnięcia celów integracji uwzględniając sytuację osobistą, potrzeby cudzoziemca i jego rodziny oraz liczbę członków rodziny.

Dotychczas obowiązujące rozporządzenie zawierało ponadto uregulowania dotyczące szczegółowych zasad i trybu udzielania pomocy uchodźcom, form i zakresu pomocy, dopuszczalnych sytuacji pozwalających na zmianę miejsca zamieszkania w okresie trwania indywidualnego programu integracji, trybu postępowania w tych sprawach oraz warunków wstrzymania pomocy lub jej odmowy. Przepisy te zostały przeniesione do rozdziału 5 ustawy o pomocy społecznej.

Zgodnie z art. 20 ust. 1 pkt 1 ustawy o pomocy społecznej pomoc udzielana cudzoziemcom posiadającym status uchodźcy lub ochronę uzupełniającą w zakresie indywidualnego programu integracji realizowana jest przez powiat jako zadanie z zakresu administracji rządowej. Pomoc odbywa się w ramach finansowego wspierania indywidualnego programu integracji, który jest tworzony w oparciu o zasady określone w ustawie o pomocy społecznej uwzględniające indywidualną sytuację osobistą oraz potrzeby rodziny cudzoziemca, potwierdzoną rodzinnym wywiadem środowiskowym.

Założeniem przyjętym przy określaniu sposobu wspierania cudzoziemca, w tym finansowego, jest jego integracja oraz racjonalne wydatkowanie środków przy jednoczesnym monitoringu prowadzonych działań. Na przebieg prowadzonych działań znaczny wpływ ma aktywność własna cudzoziemca, która prowadzi do ewentualnych modyfikacji programu integracji, z uwzględnieniem indywidualnych uwarunkowań. Monitoring postępów w integracji dokonywany jest co najmniej raz na 3 miesiące od dnia podpisania indywidualnego programu integracji.

Monitoring postępu obejmuje następujące obszary integracji:

- edukację językową,
- funkcjonowanie zawodowe,
- funkcjonowanie społeczne.

Ocena postępu dokonywana jest przez pracownika socjalnego powiatowego centrum pomocy rodzinie.

Gradacja świadczeń adresowanych do cudzoziemca oparta została o skalę ekwiwalentności tj. 1,0 dla osoby samotnej, 0,7 dla rodziny dwuosobowej, 0,6 dla trzyposobowej, 0,5 dla czteroosobowej i więcej. Zakłada się, że przyznawane świadczenia winny ulegać zmniejszeniu w okresie kolejnych 6 miesięcy realizacji programu integracyjnego.

W razie zmiany miejsca zamieszkania dopuszczonej w szczególnie uzasadnionych przypadkach (podjęcie pracy z możliwością zamieszkania lub uzyskanie miejsca zamieszkania na terenie innego powiatu; łączenie rodzin cudzoziemców; konieczność zapewnienia specjalistycznego leczenia) cudzoziemiec jest zobowiązany przedłożyć w powiatowym centrum pomocy rodzinie realizującym program dokumenty potwierdzające zaistniałą sytuację.

Pomoc udzielana jest w sposób nieprzerwany w okresie nie przekraczającym 12 miesięcy.

Projekt rozporządzenia nie podlega procedurze notyfikacji w rozumieniu przepisów dotyczących notyfikacji norm i aktów prawnych.

## **Ocena skutków regulacji:**

### **1. Podmioty, na które oddziałuje akt normatywny.**

Rozporządzenie oddziałuje na instytucje rządowe i samorządowe oraz organizacje pozarządowe realizujące zadania z zakresu pomocy uchodźcom i osobom z ochroną uzupełniającą w obszarze ich integracji.

### **2. Zakres konsultacji.**

Projekt rozporządzenia zostanie przesłany do konsultacji społecznych:

#### I. Związki zawodowe:

1. Niezależny Samorządny Związek Zawodowy „Solidarność”
2. Ogólnopolskie Porozumienie Związków Zawodowych
3. Federacja Związków Zawodowych Pracowników Ochrony Zdrowia

#### II. Organizacje pracodawców:

1. Konfederacja Pracodawców Polskich

2. Polska Konfederacja Pracodawców Prywatnych
3. Business Centre Club – Związek Pracodawców

III. Organizacje Samorządu Zawodowego:  
Naczelna Rada Pielęgniarek i Położnych

IV. Inne podmioty:

1. Rada Pomocy Społecznej przy Ministrze Pracy i Polityki Społecznej
2. Komisja Wspólna Rządu i Samorządu Terytorialnego

### **3. Wpływ aktu na sektor finansów publicznych, w tym budżet państwa i budżety jednostek samorządu terytorialnego.**

Świadczenie dotyczące indywidualnych programów integracji dla uchodźców jest realizowane w systemie pomocy społecznej już od 2000 r. W budżetach wojewodów są corocznie planowane środki na to zadanie. Jednocześnie w ustawie budżetowej w części 83 „Rezerwy Celowe” przewidziana jest, również corocznie, rezerwa celowa „Pomoc dla cudzoziemców posiadających status uchodźcy, którzy wymagają wsparcia w związku z ich integracją na terenie Polski” na realizację zadania w tych województwach, w których znajdują się osoby lub rodziny, które otrzymały status uchodźcy w trakcie trwania roku budżetowego.

W tej samej części ustawy budżetowej są zaplanowane środki przeznaczone na pomoc osobom, które uzyskały zgodę na pobyt tolerowany. Programy integracyjne dla osób, które uzyskały ochronę uzupełniającą, jak również dla osób z pobytem tolerowanym, których decyzje na mocy przepisów przejściowych stają się z mocy prawa decyzjami w sprawie udzielenia ochrony uzupełniającej, będą finansowane z tej części rezerwy celowej.

Z danych szacunkowych wynika, że w roku 2007 liczba cudzoziemców uprawnionych do korzystania ze świadczeń związanych z programami integracji będzie czterokrotnie wyższa od liczby osób uprawnionych w roku 2006 do tego rodzaju świadczeń. Spowoduje to konieczność wzmocnienia zatrudnienia w jednostkach samorządu terytorialnego, które realizują zadania związane z pomocą cudzoziemcom w zakresie indywidualnego programu integracji.

### **4. Wpływ aktu na rynek pracy.**

Regulacja nie wpłynie na rynek pracy.

### **5. Wpływ aktu na konkurencyjność gospodarki i przedsiębiorczość, w tym na funkcjonowanie przedsiębiorstw.**

Nie przewiduje się wpływu aktu na konkurencyjność gospodarki i przedsiębiorczość, w tym na funkcjonowanie przedsiębiorstw.

### **6. Wpływ aktu na sytuację i rozwój regionalny.**

Nie przewiduje się wpływu aktu na sytuację i rozwój regionalny.

### **7. Zgodność z prawem Unii Europejskiej.**

Projekt rozporządzenia jest zgodny z prawem Unii Europejskiej.

Projekt zostanie zamieszczony na stronie internetowej Biuletynu Informacji Publicznej - zgodnie z art. 5 ustawy z dnia 7 lipca 2005 r. o działalności lobbingsowej w procesie stanowienia prawa (Dz. U. Nr 169, poz. 1414).

**ROZPORZĄDZENIE  
MINISTRA SPRAW WEWNĘTRZNYCH I ADMINISTRACJI<sup>1)</sup>**

z dnia

**w sprawie dokumentu podróży przewidzianego w Konwencji Genewskiej**

Na podstawie art. 89o ustawy z dnia 13 czerwca 2003 r. o udzielaniu cudzoziemcom ochrony na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. z 2006 r. Nr 234, poz. 1695 i z 2007 r. Nr ..., poz. ...) zarządza się, co następuje:

**§ 1.** Określa się:

- 1) wzór:
  - a) dokumentu podróży przewidzianego w Konwencji dotyczącej statusu uchodźców, sporządzonej w Genewie dnia 28 lipca 1951 r. (Dz. U. z 1991 r. Nr 119, poz. 515 i 516), zwanej dalej „Konwencją Genewską”, stanowiący załącznik nr 1 do rozporządzenia,
  - b) formularza wniosku o wymianę lub wydanie nowego dokumentu podróży przewidzianego w Konwencji Genewskiej, stanowiący załącznik nr 2 do rozporządzenia;
- 2) liczbę fotografii i wymogi dotyczące fotografii dołączanych do wniosku, o którym mowa w pkt 1 lit. b.

**§ 2. 1.** Do wniosku, o którym mowa w § 1 pkt 1 lit. b, dołącza się po dwie aktualne fotografie osób objętych wnioskiem, nieuszkodzone, wyraźne, kolorowe, o wymiarach 4,5 cm x 3,5 cm, przedstawiające osobę umiejscowioną centralnie, bez okularów z ciemnymi szklami, w taki sposób, aby ukazywały głowę w pozycji lewego półprofilu z widocznym lewym uchem, z zachowaniem równomiernego oświetlenia twarzy.

2. Osoba z wrodzonymi lub nabytymi wadami narządu wzroku może dołączyć do wniosku, o którym mowa w § 1 pkt 1 lit. b, fotografie przedstawiające osobę w okularach z ciemnymi szklami, a osoba nosząca nakrycie głowy zgodnie z zasadami swojego wyznania - fotografie przedstawiające osobę z nakryciem głowy; nakrycie to nie może uniemożliwiać identyfikacji osoby.

**§ 3.** Rozporządzenie wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia.<sup>2)</sup>

**MINISTER  
SPRAW WEWNĘTRZNYCH  
I ADMINISTRACJI**

---

<sup>1)</sup> Minister Spraw Wewnętrznych i Administracji kieruje działem administracji rządowej - sprawy wewnętrzne, na podstawie § 1 ust. 2 pkt 3 rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 18 lipca 2006 r. w sprawie szczegółowego zakresu działania Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji (Dz. U. Nr 131, poz. 919 i z 2007 r. Nr 38, poz. 245).

<sup>2)</sup> Niniejsze rozporządzenie było poprzedzone rozporządzeniem Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 12 sierpnia 2003 r. w sprawie dokumentu podróży przewidzianego w Konwencji Genewskiej (Dz. U. Nr 150, poz. 1460), które utraciło moc z dniem wejścia w życie niniejszego rozporządzenia, na podstawie art. 1 ust. 1 ustawy z dnia ..... 2007 r. o zmianie ustawy o udzielaniu cudzoziemcom ochrony na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. Nr ..., poz. ...).

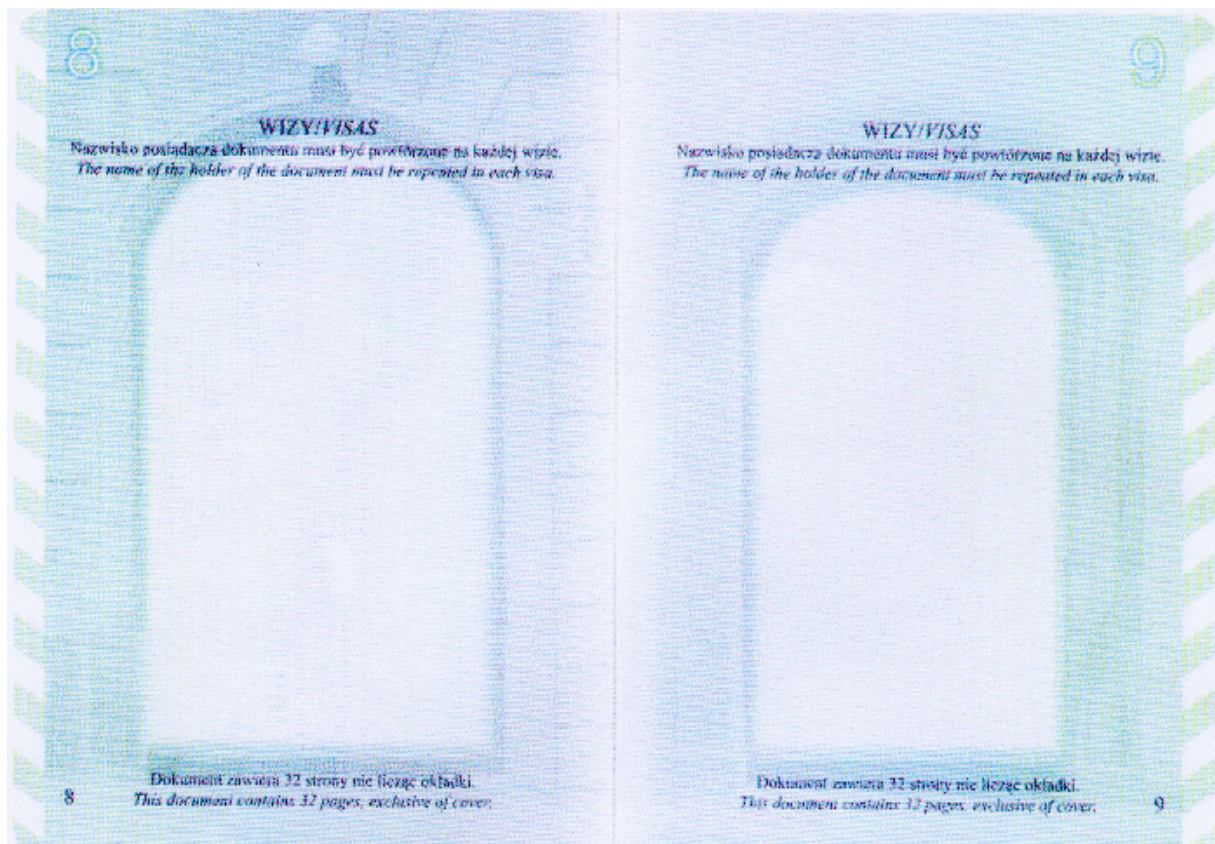
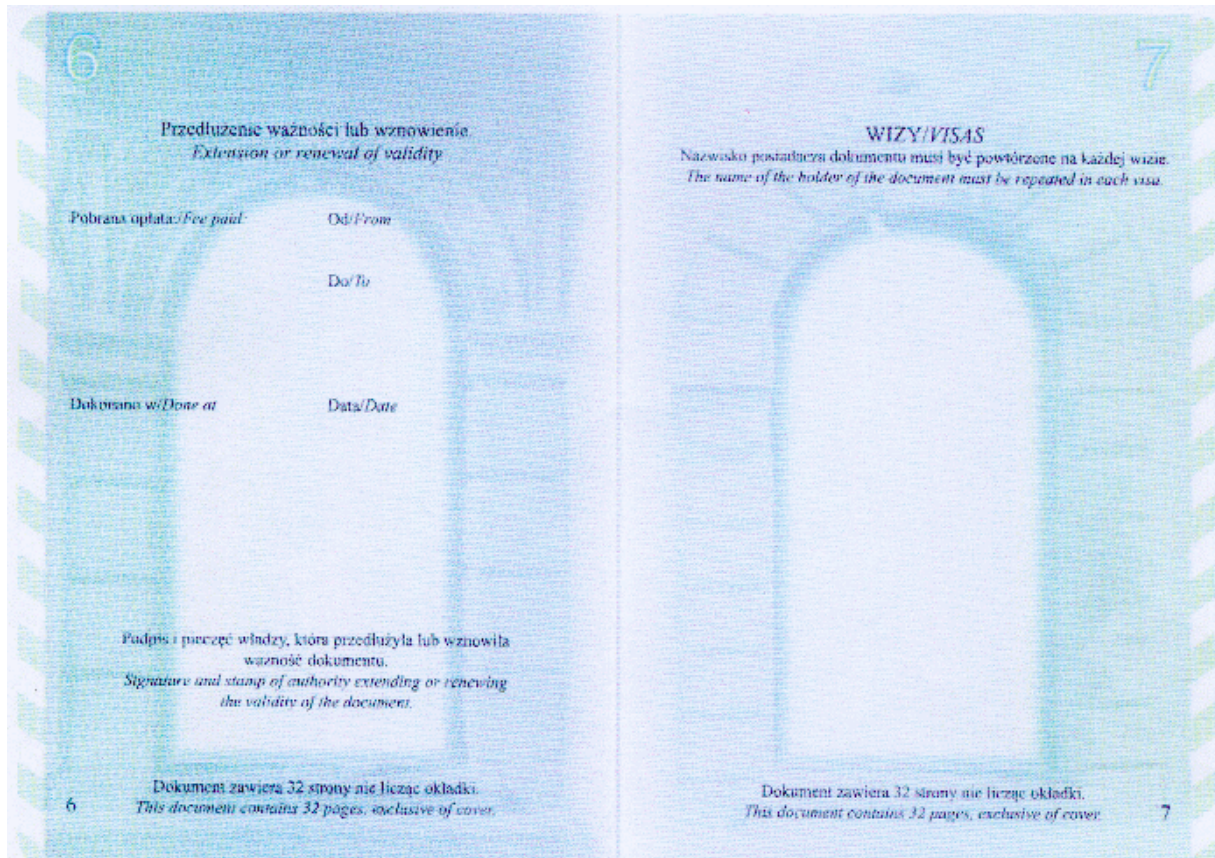
Załączniki  
do rozporządzenia  
Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji  
z dnia

Załącznik nr 1









32

### WIZY/VISAS

Nazwisko posiadacza dokumentu musi być powtarzane na każdej wizie.  
*The name of the holder of the document must be repeated in each visa.*

32

Dokument zawiera 32 strony nie licząc okładki.  
*This document contains 32 pages, exclusive of cover.*

1. Niniejszy dokument został wydany wyłącznie w celu zapewnienia jego posiadacza w dokument podróży, który może zastąpić paszport państwowy. Dokument ten nie przesądza obywatelstwa posiadacza, ani nie ma na nie wpływu.

*This document is issued solely with a view to providing the holder with a travel document which can serve in lieu of a national passport. It is without prejudice to and no way affects the holder's nationality.*

2. Posiadacz jest uprawniony do powrotu do Rzeczypospolitej Polskiej w okresie ważności tego dokumentu.

*The holder is authorised to return to the Republic of Poland during the period of validity of this document.*

3. Jeżeli posiadacz dokumentu osiedlił się w państwie innym niż to, które wydało niniejszy dokument, musi on, jeżeli chce ponownie podróżować, zwrócić się do właściwych władz państwa swojego stałego zamieszkania o wydanie nowego dokumentu. Stary dokument podróży powinien być wycofany przez władze wydające nowy dokument i zwrócony władzom, które go wydały.

*Should the holder take up residence in a country other than that which issued the present document, he must, if he wishes to travel again, apply to the competent authorities of his country of residence for a new document. The old travel document shall be withdrawn by the authority issuing the new document and returned to the authority which issued it.*

## WZÓR

.....  
 (pieczęć organu przyjmującego wniosek) /  
 (stamp of the authority accepting the application) /  
 (печать органа, который принимает заявление)

rok / year / год				miesiąc / month / месяц				dzień / day / день						

(miejsce i data złożenia wniosku) /  
 (place and date of filing the application) / (место  
 и дата подачи заявления)

1. Należy wypełnić wszystkie wymagane rubryki. W przypadku braku niezbędnych danych wniosek może być pozostawiony bez rozpoznania. / All required fields should be completed. In the case of a lack of necessary data the application might not be reviewed. / Необходимо заполнить все требуемые рубрики. В случае отсутствия необходимых данных, заявление может быть оставлено без рассмотрения.
2. Wniosek wypełnia się w języku polskim. / The application should be completed in Polish language. / Заявление заполняется на польском языке.
3. Formularz należy wypełnić czytelnie, drukowanymi literami. / The application should be completed eligibly, in printed letters. / Формуляр следует заполнять разборчиво, заглавными буквами.
4. W rubryce „pleć” wpisać M - mężczyzna, K - kobieta. / In the „sex” field M should be entered for a male and K for women. / В рубрике „пол” следует вписать M - мужчина, K - женщина.

Fotografia wnioskodawcy /  
 Photo of the applicant /  
 Фотография заявителя

(4,5 cm x 3,5 cm)

WNIOSEK /  
 APPLICATION / ЗАЯВЛЕНИЕ

do Szefa Urzędu do Spraw Cudzoziemców /  
 to the Chief of the Office for Aliens / Главе Управления по делам Иностранцев

(zaznaczyć znakiem „X” odpowiednią rubrykę) /  
 (mark the appropriate box with "X") / (обозначить знаком "X" соответствующую рубрику)

o wydanie dokumentu podróży przewidzianego w Konwencji Genewskiej / to issue a travel document envisaged under the Geneva Convention / о выдаче проездного документа, предусмотренного в Женевской конвенции

o wymianę dokumentu podróży przewidzianego w Konwencji Genewskiej / to issue a travel document envisaged under the Geneva Convention / о замене проездного документа, предусмотренного в Женевской конвенции

заявителя

.....  
 podpis wnioskodawcy / signature of the applicant / подпись

Części A, B i C wypełnia wnioskodawca / Sections A, B and C should be completed by the applicant / Части А, В и С заполняет заявитель

A. WZÓR PODPISU / SIGNATURE SPECIMEN / ОБРАЗЕЦ ПОДПИСИ

(podpis wnioskodawcy) / (applicant's signature) / (подпись заявителя)

B. DANE OSOBOWE CUDZOZIEMCA / FOREIGNER'S PERSONAL DATA /  
 ПЕРСОНАЛЬНЫЕ ДАННЫЕ ИНОСТРАНЦА



## UZASADNIENIE

Projekt rozporządzenia stanowi wykonanie upoważnienia dla ministra właściwego do spraw wewnętrznych do wydania rozporządzenia określającego wzór dokumentu podróży przewidzianego w Konwencji Genewskiej oraz wzór formularza wniosku o wymianę lub wydanie nowego dokumentu podróży przewidzianego w Konwencji Genewskiej, zawartego w art. 89o ustawy z dnia 13 czerwca 2003 r. o udzielaniu cudzoziemcom ochrony na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. z 2006 r. Nr 234, poz. 1695), zwanej dalej „ustawą”, w brzmieniu nadanym ustawą z dnia ..... 2007 r. o zmianie ustawy o udzielaniu cudzoziemcom ochrony na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. Nr ..., poz. ...).

Obecnie wzór dokumentu podróży przewidzianego w Konwencji Genewskiej oraz wzór formularza wniosku o przedłużenie ważności lub wymianę tego dokumentu określa rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 12 sierpnia 2003 r. w sprawie dokumentu podróży przewidzianego w Konwencji Genewskiej (Dz. U. Nr 150, poz. 1460), wydane na podstawie art. 80 ustawy. Zgodnie z art. 21 ust. 1 ustawy z dnia ..... 2007 r. o zmianie ustawy o udzielaniu cudzoziemcom ochrony na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej oraz niektórych innych ustaw, przepisy wykonawcze wydane na podstawie art. 39 ust. 1, art. 59, art. 62 ust. 2, art. 69, art. 80, art. 81 ust. 5, art. 88 ust. 2 i art. 89 ust. 3 zachowują moc do czasu wydania nowych przepisów wykonawczych.

Zgodnie z nową regulacją nie przedłuża się już ważności dokumentu podróży przewidzianego w Konwencji Genewskiej tylko wydaje się nowy dokument. W związku z powyższym składany wniosek będzie dotyczył wymiany lub wydania dokumentu podróży przewidzianego w Konwencji Genewskiej.

Załączony do projektu rozporządzenia wzór dokumentu zawiera wszystkie niezbędne dane, na które wskazuje Konwencja Genewska, choć nie jest dokładnym odzwierciedleniem wzoru określonego w tej Konwencji. Wzór ten jest oparty na wzorze obecnie obowiązującym. Wzór formularza wniosku o wymianę lub wydanie nowego dokumentu podróży przewidzianego w Konwencji Genewskiej uwzględnia dane określone w art. 8 ustawy, w zakresie niezbędnym do wymiany lub wydania nowego dokumentu podróży.

Przewidziany w projekcie termin wejścia w życie rozporządzenia wynosi 14 dni od dnia ogłoszenia.

Projekt rozporządzenia jest zgodny z prawem Unii Europejskiej.

Projekt rozporządzenia nie zawiera przepisów technicznych, a zatem nie podlega notyfikacji, zgodnie z trybem przewidzianym w przepisach rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 23 grudnia 2002 r. w sprawie sposobu funkcjonowania krajowego systemu notyfikacji norm i aktów prawnych (Dz. U. Nr 239, poz. 2039 oraz z 2004 r. Nr 65, poz. 597).

Projekt rozporządzenia nie wymaga przedłożenia właściwym instytucjom i organom Unii Europejskiej lub Europejskiemu Bankowi Centralnemu w celu uzyskania opinii, dokonania konsultacji lub uzgodnienia.

## **OCENA SKUTKÓW REGULACJI (OSR)**

### **1. Podmioty, na które oddziałuje rozporządzenie:**

Przepisy projektu rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji w sprawie wzoru dokumentu podróży przewidzianego w Konwencji Genewskiej będą oddziaływać na następujące podmioty:

- 1) cudzoziemców ubiegających się o nadanie statusu uchodźcy,
- 2) Szefa Urzędu do Spraw Cudzoziemców,
- 3) Straż Graniczną.

### **2. Obowiązek przeprowadzenia konsultacji:**

Projekt rozporządzenia zostanie opracowany w resorcie spraw wewnętrznych i administracji, a w procesie uzgodnień międzyresortowych zostanie przedstawiony do zaopiniowania członkom Rady Ministrów, Szefowi Kancelarii Prezesa Rady Ministrów, a także Prezesowi Rządowego Centrum Legislacji.

W ramach konsultacji społecznych i w celu wykonania obowiązku wynikającego z art. 5 ustawy z dnia 7 lipca 2005 r. o działalności lobbingsowej w procesie stanowienia prawa (Dz. U. Nr 169, poz. 1414) projekt rozporządzenia zostanie umieszczony na stronie internetowej Ministerstwa Spraw Wewnętrznych i Administracji.

### **3. Wpływ regulacji na sektor finansów publicznych:**

W związku z tym, że projekt rozporządzenia nie wprowadza rozwiązań, z którymi wiązałyby się konieczność poniesienia jakichkolwiek kosztów, wejście w życie projektowanego rozporządzenia nie spowoduje wydatków i nie wpłynie na zmniejszenie dochodów budżetu państwa i sektora finansów publicznych.

### **4. Wpływ regulacji na rynek pracy, konkurencyjność gospodarki i przedsiębiorczość, w tym funkcjonowanie przedsiębiorstw oraz sytuację i rozwój regionalny:**

Projekt rozporządzenia nie będzie miał wpływu na rynek pracy, konkurencyjność gospodarki i przedsiębiorczość, w tym funkcjonowanie przedsiębiorstw oraz sytuację i rozwój regionalny.